

Programmabegroting 2024

Meerjarenraming 2025-2027

Gemeente Dronten,

Definitieve besluitvorming

College:

Raad:

12 september 2023

09 november 2023

Inhoudsopgave

1.1 Algemeen.....	4
Aanbiedingsbrief.....	4
Recapitulatie.....	11
1.2 Programmaplan- beleidsbegroting.....	12
Programma 0 Bestuur en ondersteuning.....	12
Programma 1 Veiligheid.....	26
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat.....	30
Programma 3 Economie.....	34
Programma 4 Onderwijs.....	39
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie.....	44
Programma 6 Sociaal domein.....	57
Programma 7 Volksgezondheid en milieu.....	73
Programma 8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing.....	78
1.3 Paragrafen.....	85
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	91
Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.....	104
Paragraaf financiering.....	109
Paragraaf bedrijfsvoering.....	112
Paragraaf verbonden partijen.....	114
Paragraaf grondbeleid.....	126
Paragraaf Wet open overheid.....	138
Paragraaf subsidies.....	139
Paragraaf digitalisering en informatisering.....	141
Paragraaf geluk.....	144
Paragraaf raadsbudgetten.....	145
1.4 Financiële begroting.....	147
Financiële positie en de toelichting.....	160
1.5 Bijlagen.....	163
Bijlage 5.1 Investerings 2024-2027.....	163
Bijlage 5.2 Reserves en voorzieningen 2023-2027.....	166
Bijlage 5.3 Verwerkte beleidsmaatregelen Programmabegroting 2022.....	169
Bijlage 5.4 Toelichting Kostenverhaal investeringen begroting 2024.....	175
Bijlage 5.5 Afkortingenlijst.....	177

1.1 Algemeen

Aanbiedingsbrief

Geachte raad,

Voor u ligt de begroting 2024. Een begroting die op het eerste gezicht niet veel anders oogt dan voorgaande begrotingen. We bieden u een sluitende begroting 2024 aan. Daarmee wordt voldaan aan de afspraak met de provinciale toezichthouder. Er is een structureel en reël evenwicht in 2024 en 2025. Net als bij de Kadernota, is er in 2026 en 2027 nog steeds sprake van een structureel tekort. Gemeente Dronten heeft net als vele andere gemeenten hier mee te maken. De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) evenals de provincies, verenigd in het IPO (het Interprovinciaal Overleg) zijn met de rijksoverheid in gesprek over nieuw financieringssysteem. Door de aanpassing van de huidige financieringssysteem na 2025 ontstaat het tekort in 2026 en 2027. De VNG adviseert gemeenten om financiële tekorten zichtbaar te maken met de voorliggende begroting, maar ook om een structureel sluitende begroting in 2024 en 2025 te tonen.

Grote thema's

Het college volgt de ontwikkeling hiervan op de voet. Het toekomstige structurele tekort betekent dat er keuzes gemaakt moeten worden. We voorzien voor 2024 en verder een aantal grote thema's die de komende periode van het college focus vraagt en waarin we met u het politieke gesprek zullen gaan voeren.

Dronten ontwikkelt

We bouwen aan een samenleving met een duurzame toekomst. Voor die toekomst zal Dronten de komende decennia blijven groeien. Er is blijvend behoefte aan nieuwe woningen, vitale kernen met bijbehorende voorzieningen en een robuust natuurlijk fundament. Om regie te kunnen voeren op de groei is een richtinggevende visie opgesteld. Daarmee geeft het college en op haar voorstel de raad antwoord op de vraag welke kwaliteiten Dronten de komende decennia wil behouden en versterken. In de visie staat ook hoeveel groei wenselijk en voorstelbaar is, welke locaties in aanmerking komen voor woningbouwontwikkeling en welke uitgangspunten daarbij worden gehanteerd. Zo geeft de gemeente richting aan de groeiopgave tot aan 2050. Om ook in de toekomst tot de gewenste duurzame samenleving te komen, treffen wij nu maatregelen om die ambitie te realiseren. In 2024 gaan we in coproductie met de samenleving invulling geven aan het raadsbesluit om een integrale visie op te stellen. Dit zal een Toekomstvisie 2050 opleveren die sociale en fysieke ambities en maatschappelijke effecten in onderlinge samenhang als stip op de horizon zet.

Accommodaties: investerings- en onderhoudsopgave

De bij de gemeente Dronten in beheer zijnde accommodaties zijn van een dusdanige leeftijd dat we op een kruispunt staan van keuzes maken rond deze panden. Daar komt bij dat de behoeftes van de samenleving veranderen, Dronten zich ontwikkelt en ook vanuit landelijke wet- en regelgeving er eisen gesteld worden aan de duurzaamheid van de panden. Vanuit die optiek is er gewerkt aan een Strategisch Vastgoed Plan. In het SVP willen we steeds 5-10 jaar vooruit kijken. Daarbij kijkend naar de staat van de panden en de ontwikkelingen en op basis daarvan keuzes maken die weer leiden tot toekomstbestendige accommodaties. Grote ontwikkelingen daarin zijn de basisscholen in Dronten (centrum) en Swifterbant. Maar ook bijvoorbeeld sporthal 't Dok, de Steiger en diverse gymzalen zijn toe aan volledige vervanging/rehabilitatie. Naast de additionele investeringen in nieuwe accommodaties vraagt dit ook om een herziening van het accommodatiebeheer. Er zullen panden worden gesloopt en verdwijnen (Koetshuis Biddinghuizen, Bibliotheek Swifterbant), maar ook zullen panden volledig worden gerehabiliteerd en aangepast aan de toekomstige wensen en eisen. En in het kader van

Dronten ontwikkelt zullen er ook nieuwe accommodaties bij komen, of vindt er een herschikking plaats van accommodaties. Daarnaast zal de storting in de voorziening voor beheer- en onderhoud structureel moeten worden verhoogd.

Sociaal domein

2024 is het laatste jaar van de verlengde beleidsperiode Sociaal Domein. Voor 2025 zijn we bezig met het maken van nieuw beleid. 2024 is daarmee het laatste jaar dat gewerkt wordt met de Strategie en Themaplannen uit 2018. Ook de doelstellingen uit de programmabegroting van 2024 zijn gebaseerd op deze themaplannen.

De maatschappij is echter veranderd sinds 2018 en dat merken we ook in het sociaal domein. De coronacrisis, de hoge inflatie en de energiecrisis hebben voor veel veranderingen gezorgd. Het sociaal domein staat daarom ook voor de komende jaren voor grote opgaven. De zorgvraag neemt niet af en de financiële knelpunten blijven. Ook groeit de vraag naar woningen voor verschillende doelgroepen zoals beschermd wonen en statushouders.

In 2024 doen we veel om al deze vraagstukken met goede moed te lijf te gaan. Per pakket staat uitgebreid omschreven wat wij als gemeente, maar ook de maatschappij doen om een krachtige samenleving te worden en te blijven. Met name in de jeugdhulp willen we het verschil maken door verscherpt in te zetten op preventie.

Tegelijkertijd vragen sommige vraagstukken om grotere beleidsmatige en financiële keuzes. Keuzes die niet meer te maken zijn op basis van beleid uit 2018, maar vragen om een nieuwe strategie en nieuwe beleidsplannen. In 2024 zetten wij ons daarom in om die keuzes zo helder mogelijk te maken. We zijn volop bezig met het uitwerken van het nieuwe beleid voor 2025. Ons doel is dat de scherpe financiële keuzes als in de Kadernota zichtbaar zijn en u als raad daar zo goed mogelijk in meegenomen wordt.

We gaan verder met de acties die zijn ingezet in 2023. Denk bijvoorbeeld aan het nieuwe armoedebeleid, de Wet inburgering en de doordecentralisatie van Bescherm Wonen. Ook kijken we waar we al eerder stappen kunnen zetten voor een gezonde financiële koers.

Opvang en huisvesting migranten

Het kabinet heeft sinds begin van dit jaar intensief onderzocht welke beleidsmaatregelen over de volle breedte van het migratieterrein wenselijk en noodzakelijk zijn. Het betrof hier onder meer maatregelen op de terreinen van arbeid-, studie- en asielmigratie. Het kabinet is hier niet uitgekomen en heeft de ministerraad haar ontslag aangeboden. Bovenstaande geeft gelijk de complexiteit en gelaagdheid van deze problematiek weer. Tegelijkertijd gaat de instroom en doorstroom van vluchtelingen, asielzoekers, statushouders door. Er wordt onverminderd een beroep gedaan op de regio en gemeenten om (tijdelijke) huisvesting en voorzieningen aan te bieden. De druk op de samenleving neemt hierdoor meer en meer toe. Dronten is sociaal en inclusief. Dat zien we nu onder andere bij de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne, Soedan en andere landen. Als het gaat om de opvang van vluchtelingen en asielzoekers willen wij in Dronten de komende jaren daar onze verantwoordelijkheid voor nemen. Niet alleen voor de opvang maar ook voor het leggen van een goede basis in vaardigheden om hier een goed en zeker bestaan op te kunnen bouwen.

Randvoorwaarden

Randvoorwaardelijk om volwaardig in te kunnen zetten op bovenstaande thema's is inzet op ICT en informatievoorziening, en daarnaast de organisatie die aansluit bij de ambities van het college en regionale en landelijke ontwikkelingen, opgaven en wet- en regelgevingen. In 2023 en 2024 ligt onze focus op het op orde brengen van personeel, processen en te maken analyses. Vanaf 2025 en verder hebben we dan inzicht zodat we toekomstbestendig kunnen begroten.

Op weg naar een toekomstbestendige begroting

Dit college stuurt op beheren en met lef doorontwikkelen. Dat betekent dat we een sluitende begroting 2024 aanbieden. Het betekent ook dat we weten dat we niet alles kunnen voorzien. Maar we kunnen het ons wel voor stellen. Zoals wij in de Kadernota hebben aangegeven staan we aan de vooravond om keuzes te maken. Dit proces kost echter veel tijd en vraagt zorgvuldigheid. Met als gevolg dat op dit moment nog geen nadere keuzes aan uw raad in deze Programmabegroting worden voorgelegd. Voor 2024 is een reële begroting opgesteld zodat we kunnen werken aan de doelen voor 2024 en ons voor te bereiden op het komende begrotingsproces. We gaan vanuit de gezamenlijke wens om toekomstbestendig te begroten werken met scenario's. Vanuit grondige analyses krijgen we inzicht in wat er op mogelijk ons afkomt en vervolgens welke keuzes we dan gezamenlijk te maken hebben. Dit vertalen we concreet in een perspectiefnota richting 2025 en verder. De effecten van deze keuzes zijn daarin in beeld gebracht, zodat als raad in staat gesteld wordt om te komen tot een toekomstbestendige begroting. Met als toekomstbeeld dat u als gemeenteraad van Dronten uiteindelijk kunt sturen op waarden, welbevinden van onze inwoners en maatschappelijke effecten die verder reiken dan deze collegeperiode.

Zoals gezegd: dit college stuurt op beheren en met lef doorontwikkelen. Deze doorontwikkeling kost tijd. Dat maakt ook dat deze begroting nog niet SMART is opgebouwd. Het college neemt haar verantwoordelijkheid om richting de toekomst de juiste stappen te zetten in de opgaven die voor ons liggen, in lijn met de wensen van uw raad en de bouwstenen vanuit ons collegeprogramma. We vragen daarin uw vertrouwen: laten we samen de tijd nemen om vanuit rust de juiste stappen met elkaar te zetten. Door deze begroting 2024 hebben we ook de tijd om dit samen op te pakken richting 2025.

Het college van burgemeester en wethouders van gemeente Dronten

Bestuurlijke en financiële hoofdlijnen

Primitieve begroting 2024-2027

De Programmabegroting komt voort uit eerder vastgesteld beleid en de vastgestelde Kadernota 2024. De onderdelen van de Kadernota zijn verwerkt in deze Programmabegroting 2024 alsmede de moties en amendementen waar dat van toepassing is.

In deze Programmabegroting zijn ook aanpassingen opgenomen om huidige budgetten weer in de pas te laten lopen en budgetten voor zaken die bij het opmaken van de Kadernota nog niet concreet gemaakt waren. De aanpassingen met de grootste financiële impact vindt plaats binnen programma 6 Sociaal domein. In pakket P Opgroeien en Opvoeden is de stijging van de lasten van de regionale jeugdhulp verwerkt. De tarieven van de jeugdhulp zijn daar fors gestegen en deze ontwikkeling zorgt met name voor de structurele lastenstijging van 1,3 miljoen euro voor 2024. De mogelijkheid om hier direct invloed op uit te voeren is zeer beperkt, vanwege het opgelegd karakter. Voor jeugdhulp geldt dat voorkomen beter is dan genezen en daarom heeft preventie onze focus en worden extra middelen hiervoor ingezet. Deze lasten hebben met name impact op 2025 en verder, omdat dan de (incidentele) dekking hiervoor uit de begroting loopt. Door de extra inzet op preventie stijgen de structurele lasten vanaf 2025 met 577.000 euro.

In 2023 is geïnvesteerd in het op sterkte brengen van de organisatie en het toevoegen van strategisch vermogen. Hiervoor zijn de versterkingsmaatregelen doorgevoerd. Een groot deel hiervan is in 2023 ingevuld. We werken hiermee toe naar een strategische personeelsplanning die aansluit bij de toekomstige opgaven voor onze gemeente.

De onderhoudslasten van het accommodatiebeheer zijn op basis van het te verwachten nieuwe accommodatiebeheerplan in 2023 nader opgesplitst in groot onderhoud en regulier onderhoud. Hiervoor is 200.000 euro voor structurele onderhoudslasten toegevoegd in de begroting. Voor de lasten die gepaard gaan met de investeringsopgaaf van het SVP, zijn in deze begroting geen additionele lasten toegevoegd. Die zullen vanaf de begroting 2025 pas financiële impact hebben. Hierin zijn de keuzes met betrekking tot ons accommodatiebeleid maken doorslaggevend.

De totaal impact op de begroting van 2024 blijft beperkt door de stijging van de inkomsten. Naast een stijging van de OZB inkomsten van 770.000 euro, zijn ook voor de komende jaren structurele rentebaten begroot. Het minimale werkkapitaal (liquide middelen) dat in de komende jaren aanwezig is levert ongeveer 300.000 euro aan rentebaten per jaar op.

De effecten van de Meicirculaire 2023 zijn in de Voortgangsrapportage 2023 financieel verwerkt en daarmee onderdeel van de Programmabegroting 2024. Conform de bestendige gedragslijn, zijn de effecten van de Septembercirculaire geen onderdeel van de Programmabegroting 2024.

In onderstaande tabel is het saldo per programma weergegeven inclusief het begrote resultaat na vaststelling van de begroting.

Primitieve begroting 2024-2027	2024	2025	2026	2027
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	77.164.167	78.338.729	72.533.620	72.369.292
Programma 1 Veiligheid	-5.853.826	-5.931.984	-6.008.118	-6.127.440
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	-7.486.150	-7.553.911	-7.886.961	-8.060.326
Programma 3 Economie	273.756	873.755	942.834	944.824
Programma 4 Onderwijs	-6.282.120	-6.424.799	-6.392.582	-6.359.175
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	-16.159.633	-15.948.126	-15.962.652	-15.928.236
Programma 6 Sociaal domein	-37.102.218	-36.583.595	-36.038.654	-35.852.491
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	-575.448	-212.768	-294.161	-334.776
Programma 8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	-3.687.412	-2.666.759	-2.660.285	-2.676.873
Totaal effect primitieve Programmabegroting 2024	291.116	3.890.542	-1.766.960	-2.025.200
Incidenteel effect	-3.588.731	-348.191	-453.537	-316.332
Structureel effect	3.879.847	4.238.733	-1.313.423	-1.708.868

Hieruit valt te concluderen dat er een structureel en reëel evenwicht is in 2024 en 2025, maar dat net als bij de Kadernota 2026 en 2027 nog steeds sprake is van een structureel tekort, net zoals vele andere gemeenten dit laten zien. Door de aanpassing van de huidige financieringssystematiek na 2025 ontstaat een tekort in 2026 en 2027. De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) evenals de provincies, verenigd in het IPO (het Interprovinciaal Overleg) zijn met de rijksoverheid in gesprek over de nieuwe financiering systematiek. Onze inkomsten dalen naar 2027 met 6 miljoen, wat zichtbaar een grote impact heeft. De aanpassing van 1,9 miljoen voor de jeugdhulp heeft het beeld voor 2027 verder verslechterd. De VNG adviseert gemeenten om financiële tekorten zichtbaar te maken met de voorliggende begroting, maar ook om een structureel sluitende begroting in 2024 en 2025 te tonen.

We volgen de ontwikkelingen van het IPO, maar zullen niet gaan afwachten of hieruit een compensatie volgt die ons tekort zal oplossen. Voor de opgaven die nog niet in deze begroting zijn opgenomen, waarin u in de aanbiedingsbrief over heeft kunnen lezen, zal namelijk ook financieel ruimte gemaakt moeten worden. Daarvoor zullen we keuzes moeten maken en die worden in de periode naar de Kadernota 2025 door de ambtelijke organisatie voorbereid. Dit voorbereidingsproces is in juni 2023 reeds gestart. Mocht toch een structurele compensatie volgen voor de jaren 2026 en 2027, dan zal dit het maken van de keuzes vereenvoudigen.

In onderstaande tabel is het financieel perspectief opgenomen, wat het verloop tussen de Voortgangsrapportage 2023 en de Programmabegroting 2024 toont. De grootste structurele mutaties zijn daarvan in deze paragraaf toegelicht.

Financieel perspectief 2024-2027 Programmabegroting 2024				
(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Stand na Voortgangsrapportage 2023 Structureel	4.536	5.027	-461	-731
Stand na Voortgangsrapportage 2023 Incidenteel	-4.344	304	113	103
Begrotingssaldo Voortgangsrapportage 2023	192	5.331	-348	-628
Separate raadsbesluiten tussen Voortgangsrapportage & Programmabegroting en overige mutaties	28	59	59	59
Kadernota 2024 correctie structureel (Kadernota wordt verwerkt in begroting)	260	260	260	260
Kadernota 2024 correctie incidenteel (Kadernota wordt verwerkt in begroting)	3.536	-	-	-
Programmabegroting 2024				
Structurele mutaties	-975	-1.106	-1.171	-1.296
Incidentele mutaties	-2.750	-652	-567	-420
Programmabegroting 2024 mutaties totaal	-3.725	-1.759	-1.738	-1.716
Stand Structureel ná vaststelling Programmabegroting 2024	3.880	4.239	-1.313	-1.709
Stand Incidenteel ná vaststelling Programmabegroting 2024	-3.589	-348	-454	-316
Eindstand begrotingssaldo ná vaststelling Programmabegroting 2024	291	3.891	-1.767	-2.025

Vermogenspositie gemeente

Bij de vermogenspositie van de gemeente gaat het met name om de stand van de Algemene reserve.

Gemeenten voeren een boekhouding in baten en lasten. Naast een exploitatierekening in baten en lasten omvat zo'n boekhouding ook een vermogensbalans. Deze vermogensbalans wordt jaarlijks met de jaarstukken opgesteld en in prognose bij de Programmabegroting. De norm is dat de gemeentelijke risicobuffer minstens 10% moet zijn van de totale omvang van de gemeentelijke exploitatie. In 2024 is de gemeentelijke exploitatiebegroting € 145 miljoen, hetgeen ertoe leidt dat in 2024 de gemeentelijke risicobuffer minimaal € 14,5 miljoen moet zijn. De Algemene reserve is € 40,8 miljoen en derhalve ruim hoger dan de vereiste € 14,5 miljoen. In de Paragraaf weerstandsvermogen wordt een nadere toelichting gegeven op de vermogenspositie van de gemeente. Daar zijn ook de financiële kengetallen opgenomen. Dus, begroting en de exploitatierekening tezamen kan een oordeel over de financiële gezondheid van de gemeente worden gevormd. Voor zo'n oordeel zijn juist financiële kengetallen over de exploitatie en balans zeer behulpzaam. De reserve- ofwel vermogenspositie van de gemeente Dronten is nog altijd uitstekend.

Het totale balansvermogen eind 2022 bedraagt € 100,2 miljoen afgerond (na resultaatbestemming 2022):

- Algemene reserve € 40,8 miljoen
- Bestemmingsreserves € 59,4 miljoen

Balansreserves zijn niet alleen financieel, maar vloeien ook voort uit de stenen van gebouwen, het asfalt van wegen en het beton van viaducten. Met balansreserves kan een gemeente dus niets betalen of financieren. Daarvoor heeft een gemeente geld op de bank nodig of moet een gemeente schulden maken.

Als een gemeente in een jaar een negatief exploitatieresultaat (voor mutatie van de reserves) heeft, nemen de balansreserves af en de schuldbelasting van het bezit juist toe. Omgekeerd neemt bij een gemeente met een positief exploitatieresultaat (voor mutatie van de reserves) de schuldbelasting van het bezit af en nemen de balansreserves dus toe.

De ratio weerstandsvermogen komt in deze Programmabegroting 2024 voor Dronten uit op 2,5. Dat betekent dat de gemeente Dronten over een vermogenspositie beschikt die als uitstekend (>2) wordt beoordeeld om de financiële risico's éénmalig af te dekken. Dat is anders daar waar het gaat om structurele lasten. Deze kunnen niet via de reserves worden opgevangen. Hier moeten structurele inkomsten tegenover staan.

Onze aanpak

De gemeenteraad stelt elk jaar de begroting vast. Daarin staat een uitwerking van de beleidsvoornemens, de concrete activiteiten en de middelen die nodig zijn voor de uitvoering. Na afloop van het begrotingsjaar wordt er in de jaarstukken door het college verantwoording afgelegd over het jaar.

Deze Programmabegroting 2024 is opgesteld in overeenstemming met de eisen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de eisen zoals de Financiële verordening van de gemeente Dronten deze stelt.

De begroting bestaat uit de volgende delen:

1. Aanbieding;
2. Beleidsbegroting, bestaande uit:
 - Programmaplan inclusief verplichte beleidsindicatoren met peildatum 10-08-2023;
 - Paragrafen;
3. Financiële begroting, bestaande uit:
 - overzicht van baten en lasten inclusief toelichting;
 - financiële positie inclusief toelichting;

Programmaplan

De Programmabegroting (kaderstellend) is een uitvoeringsdocument van de Kadernota (richtinggevend) waar onder andere de acties van het nieuwe beleid voor het desbetreffende jaar nader zijn uitgewerkt.

In deze begroting treft u de programma's aan in combinatie met de pakketten. Deze pakketten zijn u voor het eerst voorgelegd in de Kadernota 2022. In bijlage 5.4 is conform raadsnotie weergegeven wat de impact is van de gekozen maatregelen bij Programmabegroting 2022. Deze bijlage wordt aangeboden tot en met begrotingsjaar 2025.

Enkele pakketten zijn onderverdeeld over twee programma's. Een inhoudelijke toelichting is dan weergegeven in het programma waar het overgrote deel van de taken uit het pakket is ondergebracht. In het andere programma is dan een verwijzing opgenomen. Ook zijn in deze begroting toegelicht het overzicht Algemene dekkingsmiddelen en de raming voor onvoorziene uitgaven zoals gebruikelijk in programma 0.

Binnen het programmaplan is het geheel van de ramingen van de Begroting 2024 en volgende jaren opgenomen. Met de vaststelling van het programmaplan geeft de raad aan, welke speerpunten belangrijk zijn en op welke wijze deze worden bereikt (d.w.z. uitgevoerd door het college), welke middelen daarvoor beschikbaar zijn en uit welke bronnen deze middelen zullen worden verkregen.

Paragrafen

In de paragrafen zijn de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot beheersmatige aspecten en de lokale heffingen. Doel van de paragrafen is dat onderwerpen met een groot financieel belang, die versnipperd in de begroting staan, worden gebundeld in een kort overzicht, waardoor de raad voldoende inzicht krijgt. Zij geven een dwarsdoorsnede van de begroting. De paragrafen zijn bedoeld om extra informatie te geven voor de beoordeling van de financiële positie op de korte en langere termijn.

Door vaststelling van de paragrafen worden de beleidsuitgangspunten, die ten grondslag liggen aan de beheersmatige activiteiten, door u vastgesteld.

Getal notatie

In alle tabellen is de onderstaande notatie gehanteerd:

- een positief saldo (overschot) is een plus;
- een negatief saldo (tekort) is een min;
- voordelen door lagere uitgaven of hogere inkomsten worden positief genoteerd;
- nadelen door hogere uitgaven of lagere inkomsten worden negatief genoteerd.

Alle bedragen worden in duizendtallen weergegeven, tenzij anders is aangegeven. Door deze weergave kan het voorkomen dat totalen een (minimale) afwijking laten zien.

Recapitulatie

Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Totale lasten exclusief reserves	-134.460	-146.456	-146.074	-135.851	-134.734	-134.497
Totale baten exclusief reserves	145.246	138.680	143.289	137.973	131.366	130.871
Saldo exclusief reserves	10.786	-7.776	-2.785	2.122	-3.368	-3.627
Toevoegingen aan reserves	-8.191	-737	-685	-685	-685	-685
Onttrekkingen uit reserves	8.925	10.687	3.761	2.454	2.286	2.286
Het geraamde c.q. gerealiseerde resultaat	11.520	2.174	291	3.891	-1.767	-2.025
Incidenteel begrotingsresultaat 2024 - 2027	11.520	-910	-3.589	-348	-454	-316
Structureel begrotingsresultaat 2024 - 2027		3.084	3.880	4.239	-1.313	-1.709

* exclusief algemene dekkingsmiddelen, overhead, onvoorzien, vennootschapsbelasting en mutaties reserves

1.2 Programmaplan- beleidsbegroting

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Het programma bestaat uit het openbaar bestuur, de communicatie met de inwoners, de gemeentelijke basisadministratie en de interne en externe dienstverlening.

Onderdeel van dit programma is onder andere:

1. Algemene dekkingsmiddelen: zoals algemene belastingen en de Algemene uitkering uit het gemeentefonds;
2. Overhead: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. In de programma's zijn alleen nog de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces;
3. Onvoorzien;
4. Vennootschapsbelasting.

Wat willen we bereiken in 2024 en verder?

Autonome ontwikkelingen

Pakket A Bestuur

Inhoud

Dit pakket bestaat uit (het faciliteren van) de gemeentelijke bestuursorganen. Dit betreft de vergoedingen van de raadsleden, de loonkosten van het college van burgemeester en wethouders, maar ook de ondersteuning in de vorm van de griffie en de gemeentelijke rekenkamer. Ook bevat dit pakket de kosten van voormalige collegeleden in de vorm van wachtgeld en pensioenuitkeringen. Tot slot ook de kosten die zijn ontstaan uit bestuurlijke samenwerking maken onderdeel uit van dit pakket. N.B.: De samenwerking met Regio Zwolle is vanaf 2024 om organisatorische redenen omgezet naar pakket H (economie).

Ontwikkelingen

Human Capital Agenda

Vanuit de regio Zwolle zetten we samen in op een goede regionale samenwerking. De Regio verhoogt de kosten voor bijdragen van gemeenten en dus ook de bijdrage voor gemeente Dronten. De Human Capital Agenda bestaat uit:

- Leven lang ontwikkelen en inzet leercultuur. Continueren van Ontwikkelfonds Regio Zwolle (met bereik van inwoners en ondernemers) Uitbouwen sectortafels.
- Versterken en uitbreiden arbeidsmarktinfrastructuur, opstarten Regionaal Werkcentrum, uitvoeringsorganisatie en capaciteit, communicatie
- Talenten binden en boeien, een arbeidsmarktecosysteem voor jongeren, project uitvoering en monitoring
- Inclusie, het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt: werkgevers, werkzoekenden en instrumenten.
- Onderzoeksprogramma / veranderopgaven. Ontwikkelen en uitbouwen van onderzoekslabs, kennissessies en publicaties.

Beleidsdoelen

1. Het gezamenlijk aanpakken van regionale opgaven op het gebied van economie, arbeidsmarkt, bereikbaarheid, leefomgeving en energie. Het biedt ook de mogelijkheid om via die lijnen gebruik te maken van de financiële middelen die het Rijk via de zogenaamde Regio Deals beschikbaar stelt voor deze opgaven;
2. Het verbreden van ons eigen netwerk en ook kansen bieden voor het verbreden van het netwerk van ons bedrijfsleven, onderwijs/kennisinstellingen en de culturele sector;
3. Het verbinden van de regio Zwolle, de provincie Flevoland en de Metropool Regio Amsterdam. Mooi voorbeeld waar dit volop speelt is de woonopgave: vanuit de Regio Zwolle en vanuit de randstad kijken ze lonkend naar Flevoland en Dronten;
4. Het sterker positioneren van onze gemeente in de vierde economische regio van Nederland.

Welke activiteiten gaan we specifiek oppakken in 2024?

Meer aandacht voor specifieke doelgroepen met een maatschappelijk belang

Om meer aandacht te kunnen geven aan specifieke doelgroepen met een maatschappelijk belang (bijvoorbeeld veteranen, lintjesregen) is een structurele investering nodig zodat zij het podium kunnen blijven krijgen dat zij verdienen op een manier die past bij het belang dat zij dienen.

Inzet op regionale samenwerking en public affairs

Er gebeurt veel binnen de verschillende regionale samenwerkingen, net als bij het Rijk. Daar waar het belang van Dronten groot is, moeten we een stevige positie innemen, weten wat we te bieden en waar we op inzetten. Dit betekent bewust keuzes maken hoe we omgaan met onze samenwerkingsverbanden en inzicht hebben in wat we nodig hebben van regio en Rijk om onze inhoudelijke opgaven te realiseren. Dit vraagt om een brede visie op onze positie binnen deze samenwerkingsverbanden, een sterke verbinding met buurgemeenten en provincie en een stevige inzet van lobby richting de regio en het Rijk. En van daaruit advieskracht voor college en ambtelijke organisatie. Om strategie, verbinding en lobby- en advieskracht te kunnen genereren is een investering nodig van 1FTE voor een bestuursadviseur Regionale samenwerking en public affairs.

Verkiezingen (€ 42.318 structureel)

Toename van de kosten om de verkiezingsdag(en) goed te kunnen sturen en organiseren.

Pakket B Burgerzaken

Inhoud

Het pakket burgerzaken richt zich op de werkzaamheden in het kader van dienstverlening van de gemeente. Projecten die voortvloeien uit de dienstverlening dragen bij aan de realisatie van onze ambities om de dienstverlening beter, laagdrempeliger, toegankelijker en persoonlijker te maken. Hierbij kan gedacht worden aan werkzaamheden van het Klantencontact Centrum, de basisregistraties van personen en gebouwen, de uitgiften van reisdocumenten en akten en huwelijksvoltrekkingen.

Ontwikkelingen

De dienstverleningsuitgangspunten die centraal staan zijn het tijdig, duidelijk en vraaggericht verlenen van producten en diensten. Het digitaal gebruik wordt nog steeds belangrijker maar persoonlijk contact blijft mogelijk waar nodig. Inwoners en ondernemers kiezen zelf welk kanaal zij voor een product of dienst het meest geschikt vinden. Door onder andere de digitalisering verandert het werk van burgerzaken. Er is meer aandacht, inzet en kennis nodig op identiteits- en adresfraude, ook in relatie tot registratie arbeidsmigranten en huisvesting vakantieparken.

De integrale aanpak wordt steeds belangrijker. Aan de hand van inwonersonderzoek bepalen we hoe we onze dienstverlening verder kunnen verbeteren. Voor het verloop van de leges Burgerzaken verwijzen we u naar de [paragraaf lokale heffingen](#).

Beleidsdoelen

1. Vanuit DoK '22 en daarmee de vier V's (vakmanschap, vertrouwen, verbinding, vernieuwingskracht) werken we aan optimale dienstverlening, waarbij we realistische afspraken maken en onze beloften concreet maken;
2. We werken met een positieve dienstverlenende houding, en zorgen dat inwoners en gasten graag bij de gemeente komen;
3. We zijn betrokken en hebben persoonlijke aandacht voor inwoners, bij voorkeur digitaal;
4. We werken op maat, waarbij digitale processen zo veel mogelijk ondersteunen.

Welke activiteiten gaan we specifiek oppakken in 2024?

Actualisatie Burgerzaken (€ 108.694 structureel)

Door de krapte op de arbeidsmarkt en het einde van de paspoortdip wordt 2024 een druk jaar. Door de extra Tweede Kamerverkiezingen in 2023 zijn de adresonderzoeken onder druk komen te staan.

In 2024 zorgen we ervoor dat iedereen op tijd een reisdocument kan aanvragen. De extra legesinkomsten worden ingezet om de wachttijden beheersbaar te houden. We zetten weer intensiever in op adresonderzoek.

Daarnaast organiseren we in 2024 de verkiezingen voor het Europese Parlement. Het KCC krijgt een rol in de eerstelijnsvragen van de Omgevingswet.

Pakket C Overhead

Inhoud

Het pakket overhead werkt integraal samen. Het is ondersteunend en adviserend aan de organisatie en het college van Dronten. In dit pakket vallen de activiteiten die zorgen voor de faciliteiten om te kunnen werken, systemen werkend (en bruikbaar) te houden en te adviseren in het primaire proces. Tot dit pakket behoren alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces (de andere pakketten).

Ontwikkelingen

We hebben te maken met een forse arbeidsmarkttopgave. Personeel is lastig te krijgen en te behouden. Daarnaast hebben we te maken met gestapelde opgaven, die nieuwe uitdagingen met zich meebrengen om mee te kunnen bewegen met de veranderende maatschappij. Een ontwikkeling hierin is het afnemend vertrouwen van inwoners in de overheid en daarmee ook in lokale overheden. Dat vraagt om een bestuurlijk vernieuwende manier van kijken en handelen vanuit de overheid, die recht doet aan het opbouwen van de relatie tussen inwoners en overheid en het versterken van de democratie.

Beleidsdoelen

1. Doel is dat iedereen een positieve dienstverlenende houding heeft en inwoners graag bij de gemeente komen. Vanuit DoK '22 en daarin de vier V's (vakmanschap, vertrouwen, verbinding, vernieuwingskracht) werken we aan optimale dienstverlening, waarbij we realistische afspraken maken en onze beloften concreet maken;
2. We willen als organisatie wendbaar zijn;

3. Wij voeren tijdig en op een open en eerlijke manier het gesprek met elkaar over initiatieven en ontwikkelingen in Dronten. Met participatie als bouwsteen voor ons besluitvormingsproces en de juiste plannen voor Dronten, maken we samen Dronten steeds een beetje mooier;
4. We verstevigen de planning- en control cyclus om het fundament te leggen voor tactische en strategische besluitvorming;
5. We willen inzicht en grip krijgen op de toekomstige financiële situatie van Dronten, waarbij inzichtelijk is hoe de financiële kengetallen veranderen in de tijd;
6. We realiseren een volwaardige en betekenisvolle samenwerking tussen bedrijfsvoering en de primaire processen in de gemeente Dronten.

Welke activiteiten gaan we specifiek oppakken in 2024?

Doorontwikkeling op focuspunten DoK '22: bestuursadvisering, werken vanuit de opgave en faciliteren strategisch vermogen

We zien dat het faciliteren van strategisch vermogen en bestuursadvisering zodanig van belang is dat daar aanvullend op geïnvesteerd moet worden. Er wordt fors ingezet op een goede relatie tussen raad, college en organisatie waarbij er goede afspraken zijn over elkaars rollen. De samenwerking met onze partners, externe partijen en samenleving wordt actief opgezocht. Er wordt daarbij verder ingezet op vergroten van de wendbaarheid, integrale verantwoordelijkheid en eigenaarschap. Vanuit het perspectief op de toekomst worden in het hier en nu scherpere keuzes gemaakt.

Om aan te sluiten bij de opgaven van buiten is het nodig dat de organisatie toegerust wordt met een bijpassende visie en werkwijze rondom opgavegericht werken, programmatisch en projectmatig werken.

Impact maken op welbevinden

De vraag vanuit de samenleving en oprechte aandacht voor het geluk en welbevinden van onze samenleving wordt meer en meer leidend. Het werken vanuit de opgave ontwikkelt zich door naar het sturen op maatschappelijke effecten die bijdragen aan een brede welvaart.

Er wordt verder ingezet om impact te maken op het welbevinden van onze inwoners door inzicht te krijgen in maatschappelijk effect dat nagestreefd wordt. Er wordt een uitvoeringsplan ontwikkeld in het kader van Brede welvaart. Het stroomlijnen van interne bedrijfsprocessen om naar Effect Gericht sturen toe te werken is hiervoor belangrijk. Zie hiervoor de [paragraaf bedrijfsvoering](#).

Arbeidsmarktaanpak

De gemeente Dronten wil een aantrekkelijke werkgever zijn en dat uitstralen. De traditionele manier van werven en behouden van medewerkers past niet meer in de hedendaagse snelle en complexe arbeidsmarkt. Om als organisatie slagkracht te behouden en te versterken, nu en in de toekomst, werken we aan een nieuwe arbeidsmarktaanpak. Zodat we voldoende personeel aantrekken en behouden om robuust en wendbaar te blijven. Hierbij kan gedacht worden aan het ontwikkelen en vormgeven van het werkgeversmerk, inhuur consultancy, inzet op leren en ontwikkelen en werving via verschillende kanalen.

Pilot gebiedsregie

In 2022 is gestart met de pilot gebiedsregie. Gebiedsregisseurs zijn het eerste aanspreekpunt voor inwoners, organisaties en verenigingen in Biddinghuizen en Swifterbant. De gebiedsregisseurs halen opgaven op uit de dorpen en versterken de integrale samenwerking binnen de ambtelijke organisatie. De signalen van externe partners en inwoners zijn positief te noemen. Dat maakt dat eind dit jaar definitief over afronding van de pilot wordt besloten en de vraag wordt beantwoord of – en hoe het werken vanuit gebiedsregie over alle kernen kan plaats vinden.

Ontwikkelplan Informatievoorziening

Afgelopen jaren zijn verschillende doelstellingen van het Informatiebeleidsplan 2017-2021 gerealiseerd. De gemeente Dronten heeft hard gewerkt om de basisinformatie en systemen die daarvoor nodig zijn, in te richten en te beheren. Een fundament met betrekking tot gegevensbeheer en digitale dienstverlening is daarmee aanwezig. Dit heeft bijgedragen aan het verkrijgen van meer inzicht in en grip op de informatiehuishouding. De kwaliteit van het informatiemanagement en -beheer zal echter verbeterd moeten worden. Het ambitieniveau is het bereiken van een goed niveau van volwassenheid met gestandaardiseerde werkwijzen.

Om dit ambitieniveau richting te geven wordt in de tweede helft van 2023 een I-visie bepaald. Dit geeft een oriëntatie voor het omgaan met de ontwikkelingen en uitdagingen bij het bereiken van een best passende informatiehuishouding die aansluit op de vereisten van onze bedrijfsprocessen, voldoet aan de wettelijke vereisten m.b.t. de informatie- en gegevensbescherming, bijdraagt aan een open en transparante overheid en reconstructie van overheidshandelen mogelijk maakt.

Gebaseerd op de ambitie, de vast te stellen I-visie en een aantal thema's van de het informatiebeleidsplan 2017-2021 wordt een aanpak (proces) en I-ontwikkelplan (inhoud) bepaald voor informatisering en digitalisering.

Programma digitalisering

Met digitalisering en informatisering richten we ons op het ontwikkelen en inzetten van vaardigheden, processen en systemen die nodig zijn voor een effectieve samenwerking, een betrouwbare informatievoorziening en optimalisatie van primaire bedrijfsprocessen.

Digitale transformatie pakken we gericht en gedoseerd aan zodat we de gelegenheid krijgen om beter te worden in het ontwikkelen, inzetten en onderhouden van nieuwe werkwijzen, procesvernieuwing en het verkrijgen van digitale kennis en vaardigheden. De transformatie die hierdoor ontstaat is geen doel op zich maar een bestendige en integrale organisatieontwikkeling.

Het programma Digitale Transformatie wordt in lijn hiermee herzien. De doelen van het programma worden herijkt, gekoppeld aan thema's van de I-visie en meegenomen in het I-ontwikkelplan. Realisatie en uitvoering is regulier werk en een kerntaak van IMF en wordt daarom niet (meer) belegd in een apart programma en separaat programmateam.

Informatievoorziening en beveiliging

We werken aan het versterken van onze informatiebeveiliging. Informatie moet alleen maar toegankelijk zijn voor degene die voor of bij de gemeente Dronten werken en ook alleen die informatie die noodzakelijk is bij het vervullen van de rol en functie. De bescherming van ICT-middelen (techniek), zoals netwerken en systemen, tegen digitale aanvallen is een belangrijke taak waaraan met reguliere en planmatige beheerprocessen invulling wordt gegeven. Dit is erop gericht op de beveiliging van persoonsgegevens continu te verbeteren en is onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering. De inzet daarbij van moderne technieken is steeds in ontwikkeling, waarbij continu wordt gemonitord of dit deze voldoen (audits).

Informatiebeveiliging heeft niet alleen betrekking op de bescherming van ICT-middelen (techniek). Het betreft ook het beveiligen van het gebruik en beheer van informatie (proces) en het waarborgen van een vertrouwde omgang met gegevens (menselijk gedrag). Er wordt gewerkt aan een continue verbetercyclus op genoemde gebieden. Ter versterking van de invulling daarvan wordt een Chief Information Officer en Information Security Officer functie ingevuld.

Juridisch advies

Juridische advisering / bijstand wordt ingewonnen bij externe partijen als kennis en/of kunde ontbreekt binnen de gemeente. Het basisniveau voor externe advisering in de begroting is enkele jaren niet aangepast, omdat hier in het verleden incidentele middelen voor beschikbaar zijn gesteld. De lasten van externe advisering zijn de afgelopen jaren tevens gestegen, waardoor het budget niet meer toereikend is. De incidentele middelen zijn niet meer voorhanden vanaf begroting 2024. De begroting dient in lijn te worden gebracht met de werkelijkheid.

Creëren vergaderfaciliteiten locatie De Reest (zie bijlage 1 VVI)

Wat te bereiken

Door groei van de organisatie is er behoefte aan uitbreiding van overleg en vergaderruimtes aan de Reest.

Hoe te bereiken

Eenmalige investering van € 60.000. Hier zullen structurele kapitaallasten uit voortvloeien. De beheer- onderhoudskosten (schoonmaak) zullen niet substantieel wijzigen, daar deze ruimte nu ook, weliswaar als douche/kleedruimte, schoongemaakt wordt.

Toelichting

Door de groei van de organisatie is er steeds meer behoefte aan overleg en vergaderruimtes. Aan de Reest is deze ruimte beperkt en omdat deze vergaderruimtes ook vaker gebruikt worden voor collega's van het gemeentehuis neemt de vraag toe. Aan de Reest is in pandig nog een goede mogelijkheid om de vergaderruimte uit te breiden met 1 grote of 2 kleinere vergaderruimtes door een deel van de doucheruimte op te heffen. Daarbij blijven we voldoen aan de vraag van collega's die hier gebruik van maken en voldoen we aan de normen die hiervoor gelden.

Pakket D Gemeentelijke belastingen

Inhoud

Naast de Algemene Uitkering vanuit de Rijksoverheid zijn de belastinginkomsten de grootste inkomstenbron van elke gemeente. De hoogte van de gemeentebelastingen is afgestemd op het voorzieningenniveau in de gemeente.

De meest bekende soort belasting die door de gemeente wordt opgelegd is de Onroerend Zaakbelasting (OZB). Daarnaast kennen we toeristen- en forensenbelasting.

Toeristenbelasting wordt betaald als iemand verblijft in een gemeente waar hij niet staat ingeschreven. Bijvoorbeeld bij verblijf in een hotel, pension, caravan of bungalow. Een voorbeeld is ook dagverblijf op het water binnen de gemeente of op het grondgebied van de gemeente. De hoogte van de toeristenbelasting verschilt per gemeente. Gemeenten mogen zelf bepalen of zij toeristenbelasting heffen en hoe zij het tarief berekenen.

Bijvoorbeeld een vast bedrag per verblijf of een percentage per overnachtingsprijs. Elke gemeente kan de hoogte regelen in een eigen verordening.

Ontwikkelingen

De inflatie is de afgelopen jaren gestegen, dit merken wij ook in de tariefstijgingen van gemeente Dronten. Zo is bijvoorbeeld de gemiddelde woningwaarde in Dronten de afgelopen jaren ook aanzienlijk toegenomen, waardoor de woz waardes eveneens gestegen zijn. Er is een landelijke trend waarbij veel bezwaarschriften voor de woz waardebeoordeling worden ingediend. Deze trend is ook zichtbaar in gemeente Dronten. GBLT neemt de bezwaren in behandeling. De afwikkeling hiervan brengt extra kosten

Voor de belastingen en tarieven nemen we, zoals altijd, de cijfers van het Centraal Economisch Plan als basis voor de indexatie. Voor 2024 is dit een percentage van 6,3%. De tarieven zullen in 2024 ten opzichte van 2023 met dit percentage stijgen. Voor overige informatie verwijzen wij u naar de [Paragraaf lokale heffingen](#).

Beleidsdoelen

De hoogte van de gemeentebelastingen is afgestemd op het voorzieningenniveau en het behalen van de gewenste/bedoelde maatschappelijke effecten.

Welke activiteiten gaan we specifiek oppakken in 2024?

Lokale heffingen (€ 719.933 structurele baten)

De indexering van de OZB en herijking van het Waterschap over de deelnemersbijdrage leidt per saldo tot deze structurele ophoging.

Pakket H Economische ontwikkeling

Inhoud

Op basis van de huidige programmastructuur zijn de verspreide percelen van pakket H onderdeel van programma 0. De overige taken uit pakket H staan in programma 3. Inhoudelijk verwijzen wij u daarom graag door naar [programma 3](#).

Pakket T Wonen en bouwen

Inhoud

Op basis van de huidige programmastructuur is het beheer van strategische gronden van pakket T onderdeel van programma 0. De overige taken uit pakket T staan in programma 8. Inhoudelijk verwijzen wij u daarom graag door naar [programma 8](#).

Welke activiteiten gaan we specifiek oppakken in 2024?

Beheer strategische gronden (€ 26.221 structureel)

De mutaties kapitaallasten heeft een structureel karakter als gevolg van de eenmalige aan- en verkoop gronden. Voor deze aan- en verkopen worden inspectie- en advieskosten voorzien.

Pakket Z Algemene uitkering, treasury, VpB en overige baten en lasten

Inhoud

De budgetten die inhoudelijk niet gekoppeld zijn aan een gemeentelijk takenpakket staan gebundeld in onderstaand fictieve pakket Z. Het gaat hier om de Algemene uitkering, bestemmingsreserves, integratie- en decentralisatie uitkeringen en rentes.

Gemeenten en provincies ontvangen jaarlijks geld van het Rijk. Een groot deel daarvan krijgen gemeenten via het gemeentefonds (Algemene uitkering). Gemeenten ontvangen dit geld om hun taken uit te voeren. Door deze uitwisseling ontstaat een financiële verhouding tussen hen en de Rijksoverheid.

Ontwikkelingen

Gemeentefonds: Accressen 2024 en verder

Sinds de meicirculaire 2022 is het accres gesplitst in een volume- en een nominaal deel, waarbij het nominale deel ter compensatie is van loon- en prijsstijging en het volumedeel ter compensatie van bevolkingstoename en reëel accres. In de meicirculaire 2023 zijn de LPO-accessen voor de jaren 2023 tot en met 2027 bijgewerkt en is sprake van een opwaartse bijstelling voor alle jaren.

Gemeentefonds: Structurele rijksbijdrage vanaf 2027

Vooruitlopend op een nieuwe financieringssytematiek heeft het kabinet in de septembercirculaire 2022 in 2026 eenmalig middelen beschikbaar gesteld. Dit bedrag is in de meicirculaire 2023 vanaf 2027 structureel opgenomen. Later dit jaar, in de septembercirculaire 2023, wordt van dit bedrag nog een (klein) deel in het BTW compensatiefonds (BCF) gestort.

Gemeentefonds: Nieuwe financieringssytematiek

Het kabinet heeft besloten om het gemeentefonds voor de volumeontwikkeling vanaf 2027 te indexeren op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product. In de meicirculaire 2023 is een beschrijving van de hoofdlijnen van een nieuwe financieringssytematiek opgenomen. De nieuwe financieringssytematiek houdt in dat de volumeontwikkeling van het gemeentefonds vanaf 2027 wordt gebaseerd op een historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). In de meicirculaire 2023 is de nieuwe financieringssytematiek nog niet verwerkt.

Gemeentefonds: BTW Compensatie Fonds (BCF)

Het BCF-plafond bedraagt voor gemeenten € 3,7 miljard in 2022. Als de gezamenlijke declaraties onder het plafond blijven wordt het verschil in het gemeentefonds gestort. Bij overschrijding van het plafond volgt een onttrekking. Het plafond muteert jaarlijks met het accrespercentage, maar door de bevriezing van het accres in 2022 tot en met 2025 is het plafond in die jaren ook gefixeerd.

In de septembercirculaire 2022 is een voorschot voor het jaar 2022 verstrekt.

Gemeenten hebben iets meer gedeclareerd bij het BCF, waardoor in deze circulaire de afrekening plaats vindt in 2023 als incidentele onttrekking.

De afrekening heeft ook structurele gevolgen. Voor de begroting 2024 met bijbehorende meerjarenraming mag de raming maximaal gelijk zijn aan de afrekening van 2022. De provinciaal toezichhouders gebruiken dit als richtlijn bij het beoordelen van de (meerjaren)begroting 2024-2027.

Gemeentefonds: Jeugdzorg

Het Rijk en de VNG hebben 18 april 2023 een financieel principeakkoord bereikt voor de Hervormingsagenda Jeugd. In de meicirculaire 2023 wordt voor jeugdzorg, onder voorbehoud van omzetting naar een definitief akkoord op de Hervormingsagenda, voor 2024 2025 extra middelen beschikbaar gesteld.

Van de extra middelen wordt een deel vanuit de begroting van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) ingezet voor de investeringen en uitvoeringskosten van de Hervormingsagenda. Voor de jaren 2026 en verder blijven de middelen gereserveerd en zal toevoeging aan de algemene uitkering plaatsvinden na het advies van de deskundigencommissie en besluitvorming daarover.

Treasury

Op het taakveld treasury worden de rentelasten- en baten begroot. In de [paragraaf Financiering](#) is het renteschema opgenomen.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 1 januari 2016 is de belastingplicht in de vennootschapsbelasting (VpB) uitgebreid voor ondernemingen van publiekrechtelijke lichamen indien en voor zover zij een onderneming drijven. Niet alle activiteiten van de gemeente zijn dus in de vennootschapsbelasting betrokken, maar alleen de activiteiten die voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Er is sprake van een duurzame organisatie van kapitaal en arbeid,
- waarbij wordt deelgenomen aan het economische verkeer, en
- er is sprake van een winststreven.

De gemeente dient jaarlijks aan de hand van bovengenoemde voorwaarden te bepalen welke activiteiten onder de belastingplicht vallen. Tot nu toe is aan de hand van deze toetsing geconcludeerd dat de volgende activiteiten onder de belastingplicht vallen:

1. Het grondbedrijf (actieve grondexploitatie);
2. Verkoop van reststromen afval.

Voor het jaar 2024 is de af te dragen VpB begroot op € 350.000. Dit bedrag is gebaseerd op de gerealiseerde resultaten van het grondbedrijf van de afgelopen jaren.

Beleidsdoelen

1. Een realistische en uitvoerbare begroting;
2. Een structureel sluitende meerjarenbegroting.

Welke activiteiten gaan we specifiek oppakken in 2024?

Financieringsfuncties (structurele mutaties € 522.735 in 2024, € 227.117 in 2025, € 627.328 in 2026 en € 1.357.530 in 2027)

De inzet/dekking van de stelpost Coalitieakkoord 2024-2028 resulteert in een mutatie van programma 0 naar overige programma's.

Verder zijn de treasury- en rentemutaties een effect binnen dit pakket.

Overhead

Om de raad op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie en ook meer zeggenschap over die kosten te geven, wordt in het BBV voorgeschreven dat vanaf het programmaplan 2017 een apart overzicht moet worden opgenomen van de kosten van de overhead.

In de programma's worden de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces.

Om te kunnen vaststellen welke kosten verband houden met de sturing en ondersteuning van het primaire proces en zodoende gerekend kunnen worden tot de overhead, wordt een definitie van de overhead geïntroduceerd. De definitie voor overhead luidt: "*alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.*"

Conform deze nieuwe voorschriften is de overhead in deze Programmabegroting centraal begroot in programma 0 onder het taakveld overhead (0.4).

In totaal bedraagt deze toerekening van overhead € 19,5 miljoen. In de tabel hierna is een uitsplitsing weergegeven naar de verschillende overhead onderdelen:

Overhead	2022 *	2023	2024
Salariskosten van medewerkers ondersteunende teams	7.300	9.500	10.800
Materiële overhead	8.900	8.100	8.700 (1)
Totale overhead	16.200	17.600	19.500
Begrotingssaldo **	133.955	146.456	146.074
Overheadpercentage	12%	12%	13%

* Betreft realisatie

** Begroting na wijziging 2023

(1) na toe te rekenen activa aan taakvelden.

Overheadpercentage

De kosten van overhead kunnen worden uitgedrukt in een percentage. Het BBV schrijft voor dat hiervoor een indicator moet worden opgenomen in de begroting. Deze indicator (zie ook onderdeel BBV indicatoren) drukt de totale overheadkosten in het percentage van het totaal van de lasten exclusief toevoegingen aan reserves. In de BBV definitie wordt elke leidinggevende voor 100% toegerekend aan de overhead.

Het overheadpercentage voor 2024 bedraagt 13%. Dit is echter niet het percentage dat wordt toegepast voor de toerekening van de overhead. Het overheadpercentage voor de kostendekkendheid van de tarieven en de doorbelasting naar de grondexploitaties is 78%. Bij de berekening van dit percentage wordt uitgegaan van de totale salariskosten verminderd met de salariskosten van medewerkers van de ondersteunende teams afgezet tegen de totale overheadkosten.

In onderstaande tabel zijn de overheadkosten afgezet tegen de totale lasten exclusief reserves conform BBV-voorschriften.

Specificatie overhead	2024
Leidinggevend en managementondersteuning primair proces (hiërarchisch)	3.253
P&O/HRM	1.742
Facilitaire zaken en Huisvesting (incl. beveiliging)	552
Informatievoorziening en automatisering (ICT)	1.633
Financiën, Toezicht en Controle gericht op de eigen organisatie	1.572
Juridische zaken	624
Bestuurszaken en bestuursondersteuning	538
Interne en externe communicatie m.u.v. klantcommunicatie	651
Informatiebeheer (DIV)	497
Inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement)	264
Overig (o.a. detacheringen, bovenformatief, programma Dienstverlening, wet banenafpraak)	125
Totaal salariskosten van ondersteunende medewerkers	11.450
Toerekening salariskosten overhead aan grondexploitaties	-647
Totaal salariskosten van ondersteunende medewerkers, na toerekening grondexploitaties	10.803

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente. Omdat het wenselijk is de resultaten van gemeenten te kunnen vergelijken worden de indicatoren die ten minste moeten worden gebruikt, opgenomen in [Waarstaatjegemeente.nl](#).

In de onderstaande programmatabel staan deze verplichte beleidsindicatoren van onze gemeente ten opzichte van gemeenten met grootteklasse 25.000-50.000 inwoners:

Indicator	Eenheid	Realisatie	Begroting	Begroting	Gemeenten 25.000- 50.000 inwoners	Bron
		2022	2023	2024		
Apparaatskosten	Kosten per 1.000 inwoners	843,00	948,00	1.052,43	NB	Eigen begroting
Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.						
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	9,10	9,00	9,44	NB	Eigen gegevens
Het gaat hier om het werkelijk aantal fte dat werkzaam is, dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan. Let op: ook toevallige medewerkers moeten hier meegeteld worden.						
Externe inhuur	Kosten als % van de loonkosten formatie	22,00	6,00	5,00	NB	Eigen begroting
Onder externe inhuur wordt verstaan: het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winst oogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen de organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.						
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	9,90	9,30	10,49	NB	Eigen gegevens
Het gaat hier om de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van uw organisatie voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari. Uitgangspunt is het vastgestelde formatieplan, dus niet de werkelijke bezetting. Het gaat om formatieplaatsen, ongeacht of die worden ingevuld door iemand met een vaste aanstelling, een tijdelijke aanstelling of nog openstaan in de vorm van een vacature. Fte is het equivalent van een 36-urige werkweek.						
Formatie - Overhead	Overhead kosten als % van de totale formatie	12,23	12,04	13,32	NB	Eigen begroting
Overhead: alle salariskosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.						

Wat gaat dit kosten?

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting na wijziging 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten							
0A	Bestuur	-2.847	-2.392	-2.319	-2.250	-2.250	-2.250
0B	Burgerzaken	-2.131	-2.703	-2.615	-2.595	-2.594	-2.524
0C	Overhead	-16.463	-19.314	-19.435	-18.516	-18.348	-18.426
0D	Gemeentelijke belastingen	-573	-707	-757	-768	-782	-788
0H	Economische ontwikkeling	-191	-5	-5	-5	-5	-5
0T	Wonen en bouwen	-659	-686	-380	-377	-380	-424
0X	Historische functionele indeling	6	-	-7	-	-	-
0Z	Algemene uitkering, treasury en overige baten en lasten	-2.617	-771	-5.100	-4.470	-3.976	-3.587
	Subtotaal Lasten	-25.474	-26.579	-30.617	-28.980	-28.335	-28.004

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting na wijziging 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten							
0A	Bestuur	347	-	-	-	-	-
0B	Burgerzaken	551	590	733	758	758	758
0C	Overhead	267	272	423	423	423	423
0D	Gemeentelijke belastingen	10.955	12.441	13.211	13.211	13.211	13.211
0H	Economische ontwikkeling	318	71	71	71	71	71
0T	Wonen en bouwen	4.530	246	242	244	246	246
0X	Historische functionele indeling	-	-	-	-	-	-
0Z	Algemene uitkering, treasury en overige baten en lasten	87.970	86.464	91.239	91.355	85.067	84.572
	Subtotaal Baten	104.938	100.085	105.919	106.062	99.777	99.282
	Saldo Lasten en Baten programma 0	79.464	73.506	75.302	77.082	71.442	71.277
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-1.606	-67	-15	-15	-15	-15
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	6.651	7.341	1.877	1.271	1.106	1.106
0.10	Saldo Reserves programma 0	5.045	7.274	1.862	1.257	1.092	1.092
	Resultaat programma 0	84.509	80.780	77.164	78.339	72.534	72.369

Overzicht mutaties reserves

In de onderstaande tabel worden de mutaties reserves inzichtelijk gemaakt (taakveld 0.10):

Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten						
Mutaties reserves programma 0	-1.606	-15	-15	-15	-15	-15
Mutaties reserves programma 1	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserves programma 2	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserves programma 3	-1.565	-	-	-	-	-
Mutaties reserves programma 4	-495	-612	-612	-612	-612	-612
Mutaties reserves programma 5	-1.644	-59	-59	-59	-59	-59
Mutaties reserves programma 6	-1.101	-	-	-	-	-
Mutaties reserves programma 7	-137	-	-	-	-	-
Mutaties reserves programma 8	-1.643	-	-	-	-	-
Subtotaal Lasten	-8.191	-686	-686	-686	-686	-686
Baten						
Mutaties reserves programma 0	6.651	6.276	1.877	1.271	1.106	1.106
Mutaties reserves programma 1	41	41	41	41	41	41
Mutaties reserves programma 2	149	72	72	72	72	72
Mutaties reserves programma 4	6	20	229	226	224	224
Mutaties reserves programma 5	930	841	841	841	841	841
Mutaties reserves programma 6	-52	1.744	700	-	-	-
Mutaties reserves programma 8	1.200	2	2	2	2	2
Subtotaal Baten	8.925	8.996	3.762	2.453	2.286	2.286
Saldo Lasten en Baten taakveld 0	734	8.310	3.076	1.767	1.600	1.600

Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen

Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen

Dit overzicht geeft inzicht in de Algemene dekkingsmiddelen van de gemeente Dronten.

Tot de Algemene dekkingsmiddelen worden gerekend:

- Gemeentelijke heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is;
- Algemene uitkeringen;
- Dividend;
- Saldo van de financieringsfunctie;
- Overige algemene dekkingsmiddelen.

Voor wat betreft de gemeentelijke heffingen zijn dit met name de onroerende zaakbelastingen, toeristenbelasting en forensenbelasting. Deze heffingen kennen in tegenstelling tot heffingen als het rioolrecht en de afvalstoffenheffing geen vooraf bepaald bestedingsdoel. De niet vrij aanwendbare heffingen worden, evenals de ontvangsten van de specifieke uitkeringen in de programma's, waar ze voor een deel de kosten dekken, onder de baten verantwoord. In de volgende tabel staan de middelen die vrij besteedbaar zijn.

Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten						
(Inflatie)correctie voorzieningen	-156	-159	-174	-174	-174	-174
Algemene uitkeringen	-	-350	-350	-350	-350	-350
Bespaarde rente	-	-	-	-	-	-
Geldleningen en uitzettingen < 1 jaar	-	-5	-	-	-	-
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	-10	-	-	-	-	-
Overige financiële middelen	-99	-114	-93	-93	-93	-93
Saldo van financieringsfunctie	-1.529	-564	-1.339	-1.256	-1.576	-1.489
Subtotaal Lasten	-1.794	-1.192	-1.956	-1.873	-2.193	-2.106
Baten						
Algemene uitkeringen	77.965	77.543	82.331	82.913	76.719	76.301
Bespaarde rente	5.487	4.922	5.127	5.127	5.127	5.127
Integratie-uitkering sociaal domein	3.197	1.791	1.858	1.872	1.808	1.761
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	12.658	14.679	15.464	15.464	15.464	15.464
Overige financiële middelen	496	419	379	379	379	379
Saldo van financieringsfunctie	824	1.774	1.530	1.049	1.020	990
Subtotaal Baten	100.627	101.128	106.689	106.804	100.517	100.022
Saldo lasten en baten Algemene dekkingsmiddelen	98.833	99.936	104.733	104.931	98.324	97.916

Programma 1 Veiligheid

Het programma bestaat uit doelen en activiteiten die gericht zijn op integrale veiligheid, het waarborgen van veiligheid, het voeren van regie op evenementen (beleid), het voorkomen van rampen en daarnaast de coördinatie bij rampenbestrijding.

Wat willen we bereiken in 2024 en verder?

Autonome ontwikkelingen

Pakket E Rampenbestrijding en crisisorganisatie

Inhoud

Crisisbeheersing is het geheel van maatregelen en voorzieningen, met inbegrip van de voorbereiding daarop, dat het gemeentebestuur of het bestuur van een veiligheidsregio in een crisis treft ter handhaving van de openbare orde. Het programma omvat alle activiteiten die hierop gericht zijn. Er is een goede samenwerking tussen de gemeenten in Flevoland, de Veiligheidsregio Flevoland, de politie eenheid Midden Nederland en andere (overheids-)diensten en instellingen op bestuurlijk en op ambtelijk niveau. Door de goede samenwerking en een goede voorbereiding binnen deze organisatie voldoen we aan de wettelijk voorgeschreven en de bestuurlijk vastgestelde taken. Hierdoor kunnen we de inwoners en bezoekers van Flevoland voldoende fysieke veiligheid bieden. De vier kolommen (gemeenten, politie, brandweer en GHOR (geneeskundige zorg)) werken multidisciplinair samen met defensie, waterschappen, ministeries, provincies en Rijkswaterstaat aan veiligheid voor, tijdens en na een ramp of crisis. Hierbij wordt ook een beroep gedaan op het veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid bij de burger.

Ontwikkelingen

1. De Veiligheidsregio Flevoland werkt steeds intensiever samen met Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek en dat levert effectieve resultaten op. De opgaven van de Veiligheidsregio's zijn:
 - We willen onveiligheid voorkomen en streven naar een (samen)redzame samenleving;
 - Wij zijn de zichtbare deskundige netwerkpartner op veiligheidsgebied;
 - We zijn vakmensen. Professioneel, vakbekwaam, innovatief en wendbaar;
 - En als het onverhoopt toch nodig is, dan staan we er!
2. In de binnenstad van Hilversum wordt een nieuw, modern Interregionaal Coördinatiecentrum (IRCC) gerealiseerd. Door de centrale locatie, de moderne faciliteiten en de nabijheid van de nieuwe meldkamer en een nieuw politiebureau, wordt dit nieuwe IRCC het centrum van de crisisbeheersing in de regio's Flevoland en Gooi en Vechtstreek (geplande ingebruikname in 2025);
3. Het werven en op peil houden van het aantal vrijwilligers bij de brandweer is een belangrijk aandachtspunt;
4. De lokale crisisorganisatie van de gemeente Dronten brengen we steeds verder op orde.

Beleidsdoelen

1. We zorgen voor een gemeentelijke crisisorganisatie die goed is ingericht en 24/7 kan worden ingezet bij incidenten;
2. Wij voorkomen onveiligheid en dragen bij aan een redzame samenleving;
3. De kernboodschap van het gezamenlijk beleidsplan Veiligheidsregio Flevoland & Gooi en Vechtstreek: 'Als veiligheidsregio's investeren wij in veiligheid en dragen wij bij aan een redzame samenleving. Want veiligheid maken we met elkaar en als veiligheidsregio's staan we hiervoor. Samen voor veiligheid.'

Welke activiteiten gaan we specifiek oppakken in 2024?

Crisisbeheersing (gemiddeld € 8.000 structureel)

Verdere professionalisering van de interne crisisorganisatie door middel van opleiden, trainen en oefenen van onze crisisfunctionarissen in het kader van vakbekwaam worden en vakbekwaam blijven. Daarbij de bijbehorende draaiboeken bevolkingszorg optimaliseren voor een soepel(er) verloop van het proces ten tijde van crisis.

Pakket F Integraal veiligheidsbeleid en openbare orde

Inhoud

Dit programma bestaat uit activiteiten die toezien op preventie en handhaven van veiligheidsaspecten in de publieke ruimte of persoonlijke levenssfeer van mens en dier. Hierbij moet gedacht worden aan actiepunten uit het Integraal Veiligheidsbeleid en toezicht- en handhavingstaken in het kader de openbare orde en veiligheid en dierenbescherming.

Voor toezicht en handhaving wordt uitvoering gegeven aan het uitvoeringsprogramma VTH 2024. Hierbij moet gedacht worden aan de inzet van Boa's en toezichthouders, toepassing en verdere uitrol van de Wet Bibob en de (bestuurlijke) aanpak in de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit, controle op de naleving van verleende vergunningen bijvoorbeeld bij de evenementen en de Alcoholwet en het uitvoeren van integrale handhavingsscontroles zoals het voormalige Bliksem (nu: VIBE).

Ontwikkelingen

Voor de ontwikkeling van nieuw integraal veiligheidsbeleid (IVB 2024-2027) zijn (in samenwerking met Noordoostpolder en Urk) zes themasessies georganiseerd. Iedere sessie richtte zich op een specifiek thema, te weten Evenementen, Zorg & Veiligheid, Cybercrime, Ondernijning, Crisisorganisatie en Maatschappelijke Onrust. Tijdens deze sessies is integraal (samen met gemeenteambtenaren, experts en veiligheidspartners) aan de hand van het scenario denken nagedacht over de toekomst van dit specifieke thema. Uit deze sessies volgt dat digitalisering, polarisatie, demografische veranderingen en economie als overstijgende trends en ontwikkelingen naar voren komen.

Voor het verloop van de leges verwijzen we u naar de [paragraaf lokale heffingen](#).

Beleidsdoelen

1. Integraal veiligheidsbeleid en openbare orde: We voorkomen en bestrijden vormen van criminaliteit die ons gezag en het vertrouwen in de overheid ondermijnen;
2. Wij gaan voor een optimale verbinding tussen veiligheid en zorg;
3. We minimaliseren risico's ten aanzien van de openbare orde om een goed verloop van evenementen te waarborgen;
4. We verbeteren de veiligheidsbeleving op wijkniveau;
5. We creëren als drie gemeenten (Dronten, Noordoostpolder en Urk) en de politie meer kennis van en beter zicht op de aard en omvang van cybercriminaliteit;
6. Voldoen aan de wettelijke eisen die gemeente Dronten stelt aan vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht;
7. De uitvoering van de taken op het gebied van Vergunningen, toezicht en Handhaving vindt, zoveel mogelijk, integraal en gebiedsgericht plaats;
8. Voor ondernijning is in Dronten geen plaats;
9. Strategische en programmatische aanpak is essentieel;
10. Het Plan van Aanpak geeft richting.

Welke activiteiten gaan we specifiek oppakken in 2024?

Openbare orde en veiligheid (€ 37.043 structureel)

Het vaststellen van het IVB 2024-2027 staat voor het eerste kwartaal van 2024 op de planning. De resultaten van de evaluatie van het huidige IVB worden hierin meegenomen. De uitkomsten van deelname aan de Veiligheidsmonitor 2023 volgen in de loop van 2024 en kunnen daarom niet worden meegenomen in het nieuwe IVB. Uiteraard worden de uitkomsten wel meegenomen in de uitvoering van het IVB 2024-2027.

We blijven alert op signalen van polarisatie en radicalisering. Vroegtijdige signalering en preventie blijven hierbij belangrijk. Er is blijvend aandacht voor trainingen voor interne collega's en externe partijen. Het voorzetten en waar mogelijk intensiveren van de integrale aanpak met het Sociaal Domein en externe partners zoals het jongerenwerk, politie, buurtsportcoaches en sportverenigingen blijft hierbij cruciaal.

Dit geldt ook voor de aanpak op het gebied van (jeugd)overlast. We blijven inzetten op het leveren van maatwerk met behulp van de Persoonsgebonden aanpak (PGA). Een verdere intensivering van de samenwerking met o.a. het Sociaal Domein, het (Primair en Voortgezet) Onderwijs en de jeugd Boa's (Buitengewoon Opsporingsambtenaren) is onderdeel van onze integrale aanpak. In het Jeugd Interventie Team worden trends en signalen rondom jeugd besproken, zodat we proactief en integraal op nieuwe ontwikkelingen kunnen inspelen.

Voor het actualiseren van de APV wordt in 2024 met de verschillende stakeholders geïnventariseerd welke inhoudelijke wijzigingen nodig zijn. Het doel is te beschikken over effectieve instrumenten die nodig zijn voor het handhaven van de openbare orde en veiligheid.

Tijdens de IVB-themasessie evenementen zijn op het gebied van evenementen(veiligheid) mogelijke toekomstbeelden (de zgn. scenario's) verkend. Het opstellen van strategisch evenementenbeleid wordt in nauwe samenwerking met veiligheids- en netwerkpartners verder uitgewerkt en procesmatig gekoppeld aan het IVB. Hierdoor wordt de regierol vanuit de gemeente verder versterkt en vindt een verdere professionalisering plaats. Het doel is een integraal, duurzaam en toekomstbestendig evenementenbeleid. Binnen dit integrale strategische evenementenbeleid wordt ook het vergunningenproces inclusief toezicht- en handhaving meegenomen. Het (verder) vergemakkelijken van het vergunningenproces door bijvoorbeeld digitalisering (zonder concessies te doen aan de veiligheid) en het opstellen van locatieprofielen zijn hier onderdeel van. In dit proces proberen we de samenwerking met de (grotere) evenementenorganisatoren te versterken en de samenwerking met onderwijsinstellingen actief te zoeken.

Voor een adequate aanpak van casussen op het gebied van ondermijning en de Persoonsgebonden aanpak (PGA) is de aanschaf van een casusmanagementsysteem conform de richtlijnen van de AVG van belang, omdat op deze wijze het delen van zorg(signalen) tussen diverse partijen eenvoudiger wordt. Daarnaast zetten we in op mogelijke dwarsverbanden tussen zorg en andere veiligheidsgebieden, zoals crisisbeheersing en Openbare Orde en Veiligheid (OOV). Hierdoor wordt de integraliteit vergroot en neemt een zorgvuldige duiding toe. De structuur van de crisisorganisatie wordt op deze wijze breder toegepast en ingezet bij bijv. zedenzaken, zelfmoord, ongevallen en incidenten met een grote maatschappelijke impact ten behoeve van nazorg en slachtofferhulp.

Ter versterking van het buitengebied wordt ingezet op het vergroten van de rol van het Keurmerk Veilig Buitengebied (KVB) door een intensievere integrale samenwerking en een belangrijkere rol voor handhavende partners. Daarnaast is het zaak zicht te verkrijgen op de mate en ernst van de gevolgen van leegstand in het buitengebied en de overlast door mobiel banditisme.

Mensenhandel is ook in 2024 een landelijk speerpunt. De gemeente Dronten heeft zich gecommitteerd aan het regionale plan van aanpak mensenhandel. Inmiddels heeft de gemeente Dronten een aandacht functionaris aangesteld en is een meldpunt gerealiseerd. In nauwe samenwerking met het Sociaal Domein wordt verder uitvoering gegeven aan het districtelijk ambitieplan mensenhandel. Momenteel wordt gewerkt aan een basisaanpak inclusief een uitvoeringsagenda. Informatievoorziening, bewustwording, voorlichting en preventie (zowel intern als extern) zijn hierin belangrijke kenmerken. Het is belangrijk voor slachtoffers, familieleden en daders dat de lijnen voor hulp en signaleringen duidelijk zijn. Hiervoor is een verdergaande integrale aanpak met de NOP, Urk, Lelystad, Almere, het Sociaal Domein en externe partners zoals het jongerenwerk, politie, buurtsportcoaches en sportverenigingen cruciaal. In 2024 wordt gekeken of hierin behoefte is aan extra focus.

De aanpak in het kader van de bestrijding van ondermijning vraagt om een versteviging van het BIBOB-beleid en een vergroting van de toepasbaarheid ervan. De aanzet hiertoe is reeds in 2022 gegeven. In 2023 krijgen medewerkers van de gemeente Dronten ter bevordering van bewustwording en handelingsbekwaamheid gerichte trainingen op dit gebied en volgt een onderzoek vanuit het project Straatwaarde(n) i.v.m. jonge aanwas en opvolging criminaliteitscarrière. Tevens volgt een verdere professionalisering van de aanpak en samenwerking op het gebied van ondermijning inclusief ontwikkeling Flevolandse Norm 2.0

Voor het thema cyber is het belangrijk om onze rol als gemeente scherp te hebben. Een trainee is bezig met "het onderzoeken van de rol van de gemeente in de aanpak van problematiek in- of voorkomend uit de digitale wereld en mogelijke kansen die de digitale wereld biedt." De snelle digitalisering zorg ervoor dat de grens tussen de digitale en fysieke wereld vervaagt. Dit brengt veel goeds, maar daar tegenover staan echter serieuze veiligheidsrisico's. Dat maakt dat ook in 2024 het aanpakken van cybercriminaliteit en digitale veiligheid een belangrijk aandachtspunt is. Samen met alle Flevolandse gemeenten wordt er gewerkt aan het ontwikkelen van een Flevoland breed actieplan gericht op het versterken van de weerbaarheid van onze inwoners tegen cybercriminelen. Ook de mogelijke voortzetting van de bewustwordingsgame Hackshield wordt hierin meegenomen.

De aandacht voor het vergroten van de algehele zelfredzaamheid van burgers op het gebied van veiligheid door o.a. Burgernet, Waaks! en Meld Misdaad Anoniem is een blijvend onderdeel van onze integrale aanpak op het gebied van veiligheid.

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

Via het verplichte dashboard van [Waarstaatjegemeente.nl](#) zijn nog meer gegevens beschikbaar.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma van onze gemeente vergeleken met Nederland:

Indicator	2020	2021	2022	2023	2024	Gemeenten 25.000-50.000 inwoners (2022)	Bron
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	2,00	0,80	1,50	NB	NB	1,20	CBS-Diefstallen
Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners							
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	3,70	3,60	4,10	NB	NB	3,20	CBS- Criminaliteit
Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.)							
Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners	5,30	4,90	4,50	NB	NB	4,80	CBS- Criminaliteit
Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.							
Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren	13,00	9,00	11,00	NB	NB	8,00	Stichting Halt
Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie							
Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	1,10	1,10	2,00	NB	NB	1,20	CBS-Diefstallen
het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners							

Wat gaat dit kosten?

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting na wijziging 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten							
1E	Rampenbestrijding en crisisorganisatie	-3.143	-3.003	-3.237	-3.349	-3.459	-3.569
1F	Integraal veiligheidsbeleid en openbare orde	-2.018	-3.001	-2.783	-2.749	-2.715	-2.725
	Subtotaal Lasten	-5.161	-6.004	-6.020	-6.098	-6.174	-6.293
Baten							
1E	Rampenbestrijding en crisisorganisatie	108	86	86	86	86	86
1F	Integraal veiligheidsbeleid en openbare orde	285	347	39	39	39	39
	Subtotaal Baten	393	433	125	125	125	125
	Saldo Lasten en Baten programma 1	-4.767	-5.571	-5.895	-5.973	-6.049	-6.169
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-	-	-	-	-	-
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	41	41	41	41	41	41
0.10	Saldo Reserves programma 1	41	41	41	41	41	41
	Resultaat programma 1	-4.726	-5.530	-5.854	-5.932	-6.008	-6.127

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Het programma bestaat uit activiteiten gericht op het beheer en onderhoud van (water-) wegen, straten, bermen, pleinen, bruggen openbare verlichting en gladheidsbestrijding. Daarnaast horen hier ook het opstellen/ vernieuwen van beleid en het treffen van verkeersmaatregelen voor de verkeersafwikkeling, de verkeerscirculatie en de verkeersveiligheid bij.

Wat willen we bereiken in 2024 en verder?

Autonome ontwikkelingen

Pakket G Verkeer en vervoer

Inhoud

Het pakket verkeer, vervoer en parkeren gaat over het verkeersveilig en bereikbaar houden van ons wegennet. Concreet gaat het dan om het in standhouden van de bestaande wegen en wegmeubilair en het verkeersveilig gebruik ervan. Om de verkeersveiligheid te waarborgen onderhouden we de infrastructuur binnen en buiten de bebouwde kom in de meeste brede zin. Het gaat hierbij om de instandhouding van het volledige wegennet (areaal) op een acceptabel kwaliteitsniveau, zodat geen kapitaalvernietiging plaatsvindt en de gemeente niet bovenmatig aansprakelijk gesteld wordt voor schades aan mens en voertuig.

Een goed aangelegde en onderhouden infrastructuur draagt bij aan een aantrekkelijk woon- en vestigingsklimaat. Het gemeentelijk verkeer- en vervoersplan 2017–2027 (GVVP) geeft onze beleidsdoelen weer. Twee belangrijke speerpunten zijn het stimuleren van het fietsgebruik en het elektrische vervoer. Behalve deze speerpunten is er ook aandacht voor verkeerseducatie van jong tot oud. Een veilig en bereikbaar wegennet en het gebruik ervan wordt bereikt door aandacht te hebben voor de weginrichting, verkeerseducatie en handhaving. Voor dit laatste aspect overleggen we met de politie. Op het gebied van parkeren worden er op sommige plekken parkeerproblemen ervaren. Dit houden we jaarlijks in de gaten, zodat er bij ontwikkelingen uitbreiding of misschien wel inbreiding van parkeervoorzieningen kan plaatsvinden.

Ontwikkelingen

Dronten groeit nog steeds en dit heeft op diverse fronten invloed op de verkeersbelasting en mogelijke aanpassingen aan de infrastructuur. Enerzijds groeit het te beheren wegennet qua areaal synchroon met de onderhoudslasten van wegen, bruggen en kunstwerken, riolering en openbare verlichting. Anderzijds wordt de infrastructuur van Dronten ook steeds ouder, waardoor van de kapitaalgoederen ook steeds meer onderhoud gevraagd wordt, dan wel rehabilitaties (infrastructuur) noodzakelijk zijn. Een andere ontwikkeling is het strategisch plan verkeersveiligheid. Alle provincies en gemeenten moeten hiermee aan de slag. In dit plan wordt niet alleen gekeken naar de ongevallen, maar meer naar de risico's die zich kunnen voordoen. Wegen met een hoog ongevalsrisico maar met statistisch weinig ongevallen vragen om een verkeersveilige aanpak. Andere ontwikkelingen die in de uitvoering spelen, zijn het stimuleren van het elektrisch vervoer en de uitrol van het laadpaalnetwerk of de aanleg van brede fietspaden. Om alle ontwikkelingen op het gebied van verkeersstromen te volgen, vindt er monitoring van verkeersintensiteiten plaats.

Voor het verloop van de leges verwijzen we u naar de [paragraaf lokale heffingen](#).

Beleidsdoelen

1. Bij verkeersvraagstukken streven we naar participatie waar dat mogelijk en wenselijk is;
2. We waarborgen overzicht in de openbare ruimte voor de sociale- en verkeersveiligheid;
3. We stimuleren het fietsgebruik;
4. We verbeteren de verkeerssituatie rondom scholen;
5. We verbeteren de verkeerssituatie rondom winkelcentra;
6. We bevorderen de verkeersveiligheid;
7. We beperken zoveel mogelijk het strooien van zout bij gladheidsbestrijding;
8. We versterken de hoofdwegenstructuur van het centrumgebied van Dronten;
9. We onderhouden onze kapitaalgoederen (wegen, bruggen- en kunstwerken en openbare verlichting) op een basisniveau conform de vastgestelde beheer- en beleidsplannen en duurzaam (zoals transitie naar Ledverlichting).

Welke activiteiten gaan we specifiek oppakken in 2024?

Uitvoering geven aan de beheerplannen (zie paragraaf kapitaalgoederen voor financiële effecten)

De beheerplannen zijn in 2022 door het college opnieuw vastgesteld voor wat betreft bruggen en kunstwerken en openbare verlichting. Hierbij is rekening gehouden met de uitbreiding van het areaal, de loon- en prijsstijgingen en de onderhoudstoestand van het areaal. Conform de actuele beheerplannen wordt uitvoering gegeven aan de diverse geplande onderhoudswerken voor de diverse disciplines.

Onderzoekskosten aanbesteding (€ 50.000 incidenteel)

De herinrichting van de infrastructuur bij Het Gangboord en De Grutto onderzoeken.

Beveiliging parkeergarage (€ 5.000 structureel)

Al enige jaren zetten we beveiligers in op oudjaarsnacht voor het bewaken van de parkeergarage. Gezien de toenemende lasten is het wenselijk deze specifiek te begroten.

Nieuw beleid

Concretisering GVVP 2017-2027

Het GVVP is het kaderplan dat tot 2027 de leidraad is voor het gemeentelijk verkeers- en vervoersbeleid. Naast het kader bevat het een uitvoeringsagenda dat meerjarige activiteiten omvat.

Vanwege de ambities op het gebied van groei is een verdere concretisering nodig voor op de onderdelen van het fietsnetwerk, openbaar vervoer en onderdelen van verkeersveiligheid. Deze concretisering wordt vervat in een uitvoeringsprogramma tot 2027 met bijbehorende budgetten en prioritering.

Voor de uitwerking is € 50.000,-- benodigd.

Wat gaat dit kosten?

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting na wijziging 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten							
2G	Verkeer en vervoer	-7.484	-8.003	-7.788	-7.856	-8.189	-8.362
	Subtotaal Lasten	-7.484	-8.003	-7.788	-7.856	-8.189	-8.362
Baten							
2G	Verkeer en vervoer	256	230	230	230	230	230
	Subtotaal Baten	256	230	230	230	230	230
Saldo Lasten en Baten programma 2		-7.228	-7.773	-7.558	-7.626	-7.959	-8.133
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-	-	-	-	-	-
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	149	72	72	72	72	72
0.10	Saldo Reserves programma 2	149	72	72	72	72	72
Resultaat programma 2		-7.079	-7.700	-7.486	-7.554	-7.887	-8.060

Programma 3 Economie

Het programma bestaat uit activiteiten die gericht zijn op ondersteuning en uitbouw van het bestaande economisch potentieel. Hieronder vallen bedrijventerreinen, land- en tuinbouw, winkelcentra, werkgelegenheid, markten en exploitatie van gemeentelijke eigendommen.

Wat willen we bereiken in 2024 en verder?

Autonome ontwikkelingen

Pakket H Economische ontwikkeling

Inhoud

Gemeente, ondernemers en onderwijs hebben gezamenlijk de ambitie om een sterke en duurzame economie te ontwikkelen. Het stimuleren van innovatie, flexibiliteit en vernieuwing is een gezamenlijke opgave, waarin wij als gemeente onze rol ook pakken. Een krachtige economie is namelijk van invloed op diverse aspecten van de samenleving. Ondernemers bieden werk en inkomen en leveren daarmee ook een bijdrage aan de participatie en zelfontplooiing van de bewoners. Winkeliers dragen bij aan een compleet voorzieningenniveau. Een gezonde lokale economie staat daarom in nauwe verbinding met welvaart, gezondheid en welzijn. Dit zorgt ervoor dat Dronten aantrekkelijk blijft om te wonen en het biedt een goede basis voor groei van het aantal (jonge) inwoners.

Het pakket Economische ontwikkeling is gericht op het creëren van een goed vestigingsklimaat voor ons bestaande bedrijfsleven, bedrijven van buiten Dronten en startende bedrijven. Om dit te bereiken is het belangrijk om kwalitatief goed ingerichte toekomstbestendige bedrijventerreinen en centra te hebben. Speerpunten zijn de agrofoodsector, de vrijetijdseconomie-sector, vitale centra en versterking van accountmanagement.

Daarnaast zetten we in op de ontwikkeling van de Human Capital Agenda. We ondersteunen via regelingen die vanuit provincie Flevoland en Regio Zwolle worden aangereikt.

Op het gebied van accountmanagement ondersteunen we bedrijven in algemene zin, hierbij versterken wij netwerken, onderhouden contacten en zijn wij proactief in onze benadering van ondernemers. Zo willen wij o.a. onze relatie met het bedrijfsleven verstevigen. We passen de rode loper benadering toe en faciliteren nieuwe initiatieven.

Ontwikkelingen

Regionale samenwerking: 'Regio Zwolle stapt door'

Regio Zwolle bestaat sinds 2009 en daarmee is de samenwerking gegroeid naar 22 gemeenten, 4 provincies, ondernemers, maatschappelijke organisaties en onderwijsinstellingen. Daarbinnen werken we samen aan brede welvaart. Zo ook de gemeente Dronten.

Voor de nieuwe Strategische Meerjarige Agenda Regio Zwolle 2024-2028, genaamd 'Regio Zwolle stapt door', is vanuit het voorzichtigheidsprincipe de basisstructuur als structureel meegenomen (€ 2,37 per inwoner) en de bijdrage voor opgavegericht werken incidenteel (€ 4,59 per inwoner). Het beleidskader van deze Agenda willen we via een los raadsvoorstel in het najaar met u bespreken. Wanneer u deze begroting vaststelt, is het beleidskader inmiddels duidelijk en zijn de financiële effecten van dat besluit via het losse raadsvoorstel bijgesteld.

Voor het verloop van de forensenbelasting, leges en marktgelden verwijzen we u naar de [paragraaf lokale heffingen](#).

Beleidsdoelen

1. Wij willen met behulp van kwantitatieve en kwalitatieve data in kaart brengen hoe vitaal onze economie is en hoe deze er momenteel voor staat;
2. Wij willen een duidelijke en heldere visie economisch klimaat en werkgelegenheid opleveren
3. Wij willen graag behoud en groei van het bestaande bedrijfsleven om zo een wezenlijke bijdrage te leveren aan de samenleving in onze gemeente;
4. Behoud huidige werkgelegenheid;
5. We willen ons onderscheiden als het gaat om (agraris) (praktijk)onderwijs en duurzame landbouw;
6. Versterken van de regionale samenwerking (bijvoorbeeld Regiodeals);
7. Wij willen goed bereikbare en vitale bedrijventerreinen en centra binnen de gemeente hebben;
8. Verstevigen van het ondernemersklimaat en de MKB-dienstverlening;
9. Versterken van de arbeidsmarktpositie en werkgelegenheid;
10. Optimaal gebruik maken van Europese, nationale, regionale en provinciale subsidieregelingen';
11. Het gebruik maken van de lobbykracht van de regio. De Regio Zwolle neemt de tweede plek in op een pas uitgevoerd onderzoek als het gaat om de lobbykracht richting het Rijk (van programma 0 naar programma 3);

Welke activiteiten gaan we specifiek oppakken in 2024?

Economische visie (€ 30.000 incidenteel)

Voor het maken van een economische visie wordt er een bureau ingehuurd die ons gaat helpen bij een grondige analyse en begeleiding bij het formuleren van een gedegen toekomstgerichte economische visie. Met een totaalbudget van € 30.000 kunnen we ervoor zorgen dat de gemeente Dronten een hoogwaardige, goed onderbouwde en toekomstgerichte economische visie ontwikkelt die de economische ontwikkeling zal stimuleren en bijdraagt aan een duurzame en bloeiende toekomst voor de gemeente en haar inwoners.

Retailvisie & Uitvoeringsagenda (€ 65.000 incidenteel)

Voor het waarborgen van de toekomstbestendigheid en vitaliteit van de retailstructuur en winkelgebieden in de gemeente Dronten, wordt er in 2024 een Retailvisie en uitvoeringsagenda opgeleverd. Dit bestaat uit onder andere een koopstroomonderzoek, enquête en passantenonderzoek als ook alle kosten die gemoeid gaan met het opzetten van een gedegen retailvisie en bijbehorende uitvoeringsagenda.

LEADER (€ 142.000 incidenteel)

De overkoepelende doelstelling van het LEADER-programma Flevoland 2023-2027 is om het platteland van de provincie Flevoland duurzaam te ontwikkelen door bottom-up initiatieven te stimuleren die zich richten op economie, sociale cohesie en duurzaamheid en ten goede komen van zoveel mogelijk bewoners van het platteland. De lokale overheden (gemeenten + provincie) dienen hieraan bij te dragen. Het bedrag van € 142.000 (incidenteel) is een gemeentelijke cofinanciering aan Drontense projecten die met Europese Leader-gelden worden gesubsidieerd.

Ondernemerstafels: Economisch Platform Dronten (EPD) (€ 28.000 structureel)

De Sociaal Economische Agenda (SEA) van de gemeente Dronten wordt weer nieuw leven ingeblazen als het Economisch Platform Dronten (EPD). Dit platform zal de gemeente voorzien van informatie en beleidsadvies om de economie te verbeteren door verbinding te stimuleren tussen ondernemers, besturen, raadsleden en de interne organisatie van de gemeente.

Wij vragen hierin om € 28.000 jaarlijks beschikbaar te stellen voor het faciliteren en organiseren van het EPD. Het gevraagde bedrag is gebaseerd op werkelijke gemaakte kosten vanuit het verleden.

Agrofood (€ 100.000 incidenteel)

Naar verwachting gaat een bedrag van circa € 25.000 naar het Actieplan Agrofood en € 75.000 naar de EFRO-aanvraag InnovatieHub. Dit bedrag aan cofinanciering zal gelijkelijk worden verdeeld over de drie hoofdprogramma's van dit project, zijnde het innovatieprogramma, het educatieprogramma en het demonstratieprogramma.

Actieplan Agrofood (€ 10.000 structureel)

Uitvoering van dit actieplan ligt bij ondernemers, onderwijs, onderzoek en overheid. Gemeente Dronten levert een aandeel bij de start vanuit een faciliterende, aanjagende en verbindende rol. Om te voorkomen dat gemeente teveel op de stoel van de ondernemer gaat zitten, zijn na de start de ondernemers en onderwijs in de lead. Ondernemerschap en kennisdeling staan centraal in dit actieplan. Voor 2024 zijn de activiteiten gericht op het bij elkaar brengen van de ondernemers rond een drietal kennissessies en het organiseren van een drietal excursies. Gemeente Dronten blijft in het vervolgstadium wel partner en zal, waar nodig, haar expertise inzetten bij de doorontwikkeling van initiatieven.

EFRO-aanvraag InnovatieHub

Doel van het project "InnovatieHub – gezonde bodem met smart farming" is het versnellen van de implementatie en het vergroten van de impact van technologische innovaties in de akkerbouwpraktijk, door op een semigestructureerde manier synergie met deelnemers te creëren. De potentiële deelnemers aan de InnovatieHub hebben al veel technologische innovaties 'op de plank' liggen. De InnovatieHub is juist bedoeld om de deelnemers te helpen om deze innovaties versneld op te schalen en toe te passen in de akkerbouwpraktijk. We komen tot resultaat door:

1. Innovatieprogramma – met innovatieprojecten waarbij Smart Farming technologieën binnen 0 - 5 jaar in de praktijk worden opgenomen.
2. Educatieprogramma – met educatietrajecten waarbij (toekomstige) professionals op MBO en HBO niveau leren werken met en aan Smart Farming technologieën. ((LLO))
3. Demonstratieprogramma – met faciliteiten en activiteiten die ter ondersteuning van het innovatie- en educatieprogramma op pilot-, demo- en praktijkschaal worden ingezet.

Het project heeft een looptijd van vier jaar en de kosten bedragen naar schatting € 3 miljoen - € 4 miljoen over de periode 2023 – 2026. De begroting en het financieringsplan worden momenteel opgesteld en zijn na het zomerreces gereed. AgroFoodCluster zal het grootste deel van de kosten voor zijn rekening nemen. Ook van de partners Aeres Hogeschool en gemeenten Noordoostpolder en Dronten wordt een financiële bijdrage verwacht. De hoogte daarvan is nog niet bekend en is mede afhankelijk van de uitkomsten van een nog uit te voeren staatssteunanalyse.

Regio Zwolle (€ 200.092 incidenteel)

Dit jaar is een bijdrage van € 4,59 per inwoner voor opgavegericht werken opgelegd door Regio Zwolle. Deze extra lasten verwerken wij incidenteel en zullen in 2024 de meerwaarde van dit extra product beoordelen.

Pakket I Vrijtijdseconomie en gebiedspromotie

Inhoud

Het pakket Vrijtijdseconomie is gericht op de toeristische en recreatieve sector. De gemeente is uniek gelegen vanwege de nabijheid van de Veluwerandmeren en het IJsselmeergebied met een kustlijn van 60 km met diverse stranden, watersportmogelijkheden en veel natuur als bosgebieden. Daarnaast biedt het gebied vele overnachtingsmogelijkheden, dag attracties en ruimte voor (grootschalige) evenementen.

De vrijetijdssector is de basis voor verdere economische ontwikkeling qua werkgelegenheid en levert een positieve bijdrage aan het vestigingsklimaat waarin de omgeving en leefbaarheid belangrijke pluspunten zijn.

Met ondernemers richten we ons bij gebiedsontwikkeling met de nadruk op bereikbaarheid, beleefbaarheid, samenwerking en het genereren van bekendheid van Dronten als bestemming. We ontmoeten onze 'buren', ook voorbij de provinciegrenzen, op zoek naar nieuwe verbindingen om samenwerking te bevorderen tussen partijen, publiek en ook privaat.

Dit heeft als doel het gebied verder te ontwikkelen, zodat de bezoeker langer verblijft en dus meer besteedt. Dit komt dan ten goede aan de voorzieningen in de gemeente. We hechten daarbij belang aan de balans tussen ruimte voor agrarisch landgebruik, natuurontwikkeling en recreatie. Dit levert een positieve bijdrage aan de welvaart en het welzijn in de gemeente.

Ontwikkelingen

De toename van het binnenlands toerisme heeft zich t.o.v. afgelopen jaar doorgezet. Door een grotere bekendheid van het gebied te genereren, zetten we in op verdere ontwikkeling van het toeristisch aanbod. De accounthouder van de gemeente faciliteert ondernemers daarin. We zetten in op het promoten van het gebied. We werken nauw samen met Dronten Marketing en we organiseren samen met ondernemers netwerk bijeenkomsten.

Voor de ontwikkeling van de toeristenbelasting verwijzen we u naar de [paragraaf lokale heffingen](#).

Beleidsdoelen

1. We willen met behulp van kwantitatieve en kwalitatieve data in kaart brengen hoe de sector er momenteel voor staat;
2. We willen de Oostkant nog meer als een beleefbare toeristische regio op de kaart zetten;
3. We scheppen ruimte voor de ontwikkeling van de recreatieve sector.

Welke activiteiten gaan we specifiek oppakken in 2024?

In 2024 zal de economische visie worden opgeleverd waar recreatie en toerisme een belangrijke pijler in is. De economische visie verschaft meer inzicht in de huidige stand van de sector, hoe de gemeente ondernemers kan faciliteren en ondersteunen en waar de Drontense R&T-sector naartoe wil groeien. Later zal een specifieke uitwerking plaatsvinden in de vorm van een uitvoeringsagenda t.b.v. de recreatieve en toeristische sector.

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

Via het verplichte dashboard van [Waarstaatjegemeente.nl](#) zijn nog meer gegevens beschikbaar.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma van onze gemeente vergeleken met Nederland:

Indicator	2020	2021	2022	2023	2024	Gemeenten 25.000-50.000 inwoners (2022)	Bron
Funcziemenging; de verhouding tussen banen en woningen Omschrijving	50,40	50,40	50,10	NB	NB	50,2	CBS BAG / LISA - bewerking ABF Research
De funcziemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.							
Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar Omschrijving	159,90	165,70	173,80	NB	NB	167,6	LISA
Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.							

Wat gaat dit kosten?

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting na wijziging 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	
Lasten								
3H	Economische ontwikkeling		-1.595	-2.048	-2.585	-1.985	-1.916	-1.914
3I	Vrijetijdseconomie en gebiedspromotie		-124	-73	31	31	31	31
	Subtotaal Lasten		-1.719	-2.121	-2.555	-1.955	-1.886	-1.884
Baten								
3H	Economische ontwikkeling		1.802	575	575	575	575	575
3I	Vrijetijdseconomie en gebiedspromotie		1.705	2.239	2.254	2.254	2.254	2.254
	Subtotaal Baten		3.507	2.813	2.829	2.829	2.829	2.829
	Saldo Lasten en Baten programma 3		1.789	692	274	874	943	945
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)		-1.565	-	-	-	-	-
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)		-	-	-	-	-	-
0.10	Saldo Reserves programma 3		-1.565	-	-	-	-	-
	Resultaat programma 3		224	692	274	874	943	945

Programma 4 Onderwijs

Dit programma bestaat uit activiteiten op het gebied van onderwijs. Het passend onderwijs is in augustus 2014 gestart en de invulling van de jeugdhulp is vanaf januari 2015 door de gemeente georganiseerd. In Dronten werken gemeente en onderwijs nauw samen met alle partners jeugd om beide ontwikkelingen op elkaar aan te sluiten en de Dronter jeugd optimaal te ondersteunen. Een goed en een breed aanbod van onderwijs vormt een belangrijke randvoorwaarde voor de kwaliteit en aantrekkelijkheid van Dronten als woon- en werkgemeente. Samen met het onderwijs organiseren we dan ook een passend onderwijsaanbod voor Dronten in een adequate huisvesting. Binnen dit programma vallen ook de nieuwe taken die verwijzen naar de Sturingsnotitie Themaplannen Sociaal domein 2019-2022 en de onderliggende op uitvoering gerichte themaplannen die verlengd zijn tot 2024.

Wat willen we bereiken in 2024 en verder?

Autonome ontwikkelingen

Pakket M3 Arbeidsparticipatie en minimaondersteuning

Op basis van de huidige programmastructuur is de arbeidsparticipatie en minimaondersteuning onderdeel van pakket M3 in programma 6. Inhoudelijk verwijzen wij u daarom graag door naar [programma 6](#).

Pakket P Opgroeien en Opvoeden

Inhoud

Dit pakket ondersteunt ouders en kinderen bij het opvoeden en opgroeien in de gemeente Dronten. Een groot deel van dit pakket bestaat uit de uitvoering van wettelijke taken, zoals: het bieden van jeugdhulp en preventie, jeugdgezondheidszorg, onderwijshuisvesting, Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE), voorschoolse voorzieningen en leerlingenvervoer.

We willen alle kinderen de kans geven zich te ontwikkelen tot vitale volwassenen die zoveel mogelijk bijdragen en deelnemen aan onze samenleving. Dit doen we samen met onderwijs en voorschoolse voorzieningen, maatschappelijke partners en jeugdhulpaanbieders. We bieden voorzieningen die kinderen ondersteunen in het veilig opgroeien en ouders tijdelijk helpen bij de opvoeding.

Het pakket Opgroeien en Opvoeden bestaat uit twee onderdelen: Jeugd en Onderwijs. In programma 6 van deze begroting wordt ingegaan op de onderdelen van Jeugd. In dit programma wordt ingegaan op het onderwijsbeleid en het onderwijshuisvestingsbeleid.

We ontwikkelen bij het onderwijsachterstandenbeleid samen met voorschoolse voorzieningen, maatschappelijke partners en onderwijs. Uitgangspunten zijn het benutten van de talenten van alle kinderen en het bieden van gelijke kansen.

Ontwikkelingen

In 2023 hebben de volgende ontwikkelingen plaats gevonden, die invloed hebben op de uitvoering van het beleid in 2024:

Subsidieregeling VVE

Er is een nieuwe subsidieregeling VVE, waarin we de uitbreiding van uren voor doelgroepkinderen en de inzet van een Hbo'er vastleggen.

Herijking accommodatiebeleid

In 2023 is het Integraal HuisvestingsPlan onderwijs (2023 - 2047) vastgesteld. Ook het toetsingskader voor nieuwe investeringen in maatschappelijk vastgoed is vastgesteld. In 2024 wordt bepaald welke huisvestingsvraagstukken de komende vijf jaren kunnen worden gerealiseerd.

Beheerplan accommodatiebeheer geactualiseerd

Het beheerplan accommodatiebeheer (28 panden) is voor de periode 2023-2027 geactualiseerd. Op basis van een 0-meting is bepaald welke maatregelen benodigd zijn. Op basis van een collegebesluit in februari 2022 is besloten om de komende vijf jaar een aantal panden niet meer van groot onderhoud te voorzien. Deze panden zijn afgeschreven en groot onderhoud en verduurzaming van de bestaande panden is kapitaalvernietiging. De komende 5 jaar zal moeten worden bepaald wat met deze panden gedaan moet worden. Er ligt van hieruit ook een duidelijke relatie met het de herijking van het accommodatiebeleid.

Beleidsdoelen

In programma 4 zijn voor dit pakket de volgende beleidsdoelen gesteld. Voor dit programma zijn beleidsdoelen 3 en 4 van belang. De overige beleidsdoelen komen in programma 6 aan bod.

1. Minder kinderen maken gebruik van jeugdhulp en/of meer kinderen maken gebruik van een verschuiving van zwaardere naar lichtere zorg;
2. Meer ouders kunnen zelfstandig voor hun kinderen zorgen;
3. Minder kinderen met ontwikkel- en taalachterstanden;
4. Dekkend aanbod onderwijs;
5. Minder kinderen groeien in armoede op;
6. Het sterk verminderen van het aantal uithuisplaatsingen door het aanbieden van goede intensieve begeleidingstrajecten.

Welke activiteiten gaan we specifiek oppakken in 2024?

Om bovenstaande beleidsdoelen te bereiken, zetten we in 2024 specifiek in op de volgende activiteiten:

Verbreiding Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)

In 2024 wordt ingezet op een verbreding van het OAB-beleid, waardoor we de onderwijsachterstanden nog verder willen terugdringen. Naast het faciliteren van voor- en vroegschoolse educatie gaan we in gesprek met partners over verbreding van de inzet OAB naar de basisschoolleeftijd.

De OAB-verbreding is in 2023 voorbereid en in 2024 in gang gezet. We verwachten dat we hiermee een eind kunnen maken aan de structurele onderbesteding van de Rijksmiddelen die wij voor dit doel ontvangen en de opgebouwde reserves doelmatig kunnen inzetten. Een en ander gebeurt dus budgetneutraal.

Verder zullen in 2024 de eerste resultaten van de peutermonitor zichtbaar worden en mogelijk aanleiding geven voor nieuwe interventies. Dit alles is gekoppeld aan beleidsdoel 3.

Visie op onderwijs (€ 75.000 incidenteel)

In 2024 starten wij met het maken van een breed onderwijsbeleid. Vanuit een visie op onderwijs als kansmaker gaan we naar beleid en uitvoering. Dit ontwikkelen we samen met de voorschoolse voorzieningen, onderwijs, zorg, maatschappelijke partners en ouders. Hierbij sluiten we aan op wat we al doen. We verwachten dat bij het ontwikkelen hiervan in 2024 nog geen extra middelen nodig zijn. Met deze activiteit sluiten we aan bij beleidsdoel 3 en 4.

Accommodatiebeheer (gemiddeld - € 220.000 structureel)

Conform het onderhoudsprogramma van het geactualiseerde beheerplan accommodatiebeheer wordt uitvoering gegeven aan het beheer- en onderhoud. Tevens wordt in 2024 gewerkt aan de doorrekening om de rijksnormen op een deel van onze panden te behalen inzake duurzaamheid (Label A in 2030) en gasloos in 2050.

Huisvesting primair onderwijs Swifterbant

In 2024 willen we een onderzoek opstellen naar de mogelijkheden voor vervangende huisvesting van de basisscholen de Branding, de Golfslag en de Duykeldam in Swifterbant. Dit onderzoek moet een duidelijk beeld geven van de mogelijkheden in de komende 5 jaren wat betreft vervangende nieuwbouw van de basisscholen in Swifterbant.

Educatief Centrum Biddinghuizen

In 2024 willen we een onderzoek opstellen naar de toekomstige eigendom constructie en exploitatie van het Educatief Centrum in Biddinghuizen.

Tijdelijke huisvesting Aan Boord (in Dronten)

In 2023 hebben we een start gemaakt met het participatietraject met de omwonenden van de locatie Aan Boord om in 2024 te komen tot een inrichtingsplan. Nadat het participatietraject is doorlopen en het inrichtingsplan is vastgesteld, gaan we over tot locatiekeuze en plaatsing van het tijdelijke onderkomen van Aan Boord.

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

Via het verplichte dashboard van [Waarstaatjegemeente.nl](#) zijn nog meer gegevens beschikbaar.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma van onze gemeente vergeleken met Nederland:

Indicator	2020	2021	2022	2023	2024	Gemeenten 25.000-50.000 inwoners	Bron
Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen Omschrijving	NB	0,90	1,70	NB	NB	4,20	DUO/Ingrado
	"Het aantal leer- of kwalificatieplichtige jongeren dat absoluut verzuimer is (geweest) gedurende het schooljaar: de jongere is niet ingeschreven bij een onderwijsinstelling en beschikt niet over een vrijstelling. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'."						
Relatief verzuim per 1.000 leerlingen Omschrijving	14,00	25,00	23,00	NB	NB	21,00	DUO/Ingrado
	Het aantal leer- of kwalificatieplichtige leerlingen (per 1.000 leerlingen) waarbij sprake is van meer dan 16 uur ongeoorloofd verzuim gedurende 4 opeenvolgende lesweken. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar 2020/2021.						
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) Omschrijving	2,20	1,50	2,40	NB	NB	1,60	DUO/Ingrado
	Vsv'ers zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo of vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma. Het vsv-percentage staat voor het aantal vsv'ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers die aan het begin van het schooljaar ingeschreven staan. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'."						

Eigen beleidsindicatoren themaplannen

De doelen en acties voor onderstaande indicatoren, komen uit de Strategie en Themaplannen van het sociaal domein. Bij het opstellen en vaststellen van dit beleid, zijn geen streefwaarden opgenomen. Deze zijn meer in algemene vorm geformuleerd. Zoals de doelstelling dat 'minder kinderen opgroeien in armoede' of de doelstelling dat 'meer ouders zelfstandig voor hun kinderen kunnen zorgen'. Het opstellen van streefwaarden gedegen en gebaseerd op gericht beleid moet gebeuren. Omdat deze streefwaarden niet zijn meegenomen in de themaplannen, hebben wij deze voor nu ook niet opgenomen in de programmabegroting van 2024.

Voor 2025 komen nieuwe beleidsplannen voor het sociaal domein. In deze beleidsplannen worden ook streefwaarden opgenomen. Deze worden dan verwerkt in de programmabegroting van 2025.

Opgroeien en opvoeden					
Alle kinderen de kans bieden zich te ontwikkelen					
% Voortijdig schoolverlaters					
	2020	2021	2022	2023	Bron
% Voortijdig schoolverlaters	1,53	2,41	2,47	NB	Rijksoverheid

*de periodeaanduiding '2022' staat voor schooljaar '2021/2022'.

Kwetsbare jongeren beter op weg helpen zelfstandig te worden					
% Jeugdigen met jeugdhulp met Plan 18					
	2020	2021	2022	2023	Bron
% Jeugdigen met jeugdhulp met plan 18	NB	NB	NB	NB	Intern, gemeente

Meer ouders kunnen zelfstandig voor hun kinderen zorgen					
% Ondertoezichtstellingen					
	2020	2021	2022	2023	Bron
% Ondertoezichtstellingen	50,00	55,00	55,00	NB	Waarstaatjegemeente.nl

Minder kinderen groeien in armoede op					
Gebruik minimavoorzieningen neemt toe met 5 % per jaar (t.o.v. nulmeting)					
	2020	2021	2022	2023	Bron
Minimavoorzieningen gebruikt voor 3-18 jarigen	502,00	468,00	431,00	396,00	Intern, gemeente

Minder kinderen maken gebruik van jeugdhulp en/of meer kinderen maken gebruik van een verschuiving van zwaardere naar lichtere hulp					
Gemiddelde prijs per unieke jeugdige					
	2020	2021	2022	2023	Bron
Aantal met unieke BSN	1.135,00	1.166,00	1.210,00	NB	Intern, gemeente
Gemiddelde prijs per unieke jeugdige	11.995,71	10.833,95	10.407,60	NB	Intern, gemeente

Wat gaat dit kosten?

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting na wijziging 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten							
4P	Opgroeien en opvoeden	-6.192	-7.722	-7.781	-7.786	-7.629	-7.595
	Subtotaal Lasten	-6.192	-7.722	-7.781	-7.786	-7.629	-7.595
Baten							
4P	Opgroeien en opvoeden	1.528	1.905	1.882	1.746	1.623	1.623
	Subtotaal Baten	1.528	1.905	1.882	1.746	1.623	1.623
	Saldo Lasten en Baten programma 4	-4.663	-5.817	-5.899	-6.040	-6.005	-5.972
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-495	-612	-612	-612	-612	-612
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	6	20	229	226	224	224
0.10	Saldo Reserves programma 4	-490	-592	-383	-385	-388	-388
	Resultaat programma 4	-5.153	-6.408	-6.282	-6.425	-6.393	-6.359

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Het programma bestaat uit het ontwikkelen, in stand houden of beëindigen van voorzieningen op de gebieden cultuur, recreatie, sport en welzijn en de aanleg en het beheer van het openbaar groen. Binnen dit programma vallen ook de nieuwe taken die verwijzen naar de Sturingsnotitie Themaplannen Sociaal domein 2019-2022 en de onderliggende op uitvoering gerichte themaplannen. De dwarsdoorsnede van deze themaplannen in de Paragraaf sociale monitor komt te vervallen, aangezien de themaplannen als pakket zijn opgenomen.

Wat willen we bereiken in 2024 en verder?

Autonome ontwikkelingen

Pakket J (Openlucht)recreatie

Inhoud

Het pakket (openlucht)recreatie stelt inwoners én bezoekers van de gemeente Dronten in staat zich vrij te bewegen, te ontmoeten en te vermaken in de vrije openbare buitenruimte. Hiervoor beheren we een pakket aan gevarieerde terreinen als bossen, natuurgebieden, stranden, speelplaatsen, schoolpleinen enzovoort. Deze zijn veilig en toegankelijk en voorzien van de gewenste voorzieningen. Deze ruimte stimuleert het bewegen, recreëren en ontmoeten. Het draagt bij aan een prettig vestigingsklimaat, de gezondheid en het sociaal welbevinden van onze inwoners. Het is ook één van de pijlers van onze economie (Recreatie en Toerisme). Om alle functies van deze buitenruimte goed te laten functioneren zonder kapitaalvernietiging is een planmatig beheer en onderhoud erg belangrijk.

De gemeente heeft aan de Oostkant van Dronten een 60 km lange kuststrook. Dit is een unieke situatie en heeft een aantrekkende werking op toeristen en inwoners. De gemeente investeert samen met ondernemers in voorzieningen, goede bereikbaarheid, voldoende parkeergelegenheid, promotie en informatievoorziening. Hiermee vergroten we de kwaliteit en beleefbaarheid van het gebied, zodat deze aansluit op de huidige en toekomstige recreatiebehoefte.

Verder participeren we met 16 andere gemeenten in de Coöperatie Gastvrije Randmeren. De coöperatie richt zich op bereikbaarheid en optimalisering van recreatieve locaties en voorzieningen op en aan het water. Goed onderhouden water en eilanden zijn van belang voor de aantrekkingskracht van watersporters, toeristen en inwoners.

Belangrijke aandachtspunten die centraal staan binnen dit pakket zijn ontwikkelingen als de Bossenstrategie, Biodiversiteit en Inclusiviteit. De druk op de (algemene) openbare ruimte neemt toe, steeds meer doelen worden toegewezen aan dezelfde ruimte. Hoe kunnen we de ruimte waarin mensen elkaar ontmoeten, recreëren, sporten en bewegen zo inrichten en beheren, dat het voor een ieder toegankelijk en uitdagend blijft? En tegelijkertijd bijdraagt aan al die andere effecten als biodiversiteit, vastleggen van CO₂, klimaatbestendigheid enzovoort?

Ontwikkelingen

Belangrijke aandachtspunten die centraal staan binnen dit pakket zijn ontwikkelingen als de Bossenstrategie, Biodiversiteit en Inclusiviteit. Maar ook de aandacht voor het verweven van het fysieke en sociale domein. De druk op de (algemene) openbare ruimte neemt toe. Steeds meer doelen worden toegewezen aan dezelfde ruimte. Hoe kunnen we de ruimte waarin mensen elkaar ontmoeten, recreëren, sporten en bewegen zo inrichten en beheren, dat het voor een ieder toegankelijk en uitdagend blijft? En tegelijkertijd bijdraagt aan al die andere effecten als biodiversiteit, vastleggen van CO₂, klimaatbestendigheid enzovoort? Dit vraagt om voldoende kennis van zaken, een integrale aanpak en vertaling in Visie en Uitvoering.

Beleidsdoelen

1. We streven ernaar dat bewoners trots zijn op hun eigen leefomgeving;
2. We werken aan een openbare ruimte die schoon, heel en veilig is en toegankelijk voor iedereen;
3. Onze bossen vormen een recreatief uitloopgebied en zijn van betekenis voor het welzijn van de burger;
4. We versterken de biodiversiteit in de bossen;
5. We hebben een proactieve houding over bewonersinitiatieven, zodat mensen voor elkaar en hun leefomgeving (kunnen gaan) zorgen;
6. Op formele speelplekken willen we meer ruimte om de natuur te ontdekken en het landschap te ervaren;
7. We willen jongeren de ruimte geven, zodat zij zich in een veilige omgeving kunnen ontwikkelen zonder overlast te veroorzaken;
8. We willen voor elke doelgroep voldoende aanbod bieden in variatie en aanbod in speel- en sportvoorzieningen;
9. We versterken kwaliteit van de stranden door diversiteit en variatie in voorzieningen die aansluiten op geselecteerde doelgroepen;
10. We versterken de synergie van de recreatiestranden met het toeristisch-recreatief product;
11. We optimaliseren het beheer van de stranden conform de Beleidsvisie Stranden;
12. We versterken het toeristisch en recreatief aanbod en voorzieningen in harmonie met het behouden van de kwaliteit van het landschap en natuur.

Welke activiteiten gaan we specifiek oppakken in 2024?

Toekomst buitenbaden

In 2023 is een onderzoek ingesteld naar de toekomstige openingsmogelijkheden van de buitenzwembaden De Alk in Biddinghuizen en De Abelen in Swifterbant. Naar verwachting worden eind 2023 de verschillende scenario's aan de raad gepresenteerd. In 2024 wordt opvolging gegeven aan de gemaakte keuze door de raad wat betreft de toekomstige openstelling van de buitenbaden in de woonkernen Biddinghuizen en Swifterbant.

Recreatieve voorzieningen (€ 50.000 incidenteel)

Waterschap Zuiderzeeland gaat in het kader van het Hoogwater Beschermingsprogramma aan de slag met de versterking van de IJsselmeerdijk (dijk gelegen tussen de Ketelbrug en Lelystad). Een deel van deze dijk ligt binnen het grondgebied van de gemeente Dronten. Voor de dijkversterking is een aantal modellen onderzocht. Op basis van deze modellen wordt niet gekozen voor het verhogen van de dijk, maar het versterken van de dijk door het aanleggen van een voorland (remt golfoploop vanuit het IJsselmeer). De dijkversterking biedt mogelijkheden voor meekoppelkansen. De dijk heeft nu vooral een waterkerende functie en biedt nauwelijks mogelijkheden voor recreatie en natuur. Door het aanleggen van een voorland ontstaan mogelijkheden voor natuurontwikkeling, maar ook voor recreatieve elementen. De betrokken partijen (waaronder de gemeente Dronten) hebben daarom een intentieverklaring ondertekend, die een nadere uitwerking van de meekoppelkansen beoogt, inclusief een mogelijke financiële bijdrage daarin.

Zo is een van de meekoppelkansen het upgraden van het huidige onderhoudspad tot een recreatieve fietsroute langs de dijk. Dit onderdeel wordt door de provincie gefinancierd. De nieuw aan te leggen fietsroute is over een grote lengte van het totale dijkvak. Om deze route aantrekkelijk te maken wordt er aan gedacht om op een aantal punten in de route een recreatief rustpunt aan te brengen. Gedacht kan hierbij worden aan een bankje, met een tafeltje, maar ook bijvoorbeeld aan informatie over het betreffende gebied. Op het grondgebied van Dronten (op ongeveer 1 a 2 kilometer afstand van de Ketelbrug) wordt een dergelijke recreatief/informatiepunt voorzien. Van de gemeente Dronten wordt als voortvloeiende uit de intentieverklaring voor deze meekoppelkansen om

financiering gevraagd. Met name wordt dan gedacht aan een informatief punt, waarbij de geschiedenis van het Rivierduingebied wordt verteld. De mogelijkheid doet zich dus voor om een introvert gebied om te zetten naar een voor bewoners en bezoekers recreatief aantrekkelijk gebied in combinatie met versterking van natuurwaarden. Voor de inrichting van het recreatiever punt is maximaal € 50.000 benodigd (inclusief beheer).

Pakket K Openbaar groen

Inhoud

Het pakket openbaar groen bestaat uit het beheer en onderhoud van de groene openbare ruimte. Het gaat daarbij vooral om bomen, beplantingen, gazons, bermen en watergangen. Met deze werkzaamheden worden de kapitaalgoederen onderhouden en werken we aan een gezond en vitaal leef- en woonklimaat en (be)leefbaar groen in de woonkernen. Ook het stimuleren en faciliteren van inwonersparticipatie in de openbare ruimte (Samen Actief) en de verhuur van volkstuinten maken onderdeel uit van dit pakket. Met deze werkzaamheden investeren we in een gezond en vitaal leef- en woonklimaat.

De klimaatverandering heeft grote gevolgen (bijvoorbeeld hitte, droogte, meer neerslag). Bij het beperken van de schade die hierdoor ontstaat, spelen inrichting en beheer van de groene openbare ruimte een belangrijke rol. Ook zullen door de klimaatveranderingen ziekten, plagen en invasieve exoten vaker voorkomen (bijvoorbeeld eikenprocessierups). Biodiversiteit en ecosystemen zijn het fundament van onze economie, landbouw, gezondheid en leefomgeving. De biodiversiteit neemt sterk af en moet worden hersteld.

Ontwikkelingen

Dronten groeit en als gevolg daarvan neemt het te beheren areaal openbare ruimte toe en daardoor nemen ook de onderhoudslasten toe. De klimaatverandering heeft grote gevolgen (bijvoorbeeld hitte, droogte, meer neerslag). Bij het beperken van de schade die hierdoor ontstaat, spelen inrichting en beheer van de groene openbare ruimte een belangrijke rol. Ook zullen door de klimaatveranderingen ziekten, plagen en invasieve exoten vaker voorkomen (bijvoorbeeld eikenprocessierups). Biodiversiteit en ecosystemen zijn het fundament van onze economie, landbouw, gezondheid en leefomgeving. De biodiversiteit neemt sterk af en moet worden hersteld. Dit heeft in de toekomst effect op de inrichting en beheer van de openbare ruimte. Participatie wordt op alle lagen in de organisatie en de samenleving steeds belangrijker. Er ontstaan meer en meer initiatieven vanuit de leefwereld van onze inwoners. Dergelijke initiatieven raken het fysieke en ook het sociale domein. Integrale benadering en aanpak is vereist en moet binnen dit pakket ingevlochten worden met de vele uitdagingen waar de openbare ruimte voor staat.

Beleidsdoelen

1. We versterken de groenzones binnen de kernen;
2. We brengen de natuur dichterbij de mensen;
3. Natuur inclusief werken is de norm;
4. De groene ruimte is gevarieerd;
5. Een vitale ecologische structuur;
6. We maken het buitengebied landschappelijker toegankelijker en daarmee beter beleefbaar en aantrekkelijker;
7. We werken aan een openbare ruimte die schoon, heel en veilig is en toegankelijk voor iedereen;
8. We hebben een proactieve houding over bewonersinitiatieven, zodat mensen voor elkaar en hun leefomgeving (kunnen gaan) zorgen;
9. We nodigen inwoners uit tot participatie en bewonersinitiatieven omarmen en waar mogelijk faciliteren;
10. We ontwikkelen nieuwe vormen van samenwerking en communicatie met wijk gerelateerde professionals en bewoners.

Welke activiteiten gaan we specifiek oppakken in 2024?

Uitvoering actieplan biodiversiteit

Het college heeft het Visie en actieplan biodiversiteit vastgesteld als nadere uitwerking van het thema biodiversiteit in het Groenbeleidsplan. De in het actieplan genoemde doelen en activiteiten voor 2024 worden opgepakt en in uitvoering gebracht.

Pakket L Leefbaarheid en veiligheid

Inhoud

In Dronten streven we naar een inclusieve samenleving waarin inwoners zich veilig en verbonden voelen en waar het prettig wonen is. We investeren daarom in een veilig, gezond en vitaal leef- en woonklimaat. We bieden daarbij de zorg die nodig is, aan mensen die ernstig en langdurig psychisch kwetsbaar zijn en aan de mensen in hun omgeving. We zetten in op het eerder en beter zicht krijgen op chronische en acute situaties van huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarnaast zetten we in op het duurzaam oplossen hiervan, het doorbreken van de geweldsspiraal en de zorg voor slachtoffers. Dit alles doen we samen met het lokale veld in Dronten en met partijen die vanuit het samenwerkingsverband regio Flevoland zijn gecontracteerd.

Ontwikkelingen

Verbinding zorg en veiligheid:

Omdat steeds meer opgaven zorg- en veiligheidsaspecten omvatten, wordt de verbinding tussen het sociaal domein en het domein van openbare orde en veiligheid steeds sterker gelegd. We zijn van elkaar afhankelijk voor het behalen van resultaat.

Maatschappelijke Opvang

Maatschappelijke opvang (MO) wordt regionaal vanuit het regionaal kader zorglandschap Wmo georganiseerd. De maatschappelijke opvang is een ruim begrip voor verschillende opvangvoorzieningen. De gemeente Almere is tot nader orde centrumgemeente maatschappelijke opvang voor de regio Flevoland.

Beleidsdoelen

1. We willen huiselijk geweld en kindermishandeling terugdringen;
2. We willen minder multiprobleemgezinnen;
3. We willen meer passende hulpverlening voor inwoners met verward of onbegrepen gedrag en psychische kwetsbaarheid. (zoals in samenwerking met de Regio maatschappelijke opvang van dak- en thuislozen en vrouwenopvang);
4. We willen open staan voor initiatieven van inwoners en bedrijven om zelf de kwaliteit in hun woon- en werkomgeving te verhogen;
5. We willen de draagkracht en het draagvlak in wijken versterken;
6. We willen zorgen voor huisvesting en beschikbaarheid van voldoende woningen voor inwoners die vallen onder de doelgroep regionaal kader zorglandschap (inwoners met ernstige psychische kwetsbaarheid die niet zelfredzaam zijn);
7. We willen een gedifferentieerd en passend zorgaanbod (24-uurszorg en ambulante) en de 24-uurszorg is regionaal beter gespreid.

Welke activiteiten gaan we specifiek oppakken in 2024?

Lokale inclusie

Als gemeente staan we voor een inclusieve samenleving waarin alle inwoners mee kunnen doen. Op dit moment werkt de gemeente samen met Bureau Gelijke Behandeling voor de uitvoering van de Wet anti-discriminatie voorzieningen. Echter omvat een inclusieve samenleving veel meer dan alleen het bestrijden van discriminatie. Om deze reden wordt in 2024 een beleidsmedewerker inclusiviteit aangesteld, die zich gaat richten op het ontwikkelen van nieuw gemeentelijk beleid op inclusie en hierbij actief samenwerkt in co-creatie met inwoners en partners.

Pakket M1 Participatie - De Meerpaal

Inhoud

De Meerpaal is een cultureel centrum en evenementenlocatie. Daarnaast voert De Meerpaal activiteiten uit op het terrein van Cultuur en Welzijn. Het gebouw is eigendom van De Meerpaal. De Meerpaal ontvangt subsidie. De prestaties en activiteiten, onderhoud aan gebouwen, etc. zijn vormgegeven in een viertal afzonderlijke Uitvoeringsovereenkomsten t.w.:

- a. Cultuur, theater en evenementen
- b. Gezonde leefstijl
- c. Welzijn
- d. Beheer, Exploitatie en gebruik gebouwen

De Meerpaal heeft als missie om vorm te geven aan inspiratie, ontmoeting en ontwikkeling rond kunst en cultuur. De Meerpaal Welzijn voert de welzijnstaken uit op basis van de huidige vijf themaplannen die tot 1 januari 2025 het beleid van het Sociaal Domein beschrijven. De Meerpaal levert een bijdrage aan de doelstellingen van de vijf themaplannen.

De vijf themaplannen zijn:

1. Themaplan gezonde leefstijl
2. Themaplan leefbaarheid en veiligheid
3. Themaplan opgroeien & opvoeden
4. Themaplan participatie
5. Themaplan zelfredzaamheid

Ontwikkelingen

De Meerpaal is een begrip in Dronten en vervult een sterke verbindende rol met een cultureel en maatschappelijk karakter. In 2024 wordt op basis van de aanbevelingen uit het rapport 'Welzijn in Dronten', Onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid welzijnstaken langs de weg van 'gezamenlijk leren en ontwikkelen' uitvoering geven aan de zeven aanbevelingen.

Beleidsdoelen

1. Inwoners kunnen (cultureel) participeren;
2. Inwoners verbeteren hun sociale vaardigheden;
3. Kinderen kunnen zich veelzijdig ontwikkelen;
4. Aansluiting tussen binnen- en buitenschools leren;
5. Inwoners krijgen inzicht in hun mogelijkheden;
6. Verhogen aantrekkelijkheid van de gemeente
7. Er is zinvolle vrije tijd besteding in de gemeente;
8. Partijen in de cultuursector werken samen;
9. Amateurkunst in de gemeente is zichtbaar;
10. Het niveau van de amateurkunst in de gemeente stijgt;
11. Er is cultuureducatie in andere sectoren (zorg, sport, economie enzovoort);
12. Zelfredzaamheid en participatie van personen met een beperking of met chronische psychische of psychosociale problemen;
13. Er zijn nieuwe activiteiten na nieuwe ontwikkelingen in de samenleving;
14. Inwoners bouwen aan een sociaal netwerk;
15. Inwoners bewegen gezond;
16. Er zijn lokale initiatieven gericht op ontmoeting en verbinding van inwoners.

De Meerpaal Welzijn

De Meerpaal Welzijn neemt als uitvoerder van vroeg signalering, preventie en ondersteuning proactief haar rol en taak op in het Sociaal Domein. Daarin staan de volgende taken centraal:

1. Vraaggericht werken vanuit de wijk, outreachend, verbindend en via de Presentiebenadering.
2. Preventie toepassen door in te zetten op aanpak gezonde leefstijl, positieve gezondheid en het vergroten van de sociale infrastructuur.
3. Samenwerking bevorderen als sociaal makelaar.
4. Vergroten van de sociale infrastructuur in wijken en buurten en het vergroten van de zelfredzaamheid van de inwoners van de gemeente Dronten.

De Meerpaal Cultuur

Effecten

- Inwoners kunnen cultureel participeren.
- Netwerk cultuurparticipatie.
- Persoonlijke ontwikkeling en een leven lang leren.
- Vitale amateurkunst.
- Gelijke kansen voor iedereen.

Prestaties

- Er is vrijetijdscultuureducatie voor inwoners van Dronten.
- Er is cultuureducatie op de scholen voor primair en voortgezet onderwijs in Dronten.
- Er is ondersteuning van de lokale amateurkunst.
- Partijen in de lokale cultuursector kennen elkaar en werken samen.
- De cultuursector is actief in andere domeinen (zorg, sport, economie etc.).
- De cultuursector speelt in op nieuwe ontwikkelingen: digitalisering, vergrijzing, migratie, groei van Dronten.

De Meerpaal Theater

Effecten

- Cultuurparticipatie;
- Ruimte bieden aan lokale partijen;
- Positieve beeldvorming over Dronten en over De Meerpaal

Prestaties

- Attractief theaterprogramma;
- Bezoekers hebben een keuze uit een breed en gevarieerd aanbod van voorstellingen. Zij worden gastvrij ontvangen.
- Bezoekers, impresariaten en artiesten zijn tevreden over De Meerpaal.

Welke activiteiten gaan we specifiek oppakken in 2024?

In 2024 wordt op basis van de aanbevelingen uit het rapport 'Welzijn in Dronten', Onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid welzijnstaken langs de weg van 'gezamenlijk leren en ontwikkelen' uitvoering geven aan de zeven aanbevelingen.

De zeven aanbevelingen zijn:

1. Doel en afbakening welzijn
2. Uitwerken éénduidige regierol
3. Rol opdrachtgever en opdrachtnemer door ontwikkelen
4. Raamwerk doelen en indicatoren
5. Afwegingskader sturing en financiering
6. Accounthouder schap versterken
7. Verbeteren kwaliteit subsidieproces

De route waarlangs dit zal plaatsvinden wordt uitgewerkt in een gezamenlijk 'Plan van aanpak doorontwikkeling welzijnstaken in Dronten' waarin de navolgende zaken worden opgenomen.

Het inventariseren, samen met inwoners en partijen, welke maatschappelijke effecten we willen bereiken en waar we deze collegeperiode (2022-2026) op focussen. Per maatschappelijk effect beantwoorden we drie vragen:

1. Wat willen we bereiken met welzijn als onderdeel van de sociale basis, wat zijn de leidende principes en welk inhoudelijke vraagstukken spelen een rol?
2. Hoe ziet de aanpak eruit (afbakening, methodische aanpak, relatie met overige onderdelen sociaal domein en samenspel tussen inwoners, organisaties en gemeente)?
3. Hoe volgen, meten en verbeteren we resultaten voor onze inwoners?

De antwoorden worden vertaald naar een Uitvoeringsplan Welzijn 2024 - 2026.

Bij de uitwerking wordt ook gekeken naar de inrichtingskeuzen voor de uitvoering en zal dit vermoedelijk leiden tot een herordening van welzijnstaken en uitvoering. Welke (welzijn)organisatie kan op basis van kennis en expertise, bereik, capaciteit, methodiek, etc. de uitvoering voor een specifieke dienst of activiteit op basis van aantoonbare resultaten het beste die taak uitvoeren?

Pakket M2 Participatie - Bibliotheken

Inhoud

Flevo Meer Bibliotheek heeft een belangrijke rol in het sociaal domein. De bibliotheek biedt betrouwbare toegang tot informatie, leesbevordering, bestrijding van laaggeletterdheid, mediawijsheid, participatie en leesplezier. In Dronten zijn zo'n 12.500 personen lid van de bibliotheek (dat is ruim 29% van het inwoneraantal en dat ligt daarmee boven het landelijk gemiddelde van 21%). FlevoMeer is een relevante schakel tussen inwoners en kennis, informatie en cultuur.

Ontwikkelingen

De drie bibliotheekvestigingen in de gemeente Dronten ontwikkelen zich verder tot een verbindende schakel in het lokale netwerk van publieke voorzieningen. FlevoMeer wil meer digitaal aanbod ontwikkelen, is een ontmoetingsplaats voor kennis en cultuur en zal inwoners helpen bij het vinden van hun weg in de wereld van informatie.

Beleidsdoelen

1. Een geletterde samenleving met taalvaardige, digitaal vaardige en zelfstandige inwoners;
2. Voorkomen van taal- en leesachterstanden;
3. Een leven lang leren;
4. Gelijke kansen voor inwoners;
5. FlevoMeer voldoet aan de certificeringseisen voor Openbare Bibliotheken.

Welke activiteiten gaan we specifiek oppakken in 2024?

FlevoMeer vraagt om extra budget voor het verbreden van de maatschappelijke functie van de bibliotheek. Het betreft een bedrag van € 68.500 structureel. Hiermee willen we bereiken dat er een sterkere verbinding komt van het Kennisplein (ontwikkelplein) met maatschappelijke organisaties en een grotere inzet van FlevoMeer bij het digitaal weerbaar maken van onze inwoners. Het gaat om de volgende activiteiten:

Kennisplein Dronten

Er is behoefte aan een coördinator Kennisplein voor 20 uur. In 2023 is het Kennisplein in de bibliotheek Dronten geopend. Het Kennisplein is een plek voor informatie, advies, praktische hulp en zelf leren. Het is een fysieke plek met toegang tot digitale leermogelijkheden. De coördinator van het Kennisplein heeft een belangrijke regierol. De coördinator verbindt organisaties aan het Kennisplein, bevordert de onderlinge samenwerking en promoot het Kennisplein bij organisaties en bij de inwoners van Dronten.

Digitaal meedoen

Er is behoefte aan 21 uur extra voor de activiteit 'participatie in de informatiesamenleving'. Hierbij gaat het om digitaal onderwijs en training voor volwassenen, zoals 'Digivitaler', Seniorenweb en Digicafé. FlevoMeer wil dit aanbod ook bieden op locatie, zoals De Regenboog, De Kans, de Voedselbank en in de bibliotheken van Biddinghuizen en Swifterbant. De bibliotheek leert ouderen en jongeren digitale informatie gebruiken, fakenieuws herkennen, betrouwbare gegevens zoeken, computerprogramma's gebruiken of digitale presentaties maken. Naast een uitbreiding van deze activiteiten heeft FlevoMeer facilitaire ondersteuning nodig op het gebied van ICT, programmeren en technische assistentie.

Pakket M5 Participatie - Multifunctionele gebouwen

Inhoud

In Biddinghuizen is het MFG2 gebouwd. Het ontmoetingscentrum voor sport, cultuur en horeca is eigendom van de Stichting MFG2, die ook verantwoordelijk is voor het beheer en onderhoud. Het gebouw bevat een horecagedeelte, diverse vergader- en ontmoetingszalen en een sportzaal. Recent heeft de exploitant Slump Catering & Events aangegeven per 1 juli 2024 te stoppen met de exploitatie van MFG Biddinghuizen.

Er wordt momenteel hard gewerkt aan de bouw van het MFC Swifterbant. De exploitatie van MFC Swifterbant wordt neergelegd bij De Meerpaal. De oplevering van MFC Swifterbant vindt vermoedelijk plaats eind eerste kwartaal 2024. Ter voorbereiding op de oplevering vinden er momenteel gesprekken plaats met de gebruikers over inhuizing in het MFC Swifterbant en is De Meerpaal gevraagd om met een plan van aanpak te komen voor het te voeren dienstverleningsconcept.

Ontwikkelingen

Het MFG2 gaat in Biddinghuizen een nieuwe impuls geven aan de ontwikkeling van maatschappelijke voorzieningen. Een nieuwe ontwikkeling is, dat het gebouw in eigendom en beheer is van een stichting bestaande uit inwoners van Biddinghuizen. De verantwoordelijkheid is dus bij het dorp zelf neergelegd en is daarmee een voorbeeld van een verregaande vorm van inwonersparticipatie.

Beleidsdoelen

1. Versterken sociale structuur;
2. Ontmoetingsplek inwoners;
3. Impuls verenigingsleven.

Welke activiteiten gaan we specifiek oppakken in 2024?

Uitrol afspraken MFC, De Meerpaal en gemeente (€ 100.000 incidenteel)

Het MFC Swifterbant wordt door de woningbouwcorporatie OFW gebouwd in samenwerking met de gemeente Dronten.. De daadwerkelijke oplevering en in gebruik name wordt eind Q1 van 2024 verwacht. Inmiddels is gestart met de aanpassing van de openbare ruimte en de parkeerplaatsen voor de appartementen van OFW.

Op de begane grond is er in dit MFC ruimte voor maatschappelijke functies zoals in ieder geval Bibliotheek FlevoMeer, Coloriet, De Meerpaal en ruimten die gebruikt kunnen worden door verenigingen. In combinatie met deze maatschappelijke functies (het 'MFC-gedeelte') worden 30 appartementen gebouwd in eigendom van OFW. De investering van dit MFC wordt gedaan door OFW met een bijdrage van de gemeente Dronten. Afgesproken is dat vijf jaar na oplevering de gemeente Dronten het eigendom van het MFC-gedeelte overneemt.

Vanaf het moment van oplevering van MFC Swifterbant zal De Meerpaal de exploitatie hiervan uitvoeren. Daarnaast zal ook De Steiger nog vijf jaar worden geëxploiteerd door De Meerpaal. Met deze (frictie)kosten is vooralsnog géén rekening gehouden in eerdere begrotingen. Voor de exploitatie van De Steiger is de komende vijf jaar jaarlijks een bedrag gemoeid van circa € 100.000, vooral voor de inzet van personeel door De Meerpaal.

Pakket O Gezonde leefstijl

Inhoud

We willen dat inwoners van de gemeente Dronten beter en langer voor zichzelf kunnen zorgen door een goede gezondheid. We voelen ons verantwoordelijk voor gezond leven en wonen in Dronten. Een goede gezondheid en maatschappelijke participatie stimuleren en versterken elkaar. Ook dragen beide bij aan het welbevinden van inwoners. Preventief investeren in gezondheid is investeren in betaalbare zorg. Hoe langer mensen gezond blijven, hoe langer ze zelfstandig kunnen functioneren en hoe minder er een beroep moet worden gedaan op dure zorg en hulpverlening.

Het pakket bevat ook het aanbod aan sportverenigingen en sportaccommodaties in de gemeente Dronten. De sport- en beweegmogelijkheden voor de inwoners zijn talrijk in Dronten. Binnen het pakket valt de exploitatie van de binnen- en buitensportaccommodaties, de zwembaden en stimulering van de sport. Voldoende en goed onderhouden sportaccommodaties zijn noodzakelijk voor het stimuleren van sporten en bewegen. De eisen die aan de accommodaties worden gesteld worden steeds hoger en het gebruik van de voorzieningen steeds intensiever.

Met het stimuleren van de sport streven we verschillende maatschappelijke doelen na. Voorbeelden zijn gezondheid, participatie en het tegengaan van overlast. De buurtsportcoaches vormen hierin een belangrijke schakel tussen de sportverenigingen, maatschappelijke organisaties en scholen.

Beleidsdoelen

1. We streven naar de gewenste maatschappelijke verandering (normaliseren, minder medicalisering, minder afhankelijkheid van de hulpverlening, meer steun vanuit het eigen netwerk);
2. Inwoners bewegen meer en zijn zich meer bewust van de gevaren van ongezonde voeding;
3. Een ruim aanbod aan sport- en beweegmogelijkheden voor de inwoners van Dronten;
4. Vitale sportverenigingen die een sportieve functie hebben en waar mogelijk ook in beperkte mate een maatschappelijke bijdrage kunnen leveren aan de samenleving.

Welke activiteiten gaan we specifiek oppakken in 2024?

Voor een belangrijk deel krijgen de beweeg- en sportactiviteiten van de afgelopen periode een vervolg. Bij veel activiteiten zijn de buurtsportcoaches en de Meerpaal betrokken.

In 2024 gaan we ons inzetten voor kwetsbare doelgroepen. Onder kwetsbare doelgroepen worden ouderen en kinderen en jongeren verstaan. In 2022 is gestart met het project "Golden Sports", een beweegtraject voor ouderen. We zien dat ouderen meer verbondenheid voelen door het samen bewegen. Daarnaast hebben zij hun algemene bewegingsvaardigheid verbeterd en neemt hun kans op vallen af. Zij vergroten ook hun inzicht in eigen kunnen. Daarom zetten we dit project ook in 2024 voort. Daarnaast is gestart met de Gecombineerde Leefstijl Interventie (GLI), een traject dat met name is gericht om overgewicht bij jongeren tegen te gaan. Naast de buurtsportcoach zijn hierbij ook een diëtist, een GZ-psycholoog en een kinderfysiotherapeut betrokken. Ook dit zetten we in 2024 voort.

Eind 2023 is het Sportakkoord Dronten herijkt. Er zijn in deze periode nieuwe doelen gesteld voor 2024. In 2024 moet het zogenoemde Sportakkoord Dronten 2.0 samen met de betrokken partijen uitgevoerd worden. De pijler 'Vitale (sport)aanbieders en een positieve sportcultuur' is meegenomen in het addendum en wordt zodoende verder uitgewerkt in het Sportakkoord Dronten 2.0.

Voor de uitvoering van het Sportakkoord ontvangen we een Specifieke Uitkering (SPUK). Daarom is de uitvoering van Sportakkoord 2.0 budgetneutraal. Het GALA, Sportakkoord II en de BRC zijn voor gemeenten in één Brede Specifieke Uitkering (Brede-SPUK) ondergebracht. De regeling loopt van 2023 t/m 2026.

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

Via het verplichte dashboard van [Waarstaatjegemeente.nl](#) zijn nog meer gegevens beschikbaar.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma van onze gemeente vergeleken met Gemeenten 25.000-50.000 inwoners:

Indicator	2020	2021	2022	2023	2024	Gemeenten 25.000-50.000 inwoners	Bron
% Niet-sporters	53,40	NB	NB	NB	NB	50,70	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM
Omschrijving	Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet. Deze indicator wordt eens in de vier jaar gemeten.						

Deze beleidsindicator wordt eens per vier jaar kenbaar gemaakt.

Eigen beleidsindicatoren themaplannen

De doelen en acties voor onderstaande indicatoren, komen uit de Strategie en Themaplannen van het sociaal domein. Bij het opstellen en vaststellen van dit beleid, zijn geen streefwaarden opgenomen. Deze zijn meer in algemene vorm geformuleerd. Het opstellen van streefwaarden gedegen en gebaseerd op gericht beleid moet gebeuren. Omdat deze streefwaarden niet zijn meegenomen in de themaplannen, hebben wij deze voor nu ook niet opgenomen in de programmabegroting van 2024.

Voor 2025 komen nieuwe beleidsplannen voor het sociaal domein. In deze beleidsplannen worden ook streefwaarden opgenomen. Deze worden dan verwerkt in de programmabegroting van 2025.

Gezonde leefstijl					
Het aantal inwoners met verslavingsproblemen neemt af en meer inwoners zijn zich bewust van de gevaren van genotmiddelen					
% Inwoners dat alcohol drinkt					
	2020	2021	2022	2023	Bron
Jongeren dat aan bingedrinken deed	6,00	NB	14,00	NB	Gezondheidsmonitor GGD
Volwassenen die zware drinkers zijn in leeftijd 19-64 jaar	8,00	NB	NB	NB	Gezondheidsmonitor GGD
Volwassenen die zware drinkers zijn in leeftijd 65+	NB	NB	NB	NB	Gezondheidsmonitor GGD
Inwoners bewegen meer					
% Inwoners dat voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB)					
	2020	2021	2022	2023	Bron
Oudere inwoners in de leeftijd 65+	NB	NB	NB	NB	Gezondheidsmonitor GGD
Volwassen inwoners in de leeftijd 19-64 jaar	NB	NB	NB	NB	Gezondheidsmonitor GGD
Inwoners zijn zich meer bewust van de risico's van ongezond eten					
Aantal voorlichtingsbijeenkomsten en campagnes over gezonde leefstijl					
	2020	2021	2022	2023	Bron
Aantal deelnemers	8.919,00	12.623,00	1.244,00	NB	Meerpaal
Meer inwoners dragen bij aan hun eigen gezonde leefomgeving					
Aantal maatregelen om sporten, bewegen en ontmoeten te bevorderen					
	2020	2021	2022	2023	Bron
Aantal deelnemers	NB	386,00	2.366,00	NB	Meerpaal
Leefbaarheid en veiligheid					
Meer inwonersparticipatie/ burgerinitiatieven in het sociaal domein					
Aantal aanvragen bewonersbudget (Samen Actief)					
	2020	2021	2022	2023	Bron
Aantal aanvragen	91,00	86,00	59,00	NB	Samen Actief

Meer passende hulpverlening voor inwoners met verward en/of onbegrepen gedrag

Aantal inwoners (% van de bevolking) met ernstige psychiatrische aandoeningen (EPA)

	2020	2021	2022	2023	Bron
% Inwoners	1,09	NB	NB	NB	EPA-Vektis

Aantal meldingen bij Meldpunt Vangnet en Advies waarvoor een traject is ingezet

	2020	2021	2022	2023	Bron
Aantal Meldingen	10,00	16,00	14,00	NB	GGD

Aantal meldingen personen met verward gedrag bij politie (E33 meldingen)

	2020	2021	2022	2023	Bron
Aantal meldingen	162,00	216,00	196,00	NB	GGD

Meer sociale cohesie in wijken

% Betrokkenheid in de buurt (lemonmeting)

	2020	2021	2022	2023	Bron
Biddinghuizen	NB	NB	6,20	NB	Lemonmeting
Dronten	NB	NB	6,30	NB	Lemonmeting
Swifterbant	NB	NB	6,10	NB	Lemonmeting
Totaal gemiddeld	NB	NB	6,30	NB	Lemonmeting

Minder huiselijk geweld en kindermishandeling

Aantal meldingen bij Veilig Thuis Flevoland (VTF)

	2020	2021	2022	2023	Bron
Aantal meldingen	199,00	274,00	274,00	NB	Veilig Thuis Flevoland

Minder multiprobleemgezinnen

Aantal huishoudens met meerdere voorzieningen in Participatiewet, Wmo, Jeugd (per 1.000 huishoudens)

	2020	2021	2022	2023	Bron
Jeugd & Participatiewet	2,00	2,00	3,00	NB	Waarstaatjegemeente.nl
Jeugd en Wmo	3,00	4,00	3,00	NB	Waarstaatjegemeente.nl
Jeugd, Participatiewet & Wmo	1,00	1,00	1,00	NB	Waarstaatjegemeente.nl
Participatiewet & Wmo	13,00	12,00	13,00	NB	Waarstaatjegemeente.nl

Wat gaat dit kosten?

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting na wijziging 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten							
5J	(openlucht) recreatie	-617	-1.104	-942	-769	-771	-771
5K	Openbaar groen	-3.421	-4.162	-4.078	-4.098	-4.066	-4.066
5L	Leefbaarheid en veiligheid	-285	-868	-265	-265	-265	-265
5M1	Participatie - De Meerpaal	-5.306	-6.052	-5.925	-5.920	-5.914	-5.914
5M2	Participatie- Bibliotheek	-1.700	-1.901	-1.970	-1.970	-1.970	-1.970
5M5	Multifunctionele gebouwen	-1.017	-2.154	-1.331	-1.309	-1.301	-1.294
5O	Gezonde leefstijl	-4.755	-4.142	-3.717	-3.686	-3.744	-3.717
	Subtotaal Lasten	-17.100	-20.384	-18.227	-18.016	-18.031	-17.996
Baten							
5J	(openlucht) recreatie	48	26	26	26	26	26
5K	Openbaar groen	18	70	35	35	35	35
5L	Leefbaarheid en veiligheid	-	-	-	-	-	-
5M1	Participatie - De Meerpaal	-	-	-	-	-	-
5M2	Participatie- Bibliotheek	40	79	79	79	79	79
5M5	Multifunctionele gebouwen	302	77	-	-	-	-
5O	Gezonde leefstijl	1.927	1.376	1.146	1.146	1.146	1.146
	Subtotaal Baten	2.334	1.627	1.286	1.286	1.286	1.286
Saldo Lasten en Baten programma 5		-14.766	-18.757	-16.942	-16.730	-16.745	-16.710
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-1.644	-59	-59	-59	-59	-59
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	930	1.466	841	841	841	841
0.10	Saldo Reserves programma 5	-714	1.408	782	782	782	782
Resultaat programma 5		-15.480	-17.349	-16.160	-15.948	-15.963	-15.928

Programma 6 Sociaal domein

Dit programma bestaat uit doelen en activiteiten die gericht zijn op verlening bijstand, activering & re-integratie, inkomensondersteuning voor minima, uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening, het programma jeugd, wijk- en buurtbeheer, inburgering, algemeen maatschappelijk werk, zorg, kinderopvang, en peuterspeelzaalwerk. Binnen dit programma vallen ook de nieuwe taken die verwijzen naar de Sturingsnotitie Themaplannen Sociaal domein 2019-2022 en de onderliggende op uitvoering gerichte themaplannen. De dwarsdoorsnede van deze themaplannen in de Paragraaf sociale monitor komt te vervallen, aangezien de themaplannen als pakket zijn opgenomen.

De strategie Sociaal domein en de vijf bijbehorende themaplannen, zijn opgesteld voor de periode 2019 – 2022. Voor deze beleidsperiode is meerjarig incidenteel geld beschikbaar gesteld. In de sturingsnotitie voor de themaplannen is vastgelegd dat we in 2021 evalueerden en op basis daarvan hebben bepaald wat nodig en mogelijk is voor 2023 en verder. Er is door de raad besloten op 6 december 2022 om het huidige beleid in 2023 en 2024 voort te zetten.

Wat willen we bereiken in 2024 en verder?

Autonome ontwikkelingen

Pakket L Leefbaarheid en veiligheid

Inhoud

Op basis van de huidige programmastructuur is wijk- en buurtbeheer onderdeel van pakket L van programma 6. De overige taken uit pakket L staan in programma 5. Inhoudelijk verwijzen wij u daarom graag door naar [programma 5](#).

Pakket M3 Arbeidsparticipatie en minima ondersteunende regelingen

Inhoud

De opgave waar we in dit thema voor staan is het mogelijk maken dat iedereen meedoet aan de maatschappij. Dit kan via een betaalde werkplek, vrijwilligerswerk of op een andere voor onze inwoners zinvolle wijze. Want door mee te doen kunnen inwoners meer doen met en binnen eigen mogelijkheden.

We willen deze groep mensen blijvend kansen bieden op een werkplek die bij hun past. Het realiseren daarvan is vanuit sociaal-maatschappelijk oogpunt van groot belang, omdat het bevordert dat mensen in hun eigen levensonderhoud voorzien en zoveel mogelijk op eigen kracht deelnemen aan de samenleving.

Een ander onderdeel van dit themaplan is dat wij inwoners (financieel) willen ondersteunen die (tijdelijk) niet financieel zelfredzaam zijn. Met het doel dat zij weer grip krijgen op hun situatie, volwaardig kunnen meedoen aan de samenleving en uiteindelijk weer zelfredzaam worden. Dit raakt meer het themaplan zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden.

In 2024 zetten we de opgaven uit de kadernotitie armoedebestrijding verder voort. Dit doen we op basis van de al beschikbare middelen. Op basis van de gedane verkenning en de uitkomsten van ingezette onderzoeken in 2023 en 2024 werken we toe naar structurele inzet per 2025.

Ontwikkelingen

Participatiewet in balans

Niet de regels, maar de mens centraal zetten. Dat is het uitgangspunt van het wetsvoorstel Participatiewet in Balans.

Vorig jaar presenteerde minister Schouten voor Armoedebestrijding, Participatie en Pensioenen zowel het beleidsplan Participatiewet in Balans als de verdere uitwerking van de genoemde maatregelen. Hiermee wil het kabinet concrete stappen zetten om niet de regels, maar de mens centraal te zetten en daarmee ervaren hardheden weg te nemen. Met als doel rechtszekerheid voor bijstandsgerechtigden te vergroten én om de professional voldoende ruimte te geven hen daarbij te helpen.

De maatregelen die vallen onder de Participatiewet in balans gaan onder andere over meer ruimte om mantelzorg te verlenen zonder gevolgen voor de uitkering. Bijstandsgerechtigden mogen straks tot € 1.200,- aan giften ontvangen zonder dit op te hoeven geven en mogen zij bijverdiensten tot 15% houden als opstap naar werk. Ook wordt er een bufferbudget ingevoerd. Dit budget is bedoeld om grote schommelingen in het inkomen te voorkomen als iemand werk vindt.

Op individuele basis bijstand met terugwerkende kracht wordt mogelijk gemaakt en er is meer ruimte voor maatwerk waar het de vier-weken-zoektermijn betreft voor jongeren. Woont iemand aantoonbaar tijdelijk in bij een bijstandsgerechtigde, dan geldt de kostendelersnorm nog niet. Ook praktische aanpassingen zijn meegenomen. Zo wordt het mogelijk om bij bijstands aanvraag de identiteit op basis van een rijbewijs vast te stellen in plaats van alleen met een paspoort of ID-kaart en wordt de verrekening van vakantiegeld met de bijstand vereenvoudigd. Alle voorstellen zijn gericht op menselijke maat, vertrouwen en eenvoud.

Menselijk Maat

In de kamerbrief van 28 november 2022 met kenmerk 2022-0000251417, "stand van zaken Participatiewet in balans" geeft de minister aan dat er toegewerkt moet worden naar een nieuw evenwicht van een op de persoon toegesneden ondersteuning, mogelijkheden tot eigen initiatief en bijpassende verplichtingen (werken volgens de menselijke maat). De burger moet kunnen rekening op ondersteuning.

In de kamerbrief van 11 oktober 2022 met kenmerk 2022-0000206323, "uitgangspunten voor uitbreiding van de arbeidsmarktinfrastructuur" wordt gesproken over een integrale en ontschotte dienstverlening (no wrong door principe). Dit kan ertoe leiden dat meer werkenden, werkzoekenden en werkgevers een beroep gaan doen op ondersteuning. Daarnaast heeft de minister van OCW aangegeven dat de functie van de Regionale Meld- en Coördinatiepunten wordt verhoogd naar 27 jaar. Dit betekent dat de jongerenconsulenten Participatiewet een rol krijgen om ook voortijdige schoolverlaters te begeleiden naar werk. Deze ontwikkelingen leiden tot een hogere caseload van de re-integratie-, jongerenconsulenten en participatiegidsen. Een hogere caseload gaat ten koste van maatwerk en de menselijk maat, extra personele capaciteit is gewenst. Ook zijn de caseloads van de re-integratie-, jongerenconsulenten en participatiegidsen complexer geworden. Het is niet alleen een traject rond de Participatiewet, maar het gaat veelal ook om de samenhang met andere voorzieningen, zoals Wmo, Jeugdwet, minimaregelingen etc. Om aan te kunnen sluiten bij de mogelijkheden en omstandigheden en te kunnen anticiperen op de complexe problematiek (maatwerk leveren) is kennis en opleiding noodzakelijk, maar ook zal er geëxperimenteerd kunnen worden met nieuwe trajecten.

Beleidsdoelen

1. Meer inwoners met een uitkering op grond van de Participatiewet hebben betaald werk of doen op een andere wijze mee in de samenleving naar vermogen;
2. Meer jongeren die een uitkering op grond van de Participatiewet ontvangen, stromen uit naar school naar het maximaal mogelijke niveau, mits zij leerbaar zijn (afstemming met opgroeien en opvoeden);
3. Meer huishoudens met een minimuminkomen zijn in beeld en maken gebruik van voorzieningen (voor meer info zie format pakket N zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden);

4. Statushouders zijn in toenemende mate geïntegreerd (voor meer info zie format pakket M4 Participatie (statushouders)).

Welke activiteiten gaan we specifiek oppakken in 2024?

Klustraject (Kadernota 2024 € 100.000 incidenteel)

Initiatiefnemer Oost Flevoland Woondiensten (OFW) zoekt de samenwerking met Impact, gezamenlijk wordt er vanaf 2023 gewerkt aan een haalbaarheidsonderzoek en bij een positieve uitkomst een plan van aanpak met een tweeledig doel:

1. inwoners met een Participatiewet-uitkering een plek bieden waar zij stappen kunnen zetten op de participatieladder;
2. de fysieke leefomgeving van Drontense inwoners wordt verbeterd door onder andere het opknappen van verwaarloosde tuinen en/of kleine klusjes in en of het huis. Het plan van aanpak moet nog uitgewerkt worden.

Bij een positieve uitkomst van het haalbaarheidsonderzoek, wat wij willen gaan uitvoeren in de tweede helft van 2023, willen wij gaan starten met een plan van aanpak om inwoners met een Participatiewet-uitkering te ondersteunen bij uitstroom naar werk. Een bijkomend doel is verbetering van fysieke leefomgeving.

Bestandsanalyse (Kadernota 2024 € 50.000 incidenteel)

Wij willen van een aantal inwoners met een lange afstand tot de arbeidsmarkt de (functionele) mogelijkheden in kaart laten brengen. Dit moet in kaart gebracht worden door een arbeidsdeskundige. Waar nodig kan er een verklarend gesprek met een gedragsdeskundige plaatsvinden als er sprake is van psychische problematiek. Aan de hand van de uitkomst van deze analyses kan er gericht een plan van aanpak opgesteld worden om uit te kunnen stromen richting werk.

Pakket M4 Inburgering, (arbeids)participatie en integratie van statushouders

Inhoud

We zijn als gemeente verantwoordelijk voor de huisvesting (taakstelling vanuit het Ministerie Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) inburgering en integratie van statushouders die een verblijfsvergunning hebben ontvangen. De integratie van statushouders pakken we in de gemeente Dronten zo passend mogelijk op, analoog aan het beleidsplan Inburgeren, Integreren en Participeren. Dit betekent dat, in nauwe samenwerking en afstemming met ketenpartners en de statushouders, er een integraal samenhangend aanbod van dienstverlening wordt aangeboden gericht op werken en leren. Inburgeringsplichtigen kunnen binnen een periode van drie jaar opgaan voor het inburgeringsexamen (op een zo'n hoog mogelijk Nederlands taalniveau B1), tegelijk doen zij aan (arbeids)participatie (minimaal 16 uur per week aan het werk) en integreren zij (volwaardig meedoen in de Drontense samenleving, bijvoorbeeld door deelname aan een sportvereniging of muziekvereniging).

Ontwikkelingen

Op 1 januari 2022 is de Wet inburgering 2021 in werking getreden waarbij gemeenten de regierol hebben gekregen. Hiermee is de gemeente verantwoordelijk geworden voor het bieden van een integraal samenhangend inburgeringsaanbod. Dit betekent dat de gemeente, naast de huisvesting van statushouders, verantwoordelijk is voor de uitvoering, monitoring en handhaving van de inburgeringstrajecten van alle inburgeringsplichtigen in de gemeente Dronten.

Het doel van de Wet inburgering 2021 is dat iedereen meedoet in de samenleving, bij voorkeur via betaald werk. In de wet is de inzet van de inburgeringsplichtigen, gemeente en (lokale) samenwerkingspartners hierop gericht. De wet kent hoge ambities, vergeleken met het oude inburgeringsstelsel. Participatie (betaald werk) wordt gezien als hoofddoel en het vereiste taalniveau wordt verhoogd van A2 naar B1.

Beleidsdoelen

1. We nemen het perspectief van de klant als uitgangspunt bij onze dienstverlening;
2. Statushouders zijn in toenemende mate geïntegreerd;
3. 80% van alle Drontense inburgeringsplichtigen heeft binnen een periode van 10 weken, vanaf de datum inschrijving gemeente, een persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP);
4. 80% van alle Drontense inburgeringsplichtigen behaalt het inburgeringsexamen binnen de gestelde termijn van drie jaar;
5. 70% van alle Drontense inburgeringsplichtigen werkt binnen 1 jaar na datum inschrijving gemeente 'naar vermogen';
6. 80% van alle Drontense inburgeringsplichtige is binnen 18 maanden na datum inschrijving gemeente geïntegreerd in de Drontense samenleving.

Welke activiteiten gaan we specifiek oppakken in 2024?

Om bovenstaande doelen te bereiken worden volgende wettelijke activiteiten uitgevoerd:

- het afnemen van een brede intake. Tijdens deze intake brengt de gemeente de capaciteiten, persoonlijke situatie en leerbaarheid van de inburgeringsplichtige in kaart;
- het opstellen van het persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP). Deze wordt opgesteld op basis van de informatie verkregen tijdens de brede intake;
- het volledige inburgeringsaanbod, bestaande uit drie wettelijk voorgeschreven leerroutes, voor statushouders, waaronder het contracteren van partijen voor taallessen, het participatieverklaringstraject en de Module Arbeidsmarkt en Participatie;
- een deel van het inburgeringsaanbod voor gezinsmigranten, waaronder het participatieverklaringstraject;
- het monitoren van de voortgang van de inburgering voor alle inburgeringsplichtigen;
- de maatschappelijke begeleiding van statushouders;
- het financieel ontzorgen van statushouders.

Pakket N Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden

Inhoud

De opgave waar we in dit pakket voor staan is het mogelijk maken van een inclusieve samenleving waarin iedereen meedoet. Inwoners met een beperking of met chronische, psychische of psychosociale problemen worden zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving ondersteund in de zelfredzaamheid, participatie en de eigen mogelijkheden. We doen samen met de inwoners onderzoek naar de eigen mogelijkheden, mogelijkheden in het eigen netwerk, voorzieningen die voor iedereen toegankelijk zijn of maatwerkvoorzieningen. Onder maatwerkvoorzieningen verstaan wij begeleiding, dagbesteding, huishoudelijke ondersteuning, woningaanpassingen, hulpmiddelen en vervoersvoorzieningen. We proberen met preventieve maatregelen en vroegsignalering eerder hulp te kunnen bieden en de vraag naar maatwerkvoorzieningen te voorkomen. We zetten activiteiten in om te zorgen dat minder inwoners in financiële problemen komen. Ook zetten we in op een brede aanpak van vroegsignalering met als doel problematische schulden zoveel mogelijk te voorkomen.

Ontwikkelingen

- Flevoland krijgt de komende jaren te maken met een dubbele vergrijzing. De verwachting is dat de druk op de gezondheidszorg de komende jaren flink gaat toenemen en er meer ondersteuning nodig zal zijn vanuit het maatschappelijk voorveld om inwoners te kunnen ondersteunen op tal van leefgebieden. Vanwege het tekort aan woningen, druk op gezondheidszorg en huisartsen is de verwachting dat de druk op vrijwilligers en mantelzorgers zal gaan toenemen;
- Door het abonnementstarief bij de Wmo is het aantal aanvragen gestegen vanwege de lagere kosten voor inwoners. Deze toestroom zal blijven en de gemeente wordt niet voldoende gecompenseerd door het Rijk;
- Ook is aandacht voor de verdere uitwerking van het actieplan 'Brede Schuldenaanpak';
- Tevens heeft de gemeente een rol gekregen bij de ondersteuning en uitvoering van inwoners die slachtoffer zijn van de Kinderopvangtoeslagenaffaire. Aan deze groep wordt extra (juridische) dienstverlening geboden. Dit gaat in 2024 naar de afrondende fase;
- Inwoners met een inkomen tot 120% van het minimumloon hebben recht op compensatie, armoede- en minimaregelingen. Veel inwoners ondervinden momenteel de gevolgen van de hoge energiekosten, zogenaamde energiearmoede, en de hoge inflatie. Het is moeilijk te voorspellen hoe de energiearmoede verder ontwikkelt, omdat de prijzen van gas en de internationale situatie onstabiel zijn. Reden voor de gemeente Dronten om extra alert te zijn op deze ontwikkeling en de ondersteuning eventueel te herijken.
- Vanaf 2024 komen er extra SPUK middelen vanuit het rijk. Hier wordt ingezet op verschillende activiteiten op het gebied van gezondheid, sport en sociale basis.

Beleidsdoelen

1. We stimuleren inwoners deel te nemen aan de maatschappij, bijvoorbeeld door (vrijwilligers) werk, dagbesteding en vervoersvoorzieningen waardoor inwoners mee kunnen blijven doen;
2. We zien dat de druk op de mantelzorgers toeneemt. Het is belangrijk om een goed aanbod voor mantelzorgers te creëren, zodat zij zich gezien en ondersteund voelen en minder belast worden;
3. Minder inwoners met financiële problemen;
4. Inwoners kunnen via collectieve en maatwerkvoorzieningen langer thuis (blijven) wonen;
5. Ondanks dat het aantal vrijwilligers in Dronten op een goed niveau zit, blijft het noodzakelijk om hier aandacht voor te vragen;
6. Meer huishoudens met een minimuminkomen zijn in beeld en maken gebruik van voorzieningen (vroegsignalering en een warme overdracht);
7. We zetten ons actief in tegen eenzaamheid door o.a. de coalitie Tegen Eenzaamheid en MeerSamen-ZamenEen.

Welke activiteiten gaan we specifiek oppakken in 2024?

Beschermd Wonen (Doordecentralisatie Wmo)

Per 1-1-2024 zou worden gestart met de doordecentralisatie van beschermd wonen. Dit is uitgesteld naar 1-1-2025. Met het vaststellen van het Regionaal Kader Zorglandschap Wmo 2020-2026 is afgesproken dat gemeenten hun lokaal basisaanbod zullen versterken. Ondanks de uitstel gaan de voorbereiding op deze nieuwe taak in alle Flevolandse gemeenten in volle vaart door, ook in Dronten. Hier wordt zowel lokaal als regionaal afgestemd. De gemeente Dronten levert een ambtelijk ondersteuner bij regionale overleggen en werkgroepen over dit onderwerp.

Toeslagenaffaire

Vanaf 31 december 2023 kunnen er geen nieuwe aanmeldingen meer worden ingediend voor de slachtoffers van de toeslagenaffaire. In 2024 worden de lopende trajecten gecontinueerd en waar mogelijk afgerond. Het doel van het steunpunt kinderopvangtoeslagaffaire binnen de gemeente Dronten is het creëren van (potentieel) herstel van de opgelopen schade door de kinderopvangtoeslagaffaire met als visie: duurzame stabiliteit op de vijf leefgebieden (financiën, wonen, werk/dagbesteding, gezondheid en gezinssituatie). Vanaf september 2023 worden ook ex-toeslagpartners gecompenseerd door de overheid. Deze ex-toeslagpartners hebben vanaf november recht op dezelfde ondersteuning vanuit de gemeente. De financiële gevolgen hiervan voor de gemeente Dronten zullen pas duidelijk worden wanneer de aanvragen binnenkomen vanaf september 2023.

Preventieve dienstverlening

De gemeente Dronten heeft de afgelopen jaren actief ingezet op dienstverlening van lokale ketenpartners in het voorveld. Van curatieve naar preventieve dienstverlening. Onder preventie verstaan we interventies die eraan bijdragen dat ondersteuningsvragen zoveel als mogelijk voorkomen of uitgesteld worden, zodat een beroep op – dure – professionele ondersteuning zo (lang) mogelijk wordt voorkomen. Preventie draagt bij aan het versterken van de zelfredzaamheid en participatie van kwetsbare groepen en het versterken en bevorderen van de sociale samenhang en veiligheid in kwetsbare wijken. Naast bovenstaande strategie vanuit de gemeente verenigen ook inwoners zich en geven zijn aan (gevraagd en ongevraagd) actief mee te willen denken aan oplossingen voor sociale thema's. Voorbeelden van organisaties die in de gemeente Dronten inzetten op preventieve dienstverlening zijn de Mantelkring, VraagElkaar, MDF, Bureau Gelijke Behandeling en de voedselbank.

Programma Gezondheid

GGD plustaken

De GGD voert verschillende plusproducten uit met maatwerk in Dronten. Een van de plusproducten is de 'Gezondheidsmakelaar'.

De 'Gezondheidsmakelaar' zet zich in voor ouderen om het netwerk in beeld en voorzieningen beter te reguleren, organiseert bijeenkomsten tussen het sociaal- en medisch domein en gaat concreet aan de slag om de ouderen in Dronten te preventief te ondersteunen door signaleren, vinden en verbinden. De groep oudere inwoners wordt in onze gemeente steeds groter en daarmee is het noodzakelijk om ouderen beter in beeld te hebben en tijdig te ondersteunen. Hierbij kun je denken aan valpreventie en campagnes over dementie.

GGD

De GGD is in 2023 gestart met de uitvoering van het nieuwe meerjarenbeleidsplan 'Een Gezonder Flevoland'. In het plan wordt ingezet op verplichtingen vanuit de Wet Publieke Gezondheid. Hierbij kun je denken aan onderwerpen zoals: Van Ziekte naar Gezondheid, Fysieke en sociale leefomgeving, Gezonde leefstijl, Gezond ouder worden, Gezond opgroeien en opvoeden'. In de meerjarenraming is het (voorlopig) budget voor 2024 opgenomen.

Pakket O Gezonde leefstijl

Inhoud

Op basis van de huidige programmastructuur is de Algemene voorziening Jeugd onderdeel van pakket O in programma 6. De overige taken uit pakket O staan in programma 5. Inhoudelijk verwijzen wij u daarom graag door naar [programma 5](#).

Pakket P Opgroeien en Opvoeden

Inhoud

Op basis van de huidige programmastructuur is een achttal taken (Toezicht en handhaving kinderopvang, Kinderdagverblijf Buitengoed, Toegang Werkwijze en Preventie Jeugd, Centrum voor Jeugd en Gezin, Ondersteuning Jeugd (PGB), Ondersteuning Jeugd (ZIN), Hulp Jeugd en Hulp in het kader van Veiligheid) onderdeel van pakket P in programma 6. De overige taken uit pakket P staan in programma 4. Inhoudelijk verwijzen wij u daarom graag door naar [programma 4](#).

Ontwikkelingen

Hulp in het kader van Veiligheid (jeugdbescherming)

In november 2022 en januari 2023 zijn pilots gestart in respectievelijk de gemeente Dronten en Almere in het kader van de proeftuin Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. Het Toekomstscenario moet leiden tot een meer eenvoudige en effectieve uitvoeringsstructuur voor de jeugdbescherming. Een werkwijze waarin gezinnen niet worden overgedragen van de ene naar de andere organisatie maar waar benodigde expertise aan één tafel zit en naar het hele gezin kijkt. Met als doel dat gezinnen snel de hulp en ondersteuning krijgen die ze nodig hebben en ook dat zij zich gezien en gehoord voelen.

De regio's die in de tweede tranche proeftuin zijn geworden, waaronder Flevoland, ontvangen ook in 2024 budget vanuit het Rijk.

In de regio wordt besproken hoe de proeftuin in 2024 kan worden uitgebreid ook naar de andere gemeenten.

Beleidsdoelen

1. Minder kinderen maken gebruik van jeugdhulp en/of meer kinderen maken gebruik van een verschuiving van zwaardere naar lichtere zorg;
2. Meer ouders kunnen zelfstandig voor hun kinderen zorgen;
3. Minder kinderen met ontwikkel- en taalachterstanden;
4. Dekkend aanbod onderwijs;
5. Minder kinderen groeien in armoede op;
6. Het sterk verminderen van het aantal uithuisplaatsingen door het aanbieden van goede intensieve begeleidingstrajecten.

Welke activiteiten gaan we specifiek oppakken in 2024?

Regionale tekorten Jeugd vanaf 2024 (gemiddeld € 1,7 miljoen structureel en € 500.000 incidenteel)

Op 20 juni is de Hervormingsagenda Jeugd definitief vastgesteld, ondertekend en aangeboden aan de Tweede Kamer en Eerste Kamer. De definitieve vaststelling van de Hervormingsagenda Jeugd betekent dat alle partijen nu in volle vaart aan de slag gaan met de grootste hervorming van de jeugdzorg sinds 2015.

De Hervormingsagenda Jeugd bevat een groot pakket afspraken om de jeugdzorg te verbeteren en financieel houdbaar te krijgen. Er zal structureel worden geïnvesteerd in de landelijke kwaliteit en effectiviteit van jeugdhulp. Ook komt er een aanpassing van de Jeugdwet, waardoor duidelijker wordt waarvoor kinderen en ouders hulp kunnen krijgen. Gemeenten worden verplicht bepaalde specialistische zorg regionaal in te kopen om beschikbaarheid en continuïteit van zorg beter te organiseren. Ook zullen wijkteams worden versterkt en moet betere samenwerking met bijvoorbeeld het onderwijs ervoor zorgen dat kinderen en jongeren meer met collectieve voorzieningen worden ondersteund. Uithuisplaatsingen willen we zoveel mogelijk voorkomen en terugdringen.

De uitvoering van de Hervormingsagenda leidt tot nieuwe investeringen die na 2025 trapsgewijs moeten leiden tot structureel lagere uitgaven. In 2024 en 2025 zullen door het Rijk extra incidentele middelen voor de tekorten jeugdhulp van gemeenten beschikbaar worden gesteld om de investeringskosten te verzachten. De ambitie is vanaf 2027 1 miljard te besparen. Gewerkt wordt aan een nieuw financieringsmodel dat ondersteunend is aan de Hervormingsagenda Jeugd.

De noodzaak hiervoor blijkt uit onderstaande data. In Dronten zijn is een vergelijkbare – maar meer gematigde - trend zichtbaar.

- Aan het begin van deze eeuw maakte 1 op de 27 jeugdigen onder de 18 jaar gebruik van jeugdhulp. Dat steeg al snel naar 1 op de 10 in 2015 en 1 op de 7,5 op dit moment.
- De uitgaven van de jeugdzorg zijn flink gestegen (ook door stevige administratieve lasten). In 2019 werd circa €1,9 mld. meer uitgegeven dan in 2015. Dit is een stijging van zo'n 50%.
- Landelijk is het aantal jongeren met jeugdzorg met 21% gestegen tussen 2015 en 2021. Jeugdigen zitten langer in jeugdzorg.
- De gemiddelde trajectduur is in 2021 ten opzichte van 2015 met respectievelijk 35% gestegen bij jeugdhulp zonder verblijf.
- We zien een stijging in vraag en aanbod van individuele ambulante hulp.
- Sinds 2015 zijn er 1.500 nieuwe jeugdzorgaanbieders bijgekomen.
- Wachtlijsten groeien.

Een aanzienlijk deel van de investeringen die de Hervormingsagenda vraagt, is in Dronten al in gang gezet. Deels met middelen vanuit het vorige collegeprogramma en deels met middelen uit het bestedingsplan jeugdhulp 2022-2024. Deze incidentele middelen vervallen per 2025 en de investering is structureel. In 2026 en 2027 moet de opbrengst van de investeringen zichtbaar worden. Dat is de aannahme vanuit de afspraken van de Hervormingsagenda. Er wordt landelijk een stevige monitor opgezet om de uitvoering te volgen. Als blijkt dat de inspanning door gemeenten is geleverd maar de opbrengst volgt niet, dan ligt het risico bij het Rijk.

Waar staan gemeenten financieel en inhoudelijk vooral voor aan de lat?

Ouderschap versterken en directe leefomgeving (de pedagogische basis) lokaal inrichten
Gemeenten moeten zorgen voor werkzame vrij toegankelijke basisvoorzieningen.

In Dronten doen we dit vanuit de preventieve jeugdhulp, onder meer door schoolmaatschappelijk werk, de Sterk producten, GGZ op school, Basis GGZ, Piep zei de Muis en ondersteuningsaanbod voor ouders waaronder oudergesprekken,

ouderschapsbemiddeling en kortdurende ambulante behandeling. De Hervormingsagenda wil meer: de toegang verder versterken, meer inzet op de relatie met de huisarts.

Problemen in de context van het gezin oppakken in verbinding met andere domeinen

In Dronten hebben we in de inkoop sociaal domein 2023 ingezet op een gezamenlijke aanpak van Multi problematiek inclusief coördinatie en in de inkoop jeugdhulp specifiek ingekocht op gezinsgerichte behandeling. Preventieve inzet wordt geleverd door de levensloopregisseur.

(Lichte) ambulante hulp en ondersteuning wordt zoveel als mogelijk vormgegeven als (groepsgerichte) vrij toegankelijke voorziening (lichte toets, zonder beschikking)

In Dronten zijn de preventieve jeugdhulpvoorzieningen al toegankelijk zonder beschikking.

Jeugdhulp die niet werkt, wordt niet meer ingezet en we vergroten kennis over de effectiviteit van het aanbod/sturen op trajectduur

De monitoring van jeugdhulp en vervolgens de sturing op de uitvoering zal in Dronten en in de regio nog een kwaliteitsslag moeten krijgen.

Terugdringen jeugdhulp met verblijf

Investeren in alternatieve zorg mede ter voorkoming van uithuisplaatsingen. En een lerend stelsel om hier steeds beter in te worden.

In de regio geven we dit vorm door de Regionale Experttafel, de Flevo Academie, Team AnderS en Thuis op Maat.

Financieel effect

De sterke kostenstijging in combinatie met meer jeugdigen die een vorm van jeugdhulp ontvangen – doordat de trajectduur toeneemt – maakt dat we in Dronten vanaf 2023 een groot financieel risico lopen. In de afgelopen jaren was het niet noodzakelijk een beroep te doen op de middelen die het Rijk beschikbaar heeft gesteld voor de dekking van de tekorten jeugdhulp. Vanaf 2024 is dit echter wel nodig. Voor 2023 is het risico op overschrijdingen in de Kadernota en de voortgangsrapportage vermeld.

In navolging van de financiële afspraken rond de Hervormingsagenda, stellen wij voor om in 2024 en 2025 te investeren zonder daar een directe taakstelling tegenover te stellen. Als de maatregelen het door het Rijk geraamde financieel effect hebben, zullen de uitgaven jeugdhulp vanaf 2026 een dalende lijn gaan vertonen. De investering – in combinatie met de gestegen kosten van de jeugdhulp – betekent voor Dronten een tekort in 2024 ten opzichte van de begroting 2023 van 1,9 miljoen aflopend naar een structureel tekort van 1,4 miljoen vanaf 2027.

Preventie (structureel € 165.000 in 2024, € 577.000 vanaf 2025)

De Europese aanbestedingswetgeving verplicht ons om de inzet van preventieve ondersteuning aan te besteden. Met het oog op deze aanbesteding hebben we voor het jaar 2023 een overbruggingsovereenkomst met preventieaanbieders afgesloten. De nieuwe contracten hadden per 1 januari 2024 in moeten gaan. Het heeft echter even geduurd voordat we in kaart hadden wat de daadwerkelijke kosten zijn voor inzet van preventieve ondersteuning en hoe zich dat verhoudt tot de huidige tarieven. Er is extra budget nodig, aan de ene kant om de stijging van zorgkosten op te vangen en aan de andere kant om extra inzet van preventieve ondersteuning te realiseren. Het is van essentieel belang dat de preventieve ondersteuning blijft aansluiten op ondersteuningsbehoeften van inwoners, zodat de oplopende kosten in de jeugdhulp naar verwachting op termijn kunnen verminderen en we het gedachtengoed van de Hervormingsagenda uitdragen.

In 2023 is gebleken dat de kosten voor inzet van zorgprofessionals harder zijn gestegen dan de indexatie die de afgelopen jaren is toegepast op de inkoop van het preventieaanbod. Hierdoor is een correctie nodig op de tarieven.

De inschatting is dat ten opzichte van de begroting 2023 een overschrijding te verwachten is van € 47.000 wat binnen de begroting opgevangen kan worden. Voor 2024 loopt het tekort op tot € 165.000. Vanaf 2025 vervalt € 412.000 aan incidentele middelen waardoor het tekort oploopt tot € 577.000.

Bij positieve besluitvorming kan de aanbesteding naar verwachting 1 april 2024 afgerond worden. In het slechtste geval zal dit 1 juli 2024 zijn. De met de aanbieders voor 2023 afgesloten overbruggingsovereenkomst kan niet verlengd worden. Wel is het mogelijk om een nieuwe overbruggingsovereenkomst af te sluiten voor 2024. Door het afronden van de aanbesteding na 1 januari 2024 kan het zijn dat we het drempelbedrag van € 750.000,- bij één aanbieder overschrijden en tot die tijd, bij die aanbieder, dus onrechtmatig zorg inkopen. Dit zal meewegen bij de accountantsverklaring 2023 en/of 2024.

Lokale inkoop (incidenteel € 500.000 in 2024)

Voor 2024 is € 500.000 incidenteel opgenomen wat gelijk is aan de overschrijding in 2022. Er lijkt nu meer "niet gecontracteerde" zorg toegewezen te worden dan voorheen waarvan in 2023 moet blijken in hoeverre sprake is van een incidenteel dan wel structureel karakter van deze toegewezen zorg. Wij achten het op dit moment te vroeg om deze stijging van de lokale lasten structureel op te nemen en onderzoeken de oorzaak van het toenemen van de "niet gecontracteerde" zorg. Hier ontstaat wel het risico dat de overschrijding voor 2025 en verder wellicht toch structureel blijkt te zijn. Dit risico is opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen.

De kostenstijging van de jeugdhulp lokaal is in de afgelopen jaren beperkt geweest waardoor de jaarlijks toegepaste indexering (met uitzondering van GGZ behandeling) toereikend was voor de aanbieders om kostendekkend te werken. Daarom is in de inkoop vanaf 2023 alleen het tarief voor GGZ behandeling naar boven bijgesteld. Omdat de trajectduur toeneemt, nemen ook de kosten per beschikking toe.

Regionale inkoop (structureel € 1,3 miljoen in 2024 aflopend naar 0,9 miljoen vanaf 2027)

De Regio heeft door Onderzoeksbureau HHM ten behoeve van de aanbesteding Jeugdhulp 24-uurs, Hoog specialistische Jeugd GGZ, Specialistische Jeugd GGZ en Crisishulp een kostprijsonderzoek uit laten voeren. Aan de hand van de adviestarieven uit het kostprijsonderzoek van HHM is een doorrekening (impact-analyse) gemaakt van de te verwachten kosten voor regionale vormen van jeugdhulp. Ten opzichte van de begroting 2023 wordt een overschrijding verwacht van 1,3 miljoen in 2024 aflopend naar 0,9 miljoen vanaf 2027. Deze daling van het tekort wordt veroorzaakt door de verwachte positieve effecten van de inzet van het Regionaal Expert Team 2.0 en Team AnderS (RET 2.0/TAS).

Nieuw beleid

Noodopvang Oekraïne

In februari 2022 brak oorlog uit in Oekraïne. Vele mensen ontvluchtten het land en een aantal van hen kwam in Nederland terecht. In Dronten hebben we 194 gerealiseerde opvangplekken in de gemeentelijke opvang en ongeveer 90 bij particulieren waarvan er circa 30 leefgeld ontvangen. Er is nog geen zicht op het einde van de oorlog in Oekraïne. Dit betekent dat de opvang van ontheemden in 2024 gecontinueerd wordt. In deze begroting gaan wij uit van een ongewijzigde vorm van opvang in de gemeentelijke opvanglocaties.

Met de incidentele financiële regeling vanuit de rijksoverheid zijn we in staat de opvang doelmatig te organiseren. Voor het uitbetalen van de leefgelden, het huren van de opvanglocaties en om alle voorzieningen daarom heen te kunnen organiseren, is een beschikbaar budget voor 2024 benodigd van circa € 3.700.000,00.

De vergoeding vanuit het Rijk schatten wij in op € 5.160.000,00. Hierbij doen wij de aanname dat de normvergoeding per gerealiseerde gemeentelijke opvangplek in 2024 met 15% daalt, gezien de onderzoeken die het Rijk naar de normvergoeding doet.

Uitbreiding arbeidsmarktinfrastructuur (Kadernota 2024 €200.000 incidenteel)

In de kamerbrief van 11 oktober 2022 heeft de minister de Tweede Kamer geïnformeerd over de uitgangspunten uit het coalitieakkoord over de uitbreiding van de arbeidsmarktinfrastructuur. Bij de toekomstige dienstverlening staat de behoefte van de werkende, werkzoekende en werkgever centraal, kan de dienstverlening preventief worden ingezet, wordt de dienstverlening integraal en "ontschot" aangeboden en is de dienstverlening voor iedereen toegankelijk (no wrong door principe: het niet uitmaakt waar iemand zich meldt; hij of zij wordt verder geholpen). Daarnaast wil men de maatregelen om Leven Lang Ontwikkelen stimuleren. Het kabinet wil werkenden, werkzoekenden en werkgevers via de regionale loketten toegang bieden tot de dienstverlening die zij nodig hebben van een regionaal publiek-privaat samenwerkingsverband van sociale partners, gemeenten, UWV, SBB en onderwijsinstellingen.

Dit samenwerkingsverband (lees: Regionaal Werkbedrijf Flevoland (RWF)) zorgt voor integrale arbeidsmarktdienstverlening aan werkenden, werkzoekenden en werkgevers, hiertoe vinden inmiddels de gesprekken al plaats. Het regionale loket kan ook een digitaal loket zijn, met daarnaast lokale loketten. Op dit moment is het nog onduidelijk hoe e.e.a. uitgewerkt wordt, wij verwachten dat het kabinet in de 2e helft 2023 meer duidelijkheid m.b.t. deze ontwikkeling gaat geven. Om lokaal een "werkcentrum" te kunnen realiseren zal er een locatie gezocht moeten worden om de dienstverlening te kunnen bieden aan de werkende, werkzoekende en werkgever. Het kabinet verwacht een integrale dienstverlening, dit kan betekenen dat werknemers van de diverse partijen (bijv. gemeente, UWV, leerwerkloket) op één locatie werkzaam zijn. Deze locatie zal ingericht moeten worden en mogelijk moet er nog een verbouwing plaatsvinden, dit zal plaats moeten vinden in 2024. Daarnaast moeten de wijzigingen (m.b.t. nieuwe arbeidsmarktinfrastructuur) geïmplementeerd worden.

Integraal Zorgakkoord

In september 2022 hebben zorgpartijen en de VNG het Integraal Zorgakkoord ondertekend. Het Integraal Zorgakkoord heeft als doel de zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. De afspraken in het akkoord betreffen o.a. gemeentelijke inzet en verantwoordelijkheid zoals preventie, het opzetten van een regionale preventie-infrastructuur en het verbeteren van de samenwerking tussen de eerstelijnszorg en het sociaal domein. Het Rijk stelt voor de uitvoering van de afspraken voor elke regio middelen beschikbaar die moeten worden aangevraagd. Hiervoor moet elke regio een regiobeeld, regioplan en plan van aanpak opstellen en een regio governance opzetten. Het regiobeeld is op 1 juli 2023 opgeleverd. De overige onderdelen op 31 december 2023. De uitvoering zal vanaf 2024 plaatsvinden.

Uitbreiding wagenpark ten behoeve van Sociaal Domein (zie bijlage 5.1)

Wat te bereiken

Uitbreiding van het wagenpark heeft tot doel dat medewerkers binnen het Sociaal Domein gebruik kunnen maken van een dienstauto voor de uitvoering van hun werkzaamheden.

Hoe te bereiken

Door een eenmalige investering van € 75.000 worden er 2 auto's aangeschaft. Hier zullen structurele kapitaallasten uit voortvloeien vanaf 2025. Het budget komt ten laste van het Sociaal Domein, het beheer van het wagenpark is belegd bij de wagenparkbeheerder van Afval & Reiniging.

Toelichting

Vanuit de organisatie wordt steeds vaker verzocht om dienstauto's in te zetten. Medewerkers die met de trein naar het werk komen maar wel op huisbezoek moeten of zakelijke bezoeken bij ketenpartners. In sommige gevallen worden inwoners ook vervoerd en hiervoor moeten juridisch gezien zakelijke auto's beschikbaar zijn. Dit is momenteel nog niet het geval.

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

Via het verplichte dashboard van [Waarstaatjegemeente.nl](#) zijn nog meer gegevens beschikbaar.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma van onze gemeente vergeleken met Nederland:

Indicator	2020	2021	2022	2023	2024	Gemeenten 25.000-50.000 inwoners	Bron
% Jongeren met delict voor rechter	1,00	1,00	NB	NB	NB	1,00	CBS Jeugd
Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.							
% Jongeren met jeugdbescherming	1,50	1,50	1,50	NB	NB	1,20	CBS - Jeugd
Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan 'onder toezicht gesteld' of 'onder voogdij geplaatst'.							
% Jongeren met jeugdhulp	10,90	10,30	11,50	NB	NB	13,20	CBS - Jeugd
Hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014), en in natura door de zorgaanbieder is geleverd. PGB gefinancierde hulp en zorg valt hier dus buiten. Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders. Zorg in Natura wordt direct vergoed aan de zorgverlener zonder tussenkomst van de zorggebruiker. In het kader van de jeugdzorg betekent dit dat de hulp rechtstreeks door de gemeente wordt vergoed. Persoonsgebonden budget (PGB) is een geldbedrag waarmee de zorggebruiker zelf zorg, begeleiding, hulp, hulpmiddelen of voorzieningen in kan kopen. Deze wordt verstrekt via de Sociale verzekeringsbank (SVB) maar is ook afkomstig van de gemeente.							
% Jongeren met jeugdreclassering	0,20	0,20	0,10	NB	NB	0,30	CBS - Beleidsinformatie Jeugd
Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie of leerplichtambtenaar in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder de overtreding of het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 22 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart.							
% Kinderen in uitkeringsgezin	4,00	4,00	NB	NB	NB	4,00	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.							
% Netto arbeidsparticipatie	72,30	73,00	74,1	NB	NB	72,50	CBS - Arbeidsdeelname
Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.							
% Werkloze jongeren	1,00	1,00	NB	NB	NB	1,00	CBS Jeugd
Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polis administratie. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.							
Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 - 64 jaar	653,50	652,10	647,50	NB	NB	706,40	LISA
Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.							
Aantal cliënten met een maatwarr. Wmo per 10.000 inwoners	620,00	550,00	550,00	NB	NB	686,00	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO
Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.							
Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners	303,40	210,00	154,1	NB	NB	192,00	CBS - Participatiewet
Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.							
Personen met een bijstandsuitkering	263,90	319,20	277,90	NB	NB	277,70	CBS - Participatiewet
Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.							

Eigen beleidsindicatoren themaplannen

De doelen en acties voor onderstaande indicatoren, komen uit de Strategie en Themaplannen van het sociaal domein. Bij het opstellen en vaststellen van dit beleid, zijn geen streefwaarden opgenomen. Deze zijn meer in algemene vorm geformuleerd. Het opstellen van streefwaarden gedegen en gebaseerd op gericht beleid moet gebeuren. Omdat deze streefwaarden niet zijn meegenomen in de themaplannen, hebben wij deze voor nu ook niet opgenomen in de programmabegroting van 2024.

Voor 2025 komen nieuwe beleidsplannen voor het sociaal domein. In deze beleidsplannen worden ook streefwaarden opgenomen. Deze worden dan verwerkt in de programmabegroting van 2025.

Participatie					
Meer huishoudens met een minimuminkomen zijn in beeld en maken gebruik van voorzieningen					
Gebruik van de toegankelijkheidsbijdrage (Pas van Dronten) neemt in de periode 2017-2022 toe met 10% (t.o.v. de nulmeting)					
	2020	2021	2022	2023	Bron
Aantal kinderen < 12 jaar	213,00	206,00	212,00	217,00	Intern, gemeente
Aantal kinderen 12-18 jaar	271,00	265,00	175,00	179,00	Intern, gemeente
Aantal Volwassenen	922,00	981,00	908,00	NB	Intern, gemeente
Totaal aantal personen	1.406,00	1.452,00	1.295,00	NB	Intern, gemeente
Meer inwoners met een uitkering op grond van de Participatiewet hebben betaald werk of doen op een andere wijze mee in de samenleving naar vermogen					
Aantal inwoners instroom en aantal inwoners uitstroom					
	2020	2021	2022	2023	Bron
Instroom	174,00	160,00	169,00	171,00	Intern, gemeente
Uitstroom	191,00	204,00	149,00	142,00	Intern, gemeente
Meer jongeren die een uitkering op grond van de Participatiewet ontvangen, stromen uit naar school mits zij leerbaar zijn (afstemmen met Opgroeien en Opvoeden)					
% jongeren dat uitstroomt naar school					
	2020	2021	2022	2023	Bron
Uitstroom naar school	12,00	7,00	5,00	5,00	Intern, gemeente
Minder laaggeletterdheid					
% laaggeletterdheid 15-65 jaar					
	2020	2021	2022	2023	Bron
laaggeletterden	7,00	NB	NB	NB	Stichting lezen en schrijven
Statushouders zijn in toenemende mate geïntegreerd					
Uitstroom aantal statushouders naar werk					
	2020	2021	2022	2023	Bron
Uitgestroomd naar werk	NB	16,00	NB	NB	Intern, gemeente

Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden					
Er zijn minder overbelaste mantelzorgers					
% Zwaar belaste mantelzorgers					
	2020	2021	2022	2023	Bron
% In de leeftijd 19-64 jaar	NB	NB	NB	NB	Een Gezonder Flevoland
% In de leeftijd 65+	NB	NB	NB	NB	Een Gezonder Flevoland

Het aantal inwoners dat zich eenzaam voelt, neemt af					
% Inwoners dat zich eenzaam voelt					
	2020	2021	2022	2023	Bron
Ernstig eenzaam in leeftijd 19-64 jaar	NB	NB	NB	NB	Gezondheidsmonitor GGD
Ernstig eenzaam in leeftijd 65+	NB	NB	NB	NB	Gezondheidsmonitor GGD
Matig eenzaam in leeftijd 19-64 jaar	NB	NB	NB	NB	Gezondheidsmonitor GGD
Matig eenzaam in leeftijd 65+	NB	NB	NB	NB	Gezondheidsmonitor GGD
Zeer ernstig eenzaam in leeftijd 19-64 jaar	NB	NB	NB	NB	Gezondheidsmonitor GGD
Zeer ernstig eenzaam in leeftijd 65+	NB	NB	NB	NB	Gezondheidsmonitor GGD

Inwoners blijven langer zelfstandig wonen					
Aantal inwoners met WLZ-Zorg Thuis en WLZ Zorg instelling					
	2020	2021	2022	2023	Bron
Personen die gebruik maken van WLZ Zorg thuis per 10.000 personen	NB	NB	NB	NB	Waarstaatjegemeente.nl
Personen die gebruik maken van WLZ-zorg in een instelling per 10.000 personen	NB	NB	NB	NB	Waarstaatjegemeente.nl

Inwoners krijgen de hulp die nodig is					
Aantal inwoners met beschikking maatwerk voorziening Wmo					
	2020	2021	2022	2023	Bron
Aantal inwoners met een maatwerkarrangement per 1.000 huishoudens	106,00	117,00	109,00	NB	Waarstaatjegemeente.nl

Meer inwoners die aan informele zorg (vrijwilligers) doen					
% Vrijwilligers					
	2020	2021	2022	2023	Bron
% Doet vrijwilligerswerk	NB	NB	NB	NB	RIVM

Minder inwoners met financiële problemen					
% Volwassenen heeft enige of grote moeite met rondkomen					
	2020	2021	2022	2023	Bron
Volwassenen	NB	17,00	NB	NB	Buurtmonitor volwassenen

Wat gaat dit kosten?

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting na wijziging 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten							
6L	Leefbaarheid en veiligheid	-41	-62	-62	-62	-62	-62
6M3	Arbeidsparticipatie en minima ondersteunende regelingen	-18.692	-20.175	-18.515	-17.561	-17.532	-17.475
6M4	Inburgering, (arbeids)participatie en integratie van statushouders	-3.943	-5.030	-4.667	-898	-900	-900
6N	Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden	-12.832	-14.937	-14.729	-13.883	-13.505	-13.510
6O	Gezonde leefstijl	-81	-187	-57	-29	-29	-29
6P	Opgroeien en opvoeden	-14.302	-14.438	-16.282	-15.648	-15.510	-15.376
	Subtotaal Lasten	-49.891	-54.829	-54.312	-48.081	-47.538	-47.352
Baten							
6M3	Arbeidsparticipatie en minima ondersteunende regelingen	9.989	10.624	10.624	10.624	10.624	10.624
6M4	Inburgering, (arbeids)participatie en integratie van statushouders	6.511	6.846	5.606	446	446	446
6N	Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden	1.139	263	263	410	412	412
6P	Opgroeien en opvoeden	20	17	17	17	17	17
	Subtotaal Baten	17.660	17.750	16.510	11.497	11.500	11.500
	Saldo Lasten en Baten programma 6	-32.231	-37.079	-37.802	-36.584	-36.039	-35.852
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-1.101	-	-	-	-	-
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	-52	1.744	700	-	-	-
0.10	Saldo Reserves programma 6	-1.154	1.744	700	-	-	-
	Resultaat programma 6	-33.385	-35.335	-37.102	-36.584	-36.039	-35.852

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Dit programma bestaat uit activiteiten die gericht zijn op Centra Jeugd en Gezin (exclusief jeugdmaatwerkdeel Wmo, dat hoort bij programma 6), gezondheidszorg, milieu, integrale handhaving en vergunningverlening, afvalverzameling en reiniging, water en riolering en ook de gemeentelijke begraafplaats.

Wat willen we bereiken in 2024 en verder?

Autonome ontwikkelingen

Pakket O Gezonde leefstijl

Inhoud

Op basis van de huidige programmastructuur is de GGD voor Flevoland onderdeel van pakket O in programma 7. De overige taken uit pakket O staan in programma 5. Inhoudelijk verwijzen wij u daarom graag door naar [programma 5](#).

Pakket Q Gemeentelijke basisvoorzieningen

Inhoud

Het pakket gemeentelijke basisvoorzieningen bestaat uit de zorg voor de riolering, de vuilophaal, -verwerking en -afvoer en de exploitatie van de begraafplaats. Het gaat om wettelijke taken die door een gemeente uitgevoerd moeten worden.

Het Gemeentelijke RioleringsPlan geeft inhoudelijke, financiële en programmatische sturing aan het rioleringsbeheer in de gemeente. Goed functionerende riolering is uit oogpunt van volksgezondheid, woonbaarheid en milieubescherming één van de kerntaken van de gemeente. Het gaat daarbij om meer dan alleen de riolering zelf, namelijk om de wettelijke gemeentelijke watertaken voor afvalwater, hemelwater en grondwater. Deze watertaken vergen veel financiële middelen en verdienen daarom een zorgvuldige benadering. Daarnaast zijn er klimaat adaptieve maatregelen voor wateroverlast te nemen welke deels bekostigd worden middels het Gemeentelijk RioleringsPlan 2022-2028. In dit Gemeentelijk RioleringsPlan zijn de maatregelen voor de planperiode aangegeven.

De vuilophaal, -verwerking en -afvoer gaat over het ophalen en verwerken van het huishoudelijk afval en het exploiteren van de milieustraat. Met deze beide thema's streven we een schone, milieuveilige en gezonde leefomgeving na. Door een heffing brengen we beide in rekening bij de inwoners. Groei van areaal (woningbouw) betekent ook een toename van exploitatiekosten.

De exploitatie van de begraafplaats gaat over het hebben en onderhouden van een algemene begraafplaats voor alle inwoners. Dit betreft het verzorgen van begrafenissen, het ruimen van graven en het beheren en onderhouden van de begraafplaats.

Ontwikkelingen

In de komende jaren wordt het opvangen van piekbuien een steeds groter aandachtspunt bij de riolering. De weersomstandigheden worden extremer. Daarom adviseren we de opvang en afvoer van hemelwater daarop aan te passen. Daarnaast komt de vervanging van rioolstelsels aan de orde omdat Dronten ouder wordt. Hiervoor is een voorziening beschikbaar.

De wereld van afval is volop in beweging. Op wereldschaal zijn er vele ontwikkelingen die elkaar in snel tempo opvolgen. Afval wordt steeds meer een grondstof en de acceptatiecriteria van de kwaliteit van grondstoffen worden steeds strenger. Landelijk zijn hierover duidelijke ambities geformuleerd en via het Grondstoffenbeleidsplan 2021 - 2025 geven we hier voor de gemeente Dronten al invulling aan.

Op Europees niveau zijn nieuwe doelstellingen geformuleerd, zo zal er vanaf 2025 een CO2-heffing worden geheven op het fossiele deel van restafval en komt de focus nog meer te liggen op daadwerkelijke recycling in de hele afvalketen. Het mobiele netwerk 2G wordt de komende jaren uitgefaseerd, dit heeft mogelijk grote (financiële) gevolgen voor de zakelijke markt. Deze vorm van datacommunicatie wordt ook toegepast op onze ondergrondse containers en zal vervangen moeten worden.

Begraven, cremieren en de recente ontwikkeling van resomeren is van alle tijden en zal altijd blijven. De vraag naar nieuwe vormen van het verwerken en plaatsen van stoffelijke resten op de begraafplaats neemt de laatste jaren toe. Dit ontwikkelt zich de komende jaren verder door.

Beleidsdoelen

1. We streven naar een optimaal niveau van de basisvoorzieningen tegen een zo laag mogelijke lokale lastendruk voor afval en riolering;
2. De beleidsdoelen voor de afval-, hemel-, grond- en oppervlaktewater zijn beschreven in het GRP Dronten 2022-2028;
3. We spelen in op het voorkomen van wateroverlast (onderdeel van klimaatadaptie);
4. We streven naar een groene nette rustgevende begraafplaats waar nabestaanden hun dierbaren op waardige wijze kunnen herdenken.

Welke activiteiten gaan we specifiek oppakken in 2024?

Fresh-Station (structureel € 10.000)

Het leveren van maatwerkoplossingen, zodat bewoners van appartementen biologisch afbreekbaar afval kunnen scheiden wat bijdraagt een duurzamere wereld en het verminderen van restafval.

Ondergrondse containers en mini-containers (€ 10.000 structureel en jaarlijkse investering zie VVI- bijlage)

Het leveren van voorzieningen voor de inzameling van huishoudelijk afval. De jaarlijkse investeringskosten bedragen € 135.500 en de jaarlijkse beheerkosten (exclusief structurele kapitaallasten) bedragen € 10.000.

Roll-over (eenmalige investering zie VVI - bijlage)

Het verdichten van volumineus afval, waardoor er minder transportbewegingen nodig zijn op de milieustraat en een bijdrage wordt geleverd aan een duurzame samenleving en excellente dienstverlening/bedrijfsvoering.

Eenmalige investering van € 60.000. Hier zullen structurele kapitaallasten uit voortvloeien.

Digitale vrachtbrieven (€ 10.000 incidenteel en € 5.000 structureel)

Het vervangen van papieren vrachtbrieven door digitale vrachtbrieven, waarmee een bijdrage wordt geleverd aan een duurzame samenleving en excellente bedrijfsvoering. Eenmalige investering van € 10.000 en jaarlijkse licentiekosten van € 5.000.

Traineeship circulaire economie

Het begeleiden van jong afgestudeerden om zich te ontwikkelen tot professionals in afval- en grondstoffenbranche en die een bijdrage gaan leveren aan een duurzame en circulaire toekomst. Een traineeship van 3 x 8 maanden binnen de gemeente Dronten bij het team Afval & Reiniging.

Pakket R (Milieu)omgevingsveiligheid

Inhoud

De OFGV is een regionale uitvoeringsorganisatie rond het milieu. Dit geldt voor groene wetten, geluid, bodemsanering, luchtvaart, vuurwerk, toezicht op zwemwater, Wabo en het omgevingsrecht. De OFGV voert taken uit voor de gemeente Dronten.

Met het Uitvoeringsprogramma Klimaatbeleidsplan werken we via verschillende maatregelen aan de bewustwording van inwoners, ondersteuning van energieloketten in de dorpen, stimulering van energiesamenwerkingsverbanden, verstrekken van duurzaamheidsleningen, ondersteunen van innovaties voor de energietransitie en klimaatadaptatie. De Transitievisie Nieuwe Warmte (aardgas loze wijken per 2050) is begin februari 2021 vastgesteld. Het Uitvoeringsprogramma Nieuwe Warmte is inmiddels vastgesteld en wordt ter hand genomen.

Ontwikkelingen

Met de komst van de Omgevingswet wordt de wet- en regelgeving, inrichting en gebruik van de fysieke leefomgeving samengebracht met de milieuregels (bodem, geluid en omgevingsveiligheid). Onder de Omgevingswet wordt externe veiligheid gemoderniseerd, dit staat beschreven in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Externe veiligheid (EV) is een aspect van milieu en wordt ingepast in het omgevingsbeleid met de vraag waar we milieubelastende activiteiten willen toestaan en op welke locaties vinden we welke risico's toelaatbaar. Deze resultaten bundelen we uiteindelijk in het Register Externe Veiligheid.

Landelijke ontwikkelingen met betrekking tot het Interbestuurlijk Programma versterking VTH-stelsel kunnen invloed hebben op de uitvoering van de taken van de OFGV en daarmee op Dronten. Daarin is een robuuste omgevingsdienst en financiering een van de pijlers uit het Interbestuurlijk Programma. Vanuit het Rijk worden robuustheidscriteria 's opgelegd aan omgevingsdiensten. Verwacht wordt dat de OFGV niet robuust genoeg is. Het gevolg hiervan is dat de OFGV samen met de partners zal bekijken wat de benodigdheden zijn om een robuuste omgevingsdienst te worden. In Q4 verwacht de OFGV helderheid te verschaffen in de financiële gevolgen van deze ontwikkelingen voor Dronten. Deze ontwikkelingen blijven we op de voet volgen.

Vanuit Klimaat en Energie-ontwikkelingen worden windplannen en zonneprojecten aangelegd. Nieuwe zonneprojecten zijn onder andere RWS A6 en Prorail. Maar de grootste ontwikkeling is het (mede) uitvoering geven aan het aardgas loos maken (conform Klimaatakkoord) van alle woningen in Dronten. Voor 2024 staat naast bewustwording ons een grote meerjarige duurzaamheids opgave te wachten. Voor de uitvoering van het klimaatakkoord ontvangen wij van het Rijk meerdere meerjarige Specifieke Uitkeringen (SPUK). Voor de aanpak energiearmoede € 1.028.891 (energierkening te verlagen of het energiegebruik in de woning te verminderen). Voor extra capaciteit (bemensing) voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid € 2.357.346 en voor verduurzaming slecht geïsoleerde woningen in het kader van het Nationaal isolatieprogramma € 320.959

Beleidsdoelen

1. We geven de energietransitie van energieopwekking en/of energiegebruik vorm via burgerparticipatie;
2. We streven naar een betere balans tussen doelstellingen voor duurzame energie, economisch rendement, landschappelijke kwaliteit en maatschappelijk draagvlak;
3. Naast wind zetten we in op andere vormen van duurzame energieopwekking en energiebesparing;
4. We willen inspelen op de klimaatadaptatie;
5. Bij aanschaf van producten houden we rekening met de principes van de circulaire economie.

Welke activiteiten gaan we specifiek oppakken in 2024?

- De maatregelen uit het Uitvoeringsprogramma Transitievisie Nieuwe Warmte uitrollen;
- De klimaat adaptieve maatregelen vervolgen;
- Het bijdragen aan het RES 2.0 proces in de regio Flevoland. In een RES (Regionale Energiestrategie) staat hoe Flevoland van fossiele energie overstapt op duurzame elektriciteit en duurzame warmte. De samenwerkende overheden gaan nu alle informatie verzamelen om de zoekgebieden voor windturbines en zonnenvelden in de RES 2.0 te kunnen bepalen. Voordat de regio besluit worden eerst de milieugevolgen onderzocht in een milieueffectrapport;
- Het uitvoering geven van de 2e tranche Structuurvisie Zon-Flevoland;
- Invulling geven aan het VTH-beleidskader op de fysieke leefomgeving;
- Duidelijkheid krijgen over de financiering van de bodemtaken en omgevingsveiligheidstaken bij de OFGV.

Pilot Regionaal Schakelpunt Bodem (RSP) (€ 10.000 in 2023 en € 12.500 in 2024)

In het kader van de taakverschuiving bodem van provincie naar gemeenten zal deze pilot leiden tot een monitoring op omvang en dekking van de wettelijke bodemtaken.

Nieuw beleid

Voor het heffen van milieuleges wordt in de Model Verordening Leges gebruik gemaakt van milieubelastende activiteiten (mba). Wat de reikwijdte, aannames en tarifiering van deze mba's betreft zijn we in gesprek met de Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek en Platform Flevoland. De resultaten van deze gesprekken zullen geïntegreerd worden in de Legesverordening 2024 en aan u voorgelegd worden in Q4.

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

Via het verplichte dashboard van [Waarstaatjegemeente.nl](#) zijn nog meer gegevens beschikbaar.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma van onze gemeente vergeleken met Nederland:

Indicator	2020	2021	2022	2023	2024	Gemeenten 25.000-50.000 inwoners (2021)	Bron
Hernieuwbare elektriciteit in %	161,80	170,40	NB	NB	NB	33,2	Klimaatmonitor-Rijkswaterstaat
Omschrijving	Hernieuwbare elektriciteit						
Omvang huishoudelijk restafval in kg per inwoner	120,00	136,00	NB	NB	NB	129,00	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval
Omschrijving	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.						

Wat gaat dit kosten?

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting na wijziging 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten							
70	Gezonde leefstijl	-1.032	-1.221	-1.273	-1.185	-1.211	-1.237
7Q	Gemeentelijke basisvoorzieningen	-7.996	-9.288	-8.895	-8.569	-8.630	-8.598
7R	(Milieu)omgevingsveiligheid	-1.733	-2.475	-1.766	-1.482	-1.513	-1.559
	Subtotaal Lasten	-10.762	-12.984	-11.934	-11.235	-11.354	-11.395
Baten							
70	Gezonde leefstijl	-	30	-	-	-	-
7Q	Gemeentelijke basisvoorzieningen	9.791	10.521	11.022	11.019	11.056	11.056
7R	(Milieu)omgevingsveiligheid	-364	349	337	4	4	4
	Subtotaal Baten	9.427	10.900	11.358	11.022	11.060	11.060
	Saldo Lasten en Baten programma 7	-1.334	-2.084	-575	-213	-294	-335
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-137	-	-	-	-	-
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	-	-	-	-	-	-
0.10	Saldo Reserves programma 7	-137	-	-	-	-	-
	Resultaat programma 7	-1.472	-2.084	-575	-213	-294	-335

Programma 8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Het programma bestaat uit activiteiten die gericht zijn op de fysieke leefomgeving (toekomstige omgevingsvisie, omgevingsplannen, welstandstoezicht en handhaving), volkshuisvesting (woningbouw nieuw en bestaand, woonwagencentrum) en bouwgrondexploitaties.

Wat willen we bereiken in 2024 en verder?

Autonome ontwikkelingen

Pakket S Fysieke leefomgeving/implementatie Omgevingswet

Inhoud

In de huidige praktijk gaat dit pakket over het voldoen aan de Wet ruimtelijke ordening (onder andere structuurvisie, actualisatie bestemmingsplannen, planschade). Daarnaast besteden we ook budget aan de inhuur voor advies op de omgevingsaspecten: archeologie en ecologie. Op deze wijze werken we aan de ruimtelijke kwaliteit van Dronten.

De Omgevingswet treedt op 1 januari 2024 in werking. Naast de inwerkingtreding van de Omgevingswet treedt ook de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen in werking. De Omgevingswet vraagt, met het oog op duurzame ontwikkeling, gericht op onderlinge samenhang van gemeenten a. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, en b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke functies. Van de gemeente wordt verwacht dat zij beslissingen over de fysieke leefomgeving integraal afweegt. Participatie is daarbij zeer belangrijk. Dit vraagt van de gemeente een andere manier van werken.

Ontwikkelingen

De Omgevingswet (Ow) bundelt wet- en regelgeving van 26 bestaande wetten op het gebied van de fysieke leefomgeving. De wet streeft vier verbeterdoelen na:

1. Het omgevingsrecht moet inzichtelijker worden;
2. De leefomgeving staat centraal;
3. Er is meer ruimte voor lokaal maatwerk;
4. Besluitvorming moet sneller en beter (integrale afwegingen maken).

De Wet Kwaliteitsborging Bouwen (Wkb) streeft drie doelen na:

1. Verbeterde (borging van de) bouwkwaliteit;
2. Verbeterde positie van de consument;
3. Stimuleren van kwaliteitsverbetering en faalkostenvermindering.

De Ow en de Wkb vragen niet alleen een juridische en een technische verandering, maar vooral ook een verandering in de manier waarop we werken, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Uiteindelijk willen we in Dronten bijdragen aan het geluk van onze inwoners door Dronten steeds een beetje mooier te maken en onze dienstverlening naar het excellente niveau te brengen. Het uitvoeren van de Ow en Wkb zoals deze bedoeld is door de wetgever, is daarin een belangrijke bouwsteen.

Om een zo goed mogelijk landelijk beeld te krijgen van de financiële consequenties voor de Ow en Wkb nemen we deel aan de Landelijke Financiële Monitor Ow en Wkb.

Beleidsdoelen

De gemeente Dronten streeft een gezond en vitaal leef- en woonklimaat na.

1. Correcte en tijdige implementatie van de Omgevingswet conform de door u vastgestelde Leidende principes:
 - Draagkracht samenleving;
 - Ruimte geven;
 - Verantwoordelijkheid;
 - Vernieuwend;
 - Vertrouwen,
2. Implementatie van de Omgevingswet volgens de vier verbeterdoelen van de wetgever:
 - Inzichtelijk omgevingsrecht;
 - Leefomgeving centraal;
 - Ruimte voor lokaal maatwerk;
 - Snellere besluitvorming,
3. De Wro is het huidige integrale toetsingskader voor ruimtelijke kwaliteit en ruimtelijke ontwikkelingen; we oefenen nu al zoveel mogelijk met de uitgangspunten en manier van werken die de Omgevingswet van ons vraagt.

Welke activiteiten gaan we specifiek oppakken in 2024?

Implementatie Omgevingswet (€ 184.944 in 2024 en € 70.000 2025-2027)

Het doel van de implementatiefase Omgevingswet (Ow) en Wet kwaliteitsborging Bouwen (wkb) is om alle acties uit te voeren die nodig zijn om te komen tot een operationeel werkend Ow- en Wkb-stelsel zodat de inwerkingtreding van de Ow en Wkb per 1/1/2024 soepel verloopt. Belangrijke (begrotings)onderwerpen zijn: technologie, Wkb, voortraject, wijzigingen op milieugebied, participatie, beleidsinhoudelijke sporen, excellente dienstverlening en compensatie. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het LEF-principe: Leren, Experimenteren, Funderen. Bij alle acties die worden gepland en uitgevoerd wordt gewerkt vanuit de mindset die de Omgevingswet van ons vraagt.

Vergunningscheck DSO-LV (€ 100.000 incidenteel)

Op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt, ontstaat er een situatie waarin onze klanten via een Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO-LV) informatie krijgen en een vragenproces kunnen doorlopen om te bepalen wat er voor een activiteit nodig is.

Het probleem bij de start is dat die vragenbomen de klant niet helpt. De testen daarover bij onder andere de gemeenten Den Haag en Heusden tonen dit aan. Oorzaak zit hem in diverse aspecten, maar onder andere in het feit dat de Toepasbare regels die het Rijk beschikbaar stelt, pas door de gemeente Dronten aangepast kunnen worden na inwerkingtreding van de wet. Die situatie past niet bij de excellente dienstverlening die de gemeente Dronten voorstaat.

Om te voorkomen dat de klant verkeerd geïnformeerd wordt, een illegale actie start, een onnodige aanvraag indient of zich geïrriteerd meldt bij de gemeente, is een tijdelijke extra actie noodzakelijk.

Klanten worden dan geholpen om tot een juiste verkenning of aanvraag te komen. Daarvoor is tijdelijk extra inzet vereist. Ondertussen werken we door aan de integratie en duidelijkheid van de Toepasbare Regels om dit probleem, voor de meest voorkomende aanvragen, structureel op te lossen.

De Toekomstvisie

Op 21 januari 2021 heeft de raad het besluit genomen om een integrale visie (die ook dient als omgevingsvisie) op te stellen en daarbij het participatieniveau 'coproductie' te hanteren. In vervolg op het raadsbesluit 'Richting aan de groei' heeft het college het participatieproces voor de Toekomstvisie (voorheen: integrale visie) verder uitgewerkt in een uitvoeringsnotitie (d.d. 10 juli 2023).

De Toekomstvisie bestaat feitelijk uit twee delen: de Toekomstvisie 2050 die de beoogde maatschappelijke effecten en ambities formuleert (hoe willen we samenleven, werken en wonen in 2050). En de Samenlevings- en Omgevingsvisie waarin we de hoofdlijnen van de strategie voor het te voeren beleid formuleren. Dit tweede deel dient ook invulling te geven aan de eisen die de Omgevingswet stelt aan een omgevingsvisie.

Eerste halfjaar 2024 gaat het te formeren Dronter Toekomstberaad (geworven, gelote burgers) in samenwerking met werkateliers (experts, maatschappelijk middenveld) in een aantal bijeenkomsten een advies formuleren aan de raad. Daarin zal staan welke maatschappelijke effecten en ambities zij graag opgenomen zien in de Toekomstvisie. In de tweede helft van 2024 zal de Toekomstvisie ter besluitvorming in de raad komen.

Na de zomer 2024 starten we met het doorvertalen naar de Samenlevings- & Omgevingsvisie. De concrete aanpak daarvoor zullen we eerste helft 2024 bespreken met de raad. De wettelijke procedures voor de ontwerp-Samenlevings- & Omgevingsvisie zijn voorzien 1e helft 2025. Vaststelling door de raad is voorzien najaar 2025.

Pakket T Wonen en bouwen

Inhoud

Het pakket bestaat uit activiteiten die gericht zijn op de ruimtelijke ontwikkeling/ordening (ontwikkelingsvisie, bestemmingsplannen, welstandstoezicht en handhaving), volkshuisvesting (woningbouw nieuw en bestaand, woonwagencentrum), verduurzaming woningvoorraad en warmte transitie en bouwgrondexploitaties, met als doel een aantrekkelijke woongemeente.

Ontwikkelingen

Verdere uitwerking Woonperspectief (€ 75.000 incidenteel)

Eind 2023 wordt een voorstel voorgelegd om het Woonperspectief Dronten vast te stellen. In 2024 vindt, samen met stakeholders de verdere uitwerking plaats in doelen, strategieën en maatregelen.

Het Woonperspectief gaat over de vraag waar Dronten nu staat en waar zij naar toe wil bewegen als het gaat om wonen. Daarvoor moeten keuzes gemaakt worden: Welke woonwaarden van nu moeten behouden worden en welke nieuwe woonwaarden gaan worden nagestreefd? Het Woonperspectief wordt het lange termijn handelingskader voor de periode tussen vandaag en 2050. En daarmee ook disciplinerend voor de manier waarop Dronten de woningbouwopgave vorm en inhoud geeft. Zie verder toelichting [paragraaf grondbeleid](#).

Woningmarkt

Momenteel zien we een kanteling op de woningmarkt. Door de stijgende hypotheekrente, hoge energielasten, en hoge bouwkosten (nieuwbouw) zijn we van een situatie met veel vraag, forse prijsstijgingen en overbiedingen terecht gekomen in een markt met dalende prijzen en een voorzichtige consument. Potentiële kopers nemen een afwachtende houding aan, waarbij eerst de oude woning verkocht wordt voordat er een nieuwe woning wordt gekocht. Woningmarktdeskundigen denken dat er niet zozeer sprake is van vraaguitval, maar van vraaguitstel en dat de markt tijd nodig heeft om zich aan te passen aan deze nieuwe werkelijkheid.

Ook in de nieuwbouw neemt de verkoopbaarheid af, met name in de hogere prijsklassen. Het risico dat projecten het vereiste verkooppercentage niet halen, en daardoor niet tot

uitvoering komen, neemt daarmee toe. Daardoor is een 'dip' in de bouwproductie niet uit te sluiten. Het is van belang een dergelijke 'dip' zo kort mogelijk te laten zijn en zo veel mogelijk continuïteit in de bouwstroom te houden. Dat vraagt maatwerk per project: met de marktpartijen bespreken we de mogelijkheden. Daarbij zoeken we, ook vanuit de regionale Woondeals en de daarvoor ingerichte Versnellingstafels, de samenwerking met Rijk en Provincie. En waar mogelijk maken we gebruik van stimuleringsregelingen van uit andere overheden.

Zie verder ook [paragraaf grondbeleid](#).

Voor het verloop van de leges verwijzen we u naar de [paragraaf lokale heffingen](#).

Beleidsdoelen

1. Voldoende en passend woningaanbod realiseren voor huidige en toekomstige inwoners;
2. Minimaal 300 woningen per jaar te realiseren;
3. Inspelen op vergrijzing: ouderen stimuleren door te stromen of hun woning levensloopbestendig te maken;
4. Voldoende en passende huisvesting realiseren voor bijzondere (zorg)doelgroepen.
5. Dronten wil een aantrekkelijke woongemeente zijn voor haar inwoners;
6. Het doel van vergunningverlening is om initiatieven van aanvragers mogelijk te maken, waarbij de belangen van anderen niet onevenredig geschaad mogen worden, in aansluiting bij de waarden van de Visie op Dienstverlening en Dronten op Koers.

Welke activiteiten gaan we specifiek oppakken in 2024?

Aanbesteding Beeldmateriaal (Luchtfotografie)

Wat te bereiken

Aanschaffen van extra Beeldmateriaal.

Hoe te bereiken

Europese aanbesteding starten waarbij voor de totale financiering € 60.000 extra benodigd is. Van deze € 60.000 is € 20.000 binnen de bestaande begroting gedekt.

Toelichting

Vanuit wettelijke ontwikkelingen (Omgevingswet, dienstverlening) en gelet op efficiency is het voorstel om andere bronnen en modernere vormen van beeldmateriaal toe te passen. De organisatie gaat hiermee de kwaliteit van de basisregistraties BGT/BOR/BAG verhogen op basis van het beschikbare beeldmateriaal. Ook kan vanuit kantoor de feitelijke situatie in het veld worden beoordeeld. Voorbeelden hiervan zijn het uitvoeren van wegininspecties, lokaliseren van groenobjecten langs openbaar toegankelijke wegen/fietspaden/voetpaden. Ook kunnen verbouwingen (carports/dakkapellen etc.) aan de voorzijde en naast woningen geïnspecteerd worden.

Wonen en bouwen

- Realisatie van circa 250 nieuwe woningen;
- Voortzetting uitgifte Startersleningen en Blijversleningen;
- Vastgestelde Woonperspectief (eind 2023) verder vertalen in doelen, strategieën en maatregelen.

Nieuw beleid

Dronten ontwikkelt (€ 332.000 incidenteel)

De gemeente Dronten ontwikkelde zich de afgelopen decennia tot een gemeente met ruim 43.000 inwoners. Ook de komende decennia zal Dronten blijven groeien. Er is blijvend behoefte aan nieuwe woningen, vitale kernen, een robuuste economie met bijbehorende voorzieningen en een robuust natuurlijk fundament. Om regie te kunnen voeren op de groei is door de raad op 11 mei 2023 een richtinggevende visie vastgesteld. Daarmee is een voorzet en een antwoord gegeven op de vraag welke kwaliteiten Dronten de komende decennia wil behouden en versterken. In de visie staat ook hoeveel groei wenselijk en voorstelbaar is, welke locaties in potentie in aanmerking komen voor woningbouwontwikkeling en welke uitgangspunten daarbij worden gehanteerd. Zo geeft de gemeente richting aan de groeiopgave tot aan 2050.

Om deze groeiambitie te begeleiden, is een toegeruste organisatie nodig. Deze passage gaat hier kort op in.

Waarom pakken we dit programmatisch aan?

Om een strategisch einddoel te bereiken, moeten in samenhang verschillende activiteiten (projecten, processen, improvisaties) worden uitgevoerd. Hoewel het einddoel duidelijk is (realiseer een groeiopgave naar een samenleving van 60.000 of meer inwoners waarbij sprake is van een hoogwaardig woon- en leefklimaat) zal de weg naar het einddoel al werkende weg moeten worden uitgewerkt, ervaren en bijgestuurd. Dit betekent dat er, het einddoel scherp in de gaten houdend, gedurende de jaren flexibel en adaptief moet kunnen worden ingespeeld op kansen en mogelijkheden om dit einddoel te behalen. Het einddoel wordt bereikt via verschillende resultaten en wordt vaak vervat in projecten. Om dit te begeleiden, ligt een programmatische aanpak voor de hand. De sturing op de samenhang van deze projecten valt onder het programma "Dronten ontwikkelt".

De groeiopgave zal worden gestuurd door een kernteam op de wijze van een IPM-model (Integraal projectmanagement) zoals dat al veelvuldig en succesvol in Nederland is toegepast.

Er zal sprake zijn van een kernteam van 5-6 fte (vaste formatie) met daaromheen een flexibele schil vanuit verschillende disciplines. Per project en activiteit wordt bepaald hoe deze flexibele schil eruit zal zien. De flexibele schil wordt samengesteld uit vaste en externe mensen, al naar gelang deskundigheid wel of niet voorhanden is.

De programma-organisatie zal naar schatting ca. 10-15 jaar bestaan waarna invoeging in de staande lijnorganisatie voor de hand ligt.

Om de groeiopgave structureel te kunnen realiseren, is een voorinvestering nodig, exclusief specifieke (uitvoerings-)kosten voor de afzonderlijke projecten. Deze uitwerking vindt plaats in de voorbereiding op de begroting van 2025. Voor 2024 is naar schatting 0,332 miljoen incidenteel nodig ten behoeve van het opzetten van verkennende verdiepingsonderzoeken bij de verschillende locaties.

Ontwikkeling Dronten Zuid WVG

In de raadsvergadering van 7 juni 2023 is door de raad besloten voor de locatie Dronten Zuid conform de artikelen 2 en 5 van de Wet voorkeursrecht gemeenten een voorkeursrecht te vestigen. Op termijn is hier een verwervingskrediet voor nodig. Zoals eerder aangegeven op pagina 4 komen wij hier met een los raadsvoorstel bij u op terug. Scenarioschetsen en nog te maken keuzes zijn de onderligger voor deze opgave.

Sleutelprojecten

In het licht van de groei van Dronten naar 60.000 inwoners in 2050, zijn de inbreiding van Swifterbant en Biddinghuizen aangemerkt als sleutelprojecten. In die projecten wordt de ruimte voor groei in beide dorpen uitgewerkt in samenhang met de noodzaak tot herontwikkeling van bestaande voorzieningen.

Doel

Indien eigenaren de grond aan de gemeente aanbieden kan op basis van strategische overwegingen en goed beargumenteerd met behulp van een dekking uit het verwervingskrediet tot aankoop worden overgegaan. Dit om de verdere planontwikkeling van Dronten Zuid te faciliteren.

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

Via het verplichte dashboard van [Waarstaatjegemeente.nl](#) zijn nog meer gegevens beschikbaar.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma van onze gemeente vergeleken met Nederland:

Indicator	2020	2021	2022	2023	2024	Gemeenten 25.000-50.000 inwoners	Bron
% Demografische druk	72,20	71,70	70,60	69,90	NB	79,00	CBS - Bevolkingsstatistiek
Omschrijving	Het aantal personen van 0 tot 20 jaar én 65 jaar of ouder per honderd personen van 20 tot 65 jaar.						
Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen	14,60	19,80	13,80	NB	NB	7,90	Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research
Omschrijving	Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.						
Woonlasten éénpersoonshuishouden in €	687,00	739,00	793,00	850,00	NB	NB	COELO, Groningen
Omschrijving	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een eenpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.						
Woonlasten meerpersoonshuishoudens in €	687,00	739,00	793,00	920,00	NB	NB	COELO, Groningen
Omschrijving	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.						
WOZ-waarde woningen x € 1.000	232,00	247,00	262,00	339,00		313,00	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
Omschrijving	De gemiddelde WOZ-waarde van woningen.						

Wat gaat dit kosten?

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting na wijziging 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten							
8S	Fysieke leefomgeving/implementatie Omgevingswet	-2.574	-3.145	-2.268	-1.684	-1.472	-1.491
8T	Wonen en bouwen	-8.104	-4.711	-4.240	-4.185	-4.153	-4.151
	Subtotaal Lasten	-10.677	-7.856	-6.507	-5.870	-5.625	-5.641
Baten							
8S	Fysieke leefomgeving/implementatie Omgevingswet	676	4	216	242	4	4
8T	Wonen en bouwen	4.525	2.959	2.959	2.959	2.959	2.959
	Subtotaal Baten	5.201	2.963	3.175	3.201	2.963	2.963
Saldo Lasten en Baten programma 8		-5.476	-4.894	-3.332	-2.668	-2.662	-2.679
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-1.643	-	-	-	-	-
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	1.200	2	2	2	2	2
0.10	Saldo Reserves programma 8	-442	2	2	2	2	2
Resultaat programma 8		-5.918	-4.892	-3.330	-2.667	-2.660	-2.677

1.3 Paragrafen

Hierna worden diverse onderwerpen uitgewerkt in de zogenoemde paragrafen. Aanvullend op de informatie in de programmabegroting is dit gedetailleerde informatie over een aantal specifieke onderwerpen met beheersmatige aspecten, zoals bijvoorbeeld de lokale heffingen de investeringen in wegen, riolering etc.

De onderwerpen in de paragrafen bieden een belangrijk inzicht in de financiële positie van de gemeente conform de vastgestelde beleidsuitgangspunten van deze beheersmatige activiteiten.

Paragraaf lokale heffingen

Algemeen

Het totale pakket van gemeentelijke heffingen wordt gelegitimeerd door de gemeenteraad vastgestelde belastingverordeningen en wettelijk vastgestelde tarieven. Voor de hoogte van de tarieven en leges gelden de volgende uitgangspunten:

1. Voortzetten van gemaakte keuzes vanuit het verleden. Voorwaarde is dat de keuzes moeten voldoen aan het wettelijk toegestane;
2. Kostendekkendheid van tarieven en leges;
3. De tarieven en leges, met uitzondering van enkele belastingen, stijgen met 6,3%;
4. Dit geldt uiteraard niet voor tarieven die wettelijk worden vastgelegd of waarbij via besluitvorming een ander afwijkend tarief is afgesproken;
5. De verwerking van de kaders die door de raad zijn aangegeven in de Kaderbrief.

Beleidsvoornemens ten aanzien van lokale heffingen

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en het overzicht op hoofdlijnen van diverse heffingen wordt onderstaand toegelicht. Het beleid over de lokale lasten is opgenomen in:

- Diverse belastingverordeningen;
- De nota kwijtscheldingsbeleid.

Kwijtscheldingsbeleid

Indien een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen, kan onder bepaalde voorwaarden aan deze belastingplichtige kwijtschelding worden verleend. Kwijtschelding is uitsluitend van toepassing op de riool- en afvalstoffenheffing. Door de aanscherping van het Rijksbeleid op het gebied van kwijtschelding voelen de zogenaamde minima het steeds meer in hun portemonnee.

Inkomsten

Lokale heffingen genereren de volgende inkomsten in 2024:

Opbredngen lokale heffingen (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting na wijziging 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
0.61 & 0.62 Onroerende zaakbelasting	10.812	12.225	12.995	12.995	12.995	12.995
7.3 afvalstoffenheffing	5.593	5.650	6.006	6.006	6.006	6.006
7.2 rioolrechten	2.788	3.145	3.381	3.419	3.456	3.456
0.2 burgerzaken	347	265	408	433	433	433
8.3 omgevingsvergunningen	1.385	764	764	764	764	764
2.1 kabels en leidingen	135	97	97	97	97	97
3.4 (water)toeristenbelasting	1.423	1.995	1.995	1.995	1.995	1.995
3.4 forensenbelasting	282	244	259	259	259	259
3.3 marktgelden	21	23	23	23	23	23
7.5 grafrechten	350	430	457	457	457	457
1.2 openbare orde & veiligheid	56	39	39	39	39	39
0.63 parkeerbelasting	6	9	9	9	9	9
0.64 precariobelasting						
0.64 reclamebelasting	132	208	208	208	208	208
Totaal	23.335	25.098	26.644	26.707	26.744	26.744

Belastingbeleid en hoofdlijnen diverse heffingen

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en het overzicht op hoofdlijnen van diverse heffingen wordt onderstaand toegelicht.

Burgerzaken

De leges en opbrengsten komen voort uit onder andere paspoorten, ID-kaarten en rijbewijzen. Deze documenten kent een trend van het aantal aanvragen door de jaren heen. Dit heeft met de geldigheid van de documenten te maken. In 2024 zal de zogenaamde paspoortdip teneinde zijn en zullen de komende jaren door de cyclus van geldigheid weer meer reisdocumenten worden aangevraagd en verwerkt. Hierdoor zal er de komende jaren sprake zijn van meer legesopbrengsten.

Onroerendezaakbelasting (OZB)

Bij de Programmabegroting 2024 is gebruik gemaakt van het door de raad vastgestelde tarief 2023 van alle woningen/gebouwen in de gemeente Dronten. Het tarief 2024 is bijgesteld met 6,3% stijging voor loon- en prijscompensatie zoals opgenomen in de Kadernota 2024. De waarden 2023 afgezet tegen de OZB-tarieven leidt tot een begrote opbrengst.

Op basis van deze gegevens worden de tarieven als volgt:

Omschrijving	Percentage 2023	Verhogingen	Percentage 2024
Onroerendezaakbelasting (OZB) eigenaar woningen	0,1157%	6,30%	0,1230%
Onroerendezaakbelasting (OZB) eigenaar niet-woningen	0,2653%	6,30%	0,2820%
Onroerendezaakbelasting (OZB) gebruiker niet-woningen	0,1978%	6,30%	0,2103%

Afvalstoffenheffing

Voor de berekening van de afvalstoffenheffing streven we naar maximale kostendeckendheid. Door inzet van de voorziening Afvalstoffenheffing kan de jaarlijkse exploitatie van de afvalstoffen worden genivelleerd en wordt een grillig beeld in de hoogte van de jaarlijkse afvalstoffenheffing voorkomen. De toe te rekenen kosten die samenhangen met de afvalinzameling stijgen in 2024 hoger dan de inflatiecorrectie op het tarief. Het tarief 2024 is immers bijgesteld met 6,3% stijging voor loon- en prijscompensatie zoals opgenomen in de Kadernota 2024 en volgens bestendige gedragslijn. Het tarief van de afvalstoffenheffing komt daarmee in 2024 op € 300,46 voor eenpersoonshuishoudens en € 375,57 voor meerpersoonshuishoudens en is daarmee sinds lange tijd niet 100% kostendeckend.

Op basis van marktontwikkelingen kan het nodig zijn het tarief van de afvalstoffenheffing te verhogen of te verlagen. Bij het aanbieden van de verordening wordt een voorstel gedaan voor een passende tariefstelling om te kunnen voldoen aan onze maatschappelijke opgave.

In de onderstaande tabel wordt de kostendeckendheid van de afvalstoffenheffing inzichtelijk gemaakt:

Berekening kostendeckendheid Afvalstoffenheffing	Percentage 2024	€	€
Kosten taakveld (incl. omslagrente)		5.480.511	
Inkomsten taakveld (excl. heffingen)	-/-	700.722	
Netto kosten taakveld			4.779.789
Overhead (incl. omslagrente)	78%	1.480.338	
BTW	21%	514.823	
Totaal toe te rekenen kosten			1.995.161
Totale kosten			6.774.950
Opbrengst heffingen			6.185.312
Dekkingspercentage			91%

Rioolheffing

Voor de berekening van de rioolheffing gaan we uit van 100% kostendeckendheid. Het berekenen van de benodigde rioolheffing komt neer op het vinden van balans tussen inkomsten en uitgaven waarbij een dempende rol wordt gespeeld door de methode van vermogensbeheer. Hiervoor maken we gebruik van een egalisatievoorziening door derden beklemd en een (spaar)voorziening voor toekomstige kosten waarbij de gespaarde middelen ingezet worden voor vervanging en risicoafdekking riolering. Beiden gebaseerd op het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). De rioolheffing is ook vastgesteld in het GRP. Het tarief 2024 is bijgesteld met 6,3% stijging voor loon- en prijscompensatie zoals opgenomen in de Kadernota 2024. Bovenstaand verwerkt te hebben komt het tarief van de rioolheffing daarmee in 2024 op € 169,02 en is daarmee 100% kostendeckend.

In de onderstaande tabel wordt de kostendekkendheid van de rioolheffing inzichtelijk gemaakt:

Berekening kostendekkendheid Rioolheffing	Percentage 2024	€	€
Kosten taakveld (incl. omslagrente)		2.599.420	
Inkomsten taakveld (excl. heffingen)	-/-	30.667	
Netto kosten taakveld			2.568.753
Overhead (incl. omslagrente)	78%	233.178	
BTW	21%	330.330	
Dotatie aan voorziening		248.903	
Totaal toe te rekenen kosten			812.411
Totale kosten			3.381.164
Opbrengst heffingen			3.381.164
Dekkingspercentage			100%

(Water)Toeristenbelasting

Het tarief voor de (water)toeristenbelasting bedraagt sinds 2023 € 1,45 per persoon per overnachting. De toeristenbelasting wordt niet geïndexeerd.

Forensenbelasting

Forensenbelasting wordt geheven over de waarde van de woning/stacaravan. Voor 2024 wordt het tarief trendmatig verhoogd met 6,3%. Afhankelijk van de economische waarde van het object bedraagt de in 2024 te betalen belasting tussen € 164 en € 761.

Marktgelden

Om een plaats op de weekmarkt in te nemen, is een marktvergunning nodig. Hiervoor worden legeskosten in rekening gebracht. Naast deze leges worden marktgelden betaald en deze worden opgelegd door GBLT. In deze Programmabegroting 2024 is voor deze heffing rekening gehouden met een stijging van de tarieven 6,3%. In de tabel op de vorige pagina is dit niet te zien omdat het een afronding betreft die kleiner is dan € 1.000.

Grafrechten

Uitgaande van een stabilisatie van de opbrengsten bij gelijkblijvende mate van kostendekkendheid wordt voor de begraafrechten uitgegaan van de trendmatige tariefstijging van 6,3%. Voor 2024 betekent dit het volgende voor de meest voorkomende tarieven:

- Begraafrecht wordt € 1.028;
- Begraafplaatsrecht wordt € 1.697;
- Grafrecht voor 20 jaar wordt € 1.119;
- Gedenktekenrecht wordt € 529;
- Recht aanleg grafkelder € 1.239.

Reclamebelasting

Reclamebelasting wordt geïnd bij reclame-uitingen die vanaf de openbare weg zichtbaar zijn op het bedrijfspand dat wordt gebruikt. Deze belasting geldt alleen voor gebruikers van winkels, kantoren etc. in het centrum van Dronten. Dit belastinggeld wordt vervolgens ingezet voor gezamenlijke marketing en activiteiten om bezoekers naar het centrum te trekken via Stichting DOES.

Precariobelasting

Vanaf 1 januari 2022 kan geen precariobelasting op nutsleidingen meer worden geheven. Tot 1 januari 2022 gold een overgangsregeling voor de inkomstenderving. In 2017 is hiervoor een bestemmingsreserve ingesteld met een jaarlijkse dotatie van € 100.000 tot 2022. In de Programmabegroting 2021 was de jaarlijkse onttrekking van 2022-2024 begroot om gelijkmatig naar 0 te begroten. De laatste onttrekking voor 2025 is in deze begroting verwerkt.

Leges en overige tarieven

De Omgevingswet treedt op 1 januari 2024 in werking. Door het in werking treden van de nieuwe Omgevingswet verandert er veel. Het principe van legesheffing verandert niet. Ook de wettelijke grondslag voor het heffen van leges verandert niet. Toch zijn er een aantal zaken die wel gaan veranderen:

- Er zijn nieuwe activiteiten toegestaan om leges over te heffen ('milieuvergunningen');
- De bouwtechnische en de ruimtelijke omgevingsvergunning worden gesplitst: dat noemen we "de knip";
- Er vervallen activiteiten waar de gemeente nu leges voor heft (de bouwtechnische toets onder de Wkb);
- De gemeente gaat (mogelijk) met minder vergunningplichten werken;
- De gemeentelijke kosten, waarover leges berekend worden, worden hoger of lager (afhankelijk van beleidskeuzes van de gemeente);
- De gemeentelijke kosten verschuiven soms van werkzaamheden waar leges voor geheven mogen worden, naar andere werkzaamheden, of andersom;
- Omgevingsvergunningen worden meer integraal, waardoor er meerdere overheden betrokken zijn. In de legesheffing moet dan ook in zekere zin worden samengewerkt;
- Planactiviteiten worden minder complex (of juist complexer), met mogelijk effect voor kostenverrekening;
- De Model Verordening leges is hierop aangepast.

De Modelverordening leges inclusief tarieventabel leggen wij u voor in de novemberraad. Voor de overige leges en/of tarieven exclusief reclamebelasting geldt het uitgangspunt van 6,3% loon- en prijscompensatie. Naar verwachting betekent dit dat we voor deze tarieven onder wettelijk voorgeschreven tarieven zullen blijven.

Lokale lastendruk

Lokale lasten waar je als inwoner voor moet betalen zijn: onroerendezaakbelastingen (OZB), afvalstoffen- en rioolheffing. De afvalstoffen- en rioolheffing moeten kostendekkend zijn. Uit de OZB-tarieven mag een gemeente inkomsten halen. Deze opbrengsten worden meestal gebruikt voor het lokale voorzieningenniveau. Vanuit het Coalitieakkoord 2022-2026 geldt het uitgangspunt "we willen voorkomen dat mensen in de schulden komen", waardoor we het principe van geen extra lastenverzwaring als gevolg van belastingverhoging voor de burger willen minimaliseren. Hierdoor wijken we voor dit jaar af van het uitgangspunt 100% kostendekkendheid voor de afvalstoffenheffing, omdat we inwoners niet direct willen laten betalen voor de extra kosten door het verkeerd scheiden van afval.

Uitgaande van een woning met een economische waarde van € 324.000 (gemiddelde woning in Dronten per 01-01-2022) is de lastendruk voor een huishouden als volgt:

Lastendruk per huishouden zonder of met eigen woning	2020	2021	2022	2023 **	2024
Afvalstoffenheffing eenpersoonshuishouden	264,36	298,78	279,18	282,65	300,46
Rioolheffing	131,00	136,76	139,22	159,00	169,02
Totaal lastendruk zonder eigen woning eenpersoonshuishouden	395,36	435,54	418,40	441,65	469,47
Afvalstoffenheffing	264,36	298,78	348,97	353,31	375,57
Rioolheffing	131,00	136,76	139,22	159,00	169,02
Totaal lastendruk zonder eigen woning meerpersoonshuishouden	395,36	435,54	488,19	512,31	544,59
Afvalstoffenheffing eenpersoonshuishouden	264,36	298,78	279,18	282,65	300,46
Rioolheffing	131,00	136,76	139,22	159,00	169,02
Onroerendezaakbelasting - Eigenaar woning 2023 (waarde € 324.000)	301,38	323,80	360,80	374,87	398,48
Totaal lastendruk met eigen woning eenpersoonshuishouden	696,74	759,34	779,20	816,52	867,96
Afvalstoffenheffing meerpersoonshuishouden	264,36	298,78	348,97	369,91	393,21
Rioolheffing	131,00	136,76	139,22	159,00	169,02
Onroerendezaakbelasting - Eigenaar woning 2023 (waarde € 324.000)	301,38	323,80	360,80	374,87	398,48
Totaal lastendruk met eigen woning meerpersoonshuishouden	696,74	759,34	848,99	903,78	960,71

* eenmalige korting

** tarief op basis verordening 2023

Verder zijn we er bij de berekening van de belastingdruk van uitgegaan dat de eigenaren van onroerende goederen die verhuren de extra tariefsverhoging doorrekenen in de huurprijs zodat de gebruiker van de woning daadwerkelijk betaalt (in de praktijk is dit niet altijd mogelijk).

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt de financiële positie van de gemeente beschreven. Ook moeten gemeenten hier een geprognosticeerde balans opnemen en enkele verplichte financiële kengetallen.

Of de gemeente in staat is de gevolgen van de risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt, wordt weergegeven door de 'weerstandscapaciteit'. Onder weerstandscapaciteit verstaan we de middelen en mogelijkheden die de gemeente heeft om onverwachte, niet-begrote kosten te kunnen dekken. Het geld en de mogelijkheden bestaan onder andere uit het vrij aanwendbare gedeelte van de algemene reserve, de onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorzien die in de begroting is opgenomen. De benodigde weerstandscapaciteit is afhankelijk van de aard en de omvang van de risico's waar de gemeente mee wordt geconfronteerd (risicoprofiel), bijvoorbeeld financiële risico's binnen projecten. Voor deze risico's kunnen geen verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen worden gevormd omdat de risico's zich niet regelmatig voordoen en niet goed meetbaar zijn.

Tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor een gemeente geen maatregelen heeft getroffen, maar die wel van betekenis kunnen zijn voor de financiële positie van een gemeente bestaat dus een relatie. Deze relatie wordt het weerstandsvermogen genoemd (zie ook het [artikel van de NVVR](#)).

Beleid

De Nota Risicomanagement bevat het beleid omtrent het benodigde weerstandsvermogen, de aanwezige weerstandscapaciteit en de werkwijze omtrent het omgaan met en beheersen van onzekerheden. Voor 2024 staat een actualisatie van deze nota gepland waarin wordt ingegaan op de nieuwste inzichten ten aanzien van risicomanagement. Ook wordt daarbij ingegaan op de verandering ten aanzien van de rechtmatigheidsverklaring, die met ingang van 2023 niet meer door de accountant zal worden afgegeven maar door het college.

De risico's worden halfjaarlijks geactualiseerd bij de begroting en de jaarstukken. Risico's met een financieel gevolg zijn beoordeeld en opgenomen in de risico-inventarisatie van deze paragraaf.

De gemeente Dronten wil met risicomanagement onder andere het volgende bereiken:

- Risicobewustzijn bij management en medewerkers;
- Risico's en onzekerheden onderkennen bij het streven naar beleidsdoeleinden en maatschappelijke effecten;
- Inzicht in risico's verschaffen en wijze waarop we op deze risico's sturen;
- Beheersing van risico's door bewuste preventieve en reactieve maatregelen;
- Behoud van een goede financiële positie.

De Paragraaf weerstandsvermogen delen we op in de volgende onderdelen:

- Risico-inventarisatie;
- Weerstandscapaciteit inclusief relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit;
- Kengetallen BBV.

Risico-inventarisatie

Tot de risico's behoren alle zaken van materiële betekenis voor de financiële situatie, waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd, geen verzekeringen zijn afgesloten of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid.

Wij gaan uit van de risico-inventarisatie zoals opgesteld bij de Jaarstukken 2022 en hebben de geactualiseerde risico's voor 2024 benoemd. De risico's met een hoge risicoscore (8 en hoger) worden nader toegelicht.

De gemeentelijke risico's zijn in te delen in twee hoofdgroepen:

1. Macro-economisch gebonden risico's (exogene risico's);
2. Organisatie gebonden risico's (endogene risico's).

Risicokaart

In onderstaande risicokaart zijn de risico's opgenomen, onderverdeeld naar kans en impact, waaruit de risicoscore wordt bepaald op basis van kans-score x impact-score. Het aantal risico's is in onderstaande tabel vermeld:

		IMPACT (in euro's)				
		< € 25.000	€ 25.000 tot € 49.999	€ 50.000 tot € 99.999	€ 100.000 tot € 499.999	> € 500.000
		Score 1	Score 2	Score 3	Score 4	Score 5
KANS	Zeer groot (81-100%) Score 5					1
	Groot (61-80%) Score 4	1			1	2
	Gemiddeld (41-60%) Score 3		1		5	2
	Klein (21-40%) Score 2			3		1
	Zeer klein (1-20%) Score 1	1	2	2	6	2

Leeswijzer: het getal 2 rechtsonder op de kaart geeft aan dat er drie risico's zijn geformuleerd met kans-score 1 en impactscore. Deze twee risico's hebben een risicoscore van $5 \times 1 = 5$.

Risicoscores

In onderstaand schema zijn de risico's inclusief risicoscore vermeld. De gewijzigde risico's en risico's met een hoge risicoscore (8 en hoger) worden nader toegelicht:

Omschrijving risico's:	Programma	Verwachte kans	Verwachte impact	Incidenteel of structureel	Risicoscore
Exogene risico's:					
Prijzontwikkelingen	0 t/m 8	70	2.000.000	Structureel	↑ 20
Renteontwikkelingen	0	25	1.500.000	Structureel	↑ 10
Leerlingenvervoer	4	40	50.000	Structureel	6
Bijstand zelfstandigen	6	50	30.000	Structureel	6
Exploitatietekort Wsw Impact	6	70	22.000	Structureel	4
Endogene risico's:					
Accommodatiebeleid	0, 4 en 8	90	3.000.000	Structureel	↑ 25
Bijdrage aan negatief resultaat grondexploitaties	8	75	3.600.000	Incidenteel	20
Schade straatmeubilair en openbare verlichting	2	↑ 70	↑ 200.000	Structureel	↑ 16
Aansprakelijkheidsclaim	0	↑ 50	↑ 500.000	Incidenteel	↑ 15
Risico uitgaven Lokale Jeugd vanaf 2025	6	↑ 50	↑ 500.000	Structureel	↑ 15
Veiligheidsregio Flevoland	1	↑ 50	↑ 400.000	structureel	↑ 12
Personeel, krapte arbeidsmarkt	0	50	400.000	Structureel	↑ 12
Schade openbare ruimte door extreem weer	5	↑ 60	↑ 225.000	Structureel	12
ICT - Informatieveiligheid	0	50	250.000	Incidenteel	12
Kosten ICT	0	50	100.000	Structureel	12
Schade vandalisme	0	40	50.000	Incidenteel	6
Procedures subsidies	5	40	50.000	Incidenteel	6
Garantstellingen OFW (WSW)	8	1	1.060.000	Incidenteel	5
Garantstelling HVC	7	10	1.050.000	Incidenteel	5
Toereikendheid VZ Afvalstoffenheffing	7	1	250.000	Incidenteel	4
Garantstelling Impact	6	10	240.000	Incidenteel	4
Overige garantstellingen	0	5	110.000	Incidenteel	4
Personeel (politiek verlof c.q. detachering/terugkeergarantie)	0	20	100.000	Structureel	4
Gladheidbestrijding	2	20	100.000	Structureel	4
Re-integratieprocedure personeel	0	5	100.000	Incidenteel	4
Lagere inkomsten begraafplaats	7	20	30.000	Structureel	4
Minimabeleid	6	10	50.000	Structureel	3
Gebruik accommodaties	0	5	50.000	Incidenteel	3
Verkiezingen	0	20	40.000	Structureel	2
Kosten bestuursdwang	0	10	15.000	Incidenteel	1
Totaal			16.072.000		
waarvan structureel			8.747.000	Structureel	
waarvan incidenteel			7.325.000	Incidenteel	

* Risico's van grondexploitaties worden apart berekend in de perspectiefnota.

Risico prijsontwikkelingen

Toelichting

Door verschillende negatieve ontwikkelingen op de wereld, zoals de oorlog in Oekraïne en de daarmee komende schaarste van bijvoorbeeld productie van veel materialen, zien we dat de prijzen stijgen van zowel middelen als diensten. Als gemeente hebben we dit meegenomen als risico, omdat dit effect heeft op de prijzen van veel diensten en inkoopproducten die we afnemen

Beheersmaatregel

In te zetten op contractmanagement en her prioriteren van projecten, waarbij voorrang gegeven kan worden aan projecten waar minder prijsontwikkelingen zich voor kunnen doen. Efficiënter gebruik van materialen/revisie onderhoud, waardoor een langere gebruiksduur kan ontstaan van het goed.

- en aanbieder werken om de resultaten te behalen binnen de gestelde tijdsduur. Waar mogelijk is zorg eindig en kunnen inwoners verder zonder professionele maatwerkondersteuning. In de aanbesteding Wmo, jeugdhulp en Participatiewet van 2022 zijn deze afspraken tussen gemeenten en aanbieder aangepast en verscherpt n.a.v. ervaringen van de afgelopen 4 jaar;
- Per 2023 is de regisseur een nieuwe rol binnen het team gidsen Wmo, Jeugdhulp en Participatiewet. De regisseur wordt ingezet bij meervoudige complexe problematiek en stuurt op het proces en de samenwerking tussen de verschillende professionals. De regisseur is voor een lange tijd verbonden met de inwoner/ het gezin waardoor signalen snel kunnen worden opgepakt;
- De verbeteringen in de monitoring zal ons meer informatie opleveren om tijdig te sturen op afwijkingen van de begroting en van de beleidsdoelen;
- Inwoners kunnen gebruik maken van een Blijverslening waarmee zij hun huis kunnen aanpassen zodat zij langer thuis kunnen wonen.

Renteontwikkelingen

Toelichting

Het afgelopen jaar hebben we de financieringsrente sterk zien toenemen nadat deze jarenlang op een historisch laag percentage heeft gestaan. De gemeente Dronten beschikt over een financiële balanspositie met relatief weinig schulden en ruim voldoende liquide middelen (banksaldo). De verschillende grootschalige opgaven waaronder het accommodatiebeleid en de groei-opgave zorgen wel dat er veel investeringen gedaan moeten worden de komende jaren. Afhankelijk van het ambitieniveau (en de fasering hiervan) zal de gemeente een lening moeten aantrekken om deze investeringen te kunnen financieren. Wel loopt er momenteel een onderzoek naar het accommodatiebeleid, hieruit kan naar voren komen dat het risico financieel eventueel hoger wordt.

Beheersmaatregel

De financieringsbehoefte aan de hand van voorgenomen ambities en raadsbesluiten, in combinatie met ons actuele banksaldo wordt gemonitord en voorspeld in de liquiditeitsprognose. Doel hiervan is tijdig, doch niet te vroeg, een externe lening wordt aangetrokken tegen (relatief) aantrekkelijke rentepercentages.

Risico bijdrage aan negatief resultaat grondexploitaties

Toelichting

Wanneer tekorten en afwaarderingen in de grondexploitatie niet binnen het jaarresultaat van de grondexploitatie kunnen worden opgevangen, komt dit ten laste van het algemeen jaarresultaat van de algemene dienst. De woningmarkt vertoont herstel. Dit is ook verwerkt in het woningbouwprogramma dat in juni 2016 is vastgesteld (Woonvisie 2016-2021). Bij de uitgifte van de bedrijventerreinen, zien we de effecten van het huidige economisch herstel terug in de verkoop van bedrijfskavels. De gewijzigde voorschriften van de BBV en de daaruit volgende noodzakelijke beheermaatregelen voor

complexen met een looptijd langer dan 10 jaar vormen een aanzienlijk risico. Bij het opstellen van de jaarrekening en de perspectiefnota zijn deze effecten financieel verwerkt. In 2017 zijn de regels op tussentijdse winstneming aangepast. Met als uitgangspunt het realisatiebeginsel van de POC-methode (Percentage of completion). Om de effecten van correcties op eerder genomen winsten op basis van deze methode op te vangen is de bestemmingsreserve "Niet afgesloten exploitaties" ingesteld. Voor de verevening van de (tussentijdse) resultaten bij afronding van de grondexploitaties binnen het ontwikkelgebied Hanzekwartier is een bestemmingsreserve gevormd. Ook de gevolgen van de invoering van de Wet op de Vennootschapsbelasting (VpB) hebben een effect op het jaarresultaat van de algemene dienst.

Beheersmaatregel

Grondexploitaties worden bij de Jaarstukken geactualiseerd en wordt er gemonitord op de voortgang en financiële stand van zaken. Indien tussentijds substantiële wijzigingen voordoen, worden deze indien nodig aan de gemeenteraad voorgelegd ter besluitvorming. Dit conform de financiële spelregels opgenomen in de huidige nota grondbeleid en algemene financiële regelgeving (zoals bijvoorbeeld het BBV). Woningbouwprognoses worden periodiek bijgesteld met als uitgangspunt een woningbouwprogramma van 250 woningen per jaar zoals benoemd in de Woonvisie.

In de nota grondbeleid (2016) zijn de wijzigingen BBV en VpB verwerkt. Bij de besluitvorming van de nota heeft de raad beheersmaatregelen vastgesteld om de risico's af te dekken. Daarnaast worden er algemene en specifieke risico's opgenomen in de berekening van het weerstandsvermogen van de grondexploitaties en toegelicht in de perspectiefnota als onderdeel van de paragraaf grondbeleid.

Het risico wordt bijgesteld naar 0 omdat komend jaar geen nieuwe grondexploitatie wordt voorzien en voor (verwachte) negatieve exploitaties bij de jaarstukken 21 een voorziening is gevormd.

Veiligheidsregio Flevoland

Toelichting

Onder verantwoordelijkheid van het landelijk veiligheidsberaad wordt gewerkt aan het implementatieplan voor het afschaffen van verplichte consignatie en kazernering van vrijwilligers, landelijk bekend onder de projectnaam *verplichtend karakter*. Als gevolg van Europese regelgeving is deze organisatiewijze niet langer houdbaar. Als één van de voorwaarden voor implementatie heeft het Veiligheidsraad als kader gesteld dat rijksfinanciering beschikbaar moet worden gesteld.

De besluitvorming hierover is al diverse keren uitgesteld en ook in de eerste helft van dit jaar is dit helaas niet tot stand gekomen. Voor de Veiligheidsregio Flevoland betekent dit dat de huidige organisatievorm binnen de brandweer, waarbij wordt gewerkt met vormen van kazernering niet kan worden gehandhaafd. De structurele financiële consequenties die daaruit voorkomen zijn geraamd op €4,1 miljoen per jaar.

De val van het kabinet zorgt ervoor dat verdere vertraging zal oplopen, tenminste tot het moment dat er een nieuwe minister van justitie en veiligheid wordt geïnstalleerd. Dit betekent dat het nodig is om de tijdelijke versterking van de repressieve organisatie langer te laten voortduren. Hierdoor is ook in 2024 tijdelijke financiering nodig om de brandweezorg op peil te houden.

Beheersmaatregel

Te zijner tijd zal er een claim worden ingediend bij het Rijk ter grootte van dit bedrag. Om de brandweezorg op niveau te houden, is de organisatie in lijn met het bestuursbesluit de afgelopen jaren gericht versterkt. Binnen de bestuurlijk vastgelegde afspraken is extra beroepscapaciteit geworven ten laste van de algemene reserve. Hierdoor is de kwaliteit van de brandweezorg op het huidige niveau behouden.

Risico accommodatiebeleid

Toelichting

De gemeente kent veel verouderde accommodaties. Op dit moment wordt hard gewerkt aan een integraal huisvestingsplan. Dit integraal huisvestingsplan vergelijkt het huidige aanbod aan, en technische staat van, onderwijsaccommodaties met de toekomstige vraag hiernaar en de technische vereisten aan de onderwijsaccommodaties. Aan de hand hiervan wordt gekeken wat de (beleidsmatige) voorkeur is ten aanzien renovatie/nieuwbouw. Tegelijkertijd wordt gekeken naar het noodzakelijke onderhoud/vervanging van de overige gemeentelijke accommodaties. Nu de contouren van deze inventarisaties steeds meer vorm krijgen, wordt ook de financiële consequenties steeds beter inzichtelijk. Dat het accommodatiebeleid gepaard gaat met omvangrijke investeringen en op termijn toenemende kapitaallasten is overduidelijk. De omvang hiervan is deels afhankelijk van de nog te maken keuzes. Wel loopt er momenteel een onderzoek naar het accommodatiebeleid, hieruit kan naar voren komen dat het risico financieel eventueel hoger wordt.

Beheersmaatregel

Aan de hand van een volledige inventarisatie, wordt gewerkt aan een integrale doorrekening van de verschillende mogelijke beleidsmatige keuzes om deze vervolgens te vertalen in een structurele oplossing.

Risico uitgaven Lokale Jeugd vanaf 2025

Toelichting

Voor 2024 is € 500.000 incidenteel opgenomen wat gelijk is aan de overschrijding in 2022. Er lijkt nu meer "niet gecontracteerde" zorg toegewezen te worden dan voorheen waarvan in 2023 moet blijken in hoeverre sprake is van een incidenteel dan wel structureel karakter van deze toegewezen zorg. Wij achten het op dit moment te vroeg om deze stijging van de lokale lasten structureel op te nemen en onderzoeken de oorzaak van het toenemen van de "niet gecontracteerde" zorg. Hier ontstaat wel het risico dat de overschrijding wellicht toch structureel blijkt te zijn en zich vanaf 2025 kan voordoen..

Beheersmaatregel

Onderzocht wordt op dit moment wat de reden is die zorgt voor het van het toenemen van de "niet gecontracteerde" zorg en wat het effect is hiervan op de uitgaven.

Risico personeel, krapte arbeidsmarkt

Toelichting

De schaarste van personeel op de arbeidsmarkt is nog steeds groot. Tegelijkertijd vergrijzen wij als organisatie, met verwachte uitstroom in de komende jaren tot gevolg. In bepaalde beroepsgroepen neemt het risico toe dat we geen goed gekwalificeerd personeel kunnen werven of in dienst kunnen houden. Dit kan gevolgen hebben voor de kwaliteit van het werk en verhoging van de werkdruk. Het financiële gevolg heeft betrekking op hogere kosten omdat vacatures niet worden ingevuld en er meer (en duurder) moet worden ingehuurd. Dit risico wordt ingeschat op basis van verwachte uitstroom in de komende jaren en een percentage van de functies die als moeilijk invulbaar worden ingeschat. Daarmee komen we op een financieel gevolg van € 400.000. Het gaat om een risico dat afhankelijk van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt een aantal jaren kan voortduren.

Beheersmaatregel

Er worden traineetrajecten ingezet om hoogopgeleide jongeren binnen te halen. Met betere opleidings- en ontwikkelmogelijkheden willen we medewerkers binden en boeien. In 2022 hebben we een recruiter in dienst genomen om beter in te kunnen spelen op de huidige arbeidsmarkt.

Risico ICT-informatieveiligheid

Toelichting

Informatieveiligheid is een randvoorwaarde voor een betrouwbare informatievoorziening. Informatie dient op het juiste moment beschikbaar te zijn, werkzaamheden en beslissingen dienen plaats te vinden op integere informatie (juist, volledig en actueel) en informatie behoort enkel voor bevoegden beschikbaar te zijn. Het levert een bijdrage aan de te realiseren maatschappelijke en organisatiedoelen van onze gemeente door risico's die een negatieve impact hebben op de beschikbaarheid, integriteit en/of vertrouwelijkheid te beheersen.

Beheersmaatregel

We zetten in op het bestendig inzetten op de bescherming van ICT-middelen, versterken van de informatiebeveiliging en vergroten van de gegevensbescherming. Daarmee wordt wet en regelgeving nageleefd. Hiervoor wordt invulling gegeven aan risicobeheer gebaseerd op drie verdedigingslinies (three lines of defense – model). We verzekeren ons hierbij dat de juiste controles op de juiste manier uitgevoerd worden, zelfbeoordelingen van voldoende kwaliteit zijn en het risicobewustzijn bij iedereen in de organisatie van voldoende niveau is. Onafhankelijk hiervan formuleert de 2e-lijn informatiebeveiligingsfunctie (risico- en controlefunctie) een beeld aangaande risico's waarmee we geconfronteerd worden. Zij bepaalt het kader en beleid en ondersteunt bij de implementatie. In de 3e lijn wordt invulling gegeven aan de kwaliteitscontrole van bedrijfsprocessen middels risico-gebaseerde en algemene audits.

Risico aansprakelijkheidsclaim

Toelichting

De schadeclaims die door inwoners en bedrijven worden ingediend bij de gemeente zijn complexer en omvangrijker van aard geworden. Hierdoor is de verwachte kans en impact in euro's van aansprakelijkheidsclaims toegenomen.

Beheersmaatregel

De gemeente heeft een Aansprakelijkheidsverzekering. Maar er gelden in bepaalde gevallen uitsluitingen van dekking op deze verzekering.

Risico schade straatmeubilair en openbare verlichting

Toelichting

De schades aan straatmeubilair en openbare verlichting neemt jaarlijks toe. Een groot deel van de schades worden verhaald op de veroorzaker of worden vergoed door het Waarborgfonds Motorverkeer. Overige schades zijn nauwelijks verhaalbaar.

Beheersmaatregel

Schades worden zoveel als mogelijk verhaald op de veroorzaker. Hiervoor wordt ook gebruik gemaakt van diensten door een gespecialiseerd expertisebureau.

Risico schade openbare ruimte door extreem weer

Toelichting

Extreem weer heeft in 2022 geleid tot een recordhoogte aan schade. Met name stormen veroorzaken grote schades. De recente zomerstorm Poly was de zwaarste zomerstorm in ruim vijftig jaar. Veel bomen zijn omgewaaid. Heftige regenval en hagelbuien veroorzaken steeds meer schades aan o.a. gemeentelijke gebouwen.

Beheersmaatregel

Storm- en waterschade aan gebouwen en voertuigen is verzekerd. Schade in de openbare ruimte (bomen, straatmeubilair etc.) is echter niet verzekerd en nauwelijks verzekeraar.

Weerstandscapaciteit

Bij weerstandscapaciteit wordt onderscheid gemaakt in:

- Een incidentele component die als buffer dient voor het tijdelijk opvangen van negatieve exploitatieresultaten en van onvoorzienbare externe ontwikkelingen;
- Een structurele component die kan worden benut om structurele tegenvallers te compenseren, indien de financiële planning- en control instrumenten onvoldoende soelaas bieden om structurele tegenvallers op te lossen.

Incidentele componenten

De incidentele componenten van het weerstandsvermogen bestaan uit:

1. De algemene reserve;
2. De post onvoorzien eenmalig;
3. De stille reserves.

1. Algemene reserve

In de Nota reserves en voorzieningen 2020 die in januari 2021 door de raad is vastgesteld is het onderscheid in Algemene reserve vrij en Algemene reserve niet vrij besteedbaar vervallen in verband met het niet meer toerekenen van fictieve rente aan reserves. De Algemene Reserve Nuon is ook samengevoegd met de Algemene Reserve. Indien de Algemene reserve substantieel afneemt, verwerken we de structurele rente-effecten in de begroting.

In de Nota reserves en voorzieningen 2020 is als norm vastgelegd dat de gemeentelijke risicobuffer tenminste 10% van de gemeentelijke exploitatie moet bedragen. Met een exploitatiebegroting (lasten) van € 145 miljoen in 2024 moet de buffer dus minimaal € 14,5 miljoen zijn. De algemene reserve is per 1-1-2024 (prognose) 40,3 miljoen (jaarstukken 2022 na vaststelling resultaatbestemming € 40,8 miljoen) en dus ruim hoger dan deze norm. Dit geldt ook voor de meerjarenraming.

2. Post onvoorzien eenmalig

Jaarlijks wordt binnen de begroting rekening gehouden met een raming voor onvoorzien uitgaven Vanaf 2023 geldt een post onvoorzien van € 84.000, wat neerkomt op circa € 2 per inwoner.

3. Stille reserves

Stille reserves zijn activa die onder de opbrengstwaarde of tegen nul op de balans zijn gewaardeerd. Dat betekent dat de boekhoudkundige waarde lager is dan de reële waarde. Indien de activa verkoopbaar zijn, is de opbrengst bij eventuele verkoop dan éénmalig vrij inzetbaar. In praktijk zijn stille activa echter vaak niet verkoopbaar. Stille reserves van de gemeente Dronten worden daarom op voorhand niet meegenomen bij het bepalen van de weerstandscapaciteit.

Tabel incidentele componenten

In de volgende tabel is aangegeven wat de weerstandscapaciteit is voor het incidenteel opvangen van exploitatietekorten en onvoorzienbare ontwikkelingen:

Incidentele weerstandscapaciteit (algemene dienst)	1-1-2020	1-1-2021	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024
Algemene reserve	35.470.749	21.908.884	35.193.983	34.537.957	40.254.904
Onvoorzien	142.000	147.000	147.000	84.000	84.000
Stille reserves	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal	35.612.749	22.055.884	35.340.983	34.621.957	40.338.904

De incidentele weerstandscapaciteit is in 2024 verhoogd door de resultaatbestemming Jaarstukken 2022.

Structurele componenten

Onder de structurele componenten van de weerstandscapaciteit vallen:

1. De onbenutte belastingcapaciteit;
2. De post onvoorzien structureel.

1. Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit van de gemeente Dronten kan onderverdeeld worden in:

- Onroerende Zaakbelastingen (OZB);
- Rioolheffingen en afvalstoffenheffing;
- Leges en andere heffingen.

Omschrijving	Geraamde opbrengst 2023	Geraamde opbrengst 2024		Redelijk peil 2024 *	Ruimte
OZB	12.224.533	12.994.679		13.318.447	323.768
% stijging		6,3%		* o.b.v. 0,1614	

Rioolheffing en afvalstoffenheffing

De rioolheffing en de afvalstoffenheffing zijn heffingen voor het gebruik van de riolering en voor het inzamelen van afval. De wet geeft aan dat de (meerjarige) baten niet hoger mogen zijn dan de (meerjarige) lasten.

Het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) 2022-2028 is de basis voor het toekomstig onderhoud aan de riolering. Er is een voorziening Rioolbeheer gevormd om de toekomstige lasten voor het GRP af te dekken. De voorziening Rioolbeheer bedraagt € 21,9 miljoen per ultimo 2024. De voorziening is ontstaan door een overdekking op het rioolbeheer in de afgelopen jaren. In het GRP is aangegeven hoe de rioolheffingen zich de komende jaren ontwikkelen. Dit houdt in dat op dit moment geen rekening kan worden gehouden met een onbenutte belastingcapaciteit binnen de rioolheffingen.

Voor de afvalstoffenheffing is het uitgangspunt 100% kostendekkendheid van de afvalbeheerkosten, waarbij jaarlijks het overschot of tekort wordt verrekend met de egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing. Het saldo van deze egalisatievoorziening wordt weer ingezet om de tarieven (incidenteel) te verlagen of om toekomstige kosten te dekken. De egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing bedraagt afgerond € 78.000 per ultimo 2024.

Aangezien uitgegaan wordt van maximale kostendekkendheid is geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit in de riool- en afvalstoffenheffing.

Leges en andere heffingen

Uitgangspunt van de leges en andere heffingen is maximale kostendekkendheid van de kosten. Hier is dus geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit.

2. Post onvoorzien structureel

De post structureel onvoorzien is bedoeld om onvoorzien structurele uitgaven te kunnen afdekken. De gemeente Dronten kent geen structurele stelpost voor onvoorzien. Wel kent gemeente Dronten een stelpost voor eenmalig onvoorzien. Deze post is enkel voor incidentele uitgaven.

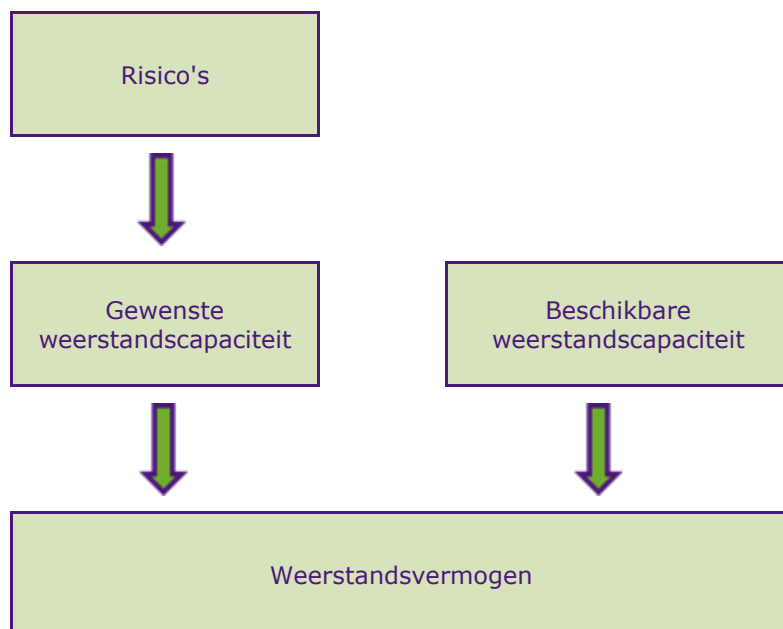
Conclusie

Al met al heeft Dronten geen structurele weerstandscapaciteit in de exploitatie. De onbenutte belastingcapaciteit is rekenkundig nihil.

Benodigde versus beschikbare weerstandscapaciteit

Op basis van de risicoanalyse is het risicoprofiel voor 2024 berekend op € 15,7 miljoen. Om dat op te vangen, is incidentele weerstandscapaciteit benodigd. Er is € 40,3 miljoen aan [incidentele weerstandscapaciteit](#) beschikbaar. Dat is ruim voldoende om de risico's incidenteel te kunnen opvangen.

De relatie tussen de risico's, de benodigde weerstandscapaciteit, de beschikbare weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen is in de volgende figuur weergegeven:

De ratio tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit is een norm voor de mate waarin een gemeente de risico's kan opvangen. Deze ratio wordt "ratio weerstandsvermogen" genoemd.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

In de volgende tabel is de "ratio weerstandsvermogen" berekend:

Ratio weerstandsvermogen	Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Risicoprofiel (= benodigde weerstandscapaciteit)	16.427.000	9.802.000	16.072.000
Weerstand (= beschikbare weerstandscapaciteit)	40.754.904	34.621.957	40.338.904
Ratio weerstandsvermogen*	2,5	3,5	2,5
Waardering ratio weerstandscapaciteit	Uitstekend	Uitstekend	Uitstekend

* Ratio Weerstandsvermogen = risicoprofiel gedeeld door weerstand in %

2022: na vaststelling en resultaatbestemming

Voor de beoordeling van de ratio weerstandsvermogen wordt gebruik gemaakt van de waarderingstabel die het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) en de Universiteit Twente samen hebben opgesteld. De ratio weerstandsvermogen komt voor Dronten ruim boven de 2. Dat betekent dat de gemeente Dronten over een vermogenspositie beschikt die als uitstekend wordt beoordeeld om de financiële risico's éénmalig af te dekken.

Ratio weerstandsvermogen	Waardering
$> 2,0$	Uitstekend
$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
$0,8 < x < 1,0$	Matig
$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
$< 0,6$	Ruim Onvoldoende

Algemene conclusie weerstandsvermogen van de gemeente Dronten

- Er is een uitstekende buffer aanwezig voor het opvangen van de financiële gevolgen van éénmalige tegenvallers;
- Er is, evenals voorgaande jaren, geen buffer aanwezig voor het opvangen van tegenvallers met structurele financiële gevolgen. Bij structurele risico's gaan we ervan uit dat binnen drie jaar maatregelen worden getroffen om de gevolgen binnen de begroting op te vangen.

Kengetallen

Om een oordeel te vellen over de financiële gezondheid van een gemeente en de financiële ruimte voor uitgaven zijn financiële kengetallen zeer behulpzaam. Bij investeringsvoornemens is het daarbij van belang zowel naar de hoogte van de schuld te kijken als naar ruimte op de exploitatie voor bijbehorende afschrijvings-, financierings- en beheerslasten. Vooral belangrijk zijn dan kengetallen over de schuldbelasting van het bezit (solvabiliteit), de hoogte van de (netto) schuld, de onbenutte belastingcapaciteit en het exploitatieresultaat. Onderstaand treft u de kengetallen aan.

Daarnaast zijn met de provincie in het kader van het Convenant Interbestuurlijk Toezicht (IBT) ook afspraken gemaakt over het opnemen van bepaalde kengetallen in de P&C-documenten. Interbestuurlijk toezicht is een wettelijke taak van de provincie waarbij zij toezicht houdt op de taakuitoefening door gemeenten. Het wettelijke uitgangspunt is dat de provincie voor alle beleidsterreinen de toezichthouder op gemeenten is met uitzondering van de terreinen waarop de provincie geen taken heeft. Het specifiek toezicht vormt hierop een uitzondering, waarbij met name het financieel toezicht integraal, op alle gemeentelijke domeinen, van toepassing is.

In samenspraak met de provincie is afgesproken dat in de P&C-documenten ten aanzien van het onderdeel financiën ingegaan wordt op de volgende onderdelen: sluitende meerjarenbegroting, weerstandsvermogen, materieel evenwicht (structurele baten zijn in evenwicht met de structurele lasten) en de schuldsituatie.

Verloop van de kengetallen							
Begroting 2024	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Norm	Meerjarenraming 2025	Meerjarenraming 2026	Meerjarenraming 2027
Netto schuldquote	-40%	-8%	-19%	A	-20%	-23%	-24%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-47%	-12%	-25%	A	-27%	-30%	-31%
Solvabiliteitsratio	59%	55%	56%	A	58%	57%	53%
Structurele exploitatieruimte	1,7%	1,1%	2,7%	A	3,1%	-1,0%	-1,3%
Grondexploitatie	3%	9%	3%	A	3%	2%	1%
Belastingcapaciteit eenpersoonshuishoudens*	88%*	93%	92%	A	92%	92%	92%
Belastingcapaciteit meerpersoonshuishoudens*	88%*	101%	102%	B	102%	102%	102%

* Tot en met 2022 geen splitsing in een- en meerpersoonshuishoudens

Signaleringswaarden kengetallen	Categorie	Categorie	Categorie
	A. Minste risico	B. Gemiddeld risico	C. Meeste risico
Netto schuldquote	< 90%	90% - 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90% - 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20% - 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	Begr > 0%	Begr = 0%	Begr < 0%
Grondexploitatie	< 20%	20% - 35%	> 35%
Belastingcapaciteit	< 95%	95% - 105%	> 105%

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft de hoogte van de schuld aan ten opzichte van de jaarlijkse omzet, de baten. Als de quote heel hoog is, dan betekent dat er relatief veel schuld is en dat rente en aflossing een belangrijk deel van de inkomsten opslokken. De norm ligt op 80% met een door de VNG geadviseerd maximum van 130%.

Dronten heeft netto geen schuld. We zijn dus nog ver af van de grenzen die door de VNG zijn aangegeven. Er is nog een tweede kengetal voor de netto schuldquote die we formeel volgens de BBV ook moeten vermelden. Dit is de netto schuldquote gecorrigeerd min de verstrekte leningen.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio is de verhouding tussen de schulden en het totale vermogen. Solvabiliteit wordt ook vaak in het bedrijfsleven gebruikt. Het geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is om schulden ook op langere termijn te voldoen.

De structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

Het aandeel van de waarde van de grondexploitatie op de totale balanswaarde

De grondexploitaties hebben veel invloed op de ontwikkeling van de financiële resultaten. Gemeenten met een relatief grote grondpositie hebben ook een relatief groot financieel risico. Ook hiervoor zijn normen ontwikkeld waarbij de totale boekwaarde van de grondvoorraad bij voorkeur niet groter mag zijn dan 20%. Het advies is om in elk geval niet boven de 35% uit te komen.

De belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft aan in hoeverre de woonlasten binnen een gemeente hoger of lager zijn dan de gemiddelde woonlasten. In de paragraaf lokale heffingen is aangegeven dat de woonlasten in 2024 € 868 voor een eenpersoons en € 961 voor een meerpersoonshuishouden bedragen. We zijn hierbij uitgegaan van een gemiddelde woningwaarde van € 324.000. De tarieven betreft een raming op basis van indexatie waarbij met de verordeningen in november en december de tarieven worden bij- en vastgesteld.

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Kapitaalgoederen zijn goederen/zaken die de gemeente nodig heeft om de diensten en goederen die zij aan haar burgers levert te produceren; grote zaken die vaak veel waarde hebben en meerdere jaren meegaan. De gemeente Dronten heeft ongeveer 1.400 hectare aan openbare ruimte in beheer. Veel activiteiten vinden daarop plaats zoals wonen, werken en recreëren. Daarvoor zijn veel kapitaalgoederen nodig in de vorm van:

- wegenbeheer en verhardingen;
- riolering;
- openbaar groen;
- speelvoorzieningen;
- openbare verlichting;
- bruggen, steigers en vlonders;
- accommodatiebeleid, -beheer, renovatie en vervanging;
- stranden en voorlanden.

Van deze kapitaalgoederen is het beleidskader, de financiële consequenties die uit het beleidskader voortvloeien en een vertaling van de financiële consequenties in de begroting opgenomen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten.

Beleid

Het beleid van Dronten voor het onderhoud van kapitaalgoederen is onder meer opgenomen in de volgende nota's:

- Beheerplan wegen 2021-2025;
- Beheerplan civieltechnische kunstwerken 2023-2027;
- Beleidsplan verlichting in de openbare ruimte 2018-2027;
- Beheerplan openbare verlichting 2023-2027;
- Groenbeleidsplan gemeente Dronten 2017;
- Groenbeheerplan Dronten 2020-2025;
- Bosbeheerplan Dronten 2020-2025;
- Boombeheerplan Dronten 2020-2025;
- Beheer- en onderhoudsplan halfverhardingen 2022-2026;
- Beheerplan Voorlanden 2022-2030;
- Speelruimteplan 2018-2027;
- GRP Dronten, Gemeentelijk Rioleringsprogramma 2022-2028;
- Accommodatiebeleidsplan 2015-2020 *;
- Accommodatiebeheerplan 2023-2027 (volgt het SVP in combinatie met een actualisatie van het huidige areaal);
- Grondstoffenbeleidsplan: beleidsvisie duurzaam afvalbeheer 2021-2025 (GBP).

* Er is een Strategisch Vastgoed Plan in ontwikkeling (vaststelling najaar 2023). Hierin is zowel het accommodatiebeleid als het Integraal Huisvestingsplan voor het onderwijs in opgenomen. Het voorstel is elke 5 jaar het SVP te actualiseren in afstemming met de actuele ontwikkelingen, waaronder Dronten Ontwikkeld.

Wegenbeheer en verhardingen

In 2021 is het beheerplan wegen geactualiseerd en vastgesteld. De norm waarop het onderhoud wordt gepleegd is CROW-niveau B voor centra, fiets- en voetpaden. Voor alle overige wegen is dat CROW niveau C. Inspecties vinden elk jaar plaats (naast de reguliere schouw die meerder keren per jaar plaatsvindt). Hieronder zijn de meest in het oog springende uitvoeringsprojecten conform plan voor 2024 weergegeven:

Wegenonderhoud 2024

- Het reguliere en geplande onderhoud op basis van weg-inspecties. Op basis van de inspecties en de vastgestelde onderhoudsniveaus wordt jaarlijks een uitvoeringsprogramma ontwikkeld voor het reguliere onderhoud;
- Het project Rietweg (2e deel) wordt in 2025 in uitvoering genomen. E.e.a. is mede afhankelijk van de ontwikkeling van de windplannen.

Bermverstevinging 2024

De volgende wegen worden voorzien van bermbeton als onderdeel van het versnellingsprogramma bermverstevinging:

- Stobbenweg (gedeelte);
- Abbertweg.

Riolering

In juni 2022 is het GRP Dronten, gemeentelijk rioleringsprogramma 2022-2028 door de raad vastgesteld.

Het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) is een belangrijk gemeentelijk beleidsdocument. Het geeft inhoudelijke, financiële en programmatische sturing aan het rioleringsbeheer. Dit is uit oogpunt van volksgezondheid, woonbaarheid en milieubescherming één van de kerntaken van elke gemeente. Naast de zorgplicht voor het afvalwater, hemelwater en grondwater is er ook aandacht voor klimaatadaptatie, hetgeen niet alleen een rioleringsopgave is, maar een opgave voor meerdere beleidsterreinen in het openbare gebied.

In het GRP Dronten 2022-2028 zijn alle nieuwe maatregelen beschreven waaraan in de planperiode uitvoering wordt gegeven. Hiervan worden de onderstaande projecten in 2024 opgepakt, een deel van deze projecten loopt door de gehele planperiode van het GRP.

- Opstellen plan hoeveel afvalwater (m³) er nog op de riolering kan worden aangesloten en hoe lang een gemaal uit kan vallen alvorens er problemen ontstaan. Tevens wordt globaal per wijk het verhardings- en groenpercentage berekend;
- Vervolg geven aan de klimaat adaptieve maatregelen voor het centrum van Dronten en de laatste voorgedragen projecten in Swifterbant om wateroverlast bij hevige buien te voorkomen;
- Vervolg vestigen van recht van opstal voor eigendommen van derden in het openbaar gebied;
- Start maken met het opstellen van een afvalwaterplan in gezamenlijkheid met het waterschap Zuiderzeeland.

Openbaar groen

Ten behoeve van een goed groenbeheer is in 2017 een nieuw groenbeleidsplan voor al het groen in de dorpskernen van de gemeente gemaakt en vastgesteld. In dit groenbeleidsplan is tevens het beleid op de dorpsbossen en het bomenbeleidsplan geïntegreerd. Conform de kaders zoals vastgelegd in dit beleidsplan en het afgesproken kwaliteitsbeeld wordt het openbaar groen in 2024 onderhouden.

Speelvoorzieningen

In 2024 worden de speelvoorzieningen in de gemeente Dronten vervangen en onderhouden conform het nieuwe Speelruimteplan 2018-2027. In dit plan wordt vooral ingestoken op het omvormen van formele speelruimte naar meer informele speelruimte, waarbij gebruik wordt gemaakt van de gehele openbare ruimte.

Het beheer is op orde en de speelvoorzieningen voldoen aan de geldende veiligheidsnormen.

Openbare verlichting

In 2018 is het OV-beleids- en onderhoudsplan vastgesteld waarin de beleids- en onderhoudskaders voor openbare verlichting worden aangegeven voor de komende jaren. In het plan is besloten om bewuster te gaan verlichten (meer maatwerk per locatie) en daar ook de inwoners, verenigingen en bedrijven bewustzijn over te creëren. Inmiddels is bijna 50% aan energiebesparing gerealiseerd. In 2022 is het beheerplan geactualiseerd en vastgesteld door het college voor de periode van 2023-2027. Naast regulier onderhoud vinden er vervangingsinvesteringen plaats van masten en armaturen. Vervanging vindt plaats op basis van de technische staat van onderhoud in combinatie met de doorontwikkeling van bewust verlichten. Er wordt zo efficiënt mogelijk gewerkt om zowel masten als armaturen tegelijkertijd te vervangen.

Vervangingsplanning tot 2029:

Jaartal	Straat-buurt	Masten	Armaturen
2024	Landstreken	195	195
	Swifterbant kampbuurt	119	
2025	Swifterbant centrum		33
	De Boeg		158
	Swifterbant bloemenbuurt		93
2026	Biddinghuizen centrum		87
2027	Swifterbant bloemenbuurt oud	13	
	Oud Swifterbant	74	
2028	Bungalowpark	396	396
2029	De Kaai		92
	Oud Biddinghuizen buiten	365	365
	De Kolk	47	

Deze vervangingsinvestering is als kapitaalslast vertaald in de begroting.

Bruggen en kunstwerken (waaronder ook steigers en vlonders, fonteinen en stranden en voorlanden)

In 2022 is een nieuw beheerplan- en onderhoudsplan voor civieltechnische kunstwerken (waaronder bruggen) ontwikkeld en vastgesteld door het college voor de periode 2023-2027. Op basis van de beschikbare middelen zal groot onderhoud en jaarlijks onderhoud plaatsvinden van de bij de gemeente in bezit zijnde voorzieningen. De oorspronkelijke planning uit het beheerplan geldt als uitgangspunt. De meest in het oog springende activiteiten, naast regulier onderhoud, zijn:

- Vervangen hydraulische slangen brug de Knip;
- LVS/SVS vervangen(landverkeersseinen/scheepvaartverkeersseinen) brug de Knip.

Accommodatiebeleid, beheer, renovatie en vervanging

In 2023 is gewerkt aan de ontwikkeling van de Strategisch Vastgoed Plan. Dit plan wordt naar verwachting in kwartaal 3 van 2023 vastgesteld door de gemeenteraad en biedt daarmee een kader voor de ontwikkeling van de gemeentelijke accommodaties, inclusief het Integraal Huisvestings Plan voor het onderwijs en is tevens de basis voor de herijking van het beheerplan voor de gemeentelijke accommodaties.

De per jaar sterk fluctuerende onderhoudskosten worden bekostigd uit een daartoe conform het BBV ingestelde onderhoudsvoorziening, waarin jaarlijks een gelijkmatig wordt gedoteerd. De hoogte van deze dotatie wordt bij de herijking bepaald en ter besluitvorming voorgelegd.

De feitelijke jaarlijkse onttrekking zal vanaf de Jaarstukken 2023 worden verwerkt. Daarmee vervalt de tijdelijk ingestelde bestemmingsreserve Algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen (zie [raadsbesluit 397416](#)).

Beleid stranden

In 2020 is de Visie Stranden vastgesteld. Op basis van deze visie worden de komende jaren diverse ontwikkelingen en activiteiten uitgevoerd. Het beheer van de Voorlanden wordt uitgevoerd conform het in 2021 geactualiseerde beheerplan.

Grondstoffenbeleidsplan 2021-2025

Bij een aantal appartementencomplexen zijn in 2023 zogenaamde Fresh-Stations geplaatst. Dit zijn speciale groente- fruit- en etensrestencontainers die bedoeld zijn voor biologisch afbreekbaar afval. Deze containers worden gekoeld zodat nare geurtjes geen kans krijgen. De Fresh-Stations zijn als proef geplaatst in samenwerking met de bewoners van deze appartementen. De bewoners voelen zich zeer betrokken en zetten zich daar vrijwillig voor in. Na deze proefperiode vindt een evaluatie plaats. De eerste bevindingen zijn positief. Om te anticiperen op toekomstige aanvragen, op voorwaarde dat de pilot succesvol wordt afgesloten, kunnen deze Fresh-Stations als maatwerk ingezet worden voor inwoners van appartementencomplexen.

Als gevolg van de groei van Dronten dient navenant ook het areaal van de ondergrondse containers en minicontainers mee te groeien. Daarnaast constateren we dat het aantal ondergrondse containers bij hoogbouwlocaties of op wijkniveau niet altijd meer toereikend is en bij laagbouwlocaties de vraag bestaat om gebruik te maken van ondergrondse containers door de soms beperkt ruimte per woning om minicontainers te plaatsen. Hierdoor zijn maatwerk oplossingen nodig per gebied en per situatie. Voor deze autonome groei en om te anticiperen op maatwerkoplossingen zijn investeringen nodig voor de aanschaf van ondergrondse containers en minicontainers.

Een roll-over wordt gebruikt om volumineus afval in open afvalcontainers te verdichten die op de milieustraat staan. Door het verdichten van de afvalstromen hout en papier stijgt het tonnage wat in een container kan. Hierdoor hoeft de container minder vaak verwisseld te worden op de milieustraat wat bijdraagt aan de veiligheid van inwoners doordat er minder vrachtverkeer nodig is voor het omwisselen tijdens openingstijden. Doordat het afval circa driemaal verdicht wordt ontstaan er veel minder transportbewegingen. Ook zijn de transportbewegingen veel efficiënter doordat er minder "lucht" vervoerd wordt. Het gebruik van roll-overs levert hiermee een bijdrage aan een duurzamere samenleving.

Voor het transporteren van afvalstromen van de milieustraat naar verwerkers is het in Nederland verplicht om gebruik te maken van begeleidingsbrieven. Deze brieven bestaan uit drie doorslagen waarvan één voor de transporteur, één voor de ontvanger en één voor de ontdoener. Het registreren, gebruiken en archiveren van een papieren begeleidingsbrief kost veel tijd en willen we digitaliseren. Hierop bestaat nog geen wettelijke verplichting maar alle grote afvalverwerkers hebben deze digitalisering al doorgemaakt of zijn hier meer bezig en gemeentes worden verzocht om deze digitaliseringsslag ook door te maken. Door digitalisering verdwijnt de papierstroom, waarmee dit een goede oplossing is om duurzaam te werken. Een ander groot voordeel is het gebruiksgemak; het registreren is minder tijdrovend, archivering vindt automatisch plaats, chauffeurs hoeven niet meer naar kantoor om deze brieven op te halen en we kunnen datagestuurd werken.

De afval- en reinigingsbranche levert een belangrijke bijdrage aan een schone en duurzame samenleving. Vanuit de Koninklijke vereniging voor afval- en reinigingsmanagement (NVRD) is een landelijk traineeship ontwikkeld om net afgestudeerde professionals kennis en ervaring op te laten doen en die een bijdrage willen leveren aan de circulaire economie van de toekomst. Binnen het vastgestelde grondstoffenbeleidsplan liggen er diverse ontwikkelingsperspectieven zoals het circulair ambachtscentrum, de mobiele milieustraat en datagestuurd afvalbeheer.

Financieel overzicht kapitaalgoederen

De bijstellingen van diverse budgetten zijn het gevolg van de actualisatie van onderhoudsplannen die ten grondslag liggen aan de bijbehorende voorzieningen.

Financieel overzicht Kapitaalgoederen					
Beheerplannen	Begroting	2024	2025	2026	2027
Wegen	Onderhoudsbudget	454.622	454.622	454.622	454.622
	Voorziening	2.468.822	2.468.822	2.468.822	2.468.822
	Kapitaallast	621.566	627.530	698.871	825.786
Subtotaal wegen		3.545.010	3.550.974	3.622.315	3.749.230
Civieltechnische kunstwerken	Onderhoudsbudget	36.900	36.900	36.900	36.900
	Voorziening	377.200	377.200	377.200	377.200
	Kapitaallast	30.211	35.936	35.494	38.973
Subtotaal civieltechnische kunstwerken		444.311	450.036	449.594	453.073
Openbare verlichting	Onderhoudsbudget	75.611	75.611	75.611	75.611
	Kapitaallast	166.314	197.073	239.289	290.795
Subtotaal openbare verlichting		241.925	272.684	314.900	366.406
Groen	Onderhoudsbudget	491.220	491.220	491.220	491.220
	Kapitaallast	11.414	11.091	14.067	14.784
Subtotaal groen		502.634	502.311	505.287	506.004
Sportvelden	Onderhoudsbudget	95.962	95.962	95.962	95.962
	Kapitaallast	289.111	280.807	271.601	261.148
Subtotaal sportvelden		385.073	376.769	367.563	357.110
Spelen	Onderhoudsbudget	324.529	324.529	324.529	324.529
Subtotaal spelen		324.529	324.529	324.529	324.529
Riolering	Onderhoudsbudget	1.184.000	1.184.000	1.184.000	1.184.000
	Voorziening	937.029	768.250	805.750	805.750
Subtotaal riolering		2.121.029	1.952.250	1.989.750	1.989.750
Accommodaties	Onderhoudsbudget	170.800	170.800	170.800	170.800
	Voorziening	863.135	863.135	863.135	863.135
	Kapitaallast	3.317.063	3.259.358	3.316.042	3.247.300
Subtotaal accommodaties		4.350.998	4.293.293	4.349.977	4.281.235
Totale onderhouds- en beheerkosten		11.915.509	11.722.846	11.923.916	12.027.336

Paragraaf financiering

Algemeen

De financiering van gemeenten wordt gereguleerd door de Wet financiering decentrale overheden (de Wet fido) en de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo). De Wet fido en Ruddo beogen het bevorderen van een professionele en verantwoorde financiering bij gemeenten, met als direct uitgangspunt het beheersen van renterisico's. De beheersing van de risico's uit zich concreet in de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Beiden beogen de renterisico's te begrenzen, die verbonden zijn aan het begrotingstotaal.

Beleidsvoornemens ten aanzien van risicobeheer van de financieringsportefeuille

De doelstellingen met betrekking tot het financieringsbeleid zijn:

- het verkrijgen en behouden van een duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- het tegengaan van ongewenste financiële risico's zoals renterisico's (van vaste en vlottende schuld), kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en koersrisico's;
- het optimaliseren van het rendement van beschikbare liquiditeiten;
- het minimaliseren van de rentekosten van de financiering.

De beheersing van de financieringsportefeuille wordt vooral via de instrumenten kasgeldlimiet en renterisiconorm uitgevoerd.

Kasgeldlimiet

Zoals eerder aangegeven is één van de uitgangspunten van de Wet fido het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van openbare lichamen. Om een grens te stellen aan korte financiering (looptijd tot 1 jaar) is in de Wet fido een wettelijk toegestane norm, de kasgeldlimiet, opgenomen. De limiet is bepaald als een percentage (8,5%) van het totaal van de begroting. De doelstelling is om maximaal gebruik te maken van de kasgeldlimiet, omdat kort geld in het geval van een normale rentestructuur goedkoper is dan lang geld.

De kasgeldlimiet 2024 bedraagt voor de gemeente Dronten 8,5% van € 145 miljoen (Programmabegroting 2024) = € 12,3 miljoen.

Per kwartaal wordt de gemiddelde liquiditeitspositie, berekend op basis van de drie kwartaal maanden, getoetst aan het bedrag van de kasgeldlimiet. Met ingang van 2009 (Wet fido) hoeven de kwartaalrapportages niet standaard meer naar de toezichthouder verzonden te worden. Voor de interne bedrijfsvoering blijven de kwartaalrapportages van belang voor het signaleren van overschrijdingen. Als de gemiddelde liquiditeitspositie van de drie achtereenvolgende kwartalen drie maal de kasgeldlimiet overschrijdt dan dient de gemeente de drie kwartaalrapportages toe te zenden aan de toezichthouder. Dit moet dan zo ruim mogelijk voorafgaand aan de derde overschrijding, met daarbij een plan van aanpak om weer te gaan voldoen aan de kasgeldlimiet. De toezichthouder kan, indien hij het plan ontoereikend acht, bepalen dat zijn toestemming is vereist voor het aangaan van nieuwe korte leningen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm geeft aan dat het totaal van de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer mag bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Dit betekent dat jaarlijks niet meer dan 20% van begrotingstotaal mag worden afgelost. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt gespreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering.

Uit de onderstaande tabel is af te leiden dat de gemeente voor 2024 ruimschoots binnen de gestelde renterisiconorm blijft.

Berekening renterisiconorm	2024	2025	2026	2027
De norm is gesteld op een percentage van het begrotingstotaal	20%	20%	20%	20%
Begrotingstotalen	146.074	135.851	134.734	134.497
Renterisiconorm	29.215	27.170	26.947	26.899
Rente herziening op vaste schuld	0	0	0	0
Aflossing op vaste schuld	1.982	1.982	1.982	1.982
Renterisico	1.982	1.982	1.982	1.982
Ruimte onder de renterisiconorm (voordeel, ruimte)	27.233	25.188	24.965	24.917

Op basis van de liquiditeitsprognose zal in 2024 naar verwachting geen langlopende geldlening afgesloten hoeven te worden.

Rentescema 2024				
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		-/-	402.295
b.	De externe rentebaten over de korte en lange financiering		+/+	1.530.145
Saldo rentelasten en rentebaten				1.127.850
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	+/+	181.314	
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	0	
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+	0	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente				1.309.164
d1.	Rentelasten over eigen vermogen		-/-	3.871.628
d2.	Rentelasten over voorzieningen		-/-	1.254.544
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente				-3.817.008
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		+/+	4.010.402
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury			193.394

Bij de wijziging van het BBV en de invoering van de vennootschapsbelasting voor de lagere overheden is de toerekening van rente een belangrijk aandachtspunt. In de rente notitie 2018 heeft de commissie BBV uitgewerkt hoe de rentelasten en rentebaten dienen te worden verantwoord. Met de wijzigingen in de bepalingen en richtlijnen van de notitie tracht de commissie een eenduidige handelswijze met betrekking tot rente bij gemeenten te bevorderen en de transparantie te vergroten.

Bovenstaande uitwerking geeft een beeld van de rentelasten en rentebaten van de gemeente Dronten. Het saldo van rentelasten en rentebaten betreft onder andere de rentebaten die worden ontvangen over de uitstaande geldleningen (verstrekke leningen aan de Meerpaal en Alliander).

Het aan de taakvelden toe te rekenen externe rente bestaat uit het saldo van rentelasten en rentebaten vermeerderd met het verplicht aan de grondexploitatie toe te rekenen rente. Deze rente is gebaseerd op de voorschriften zoals opgenomen in de notitie Grondexploitatie 2016 van de commissie BBV.

Om te bepalen welke rentelast aan de taakvelden kan worden toegerekend is het noodzakelijk om over het eigen vermogen en de voorzieningen rente te berekenen. Conform de aanbeveling van de commissie BBV en uw besluitvorming over bespaarde rente, wordt deze bespaarde rente niet toegevoegd aan de reserves en/of voorzieningen. De renteomslag is gebaseerd op de aan de taakvelden toe te rekenen rente gedeeld door de boekwaarde van de vaste activa per 1 januari van het begrotingsjaar 2024. Dit percentage mag worden afgerond op een veelvoud van 0,5%.

Het renteresultaat op het taakveld treasury bestaat uit het verschil door deze afronding. De toegerekende rente aan de overige taakvelden komt ten gunste van het taakveld treasury. Hierop wordt in mindering gebracht de inflatiecorrectie aan de voorzieningen die gewaardeerd zijn op netto contante waarde.

Saldo en liquiditeitenbeheer

Voor het liquiditeitenbeheer is een overeenkomst (geïntegreerde dienstverlening) met de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) gesloten.

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige liquide middelen in 's Rijksschatkist (schatkistbankieren) aan te houden. Binnen het ministerie van Financiën wordt schatkistbankieren uitgevoerd door het Agentschap van de Generale Thesaurie. Voor ons betekent schatkistbankieren dat wij al onze overtollige middelen aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Dit houdt in dat geld en vermogen niet langer bij bijvoorbeeld banken buiten de schatkist mogen worden aangehouden. Overtollige middelen mogen alleen in rekening-courant en via deposito's bij de schatkist worden aangehouden of onderling worden uitgeleend aan andere decentrale overheden. Vanzelfsprekend blijven wij volledig vrij in de besteding van onze middelen zonder dat het Agentschap daar enige vorm van toezicht op uitoefent of kan uitoefenen. De schatkist biedt geen leen- of roodstandfaciliteit aan. Voor het betalingsverkeer blijven we aangewezen op het bankwezen.

Rentelasten en baten

Er is een balans- en liquiditeitenprognose opgesteld waaruit de kredietbehoefte van de gemeente in de komende jaren blijkt.

Op basis van deze prognose is de verwachting dat in 2026 externe financiering van € 10 miljoen zal moeten worden aangetrokken voor betaling van de geplande investeringen (o.a. accommodatiebeleid en woningbouwopgave).

De rentelast van deze externe financiering is voor 2026 begroot op € 400.000.

Medio 2023 was er een saldo schatkistbankieren van circa 45 miljoen.

Sinds september 2022 ontvangt de gemeente weer rente op de rekening-courant bij het Rijk (schatkistbankieren). De rente is variabel en is in 2023 gemiddeld 3%.

De renteontwikkeling is echter erg onzeker. De ECB heeft de beleidsrente in 2022 en 2023 meerdere keren verhoogd om daarmee de inflatie af te remmen. Als de inflatiecijfers dalen, is de verwachting dat de ECB de rente zal verlagen.

Voor het jaar 2024 zijn de rentebaten begroot op € 750.000 (waarvan € 300.000 structureel en € 450.000 incidenteel).

De verwachting is namelijk dat het saldo schatkistbankieren de komende jaren aanzienlijk zal dalen omdat de liquide middelen worden aangewend voor de investeringen.

Voor de jaren 2025 en verder is daarom een structurele rente opbrengst begroot van € 300.000 (3% over het minimale "werkkapitaal" van € 10 miljoen wat wordt aangehouden in schatkistbankieren).

Paragraaf bedrijfsvoering

Algemeen

Ter realisatie van de programma's is een goede bedrijfsvoering van groot belang. Deze paragraaf informeert de gemeenteraad over de stand van zaken in de bedrijfsvoering. Vanuit de bedrijfsvoering worden de beleids- en uitvoeringseenheden van de organisatie zo goed als mogelijk gefaciliteerd.

Beleid

Het college zet verder in op het sturen op hetgeen inwoners van waarde vinden, oftewel: sturen op brede welvaart. In lijn hiermee is en blijft voor de doorontwikkeling van de organisatie de organisatiefilosofie Dronten op Koers de basis. De focus ligt op het sterker maken van de gemeentelijke organisatie, het borgen van de inhoud en optimaliseren van het bestuurlijk besluitvormingsproces. Met als doel om optimaal te kunnen sturen op brede welvaart.

Daarvoor is het belangrijk om in een, naar verwachting blijvende, onrustige arbeidsmarkt, in de organisatie zo veel mogelijk stabiliteit te realiseren. Er wordt een werkgeversbelofte, en van daaruit een arbeidsmarktbenadering ontwikkeld om de organisatie een voorsprong te geven in deze krappe arbeidsmarkt. Vanaf 2024 wordt Dronten als werkgeversmerk stevig neergezet, zodat zijn we in staat blijven om de juiste mensen aan ons te verbinden én te behouden, en een beperkte flexibele schil kunnen bewaken. Onze inspanningen zijn erop gericht is om het gehele vraagstuk rondom spankracht organisatie en arbeidsmarktpositie achter ons te kunnen laten, stabiliteit te realiseren en kennis vast te houden.

Fundament bedrijfsprocessen versterken en toewerken naar Effect Gericht Sturen (EGS)

Het denken en werken en dus ook uitwerken van 'Brede Welvaart' staat centraal. In dat licht zien wij 2024 als een belangrijk basisjaar om toe te werken naar EGS. In 2024 structureren en stroomlijnen we de interne bedrijfsprocessen om daarop verder in control te komen. We hebben geconstateerd dat het basis instrumentarium om een verdere verbetering vraagt. In 2024 verstevigen we het totale planning- en control proces (beleids- en budgetcyclus). Hiervoor starten we op een eerder moment in het jaar met het opstellen van een begroting en Kadernota. Het versterken van het fundament van de bedrijfsprocessen heeft een doorlooptijd twee jaar en dit biedt ons de basis voor EGS.

Dit leidt er in de toekomst toe dat u een kadernota krijgt waarin u zichtbaar, herkenbaar en tastbaar de doorlopende monitoring en verantwoording van beleid ziet zodat u meer sturing en richting kunt geven aan budgetten van beleidsthema's en de effecten die we daarvoor willen bereiken, en zo beter in de gelegenheid bent om het goede bestuurlijke gesprek te voeren. Het hele proces naar EGS in samenhang met brede welvaart gaat over de huidige collegeperiode heen.

Visie op Bedrijfsvoering

In de groeiende organisatie is het wezenlijk dat de primaire processen optimaal ondersteund worden door de teams van bedrijfsvoering. Bedrijfsvoering ontwikkelt naar proactieve kennis- en uitvoeringsexperts die anticiperen op kansen en ontwikkelingen, en deze vertalen naar concrete adviezen voor de business. Hiervoor worden een visie en een uitvoeringsdocument opgeleverd, in het eerste kwartaal van 2024. De uitvoering vindt daarna plaats.

Informatisering en digitalisering

We werken toe naar informatievoorziening die begrijpelijk, helder (voor alle doelgroepen), betrouwbaar en transparant is. Hiertoe voorzien we in de ontwikkeling, de inzet en het onderhoud van een informatiehuishouding van aanvaardbaar kwalitatief niveau die:

1. aansluit op de vereisten van onze bedrijfsprocessen (volgend);
2. voldoet aan de wettelijke vereisten m.b.t. de informatie- en gegevensbescherming (basis op orde);
3. bijdraagt aan een open en transparante overheid, en;
4. reconstructie van overheidshandelen mogelijk maakt.

Samenwerking binnen en buiten de regio

Er gebeurt veel binnen de verschillende regionale samenwerkingen, net als bij het Rijk. Het is van belang dat we als Dronten een stevige positie innemen en weten wat we te bieden hebben en wat we nodig hebben van de regio en het Rijk om onze inhoudelijke opgaven te realiseren. Dat vraagt om een stevige inzet van lobby richting de regio en het Rijk en een stevige verbinding met buurgemeenten en de provincie. En van daaruit advieskracht voor college en ambtelijke organisatie. Om strategie, verbinding en lobby- en advieskracht te kunnen genereren is een investering nodig van 1FTE voor een bestuursadviseur Regionale samenwerking en public affairs.

Excellente dienstverlening (structureel € 55.000 en incidenteel € 90.000)

Excellente dienstverlening betekent dat de inwoners en ondernemers zich gehoord, gezien en begrepen voelen. Ze begrijpen ook wat de gemeente bedoelt. In 2024 geven we een vervolg aan de inwonerstevredenheidsonderzoeken en geven we geven we gaat ieder team aan de slag met één specifieke doelstelling die zij binnen een jaar met het team willen behalen op het gebied van excellente dienstverlening. Het op tijd reageren op e-mails is een belangrijke focus. We werken daarvoor met een contactformulier, waardoor e-mails snel op de goede plek in de organisatie terecht komen.

Ideeën uit het inwonerstevredenheidsonderzoek gebruiken we voor het steeds verder verbeteren van de dienstverlening. Voor de mensen in onze gemeente moet altijd duidelijk zijn waar ze terecht kunnen met vragen. Tot slot moet alle informatievoorziening makkelijk te begrijpen zijn, we streven er naar dat alle documenten vanuit de gemeente op B1-niveau geschreven worden. Vanuit Dienstverlening zal daarom ook de Kadernota 2025 en Programmabegroting 2025 op B1-niveau geschreven worden.

Paragraaf verbonden partijen

Algemeen

Een verbonden partij wordt gedefinieerd als een privaatrechtelijke- of publiekrechtelijke organisatie, waarmee de gemeente een bestuurlijke en een financiële band heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan een zetel (vertegenwoordiging) in het bestuur of het hebben van stemrecht.

Van een financieel belang is sprake als de gemeente middelen ter beschikking stelt en deze in geval van faillissement van de verbonden partij kwijt is, of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen komt voort uit het publieke belang. Verbindingen met deze derde partijen is dus een manier om bepaalde publieke taken uit te voeren. De huidige verbonden partijen waaraan de gemeente is gelieerd, hebben veelal een historische bestaansgrond. Afhankelijk van onze mate van verbondenheid zijn wij in meer of mindere mate in staat om invloed op het beleid van desbetreffende verbonden partij uit te oefenen.

Visie op verbonden partijen

Het gemeentelijk beleid is er op gericht het aantal verbonden partijen beperkt te houden, enerzijds uit het oogpunt van risicobeheersing en beperking en anderzijds uit het oogpunt van transparantie van bestuur. Er kunnen echter altijd goede redenen aanwezig zijn voor het aangaan van een verbonden partij constructie.

Criteria die daarbij onder andere worden gehanteerd:

- De taak kan niet of zeer moeilijk door de gemeente alleen worden uitgevoerd;
- Gezamenlijke uitvoering van de taak levert voor de gemeente een concrete meerwaarde op en de gekozen vorm van samenwerking draagt bij aan een efficiëntere en effectievere uitvoering van onze publieke taak;
- Voordelen van de (beoogde) samenwerking wegen op tegen de nadelen.

Overzichtstabel

Naam verbonden partij	Taakveld	Vertegenwoordiger gemeente	Financieel belang 2024
Gemeenschappelijke regelingen			
Het Flevolands Archief (HFA)	0.4	S.J. Lap	€ 101.117
Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus Tricijn (GBLT)	0.62	S.J. Lap	€ 727.000
Veiligheidsregio Flevoland (VRF)	1.1	J.P. Gebben	€ 2.697.786
Regionale Sociale Recherche	6.3	P. Duvekot	€ 92.724
IMPact	6.4	P. Duvekot	€ 1.936.413
Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland	6.71, 6.72 en 6.82	P. Duvekot	€ 154.000
GGD Flevoland	7.1	L. Hillebregt	€ 1.179.000
Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV)	7.4	L. Hillebregt	€ 1.216.618
Vennootschappen/Coöperaties			
Alliander N.V.	0.5	S.J. Lap	€ 250.000
Vitens N.V.	0.5	S.J. Lap	€ 0
Technofonds Flevoland	3.1	S.J. Lap	€ 1
Coöperatie Gastvrije Randmeren UA	5.7	S.J. Lap	€ 29.536
Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC)	7.3	L. Hillebregt	€ 84.500
Verenigingen			
Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	0.1	J.P. Gebben	NB

Detailoverzicht verbonden partijen

Het Flevolands Archief (HFA) Lelystad

Link	HFA en Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum HFA
Visie	Het Flevolands Archief herbergt verhalen uit het dagelijks leven, is het jongste archief van Nederland, trekt belangstelling uit de hele wereld, deelt de ontwikkeling van het opbouwen van een gemeenschap, is het enige archief ter wereld waar de totstandkoming van een polder volledig is vastgelegd en waar je ook komt: onze verhalen spreken tot de verbeelding.
Missie	Bij HFA ervaar je hoe het unieke leven op het jongste stukje Nederland is ontstaan, zich ontwikkelt en hoe we dit voor de toekomst op een vernieuwende en verbindende manier vastleggen en delen.

Belangen		Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Financieel	Jaarlijkse bijdrage	€ 95.117	€ 98.172	€ 101.117
	Eigen vermogen	€ 695.742	€ 363.359	€ 554.355
	Vreemd vermogen	€ 273.273	€ 100.000	€ 273.273
	Resultaat	€ 133.213	NB	NB
	Solvabiliteit	71,8%	78%	67%
Bestuurlijk	HFA is een openbaar lichaam met als doel om de archiefwettelijke taken van de deelnemers uit te voeren. Deelnemers van HFA zijn: het Rijk, de provincie Flevoland, de gemeenten Dronten, Lelystad, Urk, Zeewolde en het waterschap Zuiderzeeland.			

Prognose	
Ontwikkelingen	HFA heeft zich georiënteerd op de toekomstige positionering en het hiermee samenhangende verdere ontwikkelings- en toekomstperspectief. Vanaf 2022 heeft HFA de benodigde stappen hierop gezet, zoals door het bestuur is bepaald in december 2021 en na evaluatie op de voortgang geconsolideerd in december 2022. Hierbij houdt HFA oog voor de uittreding van het Rijk uit de Gemeenschappelijke Regelingen per 1 januari 2025, waarmee 2024 het laatste jaar vormt waarin in deze vorm diensten worden verleend aan het Rijk.

Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus Tricijn (GBLT) Het kantoor van GBLT is gevestigd in Zwolle.

Link	Gemeente- en waterschapsbelastingen
Visie	Wij maken ons sterk voor lokale belastingen. Toonaangevend betekent voor GBLT: richtinggevend, onderscheidend, origineel en het tonen van lef, trots en passie. GBLT heeft een goede prijs/kwaliteitverhouding in de primaire taken, producten en diensten en is continu op zoek naar inhoudelijke verbetering en vernieuwing van (werk-)processen. GBLT is klantgericht en optimaliseert schaalvoordelen van de organisatie door samenwerking met andere overheden.
Missie	GBLT heft en int belastingen en geeft uitvoering aan de wet WOZ voor lokale overheden, tegen zo laag mogelijke kosten.

Belangen		Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Financieel	Jaarlijkse bijdrage	€ 600.670	€ 685.000	€ 727.000
	Eigen vermogen	€ 2.207.000	€ 0	€ 0

Vreemd vermogen	€ 572.000	€ 0	€ 0
Resultaat	€ 2.207.000	€ 0	€ 0

Bestuurlijk GBLT regelt de gemeente- en waterschapsbelastingen voor vijf waterschappen en zes gemeenten

Prognose

Ontwikkelingen In 2022 en 2023 heeft GBLT zich voorbereid op het 'werken onder architectuur'. In 2024 gaat GBLT het 'werken onder architectuur' toepassen. Architectuur zorgt voor inzicht en overzicht over het informatielandschap; het helpt GBLT om de juiste beslissingen te nemen bij vernieuwing en aanpassing in dat landschap. Bijvoorbeeld bij de vervanging van een applicatie. Als alle applicaties op elkaar zijn afgestemd, is GBLT wendbaarder en kan GBLT beter inspelen op veranderingen. De kaders, basisprincipes en richtlijnen van architectuur zijn dan duidelijk. Daarmee wordt geborgd dat vernieuwingen passen binnen de algehele structuur en samenhang van de informatievoorziening van GBLT.

Veiligheidsregio Flevoland (VRF) Lelystad

Link [Veiligheidsregio Flevoland](#)

Visie Vanuit bovenstaande kernboodschap werken wij samen met VRGV aan de volgende vier opgaven: 1) Wij voorkomen onveiligheid en dragen bij aan een redzame samenleving; 2) Wij zijn de zichtbare en deskundige netwerkpartner voor veiligheid; 3) Wij zijn vakmensen: professioneel, innovatief en wendbaar; 4) Wij staan er als het onverhoopt toch nodig is.

Missie 'Als veiligheidsregio's investeren wij in veiligheid en dragen wij bij aan een redzame samenleving. Want veiligheid maken we met elkaar en als veiligheidsregio's staan we hiervoor. Samen voor veiligheid.'

Belangen

		Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Financieel	Jaarlijkse bijdrage	€ 1.981.412	€ 2.325.792	€ 2.697.786
	Solvabiliteit	46%	31%	35%
	Bijdrage per inwoner	€ 46,22	€ 53,20	€ 61,89
	Resultaat	€ 164.357	0	0

Bestuurlijk Veiligheidsregio Flevoland is een samenwerkingsverband van alle gemeenten in Flevoland, Politie, Brandweer Flevoland en de geneeskundige zorg (GHOR Flevoland). Daarnaast wordt samengewerkt met de veiligheidsregio Gooi & Vechtstreek (VRGV).

Prognose

Ontwikkelingen In het beleidsplan wordt de focus gelegd op vier centrale opgaven waar de VRF zich aan committeert. De beleidsthema's sluiten uiteraard aan op de opgaven: versterking veiligheidsregio en crisisbeheersing, verplichtend karakter, doorontwikkeling bevolkingszorg, informatieveiligheid, meldkamer Midden-Nederland en duurzaamheid.

Risico's De financiering van het verplichtend karakter is nog steeds niet duidelijk. We blijven in afwachting van landelijke besluitvorming op dit onderwerp. Het uitgangspunt is onveranderd en dat betekent dat alle kosten die verband houden met de afschaffing van het verplichtend karakter door het Rijk worden vergoed.

Regionale Sociale Recherche Zwolle

Link [Werkgebied Sociale Recherche IJssel-Vechtstreek](#)

Visie Verbindingen leggen om vanuit de vakinhoudelijkheid en de ervaring uit de dagelijkse praktijk ondermijning van het sociaal stelsel tegen te gaan.

Missie Onderzoek naar misbruik van uitkeringen is belangrijk voor de samenleving.

Belangen

		Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Financieel	Jaarlijkse bijdrage	€ 71.318	€ 78.000	€ 92.724

Bestuurlijk De Sociale Recherche IJssel-Vechtstreek onderzoekt fraude in Zwolle, Dalfsen, Dronten, Hardenberg, Hattem, Kampen, Ommen en Zwartewaterland.

Prognose

Ontwikkelingen De Regionale Sociale Recherche is begonnen met een aparte onderzoeker voor internetfraude. Daarnaast richten zij zich meer op handhaving van Wmo en Jeugdwet.

Risico's Er willen een aantal gemeenten uit de regio Zwolle alsnog aansluiten bij de Regionale Sociale Recherche. Dit kan gevolgen hebben voor de capaciteitsplanning. Het kan daardoor langer duren voordat een zaak is afgerond.

IMPact Dronten

Link [IMPact](#)

Visie Impact maakt werk voor inwoners van Kampen en Dronten. Begeleiden, ontwikkelen en plaatsen van mensen staat centraal. Impact is van mens en werk en heeft hiervoor een waardevolle infrastructuur om te leren werken en te werken. Inwoners kunnen bij Impact terecht voor een baan: in de infrastructuur of via detachering bij een externe werkgever. Impact is een expertisecentrum op het gebied van de arbeidsmarkt. Werkgevers, gemeenten, onderwijspartners en inwoners kunnen bij hen terecht met al hun vragen. Dat doet Impact lokaal vanuit Kampen en Dronten, in sterke verbinding met de arbeidsmarktregio's Zwolle en Flevoland.

Missie Impact maakt werken mogelijk.

Belangen

		Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Financieel	Jaarlijkse bijdrage	€ 1.720.911	€ 1.623.715	€ 1.936.413
	Eigen vermogen	€ 434.000	€ 436.000	€ 434.000
	Vreemd vermogen	€ 9.960.000	€ 10.700.000	€ 9.960.000
	AJ's	50,69	49,82	47,87
	Solvabiliteit	4,36%	3,92%	4,36%

Bestuurlijk Impact is het participatiebedrijf (arbeidstoeleidingsbedrijf) die voor de gemeente Kampen en Dronten uitvoering geeft aan de Wet Sociale Werkvoorziening, Participatiewet en de Wet Inburgering. Impact legt verantwoording af aan het Algemeen Bestuur.

Prognose

Ontwikkelingen Voor de plaatsingen van SW-medewerkers bij de uitvoeringsorganisatie Impact, keert het Werkvoorzieningsschap een dekkingsbijdrage uit het Participatiebudget aan hen uit. Hiermee fungeert het Werkvoorzieningsschap, naast werkgever van de medewerkers uit de sociale werkvoorziening (SW), ook als administratiekantoor. De van de gemeenten Kampen en Dronten te ontvangen bijdragen uit het Participatiebudget (subsidie SW) worden doorgezet naar Impact. De Rijksvergoeding per AJ is voor 2024 berekend op € 33.780 conform de meicirculaire 2023. Impact staat midden in de samenleving en opereert in een netwerk met relevante maatschappelijke organisaties om haar doelen en ambities te realiseren. Naast de belangrijkste belanghebbenden (medewerkers, werkzoekenden, gemeenten en werkgevers) bouwt Impact aan een sterke samenwerking met onderwijsorganisaties, welzijn, woningbouwcoöperaties en ondernemersverenigingen. Samen met hen doet Impact wat nodig is om een inclusieve arbeidsmarkt te realiseren. Impact kan het voortouw nemen in dit netwerk, omdat zij zowel een publieke als private identiteit heeft en de taal van beide werelden spreekt. Impact werkt samen met de gemeente Kampen en Dronten aan een sterkere verbinding met de arbeidsmarktregio's Zwolle en Flevoland.. Om deze ambities waar te maken zet Impact de komende jaren de volgende stap in de ontwikkeling naar een breed participatiebedrijf.

Risico's Het Werkvoorzieningsschap loopt geen risico's in formele zin. Alle gebeurtenissen met financiële gevolgen worden overgedragen naar de gemeenten Kampen en Dronten. Beide gemeenten gaven aan een sterke verantwoordelijkheid voor de eigen SW-doelgroep en betrokkenheid bij Impact te voelen. Zij zien graag dat, vanuit de lokale markt en grenzend aan de eigen dienstverlening, Impact toegevoegde waarde biedt naar de toekomst. Niet alleen voor SW-medewerkers maar voor een brede groep van werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt. Beide gemeenten hebben dan ook expliciet aan Impact verzocht zich te focussen op 'lokaal investeren' in werk bieden voor inwoners met een arbeidsbeperking.

Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland	Gemeente Almere in haar hoedanigheid van centrumgemeente
Link	Dienstverleningshandvest behorende bij centrumregeling sociaal domein Flevoland en Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland
Visie	Deze regeling heeft tot doel te komen tot een doelmatige uitvoering van de aan de centrumregeling opgedragen taken.
Missie	Gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde werken samen op het gebied van de jeugdhulp en de Wet maatschappelijke ondersteuning

Belangen				
		Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Financieel	Jaarlijkse bijdrage	€ 172.000	€ 121.000	€ 154.000

Bestuurlijk De colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde, ieder voor zover het hun bevoegdheid betreft.

GGD Flevoland De hoofdvestiging van GGD Flevoland bevindt zich in Lelystad.

Link [GGD Flevoland](#)

Visie Voor én samen met de zes gemeenten in Flevoland zet GGD Flevoland zich in om de gezondheid van de inwoners in Flevoland te bewaken, beschermen en te bevorderen.

Missie We dragen bij aan een gezonder Flevoland.

Belangen

		Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Financieel	Jaarlijkse bijdrage	€ 962.764	€ 1.049.000	€ 1.179.000
	Eigen vermogen		€ 7.567.000	€ 6.497.000
	Vreemd vermogen		€ 16.710.000	€ 23.182.000
	Solvabiliteit		28,6	21,9%
	Resultaat		€ 200.000	€ 0

Bestuurlijk GGD Flevoland is de gemeentelijke gezondheidsdienst van de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde. De zes Flevolandse gemeenten zijn met elkaar een zogenaamde gemeenschappelijk regeling aangegaan.

Prognose

Ontwikkelingen De basis van de taken en verantwoordelijkheden liggen verankerd in de Wet publieke gezondheid. Daarnaast doet de GGD wat de omgeving, gemeenten en andere samenwerkingspartners van hen vragen ten behoeve van het verbeteren van de publieke gezondheid. De inzet in de Coronacrisis is daar een groot voorbeeld van. Strategische doelen zijn gericht op gezonde leefomgeving, seksuele gezondheid, het verminderen van overgewicht en eenzaamheid van jong en oud, het verbeteren van zelfredzaamheid en zorg voor kwetsbare groepen. Twee belangrijke thema's zijn samenwerking (elke netwerkpartner werkt vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid, maar werken samen aan dezelfde maatschappelijke opgave) en positieve gezondheid (door te kijken naar wat je wel kan in plaats van wat je niet meer kan, zullen de inwoners van Flevoland langer leven in een goede ervaren gezondheid).

Risico's GGD Flevoland heeft in 2023 een winstwaarschuwing afgegeven omdat de kosten (fors) aan het toenemen zijn. Dit is direct merkbaar in de loonkostenontwikkeling en stijging van energiekosten. Als gevolg hiervan wordt de inwonersbijdrage van de aangesloten gemeenten de komende jaren verhoogd. Of dit toereikend is, zal blijken. Het risico is aanwezig dat een verdere verhoging benodigd is.

Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV) Lelystad

Link [Omgevingsdienst Flevoland & Gooi- en Vechtstreek](#)

Visie De OFGV verzorgt milieu- en leefomgevingstaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Dit geldt voor groene wetten, geluid, bodemsanering, luchtvaart, vuurwerk, toezicht op zwembadwater/zwembaden, Wabo en het omgevingsrecht.

Missie Samen met de deelnemers werkt de OFGV aan een duurzame en veilige leefomgeving. De kernwaarden van de OFGV 'duurzaam Ondernemen en Verbinden' staan hierbij centraal. Bij het uit te voeren werk streeft de OFGV naar kwaliteit en efficiency.

Belangen		Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Financieel	Jaarlijkse bijdrage	€ 1.243.200 inclusief omgevingsveiligheid	€ 1.231.577	€ 1.216.618
	Eigen vermogen	€ 2.580.357	€ 919.000	€ 1.260.137
	Vreemd vermogen	€ 4.407.317	€ 4.940.119	€ 4.978.026
	Solvabiliteit		16%	21%
	Resultaat	€ 948.794	€ 0	€ 0
Bestuurlijk	In totaal zijn 2 provincies en 12 gemeenten 'deelnemer' aan de OFGV. Alle deelnemers zijn bestuurlijk vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur (AB). Vanuit dit AB is een Dagelijks Bestuur (DB) benoemd.			

Prognose	
Ontwikkelingen	Vanuit macro-economische invloeden en bestuurlijke keuzes zijn de volgende onderwerpen in ontwikkeling: Omgevingswet, duurzaam bodembeheer, omgevingsveiligheid, energietransitie, circulaire economie, invloedsmogelijkheden wijziging GR, versterken VTH-stelsel en de doorontwikkeling organisatie (tijd- en plaats onafhankelijk werken en EFQM-kwaliteitsmanagementmodel).
Risico's	De kostenstijgingen van de partnerbijdragen na evaluatie/herziening van de KVS 2024-2026, invoering Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO), omscholing/andere manier van (samen)werken door invoering Omgevingswet, register externe veiligheid (REV) en ontwikkelingen op de arbeidsmarkt zijn de grootste gedefinieerde risico's.

Alliander N.V.		Arnhem
Link	Alliander	
Visie	Alliander zorgt ervoor dat klanten de juiste energiekeuzes kunnen maken. Voor zichzelf en voor de totale energievoorziening. Zodat iedereen onder gelijke condities toegang heeft tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie.	
Missie	Wij staan voor een energievoorziening die iedereen onder gelijke condities toegang geeft tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie. Dat is waar wij iedere dag aan werken.	

Belangen		Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Financieel	Dividendopbrengst	€ 306.251	€ 265.000	€ 250.000
Bestuurlijk	Ruim vijftig gemeenten in Flevoland en Gelderland zijn medeaandeelhouder van de nutsbedrijven Nuon, Alliander en Vitens. Voor al die bedrijven is de vraag, hoe de publieke belangen het best geborgd kunnen worden.			

Prognose

Ontwikkelingen De toename van duurzaam opgewekte energie en groeiende elektrificatie betekenen uitbreiding en verzwaring van de elektriciteitsnetten. Om de capaciteit van het net te verdubbelen, moet de komende 10 jaar evenveel werk worden verzet als in de afgelopen 40 jaren en moet het investeringsniveau worden verdubbeld ten opzichte van de afgelopen jaren. Door de combinatie van sterk toenemende investeringen, lange terugverdiertijden en lage rendementen neemt de financieringsbehoefte van Alliander sterk toe. Hiervoor wordt vreemd vermogen aangetrokken, waar voldoende eigen vermogen tegenover moet staan. Het eigen vermogen van Alliander kan worden verbeterd door verstrekking van een reverse converteerbare hybride obligatielening door alle aandeelhouders. Naar rato van het aandelenbezit is het bedrag van deze lening voor Dronten € 2.141.618. De gemeente Dronten ontvangt jaarlijks een rentevergoeding van € 44.438.

Risico's De energietransitie vereist dat de gehele energie-infrastructuur in Nederland de komende jaren verzwaard wordt omdat de elektriciteitsvraag in 2050 is verdubbeld. De energietransitie versnelt en leidt tot meer duurzame lokale opwekking en een groeiende vraag naar elektrisch vermogen. Dit vraagt om grote aanpassingen van het energiesysteem. De capaciteit van de elektriciteitsnetten van Alliander moet hierdoor de komende jaren op veel plekken worden verdubbeld. Dit maakt grootschalige investeringen door Alliander noodzakelijk. Alliander verwacht op korte termijn een meer dan verdubbeling van de totale investeringen ten opzichte van afgelopen jaren.

Vitens N.V.	Zwolle
Link	Vitens
Visie	Vitens levert een actieve bijdrage aan de verduurzaming en de beschikbaarheid van schoon drinkwater. Bescherming van onze bronnen en dienstverlening naar onze klanten staan hier centraal. Zo innoveren we voortdurend om onze productie en infrastructuur te verduurzamen.
Missie	Waardevol water voor nu en in de toekomst.

Belangen		Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Financieel	Totaal uitgekeerd dividend	€ 0	0	€ 0

Bestuurlijk De gemeenten en provincies in het verzorgingsgebied van Vitens zijn onze publieke aandeelhouders. Zij hebben geen directe bemoeienis met de dagelijkse gang van zaken binnen het bedrijf. Twee keer per jaar is er een aandeelhoudersvergadering.

Prognose

Ontwikkelingen	<p>Sturing WACC binnen Vitens. De sturing op onze WACC verloopt langs 4 sporen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Met het programma Waterbesparing en optimalisering van het investeringsportfolio wordt er ingezet op het vaststellen van een zo optimaal mogelijk investeringsniveau dat nodig is voor de uitvoering van onze wettelijk taak. 2. Daarnaast voeren wij een actieve lobby voor een WACC-regulering die de geschetste problematiek oplost zodat Vitens met een financieel gezonde bedrijfsvoering het investeringsportfolio kan realiseren. 3. Ondertussen willen wij onze positie bepalen in het geval een situatie ontstaat waarin de WACC ontoereikend is. Uit een eerste juridische analyse blijkt dat er aanleiding is om onze wettelijke leveringsplicht van hogere orde te beschouwen dan te voldoen aan de WACC. Voorwaardelijk hierin is dat de opties van het versterken van het eigen vermogen actief zijn verkend.
Risico's	<p>Het investeringsniveau van Vitens is in de afgelopen periode gestegen van een stabiele situatie rond de 100 miljoen (tot en met 2017) naar 164 miljoen euro in 2020. Volgens de inzichten in het Investeringsplan 2021-2030 zal het niveau in een periode van 10 jaar verder stijgen naar tenminste 275 miljoen euro. Meer dan een verdubbeling van het investeringsniveau. Met de investeringen stijgt het balanstotaal van de onderneming. De huidige WACC-regulering maakt het onmogelijk om het eigen vermogen mee te laten groeien om aan de door geldverstrekkers gestelde ratio's te voldoen. Daarmee komt de financiering van investeringen onder druk te staan.</p>

Technofonds Flevoland	Lelystad
Link	MKB & Technofonds Flevoland
Visie	Flevoland is de provincie van de vooruitgang. De provincie waar ruimte is om te pionieren, waar ondernemers hun dromen najagen en boven zichzelf uitstijgen. In Flevoland kunnen ondernemers groeien: in tijd en ruimte maar ook mentaal en fysiek. Ze innoveren, groeien en verleggen grenzen.
Missie	Horizon is de regionale ontwikkelingsmaatschappij van Flevoland. Zij ondersteunen en verwijzen Flevolandse ondernemers die willen groeien.

Belangen				
		Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Financieel	Aandelenkapitaal	• € 9.931.430	0	€ 1
	Fondsomvang	€ 1.144.608	611 aandelen	
	Resultaat	- € 373.398		
	Eigen vermogen	€ 7.858.017		
	Agioreserve	€ 105.571		
Bestuurlijk	Technofonds, beheerd door Horizon Flevoland, is lid van de Nederlandse Vereniging van Participatiemaatschappijen en is daarmee gehouden aan de NVP gedragscode.			

Prognose

Ontwikkelingen	Economic Board Flevoland is een middel en gezamenlijk gedragen initiatief van bedrijfsleven, onderwijs, gemeenten en provincie Flevoland. Samen zetten ze zich in voor ondernemerschap en duurzame groei in onze provincie. Flevoland behoort tot de regio's met de sterkste groei in Nederland. Maar ondanks dat de groei sterk is valt er ook nog een flinke inhaalslag te maken voor onze jonge provincie. Waarin het juist ook voor onze volgende generaties fijn wonen, werken en leven is.
Risico's	De gemeente Dronten heeft bij de toetreding tot aandeelhouder van Technofonds Flevoland B.V. kapitaal gestort en heeft hiermee 611 aandelen van in totaal 21.886 aandelen verkregen. De gemeente Dronten heeft een aandeelhoudersbelang van 2,8%. Deze inleg is eenmalig geweest bij de start van het Technofonds in 2000. Het fonds is revolverend van opzet. Er is toen € 277.000 ingelegd via twee raadsbesluiten, de middelen waren afkomstig van een onbenut restant budget APR-regeling en een reservering Capital Fund. Ons risico is nihil, want wij hebben het aandelenkapitaal direct bij aanvang op € 1 gewaardeerd. Er is geen bijstortverplichting.

Coöperatie Gastvrije Randmeren UA Harderwijk

Link	www.gastvrijerandmeren.nl
Visie	De coöperatie zorgt namens de gemeenten voor het beheer en onderhoud van de recreatieve functies van de meren. Speciale aandacht gaat daarbij uit naar vaarwater, fietsverbindingen en recreatie bij aanlegplaatsen en eilanden.
Missie	De meren, eilanden en oevers dragen sterk bij aan de ruimtelijke kwaliteit van het Randmerengebied.

Belangen

		Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Financieel	Jaarlijkse contributie	€ 28.985	€ 29.333	€ 29.536
	Eigen vermogen			
	Vreemd vermogen			
	Solvabiliteit			
	Resultaat			
Bestuurlijk	Rijkswaterstaat en de Waterschappen Zuiderzeeland en Vallei en Veluwe zijn adviserend lid. Gastvrije Randmeren is als zelfstandige rechtspersoon voor alle zestien gemeenten rond de Randmeren een verbonden partij.			

Prognose

Ontwikkelingen De meren, eilanden en oevers dragen sterk bij aan de ruimtelijke kwaliteit van het Randmerengebied. Onze kerntaken beheer en onderhoud richten zich daarom op bereikbaarheid en optimalisering van recreatieve locaties en voorzieningen op en aan het water. Dat betekent onder meer: fonteinkruid maaien, een exploitatiemodel ontwikkelen voor het beheer van de aanlegplaatsen en eilanden, de revitalisatie van eilanden programmatisch aanpakken, vaarwater verdiepen. In de rol van makelaar en verbinder zorgen we ervoor dat wat is besloten ook echt gebeurt. We borgen bijvoorbeeld een exploitatieopgave, of zijn opdrachtgever voor de regionale stichting Maaien Waterplanten Randmeren. Daarnaast ervaren de Randmerengemeenten dat de coöperatie van grote waarde is als het gebied als geheel in het geding is. Zo doen wij mee aan de zoektocht naar optimale ontwikkelmogelijkheden voor recreatie in de natuur. Ondernemers zien in de coöperatie een gemeenschappelijk aanspreekpunt. De coöperatie heeft een agenderende rol voor recreatieve infrastructuur en het recreatieve voorzieningenniveau. Om het Randmerengebied als geheel te positioneren, voert de coöperatie de regie op het ontwerp en de verspreiding van informatieve gebiedskaarten, een publieksmagazine en publieksgerichte informatie via website en Social media. Dit alles doen wij in nauwe samenwerking met het recreatieve bedrijfsleven, de inwoners en de bezoekers van het gebied.

Risico's Een eerste Rijksbijdrage zou de sector kunnen helpen, er is een nieuw toekomstperspectief nodig. De sector heeft een andere werkwijze nodig om haar uniciteit te versterken en duurzaam te ontwikkelen voor de langere termijn. Provincies en gemeenten willen de sector hier graag mee helpen. NBTC is gevraagd dit proces te begeleiden, zodat in samenwerking een nieuw toekomstperspectief ontstaat. NBTC werkt samen met Gastvrije Randmeren, de provincies Overijssel, Gelderland, Flevoland, Friesland en Utrecht, Vereniging van Zuiderzeegemeenten en BBZ aan de toekomst van het Nederlands varend erfgoed.

Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC)

Alkmaar

Link [HVC](#)

Visie HVC wil als toonaangevend nutsbedrijf onze gemeenten, waterschappen en inwoners koploper maken en houden als het gaat om het hergebruiken van grondstoffen en het verduurzamen van de energiehuishouding.

Missie We zien een toekomst waarin we energie schoon opwekken en grondstoffen hergebruiken. Dat is urgent, en dat doen we samen en slim, zodat onze inwoners daar nu en in de toekomst de vruchten van plukken.

Belangen

		Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Financieel	Jaarlijkse provisie	€ 84.496	0	€ 84.500
	Omvang leningen			48 aandelen
Bestuurlijk	HVC is verantwoordelijk voor het duurzaam afvalbeheer van haar aandeelhouders (43 gemeenten en 6 waterschappen uit Noord-Holland, Zuid-Holland, Flevoland en Friesland). De gemeenten en waterschappen zijn rechtstreeks aandeelhouder of via een GR.			

Prognose

Ontwikkelingen	Aandeelhouder A: jaarlijkse garantstellingsprovisie en tarieven voor de be- en verwerking van (grof en fijn) huishoudelijk restafval en GFT/e, overslag & transport. Voor de tarief ontwikkeling is de financiële strategie die door de aandeelhouders is vastgesteld van belang. Deze strategie is gericht op: a) financiering van de inhoudelijke opgave; b) versterking van HVC ten behoeve van het mitigeren van (toegenomen) risico's, door het jaarlijks reserveren van de nettoresultaten, waarmee tevens wordt toegewerkt naar keuzevrijheid ten aanzien van de gegarandeerde financiering; c) het benutten van eventueel aanwezige ruimte voor tariefsmatiging.
Risico's	Alle tarieven voor 2024 worden geïndexeerd overeenkomstig de CPI januari 2023 (7,6%). Op basis van het jaarresultaat en de geprognosticeerde ontwikkeling voor 2023 e.v. is er ruimte voor matiging van het geïndexeerde tarief van HHA voor 2024 met € 4 ton. De voor 2024 verwachte WBM-heffing (Wet belastingen op milieugrondslag), op basis van een raming van het CPB (3,6%), bedraagt € 36,99 exclusief btw per ton niet-herbruikbare fractie.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) Den Haag

Link	VNG
Visie	Dat doen we door agendasettend te zijn op voor gemeenten relevante vraagstukken en ontwikkelingen, en door de lokale uitvoering centraal te stellen bij maatschappelijke opgaven.
Missie	De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) werkt aan een krachtige lokale overheid.

Belangen

		Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Financieel	Jaarlijkse contributie	€ 64.533	€ 67.958	NB
	Resultaat		€ 0	NB
Bestuurlijk	Wethouder Van Bergen is lid van de VNG-commissie Zorg Jeugd en Onderwijs (ZJO).			

Prognose

Ontwikkelingen	Inclusieve Samenleving: Krachtig bestuur, krachtig beleid, krachtige uitvoering. Leefomgeving: Doen en al doende leren. Lokale democratie en veiligheid: Deze tijd vraagt om het maken van moeilijke keuzes. Informatiesamenleving: Welke rol pak je in een digitale samenleving? Uitvoering: Dienstverlening langs de menselijke maat organiseren. Actieve ledenorganisatie: De lokale democratie is de basis voor een stabiele samenleving.
Risico's	Tijdens de ALV 2018 hebben de leden ingestemd met de uitgangspunten voor de meerjarige ontwikkeling van de contributie. Daarbij is afgesproken om de VNG-begroting weer in evenwicht te brengen door een combinatie van geleidelijke contributieverhoging en het inzetten van het vermogen van de VNG. Binnen dit uitgangspunt beweegt de contributie op basis van twee componenten: • Compensatie voor de loon- en prijsontwikkeling op basis van CPB-indexcijfers • 1,0% voor de groei naar volledige dekking van de kosten van de kernorganisatie van de VNG vanuit de contributie. Gelet op de positieve ontwikkeling in de financiële omstandigheden van gemeenten, waarbij VNG zich wel ernstige zorgen maakt over de financiën vanaf 2026, wordt dit jaar de meerjarig vastgestelde contributiesystematiek weer gevolgd. De dekking voor de ingroei is door de VNG zelf middels een structurele taakstelling in haar begroting opgenomen.

Paragraaf grondbeleid

Algemeen

In deze paragraaf worden de onderwerpen behandeld zoals voorgeschreven in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Conform artikel 16 van het BBV bevat de paragraaf over het grondbeleid ten minste:

- een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- de beleidsuitgangspunten betreffende de reserves voor grondexploitaties in relatie tot de risico's van de grondexploitaties.

Onderdeel	Omschrijving	Achterliggend document	Status
a.	Visie op grondbeleid	Nota grondbeleid "Grond als basis voor regie" 2016	Vastgesteld in raadsvergadering 24-11-2016
		Nota Kostenverhaal 2022	Vastgesteld in raadsvergadering 22-09-2022
		Structuurvisie 2030	Vastgesteld in raadsvergadering 11-2012
		Structuurvisie Hanzekwartier	Vastgesteld in raadsvergadering 04-2012
b.	Wijze waarop grondbeleid wordt uitgevoerd	Beschrijving activiteiten in jaarverslag en beleidsbegroting	Jaarlijks door gemeenteraad vastgesteld (jaarrekening, programmabegroting, voortgangsrapportage)
c.	Actuele prognose van te verwachten resultaten grondexploitatie	1) Jaarrekening en begroting onderdeel grondexploitatie	ad 1) Jaarlijks door gemeenteraad vastgesteld
		2) Perspectiefnota 1-1-2023	ad 2) Vastgesteld bij jaarrekening 2022
d.	Onderbouwing geraamde winstneming	Opgenomen nota grondbeleid "Grond als basis voor regie"	Vastgesteld in raadsvergadering 24-11-2016
e.	Beleidsuitgangspunten inzake reserves	Nota reserves en voorzieningen 2020	Vastgesteld in raadsvergadering 21-01-2021

Beleid

Met de Nota Grondbeleid wil de Gemeente Dronten een kader geven voor het gemeentelijk handelen op de grondmarkt bij ruimtelijke ontwikkelingen. De gemeente bevindt zich op de grondmarkt om de inhoudelijke doelstellingen te realiseren op de locaties die daarvoor ruimtelijk zijn bestemd.

De hoofddoelstelling voor grondbeleid in Dronten is het tijdig en tegen aanvaardbare offers stimuleren en bevorderen van gewenste veranderingen in het grondgebruik om zodoende adequaat te kunnen inspelen op veranderende maatschappelijke behoeften.

Het grondbeleid is faciliterend voor het (ruimtelijk) beleid van de gemeente. Van belang is dat grondbeleid geen doelstelling op zich is, maar een instrument om andere gemeentelijke beleidsdoelstellingen te realiseren. Aan het grondbeleid liggen aldus ruimtelijke en sectorale doelstellingen ten grondslag:

- Volkshuisvestelijk: het maximaal tegemoet komen aan de woonwensen van de huidige bevolking en het maximaal inspelen op de ontwikkelingen op de woningmarkt;
- Sociaal economisch: het realiseren van een optimaal vestigingsklimaat zowel voor ondernemers als voor werknemers, met aandacht voor duurzaam ondernemen en het versterken van de werkgelegenheid;
- Ruimtelijk: het behouden van basiskwaliteiten en het versterken van het imago van de gemeente;

- Welzijn: het zorg dragen voor voldoende en kwalitatief goede maatschappelijke voorzieningen;
- Financieel: het behalen van een stabiele financiële positie van de gemeente en waar mogelijk de waardevermeerdering van de grond te laten toekomen aan de gemeenschap;
- Recreatie en toerisme: het stimuleren van de ontwikkeling van het toeristische recreatieve product van Dronten door onder meer het faciliteren van haalbare initiatieven.

Relatie met de programma's in de begroting

De bovenstaande visie op het grondbeleid komt tot uiting in de doelstellingen van de programma's 0, 2, 3, 5 en 8.

Programma	Doelstelling programma	Relatie met grondbeleid
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	Gezond financieel beleid	Jaarlijks wordt het financieel meerjarenperspectief geactualiseerd en verantwoord in de perspectiefnota. Dit met in achtname van de gestelde financiële kaders in de nota grondbeleid.
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	Verkeersveiligheid en goede verkeersinfrastructuur	Behoud van basiskwaliteit (bereikbaarheid)
		Bij nieuwe planontwikkeling wordt vanuit de grondexploitatie de initiële aanleg en inrichting van de openbare ruimte gefinancierd.
Programma 3 Economie	Stimulering duurzame economische ontwikkeling	Versterking van de werkgelegenheid en het imago (goede uitstraling naar bedrijfsleven)
	Evenwichtige ontwikkeling in de 3 dorpskernen	
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	Inrichting en beheer van openbaar groen wijzigen en kosten beheer verlagen	Behoud van basiskwaliteit (ruimte, groen)
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Verbeteren van kernkwaliteiten (rust, ruimte groen), verbeteren volkshuisvestingsbeleid, verdere ontwikkeling voorzieningen niveau, verbeteren woonomgeving	Alle doelstellingen in dit programma houden nauw verband met grondbeleid

Visie grondbeleid

Kaders

Het grondbeleid in de gemeente wordt niet alleen beïnvloed door de (ontwikkelingen in de) gemeente zelf (zoals de structuurvisie 2030), maar ook door de ontwikkeling en regelgeving vanuit Europa, de rijksoverheid en de provincie. Ook jurisprudentie op basis van rechterlijke uitspraken spelen een rol. Het Didam arrest van eind 2021 heeft een grote invloed op het grondbeleid.

Het wettelijke kader voor het opstellen van gemeentelijk grondbeleid wordt ondersteund door een aantal instrumenten geregeld in de Wet ruimtelijke ordening, de Onteigeningswet, de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) en de wet Markt en Overheid. Deze instrumenten worden in het jaar 2024 onderdeel van de Omgevingswet. De financiële kaders zijn opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (BBV) en de Financiële verordening ex. art 212 van de Gemeentewet.

Ruimtelijk beleid en structuurvisie

De raad van de gemeente Dronten heeft op 29 november 2012 de Structuurvisie Dronten 2030 (hierna: Structuurvisie 2030) vastgesteld en op 26 april 2012 de structuurvisie voor het Hanzekwartier in Dronten.

De structuurvisie Dronten 2030 schetst de ruimtelijke toekomstvisie van de gemeente Dronten. Onderdeel van de structuurvisie is de wijze waarop de gemeente deze visie wil gaan verwezenlijken. Het laatste hoofdstuk "Op weg naar uitvoering" gaat op dit vraagstuk in. Voor het exploitatiegebied Hanzekwartier te Dronten, is daarnaast een aparte structuurvisie vastgesteld.

Op basis van deze structuurvisie en de structuurvisie Hanzekwartier is in september 2022 door de raad de Nota Kostenverhaal 2022 en een addendum op deze visies vastgesteld. De nota kostenverhaal 2022 is een actualisatie van de nota kostenverhaal 2014. Welke reeds in 2016 is geactualiseerd. De nota kostenverhaal 2022 is aangepast naar aanleiding van de aanstaande Omgevingswet en de ontwikkelingen rond het Hanzekwartier. De wijzigingen in 2016 hadden betrekking op de gewijzigde wet- en regelgeving op het gebied van BBV-voorschriften. Verder is in 2022 een actueel overzicht opgenomen van de lopende projecten en is nader invulling gegeven aan de bovenplanse verevening omgeving, landschap en natuur. Het addendum is voornamelijk een aanvulling op het gestelde in hoofdstuk 6 van de Structuurvisie 2030, "Op weg naar uitvoering", maar is ook van toepassing op Deel IV van de Structuurvisie Hanzekwartier. In de Structuurvisie 2030, de Structuurvisie Hanzekwartier en dit addendum, wordt aangesloten bij de opzet van de nota kostenverhaal. Dat brengt mee dat de gemeente Dronten bij kostenverhaal voor de hierboven genoemde structuurvisies uitgaat van de volgende benaming en indeling:

- a. Gebiedseigen kosten;
- b. Plangebiedsoverstijgende kosten, onder te verdelen als volgt:
 1. Kosten voor bovenwijkse voorzieningen;
 2. Bovenplanse kosten;
 3. Bijdragen aan ruimtelijke ontwikkelingen.

In de nieuwe integrale visie legt de gemeente vast welke keuzes zij maakt.

Grondprijnsbeleid

De gemeente Dronten hanteert op dit moment zoveel als mogelijk marktconforme prijzen bij de uitgifte van grond. Hierbij wordt rekening gehouden met de economische draagkracht van de bestemming, activiteiten of functie. Bij de projectmatige woningbouw wordt op basis van de residuele grondwaardemethodiek de grondprijs berekend. De residuele grondwaarde is het verschil tussen enerzijds de commerciële waarde van het te realiseren vastgoed (grond en opstallen samen) en anderzijds de totale bouwkosten (inclusief daarmee samenhangende bijkomende kosten). Het verschil, het residu, is de waarde die aan de grond kan worden toegeschreven.

Ingeval sprake is van bijzondere kavels (voor wonen, kantoren en bedrijven) kan ervoor gekozen worden om via verkoop bij opbod de prijs te laten vaststellen door de markt. De grondprijzen bij de particuliere woningbouw en bij bedrijventerreinen worden in principe op basis van de comparatieve methode vastgesteld. Deze methode houdt in dat bij de bepaling van de grondprijzen wordt gekeken naar de gehanteerde grondprijzen voor de desbetreffende functie in het concurrentiegebied en of/ een vergelijkbaar marktgebied (buurtgemeenten). De grondprijzen onder kantoren en winkels worden op basis van de residuele grondwaardemethodiek bepaald. De grondprijzen voor maatschappelijke voorzieningen zullen ook in de toekomst in principe niet marktconform zijn. Vaak is hier sprake van voorzieningen die gesubsidieerd worden door de gemeente en geen commerciële bedrijfsvoering kennen. In ieder geval zal de prijs worden vastgesteld naar rato van het sociaal maatschappelijk belang. De Nota grondprijnsbeleid wordt jaarlijks geactualiseerd en op onderdelen aangevuld met besluitvorming door het college.

Het beleid

De gemeente kiest in principe bij nieuwe ontwikkelingen voor het voeren van een faciliterend grondbeleid waarbij de gemeente haar regierol kan vervullen door het aangaan van een samenwerkingsverband met een marktpartij met eventueel een gezamenlijke grondexploitatie. Met de instrumenten die de Wro (in 2024 Omgevingswet) biedt moeten we beoordelen of de gemeentelijke doelen voldoende gerealiseerd kunnen worden of dat er argumenten zijn om in specifieke gevallen de gemeente een risicodragend actief grondbeleid wil en kan voeren. Als voorbeeld is voor een deel van het Hanzekwartier door de gemeenteraad in april 2020 hiertoe besloten. Voor de afwegingen zie Nota Grondbeleid 2016. Het gronduitgiftebeleid is op basis van het "Didam-arrest" eind 2021 in 2022 aangescherpt.

Regelgeving

Per 1 januari 2016 is de regelgeving van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) gewijzigd. De commissie BBV heeft de afbakening, definiëring en verslaggevingsregels rondom grondexploitaties aangescherpt. Aanleiding voor deze verscherping betreft de invoering van de Vennootschapsbelasting (VpB), het creëren van een zuivere toerekening van kosten, het vergroten van transparantie, eenduidigheid, en vergelijkbaarheid. De commissie heeft in juli 2019 een nieuwe notitie "Grondbeleid in begroting en jaarstukken" opgesteld als vervanging van de notities: Grondexploitaties 2016, de notitie Faciliterend Grondbeleid 2016, Aanvulling tussentijds winst nemen grondexploitaties en Verwerken onderhanden werk grondexploitatie. De laatste 4 notities zijn hiermee vervallen. In 2022 gelden er wijzigingen voor de behandeling van de met name de zogeheten "warme" gronden.

Op 24 november 2016 heeft de raad een besluit genomen over de toepassing van de gewijzigde regelgeving BBV. De wijzigingen door het toepassen van de gewijzigde regelgeving zijn verwerkt in de grondexploitaties en in de administratie.

De voorbereidingskosten zijn per 1 januari 2016 geactiveerd op de balans onder de post Immateriële activa (IMVA). De strategisch aangekochte gronden en opstallen zijn opgenomen als Materiële vaste activa (MVA) op de balans. Deze worden nu verantwoord en toegelicht bij de categorieën MVA en IMVA.

Verder is de gemeente en met name de grondexploitatie met ingang van 1 januari 2016 vennootschapsbelasting (VpB)-plichtig.

Woonvisie

Zoals in de voortgangsrapportage vermeld, werkt Dronten, als opvolger van de huidige woonvisie aan nieuw lange termijnbeleid op het gebied van wonen: Het Woonperspectief voor Dronten. Het Woonperspectief gaat over de vraag waar Dronten nu staat en waar zij naar toe wil bewegen als het gaat om wonen. Daarvoor moeten keuzes gemaakt worden: Welke woonwaarden van nu moeten behouden worden en welke nieuwe woonwaarden gaan worden nagestreefd? Het Woonperspectief wordt het lange termijn handelingskader voor de periode tussen vandaag en 2050. En daarmee ook disciplinerend voor de manier waarop Dronten de woningbouwopgave vorm en inhoud geeft. De planning is om eind 2023 het Woonperspectief te laten vaststellen door de gemeenteraad, waarna in 2024 samen met stakeholders de verdere vertaling kan plaatsvinden in doelen, strategieën en maatregelen.

Woningmarkt

Momenteel zien we een kanteling op de woningmarkt. Door de stijgende hypotheekrente, hoge energielasten, en hoge bouwkosten (nieuwbouw) zijn we van een situatie met veel vraag, forse prijsstijgingen en overbiedingen terecht gekomen in een markt met dalende prijzen en een voorzichtige consument. Potentiële kopers nemen een afwachtende houding aan, waarbij eerst de oude woning verkocht wordt voordat er een nieuwe woning wordt gekocht.

Woningmarktdeskundigen denken dat er niet zozeer sprake is van vraaguitval, maar van vraaguitstel en dat de markt tijd nodig heeft om zich aan te passen aan deze nieuwe werkelijkheid.

Ook in de nieuwbouw neemt de verkoopbaarheid af, met name in de hogere prijsklassen. Het risico dat projecten het vereiste verkoopperscentage niet halen, en daardoor niet tot uitvoering komen, neemt daarmee toe. Daardoor is een 'dip' in de bouwproductie niet uit te sluiten. Het is van belang een dergelijke 'dip' zo kort mogelijk te laten zijn en zo veel mogelijk continuïteit in de bouwstroom te houden. Dat vraagt maatwerk per project: met de marktpartijen bespreken we de mogelijkheden. Daarbij zoeken we, ook vanuit de regionale Woondeals en de daarvoor ingerichte Versnellingstafels, de samenwerking met Rijk en Provincie.

In 2024 is de planning een oplevering (sleutelklaar) van 250 woningen. Dat is fors lager dan eind 2022/23 nog was voorzien (350). Bij meerdere projecten verwachten we de effecten van de door verschillende oorzaken in 2023 van vertraging van de verkoop van woningen. Oorzaak daarvoor is niet dat ze niet verkocht worden (want ze zijn soms nog niet eens op de markt) maar omdat de planvoorbereiding langer duurt dan gepland. Oorzaken ook hier divers.

Grondbeleid van het Rijk

De rijksoverheid onderkent diverse ontwikkelingen in relatie tot het grondbeleid. De Rijksoverheid draagt een bijzondere verantwoordelijkheid voor het stelsel van het grondbeleid. Dat stelsel bepaalt welke mogelijkheden gemeenten en provincies hebben om een grondbeleid te voeren. Het stelsel van het grondbeleid bestaat onder andere uit:

- De Wet ruimtelijke ordening
Deze wet maakt het mogelijk om kosten van de aanleg van wegen en andere openbare voorzieningen op bouwers en ontwikkelaars te verhalen.
- De Onteigeningswet en de Wet voorkeursrecht gemeenten
Deze wetten maken het mogelijk dat (onder voorwaarden) de overheid grond in bezit neemt. Of een eerste recht op koop heeft als de eigenaar de grond wil verkopen.
- De Wet inrichting landelijk gebied
Hierin staan regelingen voor herverkaveling van grond en vrijwillige ruil bij overeenkomst.
- De Wet Belastingen op Rechtsverkeer en de Wet Omzetbelasting
Deze wetten bepalen of en hoeveel belasting is verschuldigd bij overdracht van grond en gebouwen.
- Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)
Hierin staan regels over de financiële risico's die provincies en gemeenten mogen nemen. Dit heeft dan betrekking op aankoop van grond voor gebiedsontwikkeling. Of investeringen in de aanleg van openbare voorzieningen.

Enkele wetten worden in hun geheel of grotendeels overgezet naar de Omgevingswet. Dat is om de wetgeving overzichtelijker en gemakkelijker toepasbaar te maken. Het gaat om:

- de Wet ruimtelijke ordening (afdeling grondexploitatie);
- de Onteigeningswet;
- de Wet voorkeursrecht gemeenten;
- de Wet inrichting landelijk gebied.

De Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli) heeft in juni 2017 een advies uitgebracht over het grondbeleid: '[Grond voor gebiedsontwikkeling](#)'.

Dit advies bevat aanbevelingen over verschillende elementen van het stelsel van het grondbeleid. In juli 2021 heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de 2e kamer een brief gestuurd met aankondiging voor een verkenning van actief grondbeleid (<https://open.overheid.nl/documenten/ronl-128e7dfd-ddc1-4d64-8226-143291669aec/pdf>).

Als uitvoering van bovenstaande is op 19 juni 2023 een Tweede Kamerbrief (<https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2023/06/19/modernisering-grondbeleid-moet-gebiedsontwikkeling-versnellen-en-financieel-haalbaar-maken>) aangeboden aan de tweede kamer (waar ook een uitvoerings- en onderzoeksagenda aan wordt gehangen) over de modernisering van het grondbeleid. Belangrijke vraag: is het huidige instrumentarium voldoende (al dan niet met wat afstoffen) of moet het beleid echt fundamenteel anders worden ingericht?

Het grondbeleid wordt vanuit een probleem gestuurde aanpak langs drie sporen gemoderniseerd door concrete maatregelen voor te stellen. Dit is noodzakelijk om gebiedsontwikkeling sneller en goedkoper mogelijk te maken. De brief is daarom afgestemd met alle betrokken ministeries – waaronder (bijvoorbeeld) FIN, I&W, EZK, LNV – gezien de relevantie en impact van het grondbeleid in relatie tot de bredere maatschappelijke opgaven en transities, aangezien het grondbeleid ten dienste staat van dit bredere ruimtelijk beleid.

De nieuwe Omgevingswet als wettelijk kader voor het grondbeleid

Per 1 januari 2024 wordt de Omgevingswet ingevoerd. Daarmee wordt het omgevingsrecht vereenvoudigd en gebundeld in één samenhangende wet. De Omgevingswet bundelt en moderniseert de wetten voor de leefomgeving. Hierbij gaat het onder meer om wet- en regelgeving over bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. De Omgevingswet staat voor een goed evenwicht tussen het benutten en beschermen van de leefomgeving. De Omgevingswet vervangt 26 wetten. Daarnaast wordt het huidige aantal AMvB's en ministeriële regelingen gedecimeerd. De Omgevingswet vormt straks ook het wettelijk kader voor het grondbeleid.

Diverse wetten die nu nog van kracht zijn en het grondbeleid beïnvloeden worden opgenomen in de Omgevingswet.

Het is de bedoeling dat met deze nieuwe wetgeving eenvoudiger, efficiënter en beter aan een duurzame leefomgeving wordt gewerkt.

De Omgevingswet bundelt de wetten voor de leefomgeving	
Van	Naar
26 wetten	1 wet
60 Algemene Maatregelen van Bestuur	4 Algemene Maatregelen van Bestuur
75 ministeriële regelingen	1 Omgevingsregeling

Ontwikkelingen projecten/grondexploitaties

Woningbouw

Medio 2019 heeft het college de nota 'Plan capaciteit woningbouw en ontwikkelstrategie' vastgesteld. Door middel van dit besluit is voor alle kernen vastgelegd welke woningbouwlocaties de komende jaren zullen worden ontwikkeld.

- Op basis van dit besluit is onder meer besloten integrale gebiedsvisies op te stellen voor de gebieden aan zowel de west- als oostzijde van Dronten centrum; in deze gebieden zullen door ontwikkelingen binnen het onderwijsaccommodatiebeleid naar verwachting locaties vrijkomen. In 2021 is onderzoek gedaan naar een mogelijke nieuwe locatie voor een "kindcentrum" in de kern van Dronten. Bijbehorend wordt een visie opgesteld op basis waarvan participatie zal plaatsvinden. Besluitvorming door de raad zal medio 2023 zijn.

- In 2022 is een onderzoek gestart om de mogelijkheden van het verplaatsen van de voetbalvelden van Reaal naar het Sportpark Dekker en de mogelijkheden van woningbouw op de vrijgekomen locatie. Ook wordt hierin meegenomen de verplaatsing van de Sporthal Het Dok.
- In april 2020 is voor de ontwikkeling van Hanzekwartier een nieuwe ontwikkelstrategie vastgesteld die uitgaat van een actief grondbeleid. Hiervoor is een WvG gevestigd voor het gebied tussen de Energieweg, Handelsweg (zuid) de Havenweg en de Lage Vaart. Onderhandelingen met meerdere vastgoedeigenaren lopen en zijn er diverse particulieren initiatieven voor planontwikkeling. Vaststaat dat de ontwikkeling van dit gebied als geheel niet met een positief resultaat zal worden afgesloten. Voor dit gebied is middels de "Woningbouwimpuls" subsidie aangevraagd en ook toegekend (€ 4,9 mln.).
Bouwactiviteiten en voorbereiding voor verdere ontwikkelingen vinden plaats binnen de grondexploitaties Scholenzone, Havenkade 1e en 2e fase, Spoorzone en Locatie Rikken - De Noord. Voor de ontwikkeling worden (daar waar nodig) nieuwe grondexploitaties opgesteld of anterieure overeenkomsten gesloten voor particuliere ontwikkelingen. In 2023 zijn de panden in eigendom grotendeels gesloopt.
- De raad heeft op 25 juni 2020 de Ruimtelijke Hoofdstructuur vastgesteld voor de ontwikkeling van de nieuwe woonwijk Swifterbant-Zuid. In 2022 (juni) is het bestemmingsplan door de raad vastgesteld en een anterieure overeenkomst gesloten met de eigenaar ontwikkelaar voor de realisatie van circa 770 woningen.
- Voor het project De Graafschap in Biddinghuizen worden de voorbereidingen getroffen voor de ontwikkeling van de 2e fase ultimo 2022. Hiervoor is in december 2021 door de raad de grondexploitatie De Graafschap 2e fase vastgesteld.
- In 2021 is een stedenbouwkundige visie opgesteld voor het centrumgebied van Biddinghuizen. Dit om de verplaatsing van het gezondheidscentrum en realisatie van woningbouw mogelijk te maken op de oude locatie van het Koetshuis. Juni 2023 heeft de raad hiervoor de benodigde grondexploitatie vastgesteld voor deze ontwikkeling.
- Voor het jaar 2023 zijn een aantal grondexploitaties binnen het Hanzekwartier, Dronten West en de Graafschap herzien. Dit door de gevolgen van de huidige economische situatie wat hogere kosten voor bouw en woonrijp maken tot gevolg heeft en het instellen van een apart investeringskrediet voor hoofd infrastructurale kosten binnen het Hanzekwartier.

Naar aanleiding van motie Koerhuis, heeft de gemeente de mogelijkheden om extra groei van de gemeente te faciliteren verkend. De verkenning maakt onderdeel uit van de ontwikkeling van de Integrale Visie op de Leefomgeving, die in het kader van de nieuwe Omgevingswet wordt opgesteld. In mei heeft de raad het visie document "Dronten Ontwikkelt: visie op groei en voorstel voor ontwikkellocaties tot 2050" vastgesteld. Binnen de kernen betreft het de locatie ten noorden van het station in de kern Dronten, het centrum van Swifterbant en de entree van Biddinghuizen. Aan de randen van de kern Dronten betreft het Dronten Zuid, Dronten Noord en Dronten Oost. Uitgangspunt bij de ontwikkeling is dat kwaliteit altijd gaat boven kwantiteit. Groei is geen doel op zich, maar draagt altijd bij aan de beleidsdoelstellingen van de gemeente. De Drontense principes zijn leidend bij de ontwikkelingen.

In de raadsvergadering van 7 juni 2023 is door de raad besloten voor de locatie Dronten Zuid conform de artikelen 2 en 5 van de Wet voorkeursrecht gemeenten een voorkeursrecht te vestigen ([zie nieuw beleid programma 8](#)).

Bedrijventerreinen

Bij de bedrijventerreinen wordt de actieve acquisitie voortgezet. Deze zal gericht zijn op een brede doelgroep (MKB+, lokaal en regionaal).

Elk jaar worden de grondexploitaties geactualiseerd en een inschatting gemaakt van de nog te maken kosten. Uitgangspunt voor de uitgifte fasering is 2,4 ha. per jaar gemeente breed (raadsbesluit van januari 2015 en aanpassing 2016). In 2022 en 2023 is de verkoop van de gronden en reserveringen/opties fors toegenomen.

De voorraad uit te geven gronden in Biddinghuizen alsmede in Swifterbant is nihil. Voor Biddinghuizen is dan ook gestart om de locatie De Driehoek actief als bedrijventerrein te gaan uitgeven. Er wordt hiervoor een nieuw stedenbouwkundig plan voorbereid met herziening van de grondexploitatie. Het bedrijventerrein Business Zone delta is uitverkocht voor de reguliere kavels. Voor 2023-2024 wordt voor de kantoor kavels bekeken of deze als regulier bedrijventerrein worden ingezet en andere functies zoals evenementen terrein. De grondexploitatie zal hierdoor worden afgesloten en in kleinere vorm opnieuw worden vastgesteld. Voor de Poort van Dronten 3e fase wordt onderzocht hoe de vestiging van Domeinen kan worden gefaciliteerd alsmede een 2e hoofdontsluiting vanaf de N307.

Perspectief grondexploitatie en uitgangspunten

Onderbouwing geraamde winst

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording dient voor voorziene verliezen op grondexploitaties een voorziening getroffen te worden. Deze voorzieningen worden door middel van het resultaat onttrokken aan de algemene reserve grondexploitatie. Gezien de aangescherpte regels inzake winstneming en de nadere toelichting in de laatste notitie 'Grondbeleid in begroting en jaarstukken' van juli 2019 van de commissie BBV wordt de winst op basis van de POC-methode bepaald (het realisatiebeginsel). De POC-methode gaat uit van het procentuele gewogen gemiddelde van de gerealiseerde kosten en opbrengsten keer het geprognosticeerde resultaat op startwaarde. Een deel van dit resultaat wordt bij bestemming gestort in de nieuwgevormde bestemmingsreserve "Niet afgesloten exploitaties". Dit omdat er zich onzekerheden kunnen voordoen (zie ook [notitie 'Grondbeleid in begroting en jaarstukken'](#)). Bij het opstellen van de jaarrekening en Perspectiefnota wordt bepaald of er sprake is van voldoende zekerheid en of voldaan is aan de genoemde criteria voor toepassing van de POC-methode. Per geval wordt dan bekeken hoeveel van de geraamde winst wordt genomen, rekening houdend met de gerealiseerde en nog uit te voeren werken en/of verwachte opbrengsten. Voor planverevening voor negatieve grondexploitaties in het Hanzekwartier is een bestemmingsreserve Hanzekwartier gevormd. Deze reserve wordt gevoed uit winstnemingen van de grondexploitaties binnen het Hanzekwartier.

Herzien van grondexploitaties

Als zich significante afwijkingen in de werkelijkheid ten opzichte van het vastgestelde krediet voordoen, zal de exploitatieopzet tussentijds worden herzien en opnieuw ter vaststelling aan de raad worden aangeboden. Dit geldt als de volgende wijzigingen optreden:

1. in de exploitatiegrens;
2. planinhoud, zijnde bestemmingen en hoeveelheden (m² uitgeefbaar etc.);
3. als het effect op het vastgestelde saldo op startwaarde groter is dan 10% van de totale kosten of een bedrag van meer dan € 500.000. De afwijking moet € 250.000 of meer bedragen.

Afsluiten van grondexploitaties

Na het gereedkomen van de werken binnen de grondexploitatie wordt nog gedurende 1 jaar kosten voor garantie geraamd. Voor groen is een garantieperiode van 2 jaar van toepassing. Hierna wordt overgegaan tot het definitief afsluiten van de exploitatie. Een grondexploitatie wordt definitief afgesloten als 100% van de kosten en opbrengsten zijn gerealiseerd. In de jaarrekening zal hiervan melding worden gedaan.

Parameters en uitgangspunten grondexploitatie

Hieronder worden de uitgangspunten en parameters beschreven die ten grondslag liggen aan de (jaarlijkse actualisatie van de) grondexploitatieberekeningen van de complexen. Met ingang van 1 januari 2016 zijn als gevolg van wijziging van de BBV-regels de uitgangspunten en de te hanteren parameters gewijzigd t.o.v. de Perspectiefnota 2016. De raad heeft op 24 november 2016 expliciet hierover een besluit genomen.

Parameter voor kostenstijging

Voor grondexploitaties met een looptijd langer dan 10 jaar dienen op voorschrift van de nieuwe BBV-regels beheersmaatregelen te worden getroffen. Voor de 1e 10 jaar geldt een parameter van 3%. Na 10 jaar wordt deze verhoogd met 1% tot 4%.

Parameter voor opbrengstenstijging

Het grondprijsniveau voor de woningbouw zal de komende jaren licht stijgen. De sterk stijgende bouwkosten zijn een beperkende factor. Als onderdeel van de eerdergenoemde beheersmaatregel wordt een opbrengsten parameter na 10 jaar van 0% gehanteerd. Voor de 1e 10 jaar is deze 2%.

Rentepercentage

Op basis van de BBV-regels dient de rente te worden berekend op basis van het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande lening-portefeuille op basis van de verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen. Voor 2023 is dit berekend op 1,64%. Omdat de verhouding pas na het vaststellen van de jaarrekening kan worden bepaald, hanteren wij het berekende percentage op basis van vastgestelde jaarrekening, van het jaar ervoor. De rente verschilt per jaar.

Disconteringsvoet

De disconteringsvoet wordt gebruikt in de berekening van de contante waarde van de geprognosticeerde lasten en baten. De commissie BBV heeft een percentage van 2% voorgeschreven. Dit percentage is gebaseerd op het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone.

Prijspeil

Uitgegaan is van prijspeil 1 januari van het jaar voor alle kosten en opbrengsten. De investeringen en opbrengsten worden geacht medio het jaar plaats te vinden.

Woningbouwproductie

Op 30 juni 2016 heeft de gemeenteraad de Woonvisie vastgesteld. Daarin is een duidelijke keuze gemaakt om de ruimte die er is om te groeien ook optimaal te benutten. Voor 2023 wordt uitgegaan van de beleidsdoelstellingen van de vigerende woonvisie met een hogere woningbouwproductie van 250 woningen per jaar.

Beleidsuitgangspunten reserves in relatie tot de risico's grondzaken

Jaarlijks wordt met de perspectiefnota verantwoording afgelegd over de wijze waarop uitvoering is gegeven aan het grondbeleid en de doelstelling van de grondexploitaties. Hiervoor is, naast het verwachte resultaat van de gezamenlijke grondexploitaties, bepaald welke risico's op deze complexen worden gelopen.

Aan de hand van de stand van de algemene reserve, voorzieningen, claims, uitgaven op de overige gronden en de exploitatieresultaten van de gronden in exploitatie wordt de vermogenspositie (aanwezige weerstandsvermogen) bepaald. Deze stand wordt afgezet tegen het gewenste weerstandsvermogen om zodoende te kunnen bepalen hoe de grondexploitatie ervoor staat.

Resultaat

Voor het bepalen van het uiteindelijke (jaar)resultaat van de gezamenlijke grondexploitaties zijn drie zaken van belang:

- De uiteindelijke resultaten van de grondexploitaties;
- De risico's van grondexploitatieontwikkelingen;
- De stand en ontwikkelingen van de reserves, claims en voorzieningen.

Een actuele prognose van het (jaar)resultaat is nu in het kader van de programma begroting niet te geven. In de perspectiefnota 2023 vastgesteld met de jaarrekening 2022 was het verwachte resultaat op startwaarde per categorie als volgt opgenomen:

Complex	Boekwaarde 31-12-2022	Nog te realiseren		Resultaat op Startwaarde (1-1-2023)	Status
		Kosten	Opbrengsten		
Woningbouw	53.891	29.649.313	22.856.690	7.045.137	tekort
Bedrijventerreinen	10.166.723	5.736.616	20.867.265	-4.419.112	overschot
Bijzondere bebouwing	2.030.334	6.253.891	10.775.962	-2.326.601	overschot
Totaal	12.250.948	41.639.820	54.499.917	299.424	tekort

De startwaarde is de resultante van de boekwaarde, nog te maken kosten en opbrengsten gecorrigeerd met de inflatie en rente- invloeden contant gemaakt naar 1-1-2023.

Risico's

Gelet op de planperiode (einddatum van het langstlopende complex is ultimo 2037) en de geprognosticeerde omzetten, zijn aan het exploiteren van gronden risico's verbonden. Afhankelijk van het stadium waarin de exploitatie c.q. uitvoering van het betreffende complex zich bevindt, zal het risico afnemen naarmate de einddatum van de grondexploitatie nadert. In mindere mate geldt dit ook voor het tijdelijke beheer van onroerende zaken die verhuurd/verpacht zijn.

Uitgangspunt is dat de risico's zo veel mogelijk binnen het totale resultaat van de gezamenlijke grondexploitaties (en reserves en voorzieningen) worden opgevangen. Hierin hebben wij het onderscheid gemaakt tussen de algemene exploitatierisico's (hierbij valt te denken aan het fluctueren van de rente- en inflatieparameters) en de locatie specifieke risico's, welke per exploitatiegebied zoveel mogelijk in beeld zijn gebracht en omschreven.

Met name bij het in exploitatie nemen van redelijk omvangrijke uitbreiding- en herstructureringslocaties loopt de gemeente, mede gelet op de relatief lange looptijd en hoge omzetten, financiële risico's.

In het algemeen zijn aan het exploiteren van ruimtelijke plannen de volgende risico's verbonden:

- De uitgifte van bouwgronden start (mogelijk door procedurele of verwervings-technische redenen) later, terwijl de voorinvesteringen al wel zijn gedaan;
- De fasering van de investeringen en opbrengsten in de tijd verlopen niet volgens oorspronkelijke inschatting/planning waardoor er extra renteverliezen optreden;
- De gronden worden niet tegen de geraamde prijzen afgezet;
- Aan de kostenkant voltrekt zich een prijsstijging en/of dient er zich een rentestijging aan, die niet kan worden gecompenseerd door een verhoging van de opbrengsten uit grondverkoop.

Een deel van deze risico's (o.a. de rentebijdrage op de boekwaarde) is niet beïnvloedbaar. De overige risico's zijn beïnvloedbaar door het bepalen van de investering- en uitgiftedmomenten. Dit vraagt om een goed cashflow management. Dit jaar is, net als vorige jaren, ook het mogelijke effect van de verslechterde economische situatie in het algemene risico becijfert.

De hoogte van het algemene risico is gebaseerd op de doorrekening van:

1. Het "slecht weer scenario"

We onderscheiden hierbij 2 situaties:

1. Het effect van 1,0 % meer kostenstijging;
2. Het effect van een 0,5% minder opbrengststijging.

Het meest negatieve scenario wordt als risico opgenomen.

2. Het effect van de huidige stagnatie van de woningbouwuitgifte

Hier is opgenomen de berekening van het effect op het exploitatieresultaat indien de afzet de eerste 3 jaar met 10% vertraagt. In verband met jaarlijkse monitoring van het woningbouwprogramma, en daarmee een actuele onderbouwde prognose, is het risicopercentage van 25% naar 10% verlaagd voor de komende 3 jaar. Het risico is nihil.

3. Het effect van het verlagen van de opbrengstenparameter van 2% naar 0% de eerste 10 jaar voor de categorie woningbouw

In de exploitatie wordt rekening gehouden met een opbrengstenstijging van 2% voor de eerste 10 jaar. Als onderdeel van de BBV-beheersmaatregel is deze na 10 jaar 0%. In de huidige economische omstandigheden is het met name voor de categorie woningbouw niet reëel om te stellen dat dit zich de komende jaren zal voordoen. De woningbouwpreizen staan sterk onderdruk. Dit geldt zowel voor de nieuwbouw als de bestaande markt.

4. Het effect indien de grondprijzen voor de categorie woningbouw met 5% worden verlaagd

Indien de grondprijzen met 5% worden verlaagd heeft dit een negatief effect op het oorspronkelijke geprognosticeerde resultaat.

5. Beheersmaatregel BBV van 20% van de opbrengsten na 10 jaar

Als 3^e beheersmaatregel heeft de raad op 24 november 2016 besloten om een risico-opslag te hanteren van de geraamde opbrengsten na 10 jaar.

De omvang van het becijferde bedrijfsrisico (1 t/m 5) wordt afgezet tegen de nog te plegen investeringen en de te verwachten grondopbrengsten.

De financiële buffer kan afnemen op het moment dat deze plannen verder in uitvoering genomen zijn, en de termijn waarover in de grondexploitatie risico's worden gelopen korter wordt, dan wel het niveau van de nog te genereren opbrengsten afneemt. Daarom wordt de hoogte van deze buffer jaarlijks herijkt en vastgesteld.

Reserves en voorzieningen GREX

Ten behoeve van de grondexploitaties welke een tekort vertonen, dient een voorziening getroffen te worden. De verschillen tussen de getroffen voorzieningen van vorig jaar en de te treffen voorzieningen van dit jaar worden onttrokken, dan wel toegevoegd aan het resultaat lopend boekjaar.

Met ingang van 2016 wordt vanuit de grondexploitaties geen bijdragen meer gestort in de bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen. Op basis van de nieuwe BBV-regels kan er alleen een afdracht aan deze reserve plaatsvinden middels resultaatbestemming na afwikkeling van de grondexploitatie. Binnen de grondexploitatie worden ook geen bedragen meer geraamd.

In de uitvoeringsparagraaf van de structuurvisie 2030 en Hanzekwartier is de (juridische) basis gelegd voor het verhalen van kosten voor bovenwijkse voorzieningen, het toepassen van bovenplanse verevening en het vragen van bijdragen ruimtelijke ontwikkeling. Dit kostenverhaal is nader uitgewerkt in de Nota Kostenverhaal 2022 inclusief Addendum op de beide structuurvisies.

In de jaarrekening 2017 is er een reserve Niet afgesloten exploitaties POC gevormd. Dit om eerder genomen ten onrechte POC-winsten van eerdere jaren te kunnen opvangen. Vorig jaar is de reserve Hanzekwartier toegevoegd. In 2012 is dit door de raad bij de vaststelling van de grondexploitatie 123 Scholenzone-HZ besloten.

Weerstandsvermogen

De stand van de reserves, voorzieningen en claims gecorrigeerd met de exploitatieresultaten en de exploitatierisico's geeft het toekomstig weerstandsvermogen van de grondexploitaties weer.

Het gewenste weerstandsvermogen wordt bepaald uit drie jaar rentelasten over de laatst bekende boekwaarde en een component herontwikkelingskosten zijnde 75% van de personeelslasten voor een periode van drie jaar.

Paragraaf Wet open overheid

Algemeen

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden. De Woo heeft de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) vervangen. De Woo heeft als doel de betrouwbaarheid van de overheid te vergroten door:

- Meer transparantie aan te brengen in de besluitvorming;
- Actieve openbaarmaking van informatie;
- Het vergroten van de (digitale) toegankelijkheid naar deze informatie.

In de Woo is een aantal verplichtingen opgenomen, waaraan de gemeente invulling moet geven:

1. De aanpassing van de werkwijze voor informatieverzoeken (Wob wordt Woo);
2. Het invullen van de rol van Woo-contactfunctionaris in de organisatie;
3. Gefaseerde invoering actieve openbaarmaking van documenten voor 11 informatiecategorieën (binnen drie jaar);
4. Het op orde brengen van de (digitale) informatiehuishouding om informatie toegankelijk te maken;
5. Door in de begroting en het verantwoordingsverslag in de jaarstukken de beleidsambities met betrekking tot de Woo te benoemen respectievelijk te verantwoorden.

Deze paragraaf is de invulling van deze verplichting in de Programmabegroting 2023.

Beleid

Wet open overheid (Woo)

Wat te bereiken

Nadere implementatie van de Wet open overheid.

Hoe te bereiken

Uitvoering geven aan actiepunten als genoemd in impactanalyse.

Toelichting

Per 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De wet verplicht overheidsorganisaties documenten in 17 categorieën actief openbaar te maken en om de informatiehuishouding op orde te brengen.

De openbaarmakingsverplichtingen zullen op een nog nader per Koninklijk Besluit vast te stellen datum gaan gelden.

In 2022/2023 is een impactanalyse Woo voor de gemeente Dronten uitgevoerd.

Er zijn drie concrete aandachtspunten genoemd die verder worden uitgewerkt:

1. beleidsmatige keuzes publicatie van documenten en inrichting korte termijn;
2. selectie en implementatie anonimiseringstool;
3. workflow 'informatieverzoeken' en aanwijzing contactfunctionaris.

Met de uitwerking is in 2023 gestart, maar loopt zeer waarschijnlijk door in 2024.

De koppeling met het landelijke publicatienetwerk (PLOOI) is gewijzigd naar een verwijzindex op een, door de gemeente, nader te bepalen omgeving. De gemeente moet zelf bepalen in welke omgeving zij informatie gaat publiceren. Hoe dit er voor Dronten uit gaat zien is nog onderwerp van onderzoek.

Paragraaf subsidies

Algemeen

De gemeente verleent subsidies om bepaalde doelen te bereiken. De doelen zijn geformuleerd in de programma's van de Programmabegroting en in specifieke beleidsnota's. De subsidieverlening moet voldoen aan de regels van de Algemene wet bestuursrecht, de Algemene subsidieverordening en de lokale subsidieregelingen. Met een subsidie kunnen de kosten van een activiteit geheel of gedeeltelijk worden betaald.

Beleid

Voor het jaar 2024 is de lokale regelgeving vastgelegd in de volgende documenten:

- Algemene subsidieverordening;
- Subsidieregeling 2024;
- Eventuele overige subsidieregelingen.

Per afzonderlijke subsidie worden de voorwaarden waaronder de subsidie wordt verleend, de verplichtingen waaraan de subsidieontvanger moet voldoen en de wijze van betaling vastgelegd in een subsidiebesluit (beschikking). Waar mogelijk worden prestatieafspraken geformuleerd.

De gemeente Dronten kent basissubsidies en activiteitensubsidies.

In de begroting is rekening gehouden met een mogelijke indexering van subsidies. Een aantal activiteitensubsidies wordt jaarlijks geïndexeerd. Indexering is geen automatisme. Een indexering wordt pas toegepast wanneer de gesubsidieerde instelling kan aantonen dat sprake is van loon- en prijsstijgingen die het toepassen van een indexering noodzakelijk maken. Regels voor indexering van subsidie zijn vastgelegd in de subsidieregeling.

Detailoverzicht subsidiebeschikkingen x 1.000	Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Volwassenen educatie	-76	-88	-79	-79	-79	-79
Bijdrage aan Wereldwinkel	-16	-16	-16	-16	-16	-16
Exploitatiesubsidie Stichting FlevoMeer Bibliotheek	-1.688	-1.890	-1.959	-1.959	-1.959	-1.959
Bijdragen aan lokale (sport)evenementen	-8	-15	-15	-15	-15	-15
Stichting 4 mei Herdenking Dronten	-10	-10	-10	-10	-10	-10
Stimulering lokale initiatieven kunstprojecten	-73	-22	-22	-22	-22	-22
Algemene voorzieningen, waaronder Pas van Dronten, Stichting Onder Dak, Mee, OBD etc.	-591	-676	-686	-288	-288	-288
Brede impulssubsidie buurtsportcoaches	-282	-53	-53	-23	-23	-23
Bijdragen aan Dorpsbelangen	-29	-30	-30	-30	-30	-30
VVV-activiteiten	-	-13	-	-	-	-
Bijdragen aan kunst(evenementen) in openbare ruimte	-55	-87	-12	-12	-12	-12
Cofinanciering LEADER	-191	-55	-142	-	-	-
Leerplichtwet	-41	-45	-45	-45	-45	-45
Bijdragen aan jongerenwerk en verslavingszorg	-75	-156	-19	-19	-19	-19
Participatietrajecten schuldenpreventie	-84	-89	-89	-89	-89	-89
Peuterspeelzaal- en schoolmaatschappelijk werk	-937	-1.197	-1.197	-1.197	-1.197	-1.197
Stichting DOES*	-142	-187	-187	-187	-187	-187
Bijdrage aan peuterspeelzaalwerk	-286	-379	-379	-379	-379	-379
Exploitatiesubsidie Stichting De Meerpaal	-3.419	-3.844	-3.844	-3.844	-3.844	-3.844
Schuldhulpverlening	-340	-337	-337	-337	-337	-337
Projecten lokaal onderwijsbeleid	-95	-308	-259	-123	-	-
Basisubsidie	-28	-28	-28	-28	-28	-28
Centrum Jeugd en Gezin	-820	-846	-846	-846	-846	-846
Sportevenementen en -promotie	-282	-149	-152	-152	-152	-152
Exploitatiesubsidie Stichting MFG2	-182	-137	-137	-137	-137	-137
Exploitatiesubsidie Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	-397	-476	-421	-421	-421	-421
Buurtbemiddeling	-41	-45	-45	-45	-45	-45
Bijdrage aan Stichting Nationale Boomfeestdag	-	-1	-1	-1	-1	-1
Gezonde leefstijl	-93	-104	-94	-	-	-
Jeugdgezondheidszorg, waaronder Woonstart	-232	-27	-13	-13	-13	-13
Inburgeringstrajecten	-15	-120	-120	-40	-40	-40
Opvang en beschermd wonen, waaronder Woonstart	-254	-867	-782	-305	-305	-305
Hospice	-15	-17	-17	-17	-17	-17
Economische ontwikkeling Floriade	-25	-	-	-	-	-
OV-maatje leerlingenvervoer	-6	-	-	-	-	-
Totaal	-10.828	-12.314	-12.036	-10.679	-10.556	-10.556

Paragraaf digitalisering en informatisering

Algemeen

Inhoud

Met digitalisering en informatisering richten we ons op het ontwikkelen en inzetten van vaardigheden, processen en systemen die nodig zijn voor een effectieve samenwerking, een betrouwbare informatievoorziening en optimalisatie van primaire bedrijfsprocessen. Informatisering heeft daarbij betrekking op de gegevensverwerkingsprocessen ten behoeve van de gemeentelijke bedrijfsprocessen. Digitalisering is gericht op het digitaliseren van de samenwerking en het ondersteunen van de informatievoorziening met digitale middelen. Het is cruciaal dat dit wordt ondersteund met passende voorzieningen voor:

1. De fysieke en digitale werkruimte (**F**aciliteren);
 2. Het creëren, verwerken en beheren van informatie (**I**nformatiseren), en;
 3. Digitalisering van processen en diensten (**D**igitaliseren).
- * Het geheel van de genoemde voorzieningen wordt voor het gemak afgekort als FID

Digitale transformatie pakken we voorzichtig en doordacht aan door gerichte optimalisatie (exploitatie) en gedoseerde innovatie (exploratie) met behulp van digitale middelen. Gericht en gedoseerd zodat we de gelegenheid krijgen om beter te worden in het ontwikkelen, inzetten en onderhouden van nieuwe werkwijzen, procesvernieuwing en het verkrijgen van digitale kennis en vaardigheden. De transformatie die hierdoor ontstaat is geen doel op zich maar een bestendige organisatieontwikkeling met besef dat informatisering en digitalisering:

- a. een zaak van de hele organisatie is. Het helpt iedereen aan de juiste kennis en ondersteuning wat zorgt voor betere beslissingen en betere samenwerking;
 - b. een complex samenspel van 1) mensen, 2) processen en 3) middelen is. We versterken onze organisatie kwalitatief en kwantitatief op deze drie aspecten en zien dit als een integrale opgave;
6. een fundamenteel ander perspectief op informatiebeheer en -management vereist. We hanteren digitale uitgangspunten, informatie architectuur en (wettelijke) kaders voor het handelingsperspectief van medewerkers bij de informatisering en digitalisering van bedrijfsprocessen.
 7. een structurele en integrale opgave is, met een organisatie brede (concern) impact. We wijzen daarom nadrukkelijker een besturende, organiserende en bewakende bevoegdheid toe aan enkele centrale I-functies onder aanvoering van een Chief Information Officer.

Ontwikkelingen

Afgelopen jaren zijn verschillende doelstellingen van het Informatiebeleidsplan 2017-2021 gerealiseerd. De gemeente Dronten heeft hard gewerkt om de basisinformatie en systemen die daarvoor nodig zijn, in te richten en te beheren. Een fundament met betrekking tot gegevensbeheer en digitale dienstverlening is daarmee aanwezig. Dit heeft bijgedragen aan het verkrijgen van meer inzicht in en grip op de informatiehuishouding. De kwaliteit van het informatiemanagement en -beheer zal echter verbeterd moeten worden door het standaardiseren van de werkwijze(n) voor het ontwikkelen, inzetten, onderhouden en benutten van:

1. Informatievoorziening: gegevens, processen, informatieverwerkingsfunctionaliteit (applicaties), gegevensbescherming, informatiebeveiliging en functioneel beheer (applicatie/ processen).
2. ICT-voorzieningen: infrastructuur, softwarelicenties & abonnementen, devices (laptops, thin clients, tablets, smartphones), databases, (gebruikers)ondersteuning, ICT-security en securitymonitoring.
3. Informatiebeheervoorzieningen: archivering, opslag, data integriteit, kwaliteitszorg, inspectie en toezicht.

Het ambitieniveau is het bereiken van een goed niveau van volwassenheid met gestandaardiseerde werkwijzen. Dit moet eraan bijdragen dat we het behalen van doelen ten aanzien van de informatiehuishouding beter kunnen bewaken en besturen. Om dit ambitieniveau richting te geven wordt in de tweede helft van 2023 een I-visie bepaald die een oriëntatie biedt voor het omgaan met ontwikkelingen en uitdagingen zoals:

- Gebiedsgericht en integraal (samen) werken: team en/of domein overstijgend
- Tijd en plaats onafhankelijk werken, digitale samenwerking en processen;
- Cloud technologie en migratie naar SaaS oplossingen;
- Digitale transformatie: slimmer afhandelen van processen dankzij inzet van ICT;
- Open data, big data, gamification;
- Informatieveiligheid en privacy: cybercrime, ethical hacking, datalekken;
- Digitale duurzaamheid: omschakeling papieren archief naar regionale e-depots;
- Naleving van wet- en regelgeving en kaders m.b.t. informatievoorziening;
- Digitale agenda van het rijk, het VNG-programma digitale samenleving en Common Ground.

Een aantal thema's van het informatiebeleidsplan 2017-2021 wordt hierbij meegenomen in een nieuw op te stellen I-ontwikkelplan. Enerzijds omdat doelstellingen niet voldoende zijn gerealiseerd en anderzijds omdat deze thema's opnieuw aandacht vragen door voortschrijdend inzicht en nieuwe ontwikkelingen. Dat geldt voor thema's zoals informatieveiligheid, gegevens als grondstof voor stuurinformatie en de doorontwikkeling van informatiemanagement. GEO is een belangrijk thema gezien de technologische ontwikkelingen, de mogelijkheden om met GEO-data business intelligence (BI) toepassingen te exploreren, de beschikbare systemen, het kennisniveau dat aanwezig is en niet in de laatste plaats de ambities op het gebied van de ruimtelijke ordening. Ten aanzien van onze werkwijze moeten thema's zoals werken op basis van regels en afspraken (governance), onder architectuur en portfolio management worden aangepakt om het gewenste ambitieniveau te kunnen bereiken. Dit sluit aan op het te bereiken volwassenheidsniveau met gestandaardiseerde werkwijzen.

Een laatste belangrijke ontwikkeling betreft het herzien van het programma Digitale Transformatie. De doelen van dit programma worden herijkt en gekoppeld aan thema's van de, in tweede helft van 2023 vast te stellen, I-visie. Op basis daarvan wordt een aanpak (proces) en I-ontwikkelplan (inhoud) bepaald voor informatisering en digitalisering. Het uitgangspunt daarbij is dat het een kerntaak van IMF is om voorzieningen voor de fysieke en digitale werkruimte, informatisering en digitalisering te ontwikkelen, te beheren en te bewaken. Daarom wordt dit niet meer belegd in een apart programma en separaat programmteam. Het is regulier werk van IMF die daarmee de organisatie brede digitale transitie ondersteunt.

Informatiebeleid

De uitdaging is duidelijk. Er moet een structurele en integrale verandering plaatsvinden gericht op het waarborgen van de continuïteit van de bedrijfsvoering en dienstverlening, verminderen van handmatige en correctieve handelingen en beheersing van risico's op het gebied van gegevensbescherming, informatiebescherming en ICT-beveiliging. We weten wat ons te doen staat met betrekking tot de informatiehuishouding en waarom. Hoe gaan we dit aanpakken?

De focus ligt in de eerste plaats op het exploiteren (in stand houden) van een best passende informatiehuishouding en werkruimte (zowel digitaal als fysiek). Dit betekent het in de organisatie beter benutten en breder inzetten van reeds aanwezige middelen en voorzieningen. Zaakgericht en digitaal werken is daarbij het uitgangspunt waarbij expliciet wordt gemaakt wat er onder zaakgericht werken wordt verstaan. De ontwikkelopdracht van het team IMF bestaat uit het ondersteunen van deze organisatie brede opgave door het waarborgen van de dienstverlening op het gebied van de informatiehuishouding, de digitale werkruimte en de fysieke voorzieningen die de samenwerking faciliteren.

De inzet op ICT en digitale veiligheid is gericht op consolideren en optimaliseren. We benutten daarvoor de bestaande oplossingen en diensten op het gebied van ICT en informatievoorziening. Het algemene motto is: bestaande middelen en aanwezige informatievoorzieningen beter, of zelfs gaan, gebruiken en breder inzetten. Dit betekent dat we in beginsel geen nieuwe innovaties doen. In plaats daarvan wordt een behoudende lijn gevolgd gebaseerd op een vijftal leidende organisatie brede principes:

1. We brengen de basis op orde;
2. We waarborgen de kwaliteit en gebruik van data;
3. We organiseren betrouwbare processen;
4. We ontwikkelen een stabiele informatiehuishouding;
5. We vergroten de kwaliteit van projectmatig werken.

Blijvend verbeteren van de inzet van bestaande middelen betekent keuzes maken voor het verder opbouwen, inrichten en ontwikkelen van zaak- en procesgericht werken ten aanzien de gemeentelijke processen. IMF ondersteunt deze processen door te voorzien in de ontwikkeling, de inzet en het onderhoud van een informatiehuishouding die van aanvaardbaar kwalitatief niveau is. Dit betekent een best passende informatiehuishouding die:

1. aansluit op de vereisten van onze bedrijfsprocessen (volgend);
2. voldoet aan de wettelijke vereisten m.b.t. de informatie- en gegevensbescherming (basis op orde);
3. bijdraagt aan een open en transparante overheid en;
4. reconstructie van overheidshandelen mogelijk maakt.

De in de tweede helft van 2023 vast te stellen I-visie zal richting geven en focus aanbrengen in de toekomstgerichte ontwikkeling van de informatiehuishouding en de digitale werkruimte. De beleidsuitgangspunten daarbij zijn:

1. Exploiteren: gericht verbeteren van de inzet, exploitatie en benutting van bestaande voorzieningen.
2. Exploreren: gedoseerd ontwikkelen van door digitalisering gedreven vernieuwing en door wet- en regelgeving gestuwde veranderingen.
3. Versterken: bestendig inzetten op informatiebeveiliging, gegevensbescherming en bescherming van ICT-middelen en daarmee naleven van wet- en regelgeving.
4. Verbeteren: doelgerichte kwaliteitsverbetering van informatieverwerkingsprocessen, archief- en informatiebeheer en instandhoudingsbeheer.
5. Moderniseren: geplande vernieuwing en verdere integratie van het applicatielandschap (versaasing) en aansluiten op common ground waar mogelijk.

Paragraaf geluk

Beleid

In de begroting 2021 is voor het eerst de paragraaf Geluk opgenomen. Omdat het geluk van de inwoners misschien wel ons ultieme doel is. En daarbij moet blijvend verteld worden dat dat ook complex is omdat niemand verantwoordelijk kan zijn voor het geluk van een ander. Wat we wel kunnen doen is keuzes maken die bijdragen aan wat inwoners van waarde vinden. Dat betekent dat we bij het uitgeven van geld, daar waar we beleidsvrijheid hebben, bijdragen aan geluk van onze inwoners. Waar nodig en waar mogelijk kunnen we dan andere keuzes maken of andere accenten leggen.

We richten steeds meer onze blik naar buiten en werken aan de goede verbinding met onze inwoners, ondernemers en verenigingen. Deels doen we dit online, maar bijvoorbeeld ook door bedrijfsbezoeken en de pilot gebiedsregie, waar de verbinding tussen de samenleving en organisatie wordt bevorderd. Daarom blijven we ons afvragen: in hoeverre draagt ons werk bij aan de behoeften van de samenleving? En hoe kunnen we dit verbeteren?

Het te belopen participatieproces van de toekomstvisie geeft steeds meer duidelijkheid over welke ambities we in Dronten willen nastreven. Participatieprocessen geven steeds meer inzicht in wat voor de samenleving belangrijk is. Zo maken de Drontense Principes (vastgesteld, onderdeel van de toekomstvisie; februari 2023) het beter mogelijk om af te wegen hoe keuzes passen binnen de behoeften van de Drontense samenleving. Niet de financiën vormen de basis, maar de maatschappelijke effecten waar naar gestreefd wordt, worden hiermee steeds meer uitgangspunt voor alles wat we als gemeente doen.

Doorontwikkelen beweging van beleid maken naar impact maken

In april 2023 heeft het college van B&W besloten dat wordt gewerkt aan het sturen op maatschappelijke effecten en dat, wanneer de organisatie hiertoe in staat is gesteld, brede welvaart als sturingsinstrument wordt gehanteerd. Brede welvaart omvat alles wat inwoners van waarde vinden.

Sturen op hetgeen burgers van waarde vinden is iets waar het college verder op inzet. Het willen creëren van zoveel mogelijk impact voor inwoners is bovendien een landelijke trend. In lijn met deze trend worden in 2023 stappen gezet om de beweging van beleid maken naar impact maken verder door te ontwikkelen zodat we als gemeente Dronten werken van slechts een paragraaf 'geluk' naar een manier van werken waar het welbevinden van inwoners altijd centraal staat.

Paragraaf raadsbudgetten

Algemeen

Het gaat in deze paragraaf om de kosten die gemaakt worden voor de gemeenteraad en voor de ondersteuning van de gemeenteraad. Onder ondersteuning wordt verstaan alles wat direct nodig is om de raad zijn werk als raad te laten doen met inbegrip van de kosten voor de ondersteuning door de griffie en de kosten voor onderzoek ten behoeve van de raad (accountant en Rekenkamer). Ook de kosten voor opleiding van raad en griffie behoren tot het zelfstandig raadsbudget.

Beleid

Wat willen we bereiken?

De doelstelling van de paragraaf Raad omvat het waarborgen van een democratisch bestuur, dat effectief, doelmatig, transparant en betrouwbaar functioneert. De betrokkenheid van de inwoner bij het bestuur van onze gemeente is daarbij van wezenlijk belang voor het draagvlak van genomen besluiten.

De gemeenteraad staat aan het hoofd van de gemeente en vertegenwoordigt de inwoners en bepaalt de kaders waarbinnen het college van B&W het beleid voor Dronten uitvoert. Ook controleert de gemeenteraad of het college het beleid naar behoren uitvoert en (onvoorziene) problemen afdoende aanpakt.

Wat gaan we ervoor doen?

De Raad heeft t.b.v. het functioneren een eigen budget, dat is uitgesplitst in een raadsbudget, een griffiebudget en een rekenkamerbudget. Deze budgetten omvatten onder meer de (onkosten)vergoedingen en opleidingskosten voor raadsleden en burgerraadsleden, de salariskosten van het griffiepersoneel, de kosten van de accountant en het budget voor de rekenkamer.

Accenten in 2024

Deze raad heeft de huidige bestuursperiode voor het eerst een strategische raadsagenda opgesteld. In deze raadsagenda staan thema's, waarmee de raad *zelf* en onder *eigen regie* aan de slag wil gaan. Deze raadsagenda wordt jaarlijks uitgewerkt in een jaaragenda. Verder wil de gemeenteraad een meer proactieve en agendasettende rol en houding aannemen, passend bij de veranderingen in de samenleving en bij de verwachtingen die de samenleving van de raad (overheid) heeft.

Daarmee wil de raad onder meer bereiken dat het vertrouwen van de inwoners in en betrokkenheid bij het lokale bestuur van Dronten toeneemt. Uiteindelijk moet dat resulteren in een hoger opkomstpercentage bij de verkiezingen dan bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2022.

Raads- en raadscommissies

De gemeenteraad gaat het vergaderstelsel en de werkwijze verbeteren, met onder meer als doel inwoners en organisaties eerder en meer te betrekken bij de besluitvorming om meer tot gedragen besluitvorming te komen. Daarnaast wil de raad vaker buiten het eigen Huis van de Gemeente vergaderen. Verder zet de raad in op zijn eigen professionalisering, om de steeds complexer wordende vraagstukken die op gemeenten afkomen te kunnen managen.

De gemeenteraad gaat voorts verder werken met de eigen Strategische raadsagenda, uitgewerkt in een jaaragenda 2024. Om hier concreet uitvoering aan te kunnen geven, zijn extra operationele middelen nodig die de raad zelf kan inzetten.

Verder wordt meer ingezet om structurele en herkenbare communicatie vanuit de raad, om inwoners te informeren en benaderen over actuele politieke onderwerpen alsmede in het versterken van de eigen positie in regionale samenwerkingsverbanden. Het belang van de regio wordt immers in toenemende mate groter.

Rekenkamer

De onafhankelijke Rekenkamer staat ten dienste van de gemeenteraad, maar zeker ook van het college van B en W. De Rekenkamer heeft een adequaat budget om onderzoek te doen naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid.

De Rekenkamer biedt jaarlijks gemiddeld twee tot drie onderzoeksrapporten aan. Daarin worden aanbevelingen gedaan. Over de onderwerpen die de Rekenkamer onderzoekt vindt afstemming met de gemeenteraad plaats

Wat gaat het kosten?

Het overgrote deel van de raadsbudgetten is niet beïnvloedbaar, zoals de vergoedingen voor raadsleden en de salariskosten griffiepersoneel (CAO- lonen). De totale omvang van de raadsbudgetten is mede daarom in zekere zin vergelijkbaar met die van de voorgaande jaren.

De ambities van de raad alsmede het werken met de raadsagenda vragen een structurele investering van € 30.000. Deze middelen worden onder andere ingezet voor de effectieve uitvoering van het raadscommunicatieplan en voor de doorontwikkeling voor de werk- en vergaderwijze van de gemeenteraad zelf, mede in het licht van de eigen jaaragenda en verdere professionalisering.

Budget (x € 1.000)	Realisatie 2022	Primitieve begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Raad en raadscommissies	742	650	698	729	729	729	729
Griffie	292	296	315	315	315	315	315
Rekenkamer	29	71	61	61	61	61	61
Totaal raadsbudget	1.063	1.017	1.074	1.105	1.105	1.105	1.105

1.4 Financiële begroting

Overzicht van baten en lasten en de toelichting

Lasten en Baten (x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten *							
0	Bestuur en ondersteuning	-6.389	-5.352	-8.793	-8.259	-7.461	-7.139
1	Veiligheid	-5.161	-6.004	-6.020	-6.098	-6.174	-6.293
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	-7.484	-8.003	-7.788	-7.856	-8.189	-8.362
3	Economie	-1.716	-2.121	-2.555	-1.955	-1.886	-1.884
4	Onderwijs	-6.192	-7.722	-7.781	-7.786	-7.629	-7.595
5	Sport, cultuur en recreatie	-17.100	-20.384	-18.227	-18.016	-18.031	-17.996
6	Sociaal domein	-49.891	-54.803	-54.287	-48.055	-47.513	-47.326
7	Volksgesondheid en milieu	-10.762	-12.984	-11.934	-11.235	-11.354	-11.395
8	Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	-10.677	-7.856	-6.864	-5.870	-5.625	-5.641
Subtotaal Lasten *		-115.372	-125.229	-124.250	-115.129	-113.860	-113.632
Baten *							
0	Bestuur en ondersteuning	5.750	922	1.060	1.088	1.091	1.091
1	Veiligheid	393	433	125	125	125	125
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	256	230	230	230	230	230
3	Economie	1.802	575	575	575	575	575
4	Onderwijs	1.528	1.905	1.882	1.746	1.623	1.623
5	Sport, cultuur en recreatie	2.334	1.627	1.286	1.286	1.286	1.286
6	Sociaal domein	17.660	17.724	16.484	11.472	11.474	11.474
7	Volksgesondheid en milieu	9.427	10.900	11.358	11.022	11.060	11.060
8	Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	5.201	2.963	3.175	3.201	2.963	2.963
Subtotaal Baten *		44.352	37.279	36.176	30.745	30.426	30.426
Subtotaal van baten en lasten exclusief algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien		-71.020	-87.950	-88.074	-84.385	-83.434	-83.206

Lasten Algemene dekkingsmiddelen							
(Inflatie)correctie voorzieningen	-156	-159	-174	-174	-174	-174	
Algemene uitkeringen		-350	-350	-350	-350	-350	
Bespaarde rente							
Geldleningen en uitzettingen < 1 jaar		-5					
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	-11						
Overige financiële middelen	-98	-115	-93	-93	-93	-93	
Saldo van financieringsfunctie	-1.528	-563	-1.338	-1.254	-1.575	-1.488	
Subtotaal Lasten *	-1.794	-1.192	-1.955	-1.871	-2.192	-2.105	
Baten Algemene dekkingsmiddelen							
Algemene uitkeringen	77.965	77.543	82.331	82.913	76.719	76.301	
Bespaarde rente	5.487	4.922	5.126	5.126	5.126	5.126	
Integratie-uitkering sociaal domein	3.197	1.792	1.858	1.872	1.808	1.760	
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	12.659	14.680	15.465	15.465	15.465	15.465	
Overige financiële middelen	495	419	379	379	379	379	
Saldo van financieringsfunctie	824	1.774	1.530	1.049	1.020	990	
Subtotaal Baten *	100.627	101.129	106.689	106.805	100.517	100.021	
Lasten Overhead	-16.463	-19.314	-19.435	-18.516	-18.348	-18.426	
Baten Overhead	267	272	423	423	423	423	
Onvoorziene uitgaven/inkomsten		-76	-84	-84	-84	-84	
Vennootschapsbelasting (VpB)	-831	-645	-350	-250	-250	-250	
Saldo lasten	-134.460	-146.456	-146.074	-135.851	-134.734	-134.497	
Saldo baten	145.246	138.680	143.289	137.973	131.366	130.871	
Saldo van baten en lasten	10.786	-7.776	-2.785	2.122	-3.368	-3.627	
Toevoegingen aan reserves	-8.191	-737	-685	-685	-685	-685	
Onttrekkingen uit reserves	8.925	10.687	3.761	2.454	2.286	2.286	
Het geraamde c.q. gerealiseerde resultaat	11.520	2.174	291	3.891	-1.767	-2.025	
Incidenteel begrotingsresultaat 2024 - 2027	11.520	-910	-3.589	-348	-454	-316	
Structureel begrotingsresultaat 2024 - 2027		3.084	3.880	4.239	-1.313	-1.709	

* exclusief algemene dekkingsmiddelen, overhead, onvoorzien, vennootschapsbelasting en mutaties reserves

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Overzicht van incidentele baten en lasten

Om te bepalen of sprake is van structureel en reëel evenwicht, dient inzichtelijk gemaakt te worden welke incidentele baten en lasten de realisatie bevat per programma (artikelen 19c en 23b BBV). De incidentele baten en lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo. Incidentele lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo positief en incidentele baten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo negatief.

De in de tabel opgenomen bedragen bevatten eveneens de incidentele mutaties reserves, zowel de toevoegingen als onttrekkingen. Echter de bestemmingsreserve dekking kapitaallasten is hierop een uitzondering. De looptijd van de ingestelde reserve is gelijk aan de afschrijvingstermijn van de geactiveerde investering. Hierdoor hebben zowel de kapitaallasten als de onttrekking aan deze reserve geen invloed op het structurele begrotingssaldo.

Meerjarige begroting Incidentele baten en lasten (x € 1.000)		Begroting 2024		Begroting 2025		Begroting 2026		Begroting 2027	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Exploitatie									
0A	Bijstelling budget college (incidenteel twee jaar)	-70	-	-	-	-	-	-	-
0B	Invulling geven aan excellente dienstverlening - uitvoering actieplan	-90	-	-70	-	-70	-	-	-
0C	Analyse conitnue proactieve monitoring van financiële kengetallen KD2024	-10	-	-	-	-	-	-	-
	Arbeidsmarktaanpak KD2024	-100	-	-	-	-	-	-	-
	Bijstelling budget kantine	-10	-	-	-	-	-	-	-
	Doorontwikkeling en standaardisatie van de planning & control-cyclus KD2024	-20	-	-20	-	-	-	-	-
	Doorontwikkeling op focuspunten DoK '22: bestuursadvisering en faciliteren strategisch vermogen KD2024	-45	-	-	-	-	-	-	-
	Informatiebeveiliging: inbedden van een rolgebaseerde autorisatiestructuur (RollBased Autorisation Control; RBAC) KD2024	-410	-	-	-	-	-	-	-
	Inzetten op het stroomlijnen van de financiële processen en verdere automatisering hiervan KD2024	-15	-	-	-	-	-	-	-
	Koppelvlak Standaard Zaak- en Documentservices	-6	-	-6	-	-6	-	-6	-
	Opstellen Visie op Bedrijfsvoering en realiseren uitvoeringsprogramma KD2024	-130	-	-130	-	-77	-	-	-
	Teammanager Bestuurondersteuning KD2024	-120	-	-	-	-	-	-	-
Verlenging functie medewerker social media	-66	-	-	-	-	-	-	-	

	Werken vanuit de opgave KD2024	-100	-	-	-	-	-	-	-	
	WOO meicirculaire 2021 incidentele middelen	-66	-	-67	-	-	-	-	-	
0D	Bijstelling begroting OZB nav herrekening GLBT	-	-106	-	-	-	-	-	-	
	Correctie boeking uitvoeringskosten WOZ	56	-	56	-	56	-	56	-	
	Primitieve begroting 2021	-	106	-	-	-	-	-	-	
		-56	-50	-	-	-	-	-	-	
0T	Ingroei erfpachtcanon De Wissel 1 Dronten	-	-5	-	-2	-	-	-	-	
0Z	Aansluiting termijnbedragen Openbare Verlichting	55	-	-	-	-	-	-	-	
	Bijstellen te ontvangen rente schatkistbankieren	-	-300	-	-	-	-	-	-	
	Bijstelling begroting VPB 2024 ev	-350	-	-250	-	-250	-	-250	-	
	Bijstelling te ontvangen rente	-	750	-	-	-	-	-	-	
	Decembercirculaire 2022	-	-19	-	-19	-	-19	-	-	
	Decemberwijziging 2022 (septembercirculaire 2022)	-	441	-	230	-	604	-	604	
	Laatste mutatie overgangsregeling precariobelasting 2025	-	-	-	100	-	-	-	-	
	Meicirculaire 2021		-66	-	-67	-	-	-	-	-
			-	66	-	67	-	-	-	-
	Meicirculaire 2023		-	292	-	224	-	-497	-	-497
			-292	-	-224	-	-	-	-	-
	Onttrekking BR Overlopende werken Budgetoverhevelingen 2022 naar 2023 ev naar exploitatie	-	172	-	65	-	-	-	-	
	Onttrekking BR Overlopende werken Budgetoverheveling 2021 naar exploitatie	-	398	-	-	-	-	-	-	
	Opstellen Visie op Bedrijfsvoering en realiseren uitvoeringsprogramma KD2024	130	-	130	-	77	-	-	-	
	Opstellen Visie op Bedrijfsvoering en realisrene uitvoeringsprogrammam KD2024	-130	-	-130	-	-77	-	-	-	
	Primitieve begroting 2021	-	200	-	-	-	-	-	-	
	Septembercirculaire 2020		-11	-	-	-	-	-	-	-
			-	11	-	-	-	-	-	-
	WOO meicirculaire 2021 incidentele middelen	66	-	67	-	-	-	-	-	
	Subtotaal programma 0 Bestuur en ondersteuning		-1.856	1.956	-711	665	-347	88	-200	107
1F	APV & Bijzondere wetten en BOA's	-39	-	-	-	-	-	-	-	

	Jaarlijkse interne audit en vierjaarlijkse externe audit Wpg	-	-	-30	-	-	-	-	-
	Veiligheidsmonitor 2023	-	-	-	-	-	-	-10	-
	Verlengde beleidsperiode Sociaal domein 2023-2024	-25	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal programma 1 Veiligheid		-64		-30				-10	
2G	Aansluiting termijnbedragen Openbare Verlichting	-57	-	-	-	-	-	-	-
	Concretisering GVVP 2021-2027: uitvoeringsprogramma	-50	-	-	-	-	-	-	-
	Vorbereiding herinrichting wegen Het Gangboord en De Grutto		-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat		-157							
3H	Acquisitie 2022 - 2024	-125	-	-	-	-	-	-	-
	Budgetoverhevelingen 2022 naar 2023 en verder	-	-	-65	-	-	-	-	-
	Economische visie versterken	-30	-	-	-	-	-	-	-
		-65	-	-	-	-	-	-	-
		-100	-	-	-	-	-	-	-
Strategische Meerjarige Agenda Regio Zwolle 2024-2028	-142	-	-	-	-	-	-	-	
	Strategische Meerjarige Agenda Regio Zwolle 2024-2028	-200	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal programma 3 Economie		-662		-65					
4P	BSO+	-28	-	-	-	-	-	-	-
	Huisvestingsonderzoek primair onderwijs Swifterbant	-75	-	-	-	-	-	-	-
	Lokaal Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	-200	200	-160	160	-	-	-	-
	NPO herziening bestedingsplan	-59	59	37	-37	-	-	-	-
	Verlengde beleidsperiode Sociaal domein 2023-2024	-50	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal programma 4 Onderwijs		-412	259	-123	123				
5J	Budgetoverhevelingen 2022 naar 2023 en verder	-128	-	-	-	-	-	-	-
	Recreatiepunt IJsselmeerdijk	-50	-	-	-	-	-	-	-
5K	Visie en actieplan biodiversiteit	-35	-	-	-	-	-	-	-
5M5	Exploitatie MFC Swifterbant en De Steiger	-115	-	-100	-	-100	-	-100	-
5O	Verlengde beleidsperiode Sociaal domein 2023-2024	-30	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal programma 5 Sport, cultuur en recreatie		-358		-100		-100		-100	
6M3	BBZ naar Participatie 2023 en 2024	25	-	-	-	-	-	-	-
		-25	-	-	-	-	-	-	-
	Budgetoverhevelingen 2022 naar 2023 en verder	-44	-	-	-	-	-	-	-

	Kadernota 2024 Arbeidsparticipatie	-350	-	-	-	-	-	-	-
		-88	-	-	-	-	-	-	-
	Verlengde beleidsperiode Sociaal domein 2023-2024	-85	-	-	-	-	-	-	-
		-350	-	-	-	-	-	-	-
6M4	Budget noodopvang Oekraïne	-3.700	5.160	-	-	-	-	-	-
	Decemberwijziging 2022 (septembercirculaire 2022)	-82	-	-	-	-	-	-	-
6N	BR & bestedingsplan zorglandschap WMO 2020- 2026	-555	-	-	-	-	-	-	-
	Ontwikkelprogramma sociale basis Dronten	-40	-	-	-	-	-	-	-
		-398	-	-	-	-	-	-	-
	Verlengde beleidsperiode Sociaal domein 2023-2024	-50	-	-	-	-	-	-	-
6O		-28	-	-	-	-	-	-	-
	Budget- en kredietoverhevelingen 2021-2022	-202	-	-	-	-	-	-	-
		-196	-	-	-	-	-	-	-
6P	Jeugdbegroting 2023 e.v.	210	-	-	-	-	-	-	-
		-210	-	-	-	-	-	-	-
	Tekorten Jeugd vanaf 2024	-500	-	-	-	-	-	-	-
6Z	BR & bestedingsplan zorglandschap WMO 2020- 2026	-	555	-	-	-	-	-	-
	Verlengde beleidsperiode Sociaal domein 2023-2024	-	145	-	-	-	-	-	-
	Subtotaal programma 6 Sociaal domein	-6.668	5.860						
7O	Subsidie 2023 De Meerpaal	-94	-	-	-	-	-	-	-
7Q	Correctie eerdere aanpassing taak 1 naar 303 inhuurbudget	18	-	-	-	-	-	-	-
	Excellente dienstverlening afvalinzameling	-10	10	-	-	-	-	-	-
	Maximale kostendekkendheid VZ derden beklemd rioolbeheer	-249	-	-	-	-	-	-	-
	Tijdelijke Impulsregeling Klimaatadaptatie 2021- 2027	-61	31	-	-	-	-	-	-
7R	Regionaal schakelpunt voor bodemtaken Flevoland	-10	-	-12	-	-	-	-	-
	Tweede wijziging financiering Omgevingsveiligheid 2021-2024	-11	-	-	-	-	-	-	-
	Subtotaal programma 7 Volksgezondheid en milieu	-417	41	-12					
	Decembercirculaire 2022	19	-	19	-	19	-	-	-
8S	Decemberwijziging 2022 (septembercirculaire 2022)	-44	-	-44	-	-44	-	-44	-
	Invoer- en transformatiebudget	-35	-	-	-	-	-	-	-

	2022-2024 Omgevingswet								
	Opgave Dronten Ontwikkelt	-330	-	-	-	-	-	-	-
	Uitrol Omgevingsplan	-35	-	-70	-	-70	-	-70	-
	Uitvoeringskosten Omgevingswet en Wkb	-186	212	-212	238	-	-	-	-
	Vergunningschecker op het DSO-LV	-100	-	-	-	-	-	-	-
	Verlenging implementatieteam Omgevingswet 01-05-23/30-04-24	-179	-	-	-	-	-	-	-
8T	Beheerkosten vanuit Woonperspectief	-75	-	-	-	-	-	-	-
	Startbudget Dronten groeit	-332	-	-	-	-	-	-	-
	Uitvoeringskosten Omgevingswet en Wkb	-26	-	-26	-	-	-	-	-
Subtotaal programma 8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing		-1.323	212	-333	238	-95		-114	
Subtotaal Exploitatie		-	8.328	-1.374	1.026	-542	88	-424	107
Totale incidentele baten en lasten inclusief mutaties reserves		-	8.328	-1.374	1.026	-542	88	-424	107
		-3.590		-348		-454		-317	

Hierna volgt per programma een korte toelichting op de incidentele baten en lasten groter dan € 50.000.

Programma 0

Bijstelling budget college

Betreft een pilot van 2 jaar gestart in 2023 en komt voort uit VGR2023.

Invulling geven aan excellente dienstverlening – uitvoering actieplan

Uitvoering actieplan conform collegeprogramma waarbij voor een periode van drie jaar een communicatiemedewerker extra wordt ingezet. Zie ook pakket 0T.

Arbeidsmarktaanpak

Een eenmalig arbeidsmarktaanpak komt voort uit KD2024.

Informatiebeveiliging: inbedden van een rol gebaseerde autorisatiestructuur

eenmalig onderzoek t.b.v. informatiebeveiliging en het inbedden van rollen in de systemen. Dit is opgenomen in de Kadernota/Programmabegroting 2024.

Opstellen Visie op Bedrijfsvoering en realiseren uitvoeringsprogramma

Realisatie van het uitvoeringsprogramma van drie jaar, komt voort uit Kadernota 2024, zie ook pakket 0Z.

Teammanager Bestuursondersteuning

Aanstelling teammanager Bestuursondersteuning als proef voor 1 jaar, komt voort uit Kadernota 2024.

Verlenging functie medewerker Social media

De functie van medewerker Social media is voor een periode van 3 jaar verlengd waarbij 2024 het laatste jaar betreft, komt voort uit de Voortgangsrapportage 2022.

Werken vanuit de opgave

inzet extra FTE voor de duur van max. 1 jaar om de visie en werkwijze rondom opgavegericht werken verder te implementeren. Komt voort uit de Kadernota 2024.

WOO meicirculaire 2021 incidentele middelen

Voor het inbedden en uitvoeren van de Woo (Wet open overheid), ontvangt gemeente Dronten incidentele middelen t/m 2025.

Bijstellen Begroting OZB n.a.v. herrekening GBLT

Aan de hand van de tussentijdse cijfers van GBLT wordt voor 2024 de inkomsten OZB bijgesteld, komt voort uit Kadernota 2024 GBLT. Zie ook primitieve begroting 2021.

Aansluiting termijnbedragen Openbare verlichting

Betreft een eenmalig bedrag om weer aan te sluiten op het beheerplan ten aanzien van openbare verlichting. Dit komt voort uit de Voortgangsrapportage 2023.

Bijstelling Begroting VPB 2024 2024 ev

Te betalen VPB heeft een incidenteel karakter. Dit komt doordat binnen de grondexploitatie projecten in eigen beheer of niet in eigen beheer wordt uitgevoerd (anterieure overeenkomsten).

Bijstelling te ontvangen rente

Sinds september 2022 ontvangt de gemeente weer rente op de rekening-courant bij het Rijk (schatkistbankieren). De rente is variabel en derhalve hebben deze inkomsten een incidenteel karakter.

Decemberwijziging 2022 (septembercirculaire 2022)

Dit betreft middelen die vanuit het rijk in de septembercirculaire zijn ontvangen. Het gaat hier om diverse incidentele middelen. Dit komt voort uit het losse raadsvoorstel decemberwijzigingen 2022.

Onttrekking BR Overlopende werken Budgetoverhevelingen

De onttrekking van de bestemmingsreserve is incidenteel van aard. Bij de jaarstukken wordt bekend welke budgetten overgeheveld worden, hierbij kan het langer uitgesteld worden dan een jaar conform de besluitvorming van de raad.

Strategische Meerjarige Agenda Regio Zwolle 2024-2028

Zie programma 3. Komt voort uit de Programmabegroting 2024.

Vergunningschecker op DSO-LV

Zie Programma 7. In programma 0 wordt enkel de middelen onttrokken.

Programma 3

Acquisitie 2022 – 2024 & Budgetoverheveling 2022 naar 2023 en verder

Betreft een driejarig budget voor acquisitie wat is aangevraagd t/m 2024. Echter door krapte op de arbeidsmarkt en verstrek van teammanager Gebiedsontwikkeling is een deel van het budget naar 2025 overgeheveld. Betreft een incidenteel project.

Economische visie versterken

Het betreft onderzoeken en projecten. Waaronder de economische visie 2024-2028, visie en uitvoeringsagenda vitale winkelstructuur, het organiseren van de bijeenkomsten, overleg en advies t.b.v. lokale ondernemers en beleidsuitvoering van eenmalige projecten. Dit is opgenomen in de Programmabegroting 2024.

Strategische Meerjarige Agenda Regio Zwolle 2024-2028

Gemeente Dronten is onderdeel van de regio Zwolle net als andere gemeente om ons heen. Als gemeente betalen we een bijdrage, waarbij deze last een eenmalige aanvullende bijdrage betreft en vandaar ook incidenteel van aard is. Het is een aanvullende bijdrage van € 4,59 per inwoner voor opgavegericht werken.

Programma 4

Huisvestingsonderzoek PO Swifterbant

Huisvestingsonderzoek vindt incidenteel plaats in navolging op het IHP/SVP. Dit komt voort uit de Kadernota 2024.

Nationaal Programma Onderwijs

Betreft een specifieke uitkering tot medio 2025 en is daarmee incidenteel. De uitgaven worden gedekt uit de rijksmiddelen. Dit komt voort uit de voortgangsrapportage 2023.

Verlengde beleidsperiode SD 2023-2024

Betreft een los Raadsbesluit van 2 februari 2023 het is incidenteel tot 2024, hierna wordt een nieuw beleidsplan opgesteld.

Programma 5

Budgetoverheveling 2022 naar 2023 en verder

Betreft de overheveling voor de beleidsvisie openbare stranden. Het zijn eenmalige kosten en daarmee incidenteel van aard. Is overgeheveld in het raadsbesluit budgetoverhevelingen.

Exploitatie MFC Swifterbant en De Steiger

MFC Swifterbant wordt begin 2024 in gebruik genomen. Als gevolg van het ontbreken van voldoende gymzalen, wordt De Steiger over circa 5 jaar gesloopt. Dit betekent gedurende 5 jaar dubbele exploitatielasten waarvan De Steiger incidenteel voor deze periode. De lasten zijn onvermijdelijk en niet eerder opgenomen in een rapportage.

Programma 6

Arbeidsparticipatie

Betreft een aanvulling op de bestandsanalyse van mensen met een Participatiewet-uitkering, de vertaling van de ambitie van het kabinet om een arbeidsmarkt infrastructuur in te richten waarin niemand verdwaalt en een pilot klustraject OFW in samenwerking met Impact om mensen een plek te bieden om stappen te zetten op de participatieladder. Dit komt voort uit de Kadernota/Programmabegroting 2024.

Verlengde beleidsperiode SD 2023-2024

Betreft een los Raadsbesluit van 2 februari 2023 met de volgende onderdelen:

- Armoedebeleid 0,5 fte
- BBZ naar boven bijstellen
- Continuering flexibel budget Sociaal Domein
- Minder uitgaven Beste Idee van Dronten
- Monitoring Sociaal Domein
- Stress sensitief werken
- Vroegsignalering van schulden
- De Kans
- 0,5 fte uitbreiding WMO
- Mantelkring
- Mantelzorg
- MeerZamen
- Voedselbank
- Vraag Elkaar

- Wonen en Zorg

Tevens wordt er incidenteel onttrokken uit de bestemmingsreserve Sociaal domein t/m 2024 waarna de reserve wordt opgeheven.

Budget noodopvang Oekraïne

De Oekraïne opgave is incidenteel begroot omdat niet te voorspellen is wanneer het conflict eindigt. In los raadsvoorstel d.d. 24-11-2022 is budget 2023 aangevraagd. Tijdens voortgangsrapportage 2023 is over de voortgang gerapporteerd. Omdat het conflict nog niet beëindigd is, wordt het beleid in 2024 gecontinueerd en het incidentele budget begroot in 2024. Betreft inkomsten en uitgaven voor (SPUK) voor noodopvang. Incidenteel karakter i.v.m. SPUK.

Decemberwijziging 2022 (septembercirculaire 2022)

Ter beschikking gestelde incidentele middelen 2024 conform de septembercirculaire 2022 voor Asiel inburgering. Dit komt voort uit de voortgangsrapportage 2023 (vaststelling).

Bestedingsplan zorglandschap WMO 2020-2026

Betreft een incidenteel bestedingsplan en is vastgesteld in een los Raadsbesluit op 25 maart 2021.

Budgetoverhevelingen jaarrekening 2021-2022

Het zijn ontvangen middelen meicirculaire 2021 betreffende "aanpak problematiek jeugdzorg" verdeeld over meerdere jaren.

- POH Jeugd GGZ;
- Vrijwillige inzet met professionele coördinatie Basis GGZ en consultatiefunctie;
- Meerzorg, Uitvoering regiovisie (Expertteam, Flevo Academie, ExpEx).

Tekort Jeugd 2024 Lokaal

Betreft een Incidenteel tekort ten aanzien van lokale jeugd in 2024 en komt voort uit de Programmabegroting 2024.

Onttrekking BR Zorglandschap WMO 2020-2026

Betreft een eenmalige onttrekking en komt voort uit een los raadsvoorstel met Raadsbesluit 25 maart 2021.

Programma 7

Subsidie 2023 De Meerpaal

Dit betreft het incidentele budget "gezonde leefstijl" dat conform verlengde beleidsperiode Sociaal Domein tot en met 2024 beschikbaar gesteld wordt. Dit komt voort uit de voortgangsrapportage 2023.

Maximale kostendekkendheid VZ derden beklemd rioolbeheer

Deze lasten zijn incidenteel en worden jaarlijks bij de begroting bepaald. Afhankelijk van de kostendekkendheid wordt er een dotatie t.b.v. de voorziening gedaan. Dit komt voort uit de programmabegroting 2024.

Tijdelijke Impulsregeling Klimaatadaptatie 2021-2027

Betreft een Spuk uitkering met incidenteel karakter. Dit komt voort uit een los raadsvoorstel.

Programma 8

Opgave Dronten ontwikkelt

Dit betreft incidentele lasten voor de groei van gemeente Dronten. Dit komt voort uit Programmabegroting 2023.

Uitvoeringskosten Omgevingswet en Wkb

Betreft incidentele Uitvoeringskosten en kosten implementatieteam Omgevingswet en Wkb. Kosten verdwijnen weer na implementatie en opname in de lijn. Dit komt voort uit Programmabegroting 2024.

Vergunningschecker op het DSO-LV

Om te voorkomen dat de klant verkeerd geïnformeerd wordt, een illegale actie start, een onnodige aanvraag indient of zich geïrriteerd meldt bij de gemeente, is een tijdelijke extra actie noodzakelijk. Dit komt voort uit Programmabegroting 2024.

Verlenging implementatieteam Omgevingswet 01-05-23/30-04-24

Betreft incidentele lasten voortgang van het implementatietraject niet te vertragen. Dit komt voort uit de Voortgangsrapportage 2023.

Startbudget Dronten groeit

Betreft incidentele lasten vooruitlopend op het losse raadsvoorstel voor Dronten groeit. Dit komt voort uit de Programmabegroting 2024.

Overzicht van structurele reserves

Onttrekkingen aan de reserves worden als incidenteel beschouwd, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves c.q. dekkingsreserves (afschrijvingslasten) uit het daartoe toereikende (bestemmings)reserve met als doel het dekken van structurele lasten. Hieronder volgt een overzicht van de structurele reserves van de gemeente.

Naam reserve (x € 1.000)	Saldo per 31-12- 2022	Mutaties 2023	Mutaties 2024	Mutaties 2025	Mutaties 2026	Mutaties 2027	Saldo per 31- 12-2027
Bestemmingsreserve de Reest	363	-17	-17	-17	-17	-17	278
Bestemmingsreserve accommodatiebeleid	3.826	374	374	374	374	374	5.894
Bestemmingsreserve uitbr. investeringen 1999-2005 excl. Meerpaal	1.329	-106	-106	-106	-106	-106	799
Bestemmingsreserve huisvesting gemeentehuis	17.315	-1.090	-1.090	-1.090	-1.090	-1.090	11.865
Bestemmingsreserve De Zuid - Walvisstraat	2.697	-47	-47	-47	-47	-47	2.462
Bestemmingsreserve kapitaallasten scholencomplex Dronten - West	50	-6	-6	-6	-6	-6	20
Bestemmingsreserve kap.lasten Nieuwbouw Aat de Jonge zwembad	1.654	-139	-139	-139	-139	-139	959
Bestemmingsreserve kunstaankopen openbare ruimte	50	10	10	10	10	10	100
Bestemmingsreserve Meerpaal gebouw	6.296	-517	-517	-517	-517	-517	3.711
Bestemmingsreserve realisatie MFC Swifterbant	3.591	-92	-92	-92	-92	-92	3.131
Bestemmingsreserve duurzaamheidsprojecten	391	17	15	15	15	15	467
Bestemmingsreserve MFC Swifterbant	298	-234	14	14	14	14	120
Totaal Structurele Bestemmingsreserves	37.860	-1.847	-1.601	-1.601	-1.601	-1.601	29.806

Overzicht per taakveld

Om tot betrouwbare informatie voor interne sturing en externe vergelijkbaarheid te komen, wordt een uniforme indeling in taakvelden voorgeschreven bij de vernieuwing van het BBV, waaraan de bijbehorende baten en lasten worden toegerekend. De baten zijn opgenomen als een negatief bedrag.

Hoofdtakveld (programma)	Taakveldcode	Taakveldnaam	Lasten 2024	Baten 2024	
0	Bestuur en ondersteuning	0.1	Bestuur	2.319	-
		0.10	Mutaties reserves	685	-3.761
		0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	291	-
		0.2	Burgerzaken	2.615	-733
		0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	380	-242
		0.4	Overhead	19.435	-423
		0.5	Treasury	1.606	-7.035
		0.61	OZB woningen		-7.388
		0.62	OZB niet-woningen	757	-5.606
		0.63	Parkeerbelasting		-9
		0.64	Belastingen overig		-208
		0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	350	-84.189
		0.8	Overige baten en lasten	2.794	-16
		0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	350	-
1	Veiligheid	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	3.237	-86
		1.2	Openbare orde en veiligheid	2.783	-39
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	2.1	Verkeer en vervoer	7.574	-230
		2.2	Parkeren	33	-
		2.4	Economische havens en waterwegen	181	-
3	Economie	3.1	Economische ontwikkeling	1.629	-
		3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	802	-590
		3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	160	-55
		3.4	Economische promotie	-31	-2.254
4	Onderwijs	4.1	Openbaar basisonderwijs	1.424	-111
		4.2	Onderwijshuisvesting	2.297	-6
		4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	3.639	-1.766
5	Sport, cultuur en recreatie	5.1	Sportbeleid en activering	332	-
		5.2	Sportaccommodaties	3.386	-1.146
		5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	265	-
		5.4	Musea	7	-
		5.5	Cultureel erfgoed	10	-
		5.6	Media	1.970	-79
		5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	12.266	-60

6	Sociaal domein	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	7.553	-5.284
		6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	5.605	-
		6.3	Inkomensregelingen	14.152	-10.599
		6.4	WSW en beschut werk	1.936	-
		6.5	Arbeidsparticipatie	3.000	-446
		6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.152	-6
		6.71	Maatwerkdienstverlening 18+		-
		6.71A	Hulp bij het huishouden (WMO)	3.013	-150
		6.71B	Begeleiding (WMO)	2.363	-
		6.71C	Dagbesteding (WMO)	666	-
		6.72	Maatwerkdienstverlening 18-		-
		6.72A	Jeugdhulp begeleiding	1.388	-
		6.72B	Jeugdhulp behandeling	2.397	-
		6.72C	Jeugdhulp dagbesteding		-
		6.72D	Jeugdhulp zonder verblijf overig	69	-
		6.73A	Pleegzorg	1.310	-
		6.73B	Gezinsgericht	1.066	-
		6.73C	Jeugdhulp met verblijf overig	2.359	-
		6.74A	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	1.603	-
		6.74B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	1.708	-
		6.74C	Gesloten plaatsing	138	-
		6.81	Geëscaleerde zorg 18+		-
		6.81A	Beschermd wonen (WMO)	957	-
		6.82	Geëscaleerde zorg 18-		-
6.82A	Jeugdbescherming	1.245	-		
6.82B	Jeugdreclassering	29	-		
7	Volksgezondheid en milieu	7.1	Volksgezondheid	1.273	-
		7.2	Riolering	2.970	-3.679
		7.3	Afval	5.491	-6.886
		7.4	Milieubeheer	1.766	-336
		7.5	Begraafplaatsen en crematoria	434	-457
8	Volkshuisvesting, Leefomgeving en stedelijke vernieuwing	8.1	Ruimte en leefomgeving	2.268	-216
		8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.870	-1.958
		8.3	Wonen en bouwen	2.726	-1.001

Financiële positie en de toelichting

Geprognosticeerde balans

ACTIVA	Rekening	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
VASTE ACTIVA						
Immaterieel	11.337	11.231	10.910	10.594	10.283	9.971
Materieel	76.428	83.696	81.362	82.382	79.431	77.687
Financieel	17.861	17.861	17.861	17.861	17.861	17.861
TOTAAL VASTE ACTIVA	105.626	112.788	110.133	110.837	107.575	105.519
VLOTTENDE ACTIVA						
Voorraden :						
Onderhanden werk waaronder IEG's	2.852	2.158	4.788	4.542	2.568	1.516
<i>Totaal voorraden</i>	<i>2.852</i>	<i>2.158</i>	<i>4.788</i>	<i>4.542</i>	<i>2.568</i>	<i>1.516</i>
Uitzettingen < 1 jaar :						
Schatkistbankieren	46.741	26.759	22.409	21.043	21.904	31.195
Vorderingen op openbare lichamen	8.863	8.863	8.863	8.863	8.863	8.863
Overige vorderingen	8.085	8.585	9.085	9.585	9.585	9.585
<i>Totaal uitzettingen</i>	<i>63.689</i>	<i>44.207</i>	<i>40.357</i>	<i>39.491</i>	<i>40.352</i>	<i>49.643</i>
Liquide middelen	307	307	307	307	307	307
Overlopende activa	4.634	4.943	4.943	4.943	4.943	4.943
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	71.482	51.615	50.395	49.283	48.170	56.409
TOTAAL ACTIVA	177.108	164.403	160.528	160.120	155.745	161.928

PASSIVA	Rekening	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
VASTE PASSIVA						
Eigen vermogen	105.507	93.442	90.656	92.778	89.410	85.783
Voorzieningen	34.187	41.528	42.421	41.872	42.665	44.525
Vaste schulden > 1 jaar	14.531	12.550	10.568	8.587	6.787	14.737
TOTAAL VASTE PASSIVA	154.225	147.520	143.645	143.237	138.862	145.045
VLOTTENDE PASSIVA						
Kasgeldlening	0	0	0	0	0	0
Overige schulden	4.771	4.771	4.771	4.771	4.771	4.771
Overlopende passiva	18.112	12.112	12.112	12.112	12.112	12.112
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	22.883	16.883	16.883	16.883	16.883	16.883
TOTAAL PASSIVA	177.108	164.403	160.528	160.120	155.745	161.928

EMU-saldo

EMU-saldo (x € 1.000)	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Exploitatiesaldo (voor toevoeging aan/onttrekking uit reserves)	10.783	-7.776	-2.017	1.910	-3.934	-5.122
Mutatie (im)materieële vaste activa	-2.289	-3.788	5.349	-596	6.574	6.685
Mutatie voorzieningen	-2.166	7.340	893	-549	793	1.860
Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-4.178	-694	2.630	-246	-1.974	-1.052
Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materieële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
EMU-saldo	2.150	-4.918	6.855	519	1.459	2.371

Financiële positie/structureel evenwicht

Financiële positie (x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting na wijziging 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Structureel evenwicht						
TOTAAL						
Totaal Lasten	-134.466	-146.456	-146.074	-135.851	-134.734	-134.497
Totaal Baten	145.246	138.680	143.289	137.973	131.366	130.871
Resultaat exploitatie (voor mutatie reserve)	10.780	-7.776	-2.785	2.122	-3.368	-3.627
Dotatie Reserves (lasten)	-8.191	-737	-685	-685	-685	-685
Onttrekkingen Reserves (baten)	8.925	10.687	3.761	2.454	2.286	2.286
Resultaat Reserves	734	9.950	3.076	1.769	1.601	1.601
Totaal Lasten (na bestemming reserves)	-142.657	-147.193	-146.759	-136.536	-135.419	-135.182
Totaal Baten (na bestemming reserves)	154.170	149.367	147.050	140.426	133.652	133.157
Resultaat exploitatie (na mutatie reserve)	11.513	2.174	291	3.891	-1.767	-2.025
INCIDENTEEL						
Totaal Lasten	-15.157	-19.869	-12.250	-1.374	-542	-423
Totaal Baten	25.506	10.406	7.191	861	88	107
Resultaat exploitatie (voor mutatie reserve)	10.349	-9.463	-5.059	-513	-454	-316
Dotatie Reserves (lasten)	-7.362	-52	-	-	-	-
Onttrekkingen Reserves (baten)	6.147	8.605	1.470	165	-	-
Resultaat Reserves	-1.215	8.553	1.470	165	-	-
Totaal Lasten (na bestemming reserves)	-22.519	-19.921	-12.250	-1.374	-542	-423
Totaal Baten (na bestemming reserves)	31.653	19.011	8.661	1.026	88	107
Resultaat exploitatie (na mutatie reserve)	9.134	-910	-3.589	-348	-454	-316
STRUCTUREEL						
Totaal Lasten	-119.303	-126.587	-133.824	-134.477	-134.192	-134.074
Totaal Baten	119.737	128.274	136.098	137.112	131.278	130.764
Resultaat exploitatie (voor mutatie reserve)	434	1.687	2.274	2.635	-2.915	-3.310
Dotatie Reserves (lasten)	-829	-685	-685	-685	-685	-685
Onttrekkingen Reserves (baten)	2.778	2.082	2.291	2.289	2.286	2.286
Resultaat Reserves	1.949	1.397	1.606	1.604	1.601	1.601
Totaal Lasten (na bestemming reserves)	-120.132	-127.272	-134.509	-135.162	-134.877	-134.759
Totaal Baten (na bestemming reserves)	122.515	130.356	138.389	139.400	133.564	133.050
Resultaat exploitatie (na mutatie reserve)	2.386	3.084	3.880	4.239	-1.313	-1.709

1.5 Bijlagen

Bijlage 5.1 Investerings 2024-2027

Programma	Taakveld	Omschrijving	€
0	0.3	Auto 25 code FO-11-11, kenteken 3-VPJ-85	34.500
0	0.3	Auto 33 RK-14-05, kenteken VH-898-S	45.980
0	0.3	DAF-99-10 Ploeg SNK-240	17.000
0	0.3	Auto 204 DIB-15-11, kenteken 01-WN-LB	32.000
0	0.4	Auto 36 RE-15-01, kenteken GG-371-X	45.980
0	0.4	Auto 37 RE-15-02, kenteken GG-372-X	45.980
0	0.4	Auto 38 RE-15-03, kenteken GG-373-X	45.980
0	0.4	Auto 39 RE-15-04, kenteken GG-374-X	45.980
0	0.4	Auto 40 RE-15-05, kenteken GG-375-X	45.980
0	0.4	Auto 41 RE-15-06, kenteken GG-376-X	45.980
0	0.4	Auto 42 RE-15-07, kenteken GG-377-X	45.980
0	0.4	Auto 43 RE-15-08, kenteken GX-292-N	45.980
0	0.4	Auto 44 RK-15-09, kenteken VR-950-J	45.980
0	0.4	Auto 45 RE-15-10, kenteken VR-949-J	45.980
0	0.4	Auto 46 RE-15-11, kenteken HN-382-N	45.980
0	0.4	Automatisering software 5 jr	10.000
0	0.4	Infrastructuur en werkplekapparatuur (5jr VVI 2023)	3.000
0	0.4	Uitbreiding vergaderruimtes De Reest	45.000
2	2.1	Stratos 40-42 PCLN 490	38.000
2	2.1	Stratos B11-24 VESN-350	38.000
2	2.1	Stratos 40-36 PCLN 490	38.000
2	2.1	Stratos 15-18 PCLN 350	38.000
2	2.1	De Landmaten Dronten	28.954
2	2.1	De Zuid Dronten	34.237
2	2.1	Fietspad Fazantendreef Dronten	131.679
2	2.1	Bermversteving Abbertweg en Stobbenweg Dronten	200.000
2	2.1	Masten OV	371.485
2	2.1	Armatuuren OV	120.510
2	2.1	Kabels en kasten OV	27.000
5	5.7	Auto 19 Onderhoud spelen	43.560
6	6.1	2 aan te schaffen auto's ten behoeve van Sociaal Domein	75.000
7	7.3	Auto 10 DAF-15-12, kenteken 95-BGR-3	220.000
7	7.3	Auto 4 DAF-15-06, kenteken 27-BFZ-6	260.000
7	7.3	Roll-over	60.000
7	7.3	Ondergrondse containers en mini-containers (jaarlijks)	135.500
Totaal investeringen 2024			2.553.185

Programma	Taakveld	Omschrijving	€
0	0.4	Auto 62 Ford Fiësta FO-14-02, kenteken 7-TJS-29	45.980
0	0.4	Auto 27 ISU-10-13, kenteken VV-058-V	19.500
0	0.4	Auto 35 FO-16-04, kenteken VH-987-V	19.508
0	0.4	Infrastructuur en werkplekapparatuur (5jr VVI 2024)	205.135
0	0.4	Netwerk en werkplekapparatuur (3jr VVI 2024)	1.000
0	0.4	Auto 51 Nissan e-NV 200, kenteken VL-237-D	18.500
0	0.4	Auto 48 Nissan e-NV 200, kenteken VL-927-K	18.500
0	0.4	Auto 49 Nissan e-NV 200, kenteken VL-986-I	18.500
0	0.4	Auto 50 Nissan e-NV kipper, kenteken VK-079-Z	27.500
0	0.4	Auto 47 Renault Pick-up, kenteken VL-681-G	15.249
2	2.1	Rehabilitatie Rietweg (zie 7210795 in 2022)	3.650.000
2	2.1	De Oeverloper Dronten	3.646
2	2.1	De Landmaten Dronten	56.994
2	2.1	Bermversteving Stobbenweg Dronten	202.500
2	2.1	Armatuuren OV	181.000
2	2.1	Kabels en kasten OV	27.000
2	2.1	Vervanging van kunstwerken 2023-2027	1.278.255
5	5.7	OMB PRO170 stobbenfrees	23.600
5	5.7	Panda maai, kenteken P1806	33.000
5	5.7	Vandaele 20-26, kenteken VD-18-02	11.895
7	7.3	Ondergrondse containers en mini-containers (jaarlijks)	135.500
Totaal investeringen 2025			5.992.762
Programma	Taakveld	Omschrijving	€
0	0.4	Auto 52 TO-16-07 gesloten, kenteken NL-700-X	20.000
0	0.4	Auto 53 ISU-13-07 gesloten, kenteken V-004-FT	26.000
0	0.4	Tractie 24 kraan/kipper 71-BKL-5	77.385
0	0.4	Object 25 Infrastructuur en werkplekapparatuur (5jr VVI 2025)	115.000
0	0.4	Object 22 Begra kraan	120.395
0	0.4	Mobiele telefoons (3jr VVI 2025)	233.000
0	0.4	Netwerk en werkplekapparatuur (3jr VVI 2025)	579.350
2	2.1	Armatuuren OV	57.000
2	2.1	Kabels en kasten OV	27.000
2	2.1	Vervanging van kunstwerken 2023-2027	75.900
7	7.3	Auto 14 DSFK-15-10 zwerfvuilauto, kenteken VS-220-D	17.500
7	7.3	Auto 7 CG-16-01, Aebi Schmidt cleango, kenteken TZJ-36-X	190.000
7	7.3	Auto 9 DAF-17-09, kenteken 60-BJX-5	359.000
7	7.3	Aebi Schmidt claengo 4m3 (CG-12-01)	225.000
7	7.3	Ondergrondse containers en mini-containers (jaarlijks)	135.500

Programma	Taakveld	Omschrijving	€
Totaal investeringen 2026			2.258.030
0	0.3	Dacia Duster VTH kenteken RG-457-T	21.950
0	0.3	Ford Kuga kenteken ND-576-J	23.400
0	0.3	MAN 4x4 GTB kenteken V-764-TB	55.000
2	2.1	Masten OV	112.000
2	2.1	Kabels en kasten OV	27.000
2	2.1	Vervanging van kunstwerken 2023-2027	1.726.778
7	7.3	Veegmachine, kenteken TZJ-38-X	225.000
7	7.3	Kraanhaakauto, kenteken 85-BNJ-2	225.000
7	7.3	Zijlader, kenteken 13-BLT-5	550.000
7	7.3	Zijlader, kenteken 94-BLT-2	550.000
7	7.3	Ondergrondse containers en mini-containers (jaarlijks)	135.500
Totaal investeringen 2027			3.651.628
Totaal investeringen 2025 - 2027			11.902.420

Bijlage 5.2 Reserves en voorzieningen 2023-2027

Reserves 2023-2027		2023			2024			2025			2026			2027		
Naam reserves	Saldo 31-12-2022	T 2023	O 2023	Saldo 31-12-2023	T 2024	O 2024	Saldo 31-12-2024	T 2025	O 2025	Saldo 31-12-2025	T 2026	O 2026	Saldo 31-12-2026	T 2027	O 2027	Saldo 31-12-2027
ALGEMENE RESERVE																
Algemene reserve vrij aanwendbaar	34.538	6.217	- 500	40.255	2.174		42.429	291		42.720	3.891		46.610		- 1.767	44.843
Subtotaal Algemene reserve	34.538	6.217	- 500	40.255	2.174	-	42.429	291	-	42.720	3.891	-	46.610	-	- 1.767	44.843
BESTEMMINGSRESERVES																
Bestemmingsreserve Overlopende werken boekjaar (projecten)	4.275	1.038	- 4.678	635	-	- 570	65	-	- 65	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserve De Reest	363	-	- 17	347	-	- 17	330	-	- 17	314	-	- 17	297	-	- 17	281
Bestemmingsreserve Accommodatiebeleid	3.826	612	- 33	4.404	612	- 242	4.774	612	- 240	5.146	612	- 237	5.520	612	- 237	5.894
Bestemmingsreserve Groot onderhoud gem. gebouwen	-	4.264	- 4.264	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserve Uitbr. investeringen 1999-2005 excl. Meerpaal	1.329	-	- 106	1.223	-	- 106	1.117	-	- 106	1.011	-	- 106	905	-	- 106	799
Bestemmingsreserve huisvesting gemeentehuis	17.315	-	- 1.090	16.225	-	- 1.090	15.135	-	- 1.090	14.045	-	- 1.090	12.955	-	- 1.090	11.865
Bestemmingsreserve Eigen risicodragerschap WGZ en ZW	707	-	-	707	-	-	707	-	-	707	-	-	707	-	-	707
Bestemmingsreserve Precariobelasting 2018-2025	597	3	- 300	300	-	- 200	100	-	- 100	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserve Corona	1.761	47	- 781	1.027	-	-	1.027	-	-	1.027	-	-	1.027	-	-	1.027
Bestemmingsreserve De Zuid-Walvisstraat	2.697	-	- 47	2.650	-	- 47	2.604	-	- 47	2.557	-	- 47	2.510	-	- 47	2.464
Bestemmingsreserve Kapitaallasten scholencomplex Dronten - West	50	-	- 6	44	-	- 6	38	-	- 6	33	-	- 6	27	-	- 6	21
Bestemmingsreserve kapitaallasten Aat de Jonge zwembad	1.654	-	- 139	1.516	-	- 139	1.377	-	- 139	1.238	-	- 139	1.100	-	- 139	961
Bestemmingsreserve Kunstaankopen openbare ruimte	50	10	-	60	10	-	70	10	-	80	10	-	90	10	-	100
Bestemmingsreserve Meerpaal gebouw	6.296	-	- 517	5.779	-	- 517	5.262	-	- 517	4.745	-	- 517	4.228	-	- 517	3.711

Bestemmingsreserve MFG 2 Biddinghuizen	303	-	- 303	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserve Speelruimteplan	517	-	- 76	442	-	-	442	-	-	442	-	-	442
Bestemmingsreserve realisatie MFC Swifterbant	3.591	-	- 92	3.499	-	- 92	3.407	-	- 92	3.315	-	- 92	3.224
Bestemmingsreserve Sociaal Domein	1.249	-	- 1.104	145	-	- 145	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserve WWB inkomensdeel / Participatiewet inkomensdeel	1.485	-	-	1.485	-	-	1.485	-	-	1.485	-	-	1.485
Bestemmingsreserve Zorglandschap WMO 2020-2026	2.485	-	- 640	1.845	-	- 555	1.289	-	-	1.289	-	-	1.289
Bestemmingsreserve Bovenplanse verevening	449	-	-	449	-	-	449	-	-	449	-	-	449
Bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen	503	-	- 2	501	-	- 2	499	-	- 2	498	-	- 2	496
Bestemmingsreserve Duurzaamheidsprojecten	391	17	-	408	15	-	423	15	-	438	15	-	452
Bestemmingsreserve Bijdrage ruimtelijke ontwikkeling	211	-	-	211	-	-	211	-	-	211	-	-	211
Subtotaal Bestemmingsreserves	52.105	5.991	- 14.193	43.903	636	- 3.726	40.812	636	- 2.419	39.030	636	- 2.251	37.415
Bestemmingsreserves GREX													
Bestemmingsreserve MFC Swifterbant	298	20	- 254	65	20	- 6	79	20	- 6	92	20	- 6	106
Bestemmingsreserve Financiële buffer GREX het Palet	1.630	-	-	1.630	-	-	1.630	-	-	1.630	-	-	1.630
Bestemmingsreserve Niet afgesloten exploitaties (POC)	4.175	-	-	4.175	-	-	4.175	-	-	4.175	-	-	4.175
Bestemmingsreserve Ontwikkeling Hanzekwartier	1.240	-	-	1.240	-	-	1.240	-	-	1.240	-	-	1.240
Subtotaal Bestemmingsreserves GREX	7.344	20	- 254	7.110	20	- 6	7.124	20	- 6	7.138	20	- 6	7.152
Totaal Bestemmingsreserves	59.449	6.011	- 14.447	51.013	656	- 3.732	47.936	656	- 2.425	46.168	656	- 2.258	44.566

*'T' zijn toevoegingen en 'O' zijn onttrekkingen

Voorzieningen 2023-2027		2023			2024			2025			2026			2027		
Naam voorzieningen	Saldo 31-12-2022	T 2023	O 2023	Saldo 31-12-2023	T 2024	O 2024	Saldo 31-12-2024	T 2025	O 2025	Saldo 31-12-2025	T 2026	O 2026	Saldo 31-12-2026	T 2027	O 2027	Saldo 31-12-2027
Voorzieningen lopende verplichtingen en risico's																
Voorziening APPA	1.597	-	-	1.597	-	-	1.597	-	-	1.597	-	-	1.597	-	-	1.597
Voorziening Wachtgeld wethouders	156	-	-	156	-	-	156	-	-	156	-	-	156	-	-	156
Voorziening Eigen risico personeel frictiebeleid	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Voorziening Bovenwettelijk verlof personeel	229	-	-	229	-	-	229	-	-	229	-	-	229	-	-	229
Voorziening Spaarverlof	87	-	-	87	-	-	87	-	-	87	-	-	87	-	-	87
Totaal voorzieningen lopende verplichtingen en risico's	2.069	-	-	2.069	-	-	2.069	-	-	2.069	-	-	2.069	-	-	2.069
Voorzieningen onderhoud en egalisatie																
Voorziening Algemeen onderhoud gem. gebouwen	-	4.902	- 1.270	3.632	637	- 1.076	3.193	637	- 1.467	2.364	637	- 827	2.174	637	- 288	2.524
Voorziening Onderhoud wegen	6.961	2.469	- 2.655	6.775	2.469	- 2.486	6.758	2.469	- 2.419	6.807	2.469	- 2.408	6.868	2.469	- 2.414	6.923
Voorziening Inventaris gemeentelijke binnensportaccommodaties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Voorziening Maintain zwembad	491	243	- 151	583	243	- 157	668	243	- 164	747	243	- 187	803	243	- 187	859
Voorziening Rioolbeheer	21.777	122	-	21.899	684	-	22.583	92	-	22.676	130	-	22.805	130	-	22.935
Voorziening Onderhoud bruggen	808	377	- 368	817	377	- 368	827	377	- 368	836	377	- 368	846	377	- 368	855
Totaal voorzieningen onderhoud en egalisatie	30.037	8.113	- 4.443	33.707	4.411	4.088	34.030	3.819	4.418	33.430	3.856	3.790	33.497	3.856	3.256	34.097
Voorzieningen door derden bekleemde middelen																
Voorziening Risicodossier Jeugd 2021	598	-	-	598	-	-	598	-	-	598	-	-	598	-	-	598
Voorziening Onderhoud/beheer riolering	1.406	-	-	1.406	248	-	1.654	660	-	2.314	660	-	2.975	660	-	3.635
Voorziening Afvalstoffenheffing	78	-	-	78	-	-	78	-	-	78	-	-	78	-	-	78
Totaal voorzieningen door derden bekleemde middelen	2.082	-	-	2.082	248	-	2.330	660	-	2.990	660	-	3.650	660	-	4.311
Totaal Voorzieningen	34.188	8.113	- 4.443	37.858	4.659	4.088	38.429	4.479	4.418	38.489	4.516	3.790	39.216	4.516	3.256	40.476

*T' zijn toevoegingen en 'O' zijn onttrekkingen

Bijlage 5.3 Verwerkte beleidsmaatregelen Programmabegroting 2022

In onderstaande tabellen wordt het totaaloverzicht weergegeven van de verwerkte beleidsmaatregelen die in de Programmabegroting 2022-2025 zijn vastgesteld. Vanuit het amendement Maatregelen in houtskool tonen we deze lijst jaarlijks tot en met begrotingsjaar 2025. In de eerste tabel zijn de maatregelen opgenomen waarbij in deze Programmabegroting wordt voorgesteld om ze terug te draaien.

Voorstel tot terugdraaien met Programmabegroting 2024 (x € 1.000)				
Pakket	Maatregel	2024	2025	Stand van zaken
0B	Geen maatwerk, tariefaanpassing externe locaties huwelijken en geen klantgeleiding.	10	10	Past niet binnen de visie op dienstverlening.
0B	Het niet langer fulltime bezetten van de receptie	37	37	Past niet binnen de visie op dienstverlening.
0B	Minder formatie inzetten op informatieverzamelen en ontwikkeling van stuurcijfers	94	94	Deze maatregel zal worden gezien in het totale vraagstuk inzake personeel, de versterkingsmaatregelen en in relatie tot data gedreven werken.
0C	Inzet op accommodatiebeheer verlagen vanaf 2024	30	30	Uitwerking in strategisch vastgoedplan; gezien de huidige status van het voorzieningenniveau is een verlaging van het budget niet mogelijk. We sluiten aan bij de actueel vastgestelde beheerplannen.
1E	Minder inzet op innovatie bij crisisbeheersing en evenementen	17	17	De beleidswijziging naar een evenementengemeente vraagt om extra formatie in plaats van minder formatie.
3I	Geen actieve inzet op versterking recreatieve sector	90	90	De formatie was in eerste instantie naar beneden bijgesteld, maar met het inzetten op meer toerisme is formatie toegevoegd voor het beleid en regie op de uitvoering. Denk hierbij aan de gemeenschappelijke regeling Randmeren en het uitwerken van het beleid voor de oostkant van de gemeente Dronten.
5J	Afschrijvingstermijn verlengen van de speeltoestellen	15	15	Veiligheid moet worden gewaarborgd
5K	Lager onderhoudsniveau openbaar groen	15	15	Voldoen aan beeldkwaliteit
5K	Lager onderhoudsniveau begraafplaats	8	8	Voldoen aan beeldkwaliteit
5K	Minder intensief onderhoud bomen	13	13	Veiligheid moet worden gewaarborgd
Totaal van maatregelen ten laste van meerjarig begrotingssaldo		329	329	

Opgenomen maatregelen in Programmabegroting 2024 (x € 1.000)				
Pakket	Maatregel	2024	2025	Stand van zaken
0B	Minder intensief uitvoeren van de wettelijke taak gevonden/verloren voorwerpen	29	29	De persoon die dit uitvoerde is met pensioen en de functie is niet opnieuw ingevuld. In de praktijk betekent dit dat de werkzaamheden geroosterd worden uitgevoerd en dat als het druk is aan de telefoon deze taken (gevonden en verloren) blijven liggen.
0C	De video-vergaderapplicatie Microsoft Teams structureel beschikbaar stellen aan de medewerkers van de gemeente Dronten en de Raad.	-38	-38	Vastgesteld nieuw beleid Kadernota 2022

Opgenomen maatregelen in Programmabegroting 2024 (x € 1.000)				
Pakket	Maatregel	2024	2025	Stand van zaken
0C	Om de diversiteit tussen on premise en SaaS-applicaties gestructureerd en beter samenhangend tgv de ICT-Werkplekomgeving aan te bieden aan de ambtelijke organisatie is een doorontwikkeling noodzakelijk.	-10	-10	Vastgesteld nieuw beleid Kadernota 2022
0C	Opheffen stelpost overhead	385	385	Werd gebruikt voor oplossen incidentele problemen middels inhuur; zal worden gezien in het totaal van personeelslasten. Uitgangspunt is dekking binnen de eigen programma's/taakvelden.
0C	Afschalen bovenformatieve formatie	53	53	Zal worden gezien in het totaal van personeelslasten. Uitgangspunt is dekking binnen de eigen programma's/taakvelden.
0C	Uitbreiding softwarematige ondersteuning	-13	-13	Nodig voor berekenen en analyseren van de algemene uitkering
0C	Capaciteit voor het gebruik van de EMVI-prestatiemeting	-10	-10	Nodig voor beoordeling aanbestedingen
0C	Synergievoordeel Functionaris Gegevensbescherming in DUN-verband	-55	-55	Wettelijke taak; voordeel door samenwerking, anders hogere kosten
0C	Minder ICT-personeel door intensiveren digitalisering	25	25	We zetten verder in op de doorontwikkeling digitalisering, minder klachten en bezwaren (informele aanpak) doordat er minder ondersteuning nodig is
0C	Deels afschalen van de taken bij bezwaar behandeling van personele dossiers	25	25	Efficiënter werken en deel van de taken vervallen
0C	Aframen capaciteit door beperken aantal softwarepakketten	21	21	Minder softwarepakketten vragen minder technisch en functioneel beheer
0C	Gratis huwelijken via medewerker burgerzaken en niet meer door BABS	25	25	Minder inhuurkosten door het opvangen van de werkzaamheden binnen de eigen formatie
0C	Het temporiseren van klimaat adaptieve maatregelen in de openbare ruimte	45	45	Temporisering van projecten
0C	Aframen stelpost ICT-kosten	124	124	Stelpost welke nog niet verdeeld was over de eigen producten. ICT-budget is voor nu voldoende (formatie en extern budget).
0C	Aframen stelpost kapitaallasten	71	71	Was restant budget op de stelpost welke kon vervallen
0C	Aframen administratieve lasten door lean organiseren	-	51	De totale formatie wordt nogmaals beoordeeld door het management. Het al dan niet kunnen invullen van deze bezuiniging vanaf 2025 zal hierin worden meegenomen.
0C	Aframen Bestuursondersteuning	85	85	Vervallen regiefunctionaris verbonden partijen
0C	Door een efficiëntere bedrijfsvoering kan de formatie van het team civieltechnisch beheer worden verkleind.	90	90	Er is op dit moment vacaturruimte binnen het team civieltechnisch beheer. Gezien de uitbreiding in de werkzaamheden staan deze met de huidige formatie onder druk. Het is daarmee niet heel reeel om deze bezuiniging door te voeren.
0C	Minder prioriteit toekennen aan een verkeersveilige, bereikbare en leefbare openbare ruimte	45	45	Gezien de uitbreiding van Dronten (zie Dronten ontwikkelt) is het niet reeel om deze bezuiniging door te voeren.

Opgenomen maatregelen in Programmabegroting 2024 (x € 1.000)				
Pakket	Maatregel	2024	2025	Stand van zaken
0C	Andere manier van werken door alleen te faciliteren	90	90	Advisering en projectmatige uitvoering worden niet actief meer door de gemeente opgepakt (relatie pakket I). We faciliteren wel (netwerkgemeente).
0Z	Effect bijstelling model herijking Algemene Uitkering (n.a.v. ROB-advies)	462	462	Verhoging van de algemene uitkering op aangeven van de Raad Openbaar Bestuur (vooruitlopend op het uitbrengen van de meicirculaire 2022 waarin de herijking van het gemeentefonds verwerkt zou worden); bijgewerkt op basis van de informatie uit de meicirculaire 2022 (voordeel is verwerkt in 2022 conform verwachting als afgegeven door ROB).
0Z	Stelpost onvoorzien te verlagen met € 1,50 per inwoner	63	63	Er werd en wordt weinig gebruik gemaakt van de post onvoorzien
0Z	Stijging lasten van provisie- en kosten geldverkeer	-6	-6	Geen bezuiniging maar bijstelling op basis van kosten voorgaande jaren
2G	Aframen elektriciteitsverbruik	15	15	Op basis van het elektriciteitsverbruik van van voorgaande jaren kon het budget verlaagd worden
2G	Minder intensief maabeleid wegbermen	15	15	Een deel van de wegbermen wordt minder frequent gemaaid. Het beheer en onderhoud van de bomen en bossingels wordt minder frequent uitgevoerd. Een en ander om de beeldkwaliteit terug te brengen tot het basisniveau (versoering). Het niveau van de beeldkwaliteit staat niet expliciet benoemd in het collegeprogramma.
2G	Minder intensief onderhoudsbeleid in winkelcentra	5	5	Minder frequent onderhoud bij winkelcentra. Een en ander om de beeldkwaliteit terug te brengen tot het basisniveau (versoering).
2G	Minder onderzoeksbudget voor meldingen uit samenleving	27	27	Op basis van lasten voorgaande jaren kan het budget worden bijgesteld; al dan niet in combinatie met een lager aantal.
3H	Afbouwen specifieke participatievorm bedrijfsleven (SEA)	15	15	Doorstart tot Economisch Platform Dronten (EPD). Zie raadsinformatiebrief en besluit bij Kadernota 2024 voor instellen EPD. Bezuiniging is daarmee terug gedraaid; per saldo een verhoging van de begroting van € 15.000.
3I	Ophogen toeristen- en forensenbelasting	1.000	1.000	In lijn met omringende en vergelijkbare gemeente gebracht
3I	Het opzeggen van de VVV-licentie door Visit Flevoland	13	13	Basisniveau kon terug naar 0 per 2022. Licentie VVV is door visit Flevoland opgezegd.
5J	Beheer- en onderhoudsniveau dorpsbossen verlagen	11	11	Het beheer van de wijkbosjes en bossingels wordt minder frequent uitgevoerd. Een en ander om de beeldkwaliteit terug te brengen tot het basisniveau (versoering).
5K	Minder intensief maabeleid voor ruw gras	4	4	Het ruw gras wordt minder vaak gemaaid. Een en ander om de beeldkwaliteit terug te brengen tot het basisniveau (versoering).

Opgenomen maatregelen in Programmabegroting 2024 (x € 1.000)				
Pakket	Maatregel	2024	2025	Stand van zaken
50	Afname subsidiebeschikkingen sport- en beweegactiviteiten	30	30	Minder verstrekte subsidies voor sport- en beweegactiviteiten
50	Minder spel- en sportmaterialen vervangen	10	10	De jaarlijkse lasten laten zien dat deze gemiddeld € 50.000 bedragen. Het toegekende budget à € 60.000 kan met € 10.000 afgeschaald worden. Kantekening: De binnensportmaterialen zijn zwaar verouderd. De beleidsmedewerkster sport moet hier beleid op maken in relatie tot de vernieuwing van de sport- en gymzalen.
50	Exploitatiebudget verlagen als gevolg van aanbesteding	73	73	Aanbestedingsvoordeel
50	Exploitatie buitensportaccommodaties: De gehouden Europese aanbesteding op basisniveau eind 2020 heeft geresulteerd in de aangegeven daling van het benodigde budget.	-6	-6	Aanbestedingsvoordeel
6M3	Stelpost Programmabureau Transities	306	306	Door herschikking van middelen binnen het sociaal domein is deze stelpost komen te vervallen.
6M3	Aframen BUIG-budget	600	600	Er bleef in voorgaande jaren budget over welke niet aan het Rijk terug betaald hoeft te worden. Het budget kon daarom naar beneden bijgesteld worden.
60	Minder subsidiebeschikkingen jongerenactiviteiten	30	30	Budget wordt met € 30.000 afgeraamd. Dit is verwerkt in de begroting 2024 en verder. Door het verlagen van dit budget zullen er minder activiteiten plaats gaan vinden. Het is niet strijdig met het collegeprogramma, hier staan geen concrete activiteiten voor jongeren in opgenomen.
7R	Verlaging van de inzet door een faciliterende rol aan te nemen bij de energietransitie	90	90	De energietransitie is actueler dan ooit. Financiering hiervan vindt plaats via specifieke uitkeringen van het Rijk. Gemeentelijk budget is hiermee vooralsnog niet gemoed.
Totale maatregelen t.b.v. meerjarig begrotingssaldo		3.744	3.795	

Opgenomen maatregelen in Programmabegroting 2022 (x € 1.000)			
Pakket	Maatregel	2024	2025
0B	Minder intensief uitvoeren van de wettelijke taak gevonden/verloren voorwerpen	29	29
0B	Minder formatie inzetten op informatieverzamenen en ontwikkeling van stuurcijfers	94	94
0C	De video-vergaderapplicatie Microsoft Teams structureel beschikbaar stellen aan de medewerkers van de gemeente Dronten en de Raad.	- 38	- 38
0C	Om de diversiteit tussen on premise en SaaS-applicaties gestructureerd en beter samenhangend tgv de ICT-Werkplek omgeving aan te bieden aan de ambtelijke organisatie is een doorontwikkeling noodzakelijk.	- 10	- 10
0C	Opheffen stelpost overhead	385	385
0C	Afschalen bovenformatieve formatie	53	53
0C	Uitbreiding softwarematige ondersteuning	- 13	- 13
0C	Capaciteit voor het gebruik van de EMVI-prestatie meting	- 10	- 10
0C	Synergievoordeel Functionaris Gegevensbescherming in DUN-verband	- 55	- 55
0C	Minder ICT-personeel door intensiveren digitalisering	25	25
0C	Deels afschalen van de taken bij bezwaar behandeling van personele dossiers	25	25
0C	Aframen capaciteit door beperken aantal softwarepakketten	21	21
0C	Gratis huwelijken via medewerker burgerzaken en niet meer door BABS	25	25
0C	Het temporiseren van klimaat adaptieve maatregelen in de openbare ruimte	45	45
0C	Aframen stelpost ICT-kosten	124	124
Pakket	Maatregel	2024	2025
0C	Aframen stelpost kapitaallasten	71	71
0C	Aframen administratieve lasten door lean organiseren	-	51
0C	Aframen Bestuursondersteuning	85	85
0C	Inzet op accommodatiebeheer verlagen vanaf 2024	30	30
0C	Door een efficiëntere bedrijfsvoering kan de formatie van het team civieltechnisch beheer worden verkleind.	90	90
0C	Minder prioriteit toekennen aan een verkeersveilige, bereikbare en leefbare openbare ruimte	45	45
0C	Andere manier van werken door alleen te faciliteren	90	90
0Z	Effect bijstelling model herijking Algemene Uitkering (n.a.v. ROB-advies)	462	462
0Z	Stelpost onvoorzien te verlagen met € 1,50 per inwoner	63	63
0Z	Stijging lasten van provisie- en kosten geldverkeer	- 6	- 6
1E	Minder inzet op innovatie bij crisisbeheersing en evenementen	17	17
2G	Aframen elektriciteitsverbruik	15	15
2G	Minder intensief maai beleid wegbermen	15	15
2G	Minder intensief onderhoudsbeleid in winkelcentra	5	5

2G	Minder onderzoeksbudget voor meldingen uit samenleving	27	27
3H	Afbouwen specifieke participatievorm bedrijfsleven (SEA)	15	15
3I	Ophogen toeristen- en forensenbelasting	1.000	1.000
3I	Het opzeggen van de VVV-licentie door Visit Flevoland	13	13
3I	Geen actieve inzet op versterking recreatieve sector	90	90
5J	Beheer- en onderhoudsniveau dorpsbossen verlagen	11	11
5K	Minder intensief maaibeleid voor ruw gras	4	4
5O	Afname subsidiebeschikkingen sport- en beweegactiviteiten	30	30
5O	Minder spel- en sportmaterialen vervangen	10	10
5O	Exploitatiebudget verlagen als gevolg van aanbesteding	73	73
5O	Exploitatie buitensportaccommodaties: De gehouden Europese aanbesteding op basisniveau eind 2020 heeft geresulteerd in de aangegeven daling van het benodigde budget.	- 6	- 6
6M3	Stelpost Programmabureau Transities	306	306
6M3	Aframen BUIG-budget	600	600
6O	Minder subsidiebeschikkingen jongerenactiviteiten	30	30
7R	Verlaging van de inzet door een faciliterende rol aan te nemen bij de energietransitie	90	90
Totale maatregelen t.b.v. meerjarig begrotingsaldo		3.975	4.026

Bijlage 5.4 Toelichting Kostenverhaal investeringen begroting 2024

Bijgevoegd de actuele lijst aan investeringen zoals momenteel opgenomen in de nota kostenverhaal. Op deze lijst zijn momenteel 2 wijzigingen doorgevoerd.

Verwijderd

- Zonnepark IJsseloog (Als gevolg van een negatieve conclusie marktconsultatie)
- IJsseldelta Programma (Verwijderd, geen verwachte kosten (meer) voor de gemeente)

Verder is de lijst ongewijzigd ten opzichte van de vastgestelde Nota Kostenverhaal (vastgesteld in september 2022). Er zijn de afgelopen periode ook geen nieuwe projecten toegevoegd en/of gewijzigd.

Het effect van deze wijziging is als volgt:

Situatie bij vaststelling september 2022

Bijdrage ruimtelijke ontwikkeling	Kosten per equivalent					
	Bedrijventerrein - Nieuw			Woningen - Nieuw		
	Dronten	Swifterbant	Biddinghuizen	Dronten	Swifterbant	Biddinghuizen
Bijdrage per ha netto bedrijventerrein (x 188)	€ 97.900	€ 98.867	€ 90.260			
Bijdrage per woning				€ 3.020	€ 3.050	€ 2.785

Situatie bij vaststelling begroting 2024

Bijdrage ruimtelijke ontwikkeling	Kosten per equivalent					
	Bedrijventerrein - Nieuw			Woningen - Nieuw		
	Dronten	Swifterbant	Biddinghuizen	Dronten	Swifterbant	Biddinghuizen
Bijdrage per ha netto bedrijventerrein (x 188)	€ 78.413	€ 79.380	€ 70.772			
Bijdrage per woning				€ 2.419	€ 2.449	€ 2.183

Verschil

Bijdrage ruimtelijke ontwikkeling	Kosten per equivalent					
	Bedrijventerrein - Nieuw			Woningen - Nieuw		
	Dronten	Swifterbant	Biddinghuizen	Dronten	Swifterbant	Biddinghuizen
Bijdrage per ha netto bedrijventerrein (x 188)	-€ 19.488	-€ 19.488	-€ 19.488			
Bijdrage per woning				-€ 601	-€ 601	-€ 601

Vervolg

Momenteel wordt er binnen de gemeente gewerkt aan verschillende beleidsdocumenten welke naar alle waarschijnlijkheid effect zullen hebben op de Nota Kostenverhaal. Ook moet als gevolg van de invoering van de omgevingswet per 1-1-2024 nog een actualisatie plaatsvinden. De verwachte beleidsdocumenten waarop wordt gewacht zijn:

- Woningbouwperspectief | *Voor de woningbouwaantallen voor de komende jaren*
- Economische visie | *Voor mogelijke investeringen in de toekomst*
- Omgevingsvisie | *Voor mogelijke investeringen in de toekomst*

Zodra bovenstaande beleidsdocumenten zijn vastgesteld is er voldoende juridische basis om betreffende documenten te gebruiken voor de Nota Kostenverhaal. Op dat moment gaan wij aan de slag met het actualiseren van de Nota Kostenverhaal. Verwachting is dat de nota medio 2024 in route zal gaan.

Lijst bovenwijkse voorzieningen (ongewijzigd)

Bovenwijkse voorziening	Gemeentelijk aandeel in de kosten (excl. BTW)
Algemeen	
N307: Passage Dronten	€ 920.000
De Noord (inclusief stationsplein en omgeving)	€ 4.900.000
Parkeerplaatsen centrum Dronten	€ 1.700.000
Verleggen Ottodreef	€ 1.500.000
Fietspad de Gilden - Biddingringweg	€ 2.800.000
Fietsroute Morinel	€ 60.000
Doorsteken fietspad Educalaan(K)	€ 30.000
Watertappunten 2018(K)	€ 30.000
Verlichting de Drieslag - Arendschelling	€ 90.000
P+R terrein en stationsplein	
Uitbreiding parkeerplaatsen NS station	€ 140.000
Uitbreiding fietsenstalling	€ 350.000
Loper de Noord en Slinger	
Fiets/voetbrug Gangboord	€ 520.000
Fiets/voetbrug fase 1/2	€ 440.000
Voetgangersbrug park	€ 50.000
Fiets/voetbrug binnenhaven	€ 90.000
Fietspad West/Centrum	€ 250.000
Loper de Noord	€ 60.000
Ontsluiting Gangboord	€ 120.000
Verbreden en herinrichting fietspad Gangboord	€ 350.000
Parkgebied Boulevard en Lage Vaart	
Aanleg Boulevard	€ 140.000
Parkgebied Lage Vaart fase 1 4000m2	€ 140.000
Parkgebied Lage Vaart fase 2 3000m2	€ 100.000
Parkgebied Lage Vaart fase 3 14000m2	€ 480.000
Vlonders fase 2	€ 780.000
Totaal	€ 16.040.000

Ruimtelijke bijdrage (gewijzigd)

Ruimtelijke bijdrage	Gemeentelijke aandeel in de kosten (excl. BTW)	Zekerheid besteding	Opgenomen investering
Mobiliteit en bereikbaarheid			
Revitalisering bedrijventerrein De Noord Dronten (Pioniersweg/Fazantendreef)	€ 2.625.000	100%	€ 2.625.000
Revitalisering en herstructurering bedrijventerrein Spelwijk Swifterbant	€ 2.375.000	100%	€ 2.375.000
IJsseldelta Programma	VERVALLEN		
Verbetering fietsnetwerk (knooppuntenroute)	€ 150.000	100%	€ 150.000
N307: knelpunt Roggebot	€ 450.000	100%	€ 450.000
Aanpassen Bizonweg (t.b.v. gebiedsontwikkeling Swifterbant Zuid)	€ 1.050.000	75%	€ 787.500
Aanpassen wegenstructuur de Zuid	-	75%	-
Aanpassen Dronterringweg / Swiferringweg	-	75%	-
Revitalisering bedrijventerrein Business Zone Delta Dronten	€ 4.068.750	35%	€ 1.424.063
Landschapsversterking en nieuwe natuurontwikkeling			
Nieuwe Natuur Oostelijk Flevoland	€ 4.000.000	100%	€ 4.000.000
Ecologische verbindingzones	€ 525.000	75%	€ 393.750
Groene gordel langs de Rendiertoet	€ 44.625	35%	€ 15.619
Landschappelijke inpassing bedrijventerrein de Kolk/Tarpan Swifterbant	€ 376.250	35%	€ 131.688
Herstructurering en revitalisering Noorderbaan/Oldebroekerweg Biddinghuizen	€ 743.750	35%	€ 260.313
Leefbaarheid en energietransitie/klimaatadaptatie			
Revitalisering winkelcentra Dronten	€ 1.800.000	100%	€ 1.800.000
Revitalisering winkelcentrum Biddinghuizen & Swifterbant (dorpen)	€ 1.800.000	100%	€ 1.800.000
Uitkijkpunt Reevesluis	€ 112.500	75%	€ 84.375
Bedrijventerrein Poort van Dronten	€ 2.730.000	100%	€ 2.730.000
Aat de Jonge Zwembad (Dronten)	€ 8.124.000	100%	€ 8.124.000
MFC Swifterbant	€ 2.195.383	100%	€ 2.195.383
Elektrisch vervoer (laadpalen)	€ 2.100.000	100%	€ 2.100.000
Zonnepark IJsseloog	VERVALLEN		
Zonnepark RWS-A6-zon	€ 5.625.000	75%	€ 4.218.750
Totaal	€ 40.895.258		€ 35.665.439

Bijlage 5.5 Afkortingenlijst

Afkortingenlijst	
AB	Algemeen Bestuur
ACM	Autoriteit Consument & Markt
AD	Algemene Dienst
AEF	Andersson Elffers Felix
AF	Aandachtsfunctionaris
AF HG	Aandachtsfunctionaris huiselijk geweld
AF KM	Aandachtsfunctionaris kindermishandeling
AJ	Arbeidsjaren
AKTIV	Afspraak is afspraak, Klantgericht, Toekomstgericht, Integer, Veranderingsgezind
ALV	Algemene Leden Vergadering
AMIF	Europese Asiel-, Migratie- en Integratiefonds
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
AO/IC	Administratieve organisatie/ Interne Controle
APPA	Algemene Pensioen- en uitkeringswet Politieke Ambtsdragers
APV	Algemene plaatselijke verordening
AR	Algemene reserve
ARCA	Afval en reiniging, civieltechnisch en accommodatiebeheer
AU	Algemene uitkering
AV	Algemene Vergadering
AvA	Algemene Vergadering van Aandeelhouders
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
AWBZ	Algemene wet bijzondere ziektekosten
AZC	asielzoekerscentrum
B&W	Burgemeester en Wethouders
Babs	Buitengewoon Ambtenaar van de Burgerlijke Stand
BAC	BrancheAdviesCommissie
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
Bal	Besluit activiteiten leefomgeving
Bbl	Besluit bouwwerken leefomgeving
Bbp	Bruto binnenlands product
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
Bbz	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen
BCF	BTW CompensatieFonds
BDU	Brede Doeluitkering
BG	Bevoegd Gezag
BGM	Bevoegd Gezag Module

BGT	Basisregistratie Grootschalige Topografie
Bibob	Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
BI	Business Intelligence
BIG	Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten
BING	Bureau Integriteit Nederlandse Gemeenten
BIO	Baseline informatiebeveiliging Overheid
Bkl	Besluit kwaliteit leefomgeving
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
BO	Basisonderwijs
BOB	Bijstand Ondernemers in de Binnenvaart
Bofw	Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen
Bor	Besluit omgevingsrecht
BR	Bestemmingsreserve
BRC	Brede Regeling Combinatiefunctionarissen
BRK	Basisregistratie Kadaster
BRM	Bouwrijp maken
BRO	Basisregistratie Ondergrond
BRP	Basisregistratie Personen
BSO+	Buitenschoolse opvang (+)
BTW	Belasting over toegevoegde waarde
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BV	Besloten Vennootschap
BVVS	Belangenvereniging Vastgoedeigenaren Vitaal Suydersee
BW	Beschermd Wonen
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAK	Centraal Administratie Kantoor
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CAT	Centraal Administratie Team
CBS	Centraal Bureau voor Statistiek
CCV	Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid
CEP	Centraal Economisch Plan
CER	Compensatie eigen risico
CGR	Gebiedcoöperatie Gastvrije Randmeren
CISO	Chief Information Security Officer
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CLO	Compendium voor de Leefomgeving
CMS	Container Management System
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden

CoPI	Commando Plaats Incident
CO2	Koolstofdioxide
CPO	Collectief Particulier Opdrachtgeverschap
CRM	Customer Relationship Management
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeertechniek
CV	Centrale Verwarming
DB	Dagelijks Bestuur
DHT	Doorontwikkeling Horizontaal Toezicht
DHW	Drank- en Horecawet
DigiD	Digitale Identiteit
DIV	Documentaire Informatie Voorziening
DLO	Digitaal Loket Ondernemers
DoK(22)	Dronten op Koers (2022)
DOR	Digitaal OpkopersRegister
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
DU	Decentralisatie-uitkering
DUN/DNU	samenwerking Dronten, Urk en Noordoostpolder
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
DV	Dienstverlening
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
ECB	Educatief centrum Biddinghuizen
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EGB	Effectgericht begroten
EGB	Effect Gericht Begroten
EGS	Effect Gericht Sturen
EMU	Europese Monetaire Unie
EMVI	Economisch Meest Voordelige Inschrijving
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
EPD	Economisch Platform Dronten
ESF	Europees Sociaal Fonds
ETW	Erftoegangsweg
EV	Externe veiligheid
EZ	Economische Zaken
EZK	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
FG	Functionaris gegevensbescherming
FIN	Ministerie van Financiën
FMI	Funciemengingsindex
Fte	Fulltime-equivalent
GALA	Het Gezond en Actief Leven Akkoord
GB	Grondbedrijf

GBA	Gemeentelijke Basisadministratie
GBI	Gemeentelijke Basisprocessen Inkomen
GBLT	Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus-Tricijn
GBM	Gehele Bevolking Mannen
GBV	Gehele Bevolking Vrouwen
GDI	Generieke Digitale Infrastructuur
GEO	Geografische (ruimtelijke)
GF	Gemeentefonds
GFT	Groente-, fruit- en tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke GezondheidsDienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GIDS	Gezond in de Stad
GLI	Gecombineerde Leefstijl Interventie
GMSD	Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein
GO	Gebiedsontwikkeling
GOO	Gemeentelijke opvang
GOP	Geregelde Oversteekplaats
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GREX	Grondexploitatie
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure
GRP	Gemeentelijk Riolerings Plan
GVVP	Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan
GW	Gemeentewet
GWW	Grond-, weg- en waterbouw
GZ	Gezondheidszorg
GZH	Gezondheidscentrum
Halt	Het Alternatief
HBO	Hoger beroepsonderwijs
HFA	Het Flevolands Archief
HH(T)	Huishoudelijke Hulp (Toelage)
HNW	Het Nieuwe Werken
HR21	Het nieuwe functiehuis
HRM	Human Resource Management
HT	Horizontaal Toezicht
HUA	Het Utrechts Archief
HVC	Huisvuilcentrale Alkmaar
IAM	Identity Access Management
IBI	InterBestuurlijke Informatie
IBP	Informatiebeleidsplan

IBT	Inter Bestuurlijk Toezicht
ICT	Informatie- en Communicatie Technologie
IDO	Informatiepunt Digitale Overheid
IenW	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
IHP	Integraal huisvestingsplan
Iip	Investors in people
IIVR	Integraal Inrichtingsplan Veluwerandmeren
IKB	Individueel Keuzebudget
IKC	integraal kindcentrum
IKK	Innovatie Kwaliteit Kinderopvang
IM	Informatiemanagement
IMF	Informatiemanagement en Facilitair
IMRO	Informatiemodel Ruimtelijke Ordening
IMVA	Immateriële vaste activa
i-NUP	Implementatie Nationaal Uitvoeringsprogramma dienstverlening en e-overheid
IOAW	Inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
IOV	Integrale omgevingsveiligheid
IPO	Interprovinciaal Overleg
IRCC	Interregionaal Coördinatiecentrum
ISMS	Information Security Management System
ISZW	Inspectie Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
IT	Information Technology
IU	Integratie-uitkering
IV	Integrale visie
IVA	Immateriële vaste activa
IVB	Integraal Veiligheidsbeleid
IVN	Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid
JenV	Ministerie van Justitie en Veiligheid
JIT	Jeugd InterventieTeam
JOGG	Jongeren op gezond gewicht
JOP	Jongeren Ontmoetings Plaats
KCC	Klant Contact Centrum
KCR-2	Knooppunt Coördinatie Regio's – Rijk
KLPD	Korps Landelijke Politie Diensten
KPS	Kostprijsystematiek
KVB	Keurmerk Veilige Buitengebieden
KVO(-W)	Keurmerk Veilig Ondernemen (winkelgebied)
LA	Lelystad Airport
LAG	Lokale Actie Groep

LEA	Locale Educatieve Agenda
LEADER	Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale
LED	Licht-emitterende diode
LEF	Leren, Experimenteren, Funderen
LISA	Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen
LLO	Leven Lang Ontwikkelen
LP	Leidende principes
LPO	Loonprijscompensatie
LNV	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
LTA	Landelijk Transitiearrangement
LTO	Land- en Tuinbouw Organisatie
LV	Landelijke Voorziening
LVS	Landverkeersseinen
LVAK	Landelijke Vereniging Aandachtsfunctionaris Kindermishandeling en Huiselijk geweld
LVBB	Landelijke Voorziening Bekendmaken en Beschikbaar stellen
LVOP	Landelijk overleg veiligheid en politie
M(J)OP	Meerjarig onderhoudsplan
MAP	Module Arbeidsmarkt en Participatie
MB	Maatschappelijke begeleiding
Mba	Milieubelastende activiteiten
MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
MDF	Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland
MDT	Maatschappelijke Diensttijd
MEC	Maatschappelijke Effecten Corona
MER	Milieueffectrapportage
MFC	Multi functioneel centrum
MFG(2)	Multi functioneel gebouw(2)
MKB	Midden- en kleinbedrijf
MMA	Melding Misdaad Anoniem
MO	Maatschappelijke opvang
Mozard	Zaaksysteem in gebruik bij gemeente Dronten
MVA	Materiële Vaste Activa
NAR	Nederlands Adviesbureau Risicomanagement
NCNP	No Cure No Pay
NGdW	NedGeodataWarehouse
NGE	Niet Gesprongen Explosieven
NGRU	Netto Gecorrigeerde Rijks Uitgaven
NHR	Nieuw Handelsregister KvK
NIEGG	Niet in exploitatie genomen gronden
NLE	Nieuw Land Erfgoedcentrum

NOP	Noordoostpolder
NPO	Nationaal Programma Onderwijs
NV	Naamloze Vennootschap
NVP	Nederlandse Vereniging voor Personeelsmanagement & Organisatieontwikkeling
NVRD	Koninklijke Vereniging voor Afval- en Reinigingsmanagement
NVVR	Nederlandse Vereniging van Rekenkamers & Rekenkamercommissies
O.P.A.	Oud Papier Actie
OAB	Onderwijsachterstandenbeleid
Ob	Omgevingsbesluit
OBD	Stichting Overlegorgaan Belangenbehartiging Dronten
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
ODNL	Omgevingsdienst Nederland
OFGV	Omgevingsdienst Flevoland & Gooi- en Vechtstreek
OFW	Oost Flevoland Woondiensten
OGG	Oneigenlijk gebruik gemeentegrond
Oggz	Openbare geestelijke gezondheidszorg
OLO	Omgevingsloket
OM	Openbaar Ministerie
OMFL	Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland
ONS	OmriNgd door Service
OOGO	Op overeenstemming gericht overleg (passend onderwijs)
OOV	Openbare Orde en Veiligheid
OP	Omgevingsplan
Or	Omgevingsregeling
OR	Ondernemingsraad
OV	Openbaar vervoer en/of omgevingsvisie
OVD(-bz)	Officier van Dienst (bevolkingszorg)
OVDD	Ondernemersvereniging de Driehoek
OVL	Openbare verlichting
OW	Omgevingswet
OZB	Onroerendezaakbelasting
P&C	Planning & Control
P&O	Personeel en Organisatie
P&R	Park and Ride
PC	Protestants christelijk
PC	Personal Computer
PDCA	Plan, do, check, act
PGA	Persoonsgebonden aanpak
PGB	Persoonsgebonden budget
PIP	Plan Inburgering en Participatie

PKVW	PolitieKeurmerk Veilig Wonen
PLOOI	Platform Open Overheidsinformatie
PMD	Plastic verpakkingen, metalen verpakkingen (blik) en drankpakken
P-MIEK	(Provinciaal) Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat
PO	Primair Onderwijs
POC	Percentage of Completion
POH	Praktijkondersteuner Huisartsen
POO	Particuliere opvang
PSA	Personeelsadministratie
PTC+	Praktijk trainingscentrum
PvD	Poort van Dronten
PVO MN	Platform Veilig Ondernemen Midden-Nederland
PVT	Participatieverklaringstraject
P-wet	Participatiewet
PZ	Publiekszaken
RB	Raadsbesluit
RBAC	Role Based Access Control
RC	Rekening Courant
RDD	Ruimtelijk domein
RES	Regionale Energie Transitie
RET	Regionaal Expert Team
REV	Register Externe Veiligheid
RHC	Regionale Historische Centra
RIEC	Regionaal Informatie en Expertise Centrum
RIP	Rijksinpassingsplan
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RK	Rooms katholiek
Rli	Raad voor de leefomgeving en infrastructuur
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voortijdig schoolverlaters
RO	Ruimtelijke ontwikkeling
ROB	Raad voor het Openbaar Bestuur
ROC	Regionaal Opleidingscentrum
RooO	Regeling opvang ontheemde Oekraïners
ROR	Rijksopleidingsinstituut tegengaan Radicalisering
RPA	Robotic Process Automation
RREW	Regeling Reductie Energiegebruik Woningen
RRGS	Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen
RSGB	Referentiemodel stelsel van gemeentelijke basisgegevens
RTB	Regeling Tijdelijke Bescherming
Ruddo	Regeling uitzetting en derivaten decentrale overheden

RVB	Rijksvastgoedbedrijf
RVP	Rijksvaccinatieprogramma
RWF	Regionaal Werkbedrijf Flevoland
SaaS	Software as a Service
SAF	Samenwerking Afvalwaterketen Flevoland
SAVE	SAmenwerken aan VEiligheid
SBB	Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven
SBO	Speciaal Basis Onderwijs
SCP	Sociaal en Cultureel Planbureau
SD	Sociaal domein
SDE	Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie
SEA	Sociaal Economische Agenda
SHV	Schuldhelpverlening
SiSa	Single Information Single Audit
SKB	Schatkistbankieren
SMW	School Maatschappelijk Werk
SOC	Security Operations Center
SOEFF	Sturen op effecten
Soza / SZ	Sociale zaken
SPUK (IJZ)	Specifieke Uitkering (IJsbanen en zwembaden)
SR	Sociaal raadsliedenwerk
SSC ONS	Shared Service Centrum Overheid eN Service
StUF	Standaard Uitwisseling Formaat
STV	Sport Toekomstverkenning
SUWI	Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SVn	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting
SVP	Strategisch Vastgoed Plan
SVS	Scheepvaartverkeersseinen
SW	Sociale Werkvoorziening
SWIF	SamenWerken in Flevoland
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TAS	Team AnderS
TAW	Tweede Algemene Waterpassing
TCF	Tax Control Framework
TF	Technofonds
TMLO	Toepassingsprofiel Metadatering Lokale Overheden
TONK	Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten
TOP	Toeristisch Overstap Punt
Tozo	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers

Tr	Toepasbare regels
TSD	Transities Sociaal Domein
TV	Tussenvoorziening
U.A.	Uitgesloten van Aansprakelijkheid
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
4 V's	Vakmanschap, Vertrouwen, Verbinding en Vernieuwingskracht
VGHS	Voorraad grond- en hulpstoffen
VGR2022	Versterkingsmaatregelen 2022
VGRP	Verbreed gemeentelijk riolerings plan
VIBE	Vernieuwde Integrale Bedrijfscontroles
VIC	Veiligheidsinformatiecentrum
VMBO	Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet onderwijs
VOG	Verklaring omtrent gedrag
(V)OTS	(Voorlopige) ondertoezichtstelling
Vpb	Vennootschapsbelasting
VRF	Veiligheidsregio Flevoland
VRGV	Veiligheidsregio Gooi & Vechtstreek
VROM	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
VSO	Vaststellingsovereenkomst
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VSV	Voortijdig schoolverlaters
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
VVI	Vervangingsinvestering
VVV	Vereniging voor Vreemdelingenverkeer
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
VZ	Voorziening
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WACC	Weighted Average Cost of Capital
Wams	Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein
WBB	Wijk- en buurtbeheer
Wbp	Wet bescherming persoonsgegevens
WBS	Werkcoach BemiddelingsService
WEB	Wet Educatie en Beroepsonderwijs
Wet Fido	Wet financiering decentrale overheden
Wet RGT	Wet Revitalisering Generiek Toezicht
WGR	Wet Gemeenschappelijke Regelingen
Wgs	Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

WGZ	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg
Wkb	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
WKR	Werkkostenregeling
WLZ	Wet langdurige zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WMO	Wet Markt en Overheid
WNT	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen
Wob	Wet openbaarheid van bestuur
WON	Wet Onafhankelijk Netbeheer
Woo	Wet open overheid
WOZ	Waardering onroerende zaken
Wpg	Wet politiegegevens
WPO	Wet op het primair onderwijs
WRM	Woonrijp maken
Wro	Wet ruimtelijke ordening
WSNS	Weer Samen Naar School
WSS JB&JR	William Schrikker Stichting Jeugdbescherming & Jeugdreclassering
WsV	Waterschapsverordening
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
Wtcg	Wet tegemoetkoming chronisch zieken & gehandicapten
Wvg	Wet voorkeursrecht gemeenten
WWB	Wet werk en bijstand
ZAP	Zwerfafvalvrijwilliger
ZIN	Zorg in Natura
ZJO	Zorg Jeugd en Onderwijs
ZLF	Zelfstandigenloket Flevoland
ZW	Ziektewet